

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

Prezydent Miasta Zabrze

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta za 2019 rok opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz miejskich jednostek organizacyjnych.

Redakcja: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Prezydent Miasta: Małgorzata Mańka-Szulik

Zastępca Prezydenta Miasta: Katarzyna Dzióba

Naczelnik Wydziału: Marcin Lesiak

Opracował: Grzegorz Mikuśkiewicz

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta składa podziękowania wszystkim komórkom Urzędu Miejskiego, które udostępniając dane przyczyniły się do powstania Sprawozdania za rok 2019.

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze za 2019 rok uwzględnia dane, o ile w treści sprawozdania nie określono inaczej, zgodnie ze stanem faktycznym na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Przy każdorazowym publikowaniu danych częściowych z niniejszego dokumentu lub całości dokumentu konieczne jest podanie źródła.

SPIS TREŚCI

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	6
Wzmacnianie bezpieczeństwa (cel strategiczny C1)	9
Rozwijanie aktywności obywatelskiej (cel strategiczny C2)	17
Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców (cel strategiczny C3)	28
Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców (cel strategiczny C4)	47
Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców (cel strategiczny C5)	62
Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej (cel strategiczny C6)	92
P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	107
Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta (cel strategiczny C7)	109
Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (cel strategiczny C8)	119
Budowanie specjalizacji różnych branż (cel strategiczny C9)	129
Kreowanie marek innowacyjności miasta (cel strategiczny C10)	136
P3. Przyjazność przestrzeni miasta	145
Zapewnienie ładu przestrzennego (cel strategiczny C11)	147
Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych (cel strategiczny C12) ...	159
Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta (cel strategiczny C13)	198
Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego (cel strategiczny C14)	211
Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych (cel strategiczny C15)	215
P4. Znacząca pozycja metropolitalna	220
Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej (cel strategiczny C16)	221
Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych (cel strategiczny C17)	232
Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury (cel strategiczny C18)	238
Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu (cel strategiczny C19)	256
Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki (cel strategiczny C20)	264
CH. Cele Horyzontalne	283
Tworzenie warunków rozwoju rodziny (cel horyzontalny CH 1)	284
Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city (cel horyzontalny CH 2)	294
Rewitalizacja miasta (cel horyzontalny CH 3)	300
Skuteczne promowanie miasta (cel horyzontalny CH 4)	310

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrzejczyków jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,
- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególnie intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym

2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta

3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście

4. P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Zabrze 2030

PRIORYTETY ROZWOJU	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	P3. Przyjazność przestrzeni miasta	P4. Znacząca pozycja metropolitalna
WYZWANIA STRATEGICZNE	Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym	Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta	Udomowienie przestrzeni w mieście	Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
CELE STRATEGICZNE	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
CELE HORYZONTALNE	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju <i>smart city</i> CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miasta			

P1. AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie”, wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanых zachowań mieszkańców Zabrze. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrze uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym”. W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie” wyznaczono następujące cele strategiczne:

- C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa
- C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej
- C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców
- C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców
- C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców
- C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo w 2019 roku

Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021

2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze
3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
4	Program Aktywności Lokalnej w Zabrze Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrze Mikulczycach
5	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)
6	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
7	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2019 rok
8	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020
9	Program Zabrzeński Senior 65+
10	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020
11	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 r.
12	Lokalny program działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Miasta Zabrze na lata 2017-2027
13	Lokalny program pomocy społecznej - programu osłonowego w zakresie dożywiania na terenie Miasta Zabrze na lata 2019-2023
14	Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Zabrze w latach 2018-2020
15	Program na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych
16	Plan potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w Zabrze na rok 2018
17	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Lata 2016-2020
18	Miejski Program Pomocy Rodzinie i Dziecku na Rzecz Integracji Społecznej

19	Miejski Program Przeciwdziałania i Wychodzenia z Bezdomności
20	Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2017-2019
21	Program polityki zdrowotnej pt. Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze na lata 2019-2021
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta	

Realizacja strategii w ramach I priorytetu:

WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA (CEL STRATEGICZNY C1)

Współpraca z Komendą Miejską Policji.

Bezpieczeństwo mieszkańców to od lat jeden z ważniejszych priorytetów. Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Komendą Miejską Policji. Zakres współdziałania obejmuje między innymi realizację programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli oraz wsparcie remontu budynków komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy w roku 2019 dofinansowano kwotą 149 097,00 zł zakup 4 pojazdów, natomiast kwota 217 tys. zł została przeznaczona na służby dodatkowe prowadzone na terenie miasta przez funkcjonariuszy Policji. W ramach realizacji zadań zleconych gminom i powiatom finansowanych za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa: Realizacja "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020" w zakresie sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy w roku 2019 realizowano Zadanie WI/ZKOL/78/16 Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu. Podjęte zadania w znacznym stopniu wpływają na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania składane przez Komendanta Miejskiej Policji.

Budynek Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu, ul. 1 maja 10

Współpraca Miasta z policją realizowana jest także za pomocą rządowego programu „Razem bezpieczniej”. Głównym celem programu jest:

- poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz porządku publicznego,
- eliminowanie lub ograniczanie negatywnych zjawisk i tendencji w tym zakresie,
- przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu.

W ramach realizacji programu „Lepiej razem niż osobno” policjanci Referatu ds. Przystępczości Nieletnich prowadzili, wspólnie z pedagogami szkolnymi i strażnikami miejskimi, diagnozę środowiska szkolnego pod kątem zagrożenia uczniów szkół i placówek oświatowych niedostosowaniem społecznym. Od poniedziałku do piątku (poza okresem wakacyjnym) trzyosobowy patrol realizował przydzielone mu zadania w zakresie:

- nadzorowania drogi dojścia do szkoły dzieci i młodzieży,
- reagowania na zjawisko uchylania się od obowiązku szkolnego i nauki,
- przeprowadzania działań zmierzających do ograniczenia zjawiska żebractwa, molestowania, narkomanii, spożywania alkoholu, palenia papierosów.

Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w 2019r.					
	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych	Przestępstwa wykryte	Wykrywalność sprawców przestępstw w %
Przestępstwa ogółem	4179	4734	326	3493	73,4
Referat d/s nieletnich	0	319	325	325	100
Gospodarcze	347	1059	1	947	88,7
Wydz. kryminalny	540	697	0	565	80,5
KP I	920	699	0	432	61,6
KP II	1254	958	0	516	53,9
KP III	525	397	0	258	65
KP IV	279	303	0	230	75,9
KP V	314	302	0	220	72,8
Opracowanie: Komenda Miejska Policji					

Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w 2019r. wg. danych KMP			
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież cudzej rzeczy			
Ogółem w tym:	586	603	215
Referat d/s nieletnich	0	16	16
KP I	141	131	26
KP II	240	243	69
KP III	59	53	15
KP IV	49	58	30
KP V	56	48	21
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież samochodu (dane za rok 2018)			
Ogółem	48	47	2
Wydział Kryminalny	43	41	1
KP I	2	2	0
KP II	0	0	0
KP III	2	1	0
KP IV	0	0	0
KP V	1	2	0
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież z włamaniem			
Ogółem	364	544	242
Referat d/s nieletnich	0	37	43
KP I	98	109	27
KP II	141	186	62
KP III	47	53	16
KP IV	40	47	17
KP V	33	90	63
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Przestępstwa rozbójnicze			
Ogółem	60	71	48

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

Referat d/s nieletnich	0	6	6
KP I	2	0	0
KP II	3	2	2
KP III	3	3	3
KP IV	0	1	1
KP V	0	1	1
Wydział Kryminalny	52	58	35
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Uszczerbek na zdrowiu			
Ogółem	108	72	59
Wydział Kryminalny	3	11	9
KP I	32	14	10
KP II	31	12	8
KP III	14	3	2
KP IV	9	3	3
KP V	19	5	3
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Bójki i pobicia			
Ogółem	31	38	29
Referat d/s nieletnich	0	15	15
Wydział Kryminalny	0	3	1
KP I	3	3	2
KP II	16	12	8
KP III	8	3	1
KP IV	3	2	2
KP V	1	0	0
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Uszkodzenie rzeczy			
Ogółem	282	269	79
Referat d/s nieletnich	0	14	14
Wydział Kryminalny	2	3	2
KP I	78	63	18
KP II	98	86	14
KP III	65	64	17
KP IV	18	21	9

Liczba interwencji w 2018 i 2019r. w podziale na rodzaj i na komisariaty wg. danych KMP			
KP V	21	18	5
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Drogowe (dane za rok 2018)			
Ogółem	245	195	194
Referat d/s nieletnich	0	0	0
Wydział Kryminalny	84	46	46
KP I	44	45	45
KP II	56	40	39
KP III	25	21	21
KP IV	22	25	25
Opracowanie: Komenda Miejska Policji			

Interwencje ogółem	2018					2019				
	25689					34957				
	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V	KP I	KP II	KP III	KP IV	KP V
domowe	1475	1153	765	498	647	1565	1302	939	691	677
w innych miejscach	5628	7052	2517	2239	2517	9011	9661	3933	3687	3410
Opracowanie: Komenda Miejska Policji										

Współpraca ze Strażą Pożarną.

Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia. Na wydatki poniesione w roku 2019 na bieżące funkcjonowanie czterech działających jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz zakup niezbędnego sprzętu ratowniczego z budżetu Miasta przekazano kwotę 272 360 zł.

Obchody Dnia Strażaka w Zabrzu w 2019r.

Interwencje w 2019 r. Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu			
pożary			893
małe	średnie	duże	
884	8	1	
miejscowe zagrożenia			1381
alarmy fałszywe			256
złośliwe	w dobrej wierze	z instalacji wykrywania	
7	150	99	
w sumie			2530
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

W 2019 roku na terenie miasta Zabrze odnotowano 2 530 interwencji Straży Pożarnej. Działalność tej służby to nie tylko wyjazdy ratownicze do pożarów, ale również inne interwencje związane z wypadkami drogowymi, usuwaniem połamanych drzew, innych zdarzeń to także prewencyjne kontrole oraz kampanie edukacyjno-informacyjne.

Pozostałe Zadania w ramach współpracy w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

- Zadanie SM/01/19 Koordynacja zagadnień z zakresu utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Utrzymanie bieżące Straży Miejskiej (kwota 4 337 000,00)
- Zadanie ZKOL/05/18 „Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez działalność Ochotniczych Straży Pożarnych”

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze.

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze (MWMZ), został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Zgodnie ze wstępnymi założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie jako szczególnie niebezpieczne, mienie publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego. Na koniec grudnia 2019 r. system obsługiwał 32 kamer w tym 8 punktów kamerowych (kamery 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24) z sygnałem przesyłanym drogą radiową i 24 kamer korzystających z sieci światłowodowej. W roku 2019 przeprowadzono modernizację systemu polegającą na wymianie części kamer (7 sztuk) na kamery posiadające rozbudowane funkcje analizy obrazu oraz aktualizację oprogramowania BVMS do wersji 9.0, co pociągnęło za sobą konieczność wymiany wszystkich stacji roboczych (komputerów) pracujących w systemie. Oprócz tego dokonano rozbudowy trzech punktów kamerowych, polegającej na dołączeniu do istniejącej kamery obrotowej kamer stałopozycyjnych. Do 31 grudnia 2019 r. dyżurni CNW zaobserwowali łącznie 401 zdarzeń. W ramach obsługiwanego Monitoringu specjaliści ZKOL ujawnili zdarzenia dzięki którym służby KMP w Zabrzu (125 zgłoszeń), Straży Miejskiej w Zabrzu (233 zgłoszeń), Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) w Zabrzu (2 zgłoszenia) oraz inne służby (41 zgłoszeń) mogły bezpośrednio podjąć działania. Na realizację zadania: „Obsługa strefy

bezpieczeństwa w Zabrzu poprzez rozbudowę oraz eksploatację systemu monitoringu wizyjnego” w roku 2019 wydatkowano kwotę 141 800,00 zł.

Działalność Straży Miejskiej

W 2019 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście, na bieżąco Straż Miejska wymieniała z Komendą Miejską Policji informacje o zagrożeniach występujących na terenie miasta. Przekazywane były sobie wzajemnie do realizacji interwencje w sytuacji, gdy zaistniała taka konieczność. Dyżurny Straży Miejskiej utrzymywał stałą łączność z dyżurnymi z Komendy Miejskiej Policji oraz dyżurnymi Komisariatów. Strażnicy codziennie patrolowali ściśle centrum miasta, reagując na wszelkie nieprawidłowości dotyczące zarówno wykroczeń, jak i przestępstw. Wszystkie znane miejsca zagrożeń były poddane częstszej kontroli przez patrole SM. Strażnicy Miejscy podczas codziennej służby kontrolowali również miejsca gromadzenia się i przebywania osób bezdomnych, którzy często znajdowali się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu i życiu w związku z nadużywaniem przez nich alkoholu oraz rozpalaniem przez nich ognisk w miejscach do tego nie przeznaczonych. Szczególnie działania kontrolne były nasilone w okresie zimowym, w związku ze zwiększonym zagrożeniem dla ich zdrowia i życia. Nietrzeźwe osoby, w uzasadnionych przypadkach były przewożone do Izby Wytrzeźwień lub szpitala. Osoby trzeźwe przewożone były do noclegowni, schronisk dla bezdomnych oraz tzw. „Ogrzewalni”.

ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ
(CEL STRATEGICZNY C2)

Rozwijanie aktywności obywatelskiej ma miejsce poprzez współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi. Współpraca z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. Formy współpracy z organizacjami pozarządowymi :

- Pozafinansowej – polegającej w szczególności na:
 - prowadzeniu strony internetowej „Mapa Aktywności Lokalnej” dla organizacji pozarządowych pod adresem www.mal.zabrze.pl,
 - inicjowaniu realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
 - przekazywaniu organizacjom pozarządowym informacji o realizacji zadań publicznych, o ogłaszanych konkursach ofert na realizację zadań publicznych oraz ich rozstrzygnięciach,
 - gromadzeniu i udostępnianiu informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
 - udostępnianiu podmiotom trzeciego sektora bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach obiektów miejskich, umożliwiając im sprawne funkcjonowanie
 - lub organizację wydarzeń np. sportowych i kulturalnych,
 - informowaniu podmiotów III sektora o możliwościach pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu miasta,
 - organizowaniu szkoleń i kursów podnoszących kompetencje działaczy organizacji pozarządowych oraz zapewnianiu porad specjalistycznych,
 - konsultowaniu z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego,
 - zapewnianiu dostępu do bezpłatnego Internetu,
 - udzielaniu rekomendacji, organizowaniu przedsięwzięć promujących ideę społeczeństwa obywatelskiego i dokonań organizacji pozarządowych,
 - podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje wokół zadań ważnych dla lokalnej społeczności,
 - zapraszaniu organizacji do tworzenia dokumentów planistycznych i strategicznych dla Miasta Zabrze,
 - udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych.
- Finansowej – polegającej na zleceniu przez Miasto Zabrze podmiotom III sektora realizacji zadań w formie:
 - powierzania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji; w 2019 roku w tej formie przekazano 1,75 mln zł,

- wspierania wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na częściowe dofinansowanie ich realizacji. Kwota dotacji udzielona w 2019 roku wynosiła 8,5 mln zł.

Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. Priorytetowe obszary działań Miasta Zabrze w zakresie współpracy z NGO:

- Pomoc społeczna, w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w wieku emerytalnym, wypoczynek dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, promocja wolontariatu.
- Promowanie sztuki i ochrona dziedzictwa narodowego, promowanie działań i osiągnięć lokalnych twórców i środowisk artystycznych, organizowanie koncertów, przeglądów, festiwali, działania na rzecz edukacji kulturalnej, integracja mniejszości etnicznych i narodowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w kołach, klubach dyskusyjnych i twórczych.
- Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, rajdów, upowszechnianie turystyki kwalifikowanej.
- Promowanie i wspieranie edukacji ekologicznej, udział i organizowanie akcji i działań proekologicznych, wspieranie działań dotyczących rewitalizacji obiektów, terenów zielonych i przemysłowych, przeciwdziałanie bezdomności zwierząt.
- Aktywizacja zawodowa i przeciwdziałanie bezrobociu, promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych.
- Działania mające na celu promowanie przedsiębiorczości.
- Działania zmierzające do poprawy ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.
- Działania mające na celu upowszechnienie i ochronę wolności i praw człowieka, a także swobód obywatelskich oraz rozwoju demokracji.
- Działania mające na celu rozpowszechnienie krajoznawstwa, w tym turystyki.

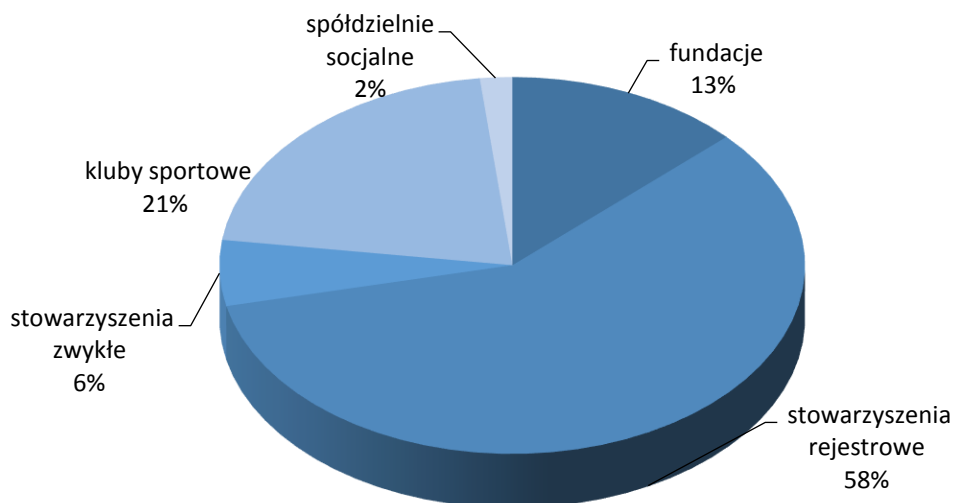
Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. W 2019 roku siedzibę w Zabrzu posiadały 346 podmioty: 50 fundacji, 201 stowarzyszeń rejestrowych, 21 stowarzyszeń zwykłych, 68 klubów sportowych, 6 spółdzielni socjalnych.

Liczba organizacji pozarządowych zaewidencjonowanych w Wydziale Spraw Obywatelskich UM w Zabrzu	2017	2018	2019
fundacje	39	44	50
stowarzyszenia rejestrowe	192	197	201
stowarzyszenia zwykłe	36	19	21
kluby sportowe	71	71	68
spółdzielnie socjalne	6	6	6

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych

Struktura zabrzańskich organizacji pozarządowych w 2019r.

Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych

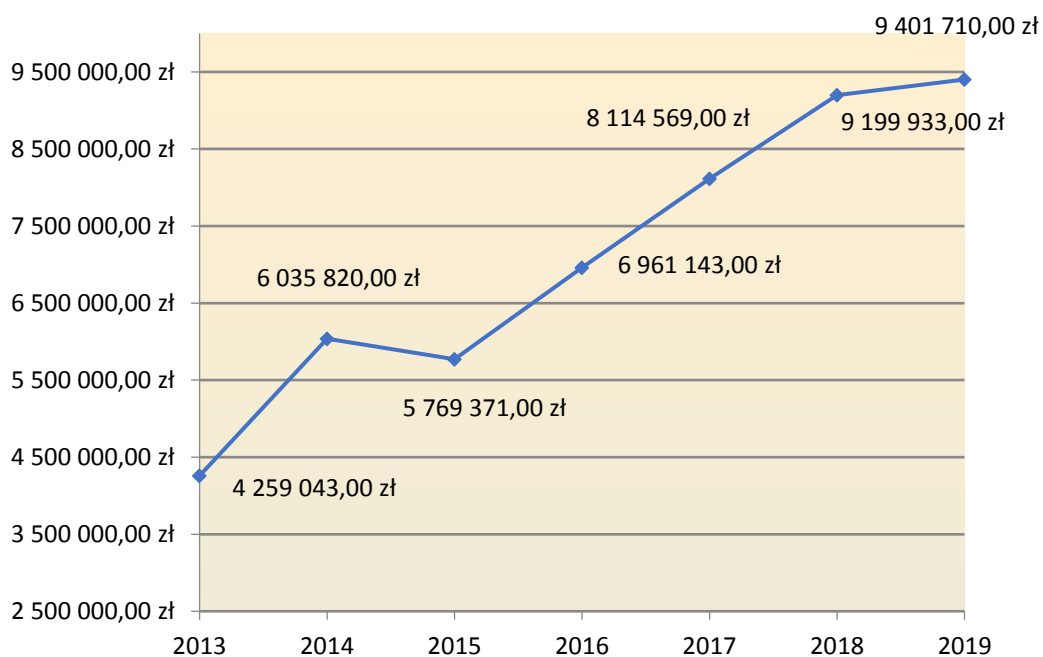
Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego ogłosiły łącznie 10 otwartych konkursów ofert na realizację 28 zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej oraz turystyki i krajoznawstwa, Wydział Infrastruktury Komunalnej, Wydział Kultury Dziedzictwa oraz Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości.

Zestawienie wyników otwartych konkursów ofert ogłoszonych, zgłoszonych i zrealizowanych w 2019 r.						
dziedzina	ogłoszono		zgłoszono		realizacja	
	konkursy	zadania	oferty	kwota	oferty	kwota
ochrona zdrowia	4	11	84	10 743 354 zł	76	6 364 070 zł
sport	1	4	62	4 336 926 zł	55	1 907 360 zł
kultura	1	8	16	175 430 zł	11	62 900 zł
turystyka	1	2	11	92 321 zł	9	43 100 zł
ochrona zwierząt	2	2	2	968 000 zł	2	968 000 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	56 280 zł	1	56 280 zł
razem	10	28	176	16 372 311 zł	154	9 401 710 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych						

Spośród 346 organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrze, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2019 łącznie 133 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta dzięki czemu zrealizowano łącznie aż 176 projektów na ogólną kwotę 9,4 mln zł. Przyznano również 34 granty na realizację zadań w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 173 tys. zł.

Realizacja dotacji w trybie pozakonkursowym (małe granty) w 2019 r.

zakres	zgłoszone		realizowane		
	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
ochrona zdrowia	13	11	10	9	56 570 zł
sport	16	11	15	11	66 480 zł
kultura	18	12	8	7	40 600 zł
przedsiębiorczość	1	1	1	1	10 000 zł
razem	48	35	34	28	173 650 zł

*Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych***Dotacje z budżetu miasta na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w latach 2013-2019***Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta*

Zestawienie dotacji na zadania publiczne Miasta Zabrze z uwzględnieniem tzw. małych grantów i umów wieloletnich w latach 2017-2019			
dziedzina	projekty		kwota dotacji
	rok	liczba projektów	
Kultura, Dziedzictwo Kulturowe	2017	19	95 450 zł
	2018	17	100 400 zł
	2019	19	103 500 zł
Sport	2017	82	1 768 566 zł
	2018	65	1 936 170 zł
	2019	70	1 973 840 zł
Zdrowie, pomoc społeczna	2017	87	6 169 053 zł
	2018	76	6 315 363 zł
	2019	87	6 668 819 zł
Krajoznawstwo i turystyka	2017	9	29 500 zł
	2018	12	50 000 zł
	2019	9	43 100 zł
Ochrona zwierząt	2017	2	776 000 zł
	2018	2	776 000 zł
	2019	2	968 000 zł
Przedsiębiorczość	2017	3	30 000 zł
	2018	2	20 000 zł
	2019	2	66 280 zł
ogółem	2017	203	8 114 569 zł
	2018	174	9 199 933 zł
	2019	188	10 467 039 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych			

Zespół ds. Rozwoju Aktywności Lokalnej Wydziału Kontaktów Społecznych UM Zabrze, mający swoją siedzibę w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4, został powołany w celu wspierania podmiotów NGO. Poza wsparciem merytorycznym zespołu, organizacje mogą liczyć na:

- udostępnienie pomieszczeń do spotkań,
- użyczenie organizacjom pozarządowym adresu do korespondencji,
- udostępnienie sprzętu komputerowego, audiowizualnego, dostępu do Internetu,
- bezpłatne szkolenia,
- możliwość korzystania z profesjonalnych porad prawnych i księgowych,
- możliwość wymiany doświadczeń z innymi podmiotami trzeciego sektora,
- możliwości prezentowania swojej działalności podczas przedsięwzięć z udziałem COP.

Centrum Organizacji Pozarządowych po raz trzeci przyznało tytuł Tytana Społecznego Zabrze. Głównym celem konkursu jest uhonorowanie organizacji pozarządowej podejmującej istotne i zróżnicowane wyzwania i inicjatywy społeczne na rzecz miasta Zabrze. Kandydatów w kategorii organizacja roku mogły zgłaszać wyłącznie organizacje pozarządowe zarejestrowane i działające na terenie Zabrze. Głosami zabrzańskich organizacji pozarządowych tytuł Tytana Społecznego Zabrze 2019 otrzymało Towarzystwo Opieki Nad Zwierzętami Oddział w Zabrze.

Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrze przy ul. Brodzińskiego 4

W 2019 r. Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Brodzińskiego 4 w Zabrzu udostępniło swoje pomieszczenia 44 podmiotom do cyklicznych spotkań. Przeprowadzono szereg bezpłatnych szkoleń dla organizacji pozarządowych m.in. z zakresu księgowości, czy rozliczeń z Urzędem Skarbowym.

Jednym z elementów wsparcia dla działań podmiotów trzeciego sektora jest przyznawanie Honorowego Patronatu Prezydenta Miasta Zabrze przedsięwzięciom i inicjatywom wartościowym społecznie i istotnym dla rozwoju i promocji miasta, takim jak projekty społeczne, edukacyjne, sportowe, kulturalne, obywatelskie, ekologiczne, ekonomiczne i inne. W 2019 r. honorowym patronatem objęto 31 wydarzeń, zainicjowanych przez organizacje pozarządowe, co stanowi ok. 30% wszystkich udzielonych patronatów. Dzięki kontynuowanej współpracy i dofinansowywaniu przez Miasto Zabrze zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe budowane jest aktywne partnerstwo pomiędzy administracją publiczną a trzecim sektorem. W roku 2019 zwiększono w stosunku do roku ubiegłego środki przeznaczone na realizację zadań publicznych przez podmioty trzeciego sektora o kwotę 489 tys. zł.

Realizacja działań promujących patriotyzm

Obchody 100. rocznicy I Powstania Śląskiego

Obchody 100. rocznicy I Powstania Śląskiego

W dniu 15 sierpnia 2019 roku w Zabrzu-Kończycach odbyły się miejskie obchody upamiętniające wybuch I Powstania Śląskiego. Uroczystości tradycyjnie zainaugurowała msza święta w kościele pw. Bożego Ciała. Następnie pod Pomnikiem Poległych w Powstaniach Śląskich prezydent Zabrze, zabrzańscy radni, reprezentacje jednostek

i instytucji miejskich, a także przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych złożyli wieńce i uczcili pamięć powstańców śląskich. O oprawę artystyczną wydarzenia zadbała Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Wieczorem, na terenie Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Kończycach, odbyła się tradycyjna śląska biesiada. Głównymi organizatorami zabrzańskich obchodów 100. rocznicy I Powstania Śląskiego byli: Pamięć i Tożsamość – Komitet Obchodów Rocznicy Powstań Śląskich przy parafii Bożego Ciała w Kończycach, Urząd Miejski w Zabrzu, Miejski Ośrodek Kultury, Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Kończycach oraz Rada Dzielnicy Kończyce.

Projekt "100 lat. Powstania śląskie"

W Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu zorganizowany został projekt pn. "100 lat. Powstania śląskie". Jego celem była popularyzacja historycznego dziedzictwa regionu w związku z ogłoszeniem przez Sejm RP roku 2019 "Rokiem Powstania Śląskiego". W ramach projektu można było zobaczyć spektakl "Gdzie Ci będzie lepiej jak w domu", opowiadający o losach rodziny śląskiej po I wojnie, w trakcie Powstań Śląskich i w czasach współczesnych. Kolejnym elementem projektu był wernisaż wystawy pn. „Śląski trud powstańczy”. W ramach świętowania Roku Powstań Śląskich w dostępny sposób przypomniana została trudna historia naszego regionu i miasta. Oglądający mieli okazję zapoznać się m.in. z materiałami źródłowymi, sylwetkami Powstańców, przypomniane zostały fakty historyczne i rola kobiet w trakcie Powstań. Następnie zorganizowana została wycieczka po Zabrzu - ścieżka edukacyjna. Podróż po Zabrzu śladami Powstań Śląskich obejmowała 18 miejsc na terenie miasta związanych z Powstaniami, o historii których opowiedział Dariusz Walerjański. Uczestnicy zainteresowani historią miasta otrzymali mapę miejsc Powstań Śląskich, dostępną również w formie elektronicznej. Dopełnieniem działań w ramach projektu były warsztaty edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej towarzyszące wystawie skierowane zarówno do dzieci przedszkolnych, szkolnych, jak i dorosłych, w tym osób niepełnosprawnych, tematycznie nawiązujące do historii miasta w okresie Powstań Śląskich. Ostatnim elementem projektu był Koncert „100/100”. Uczestnicy wydarzenia dzieci, dorośli, rodziny i społeczność lokalna, dostali mini śpiewniki wykonane specjalnie na tą okazję. W koncercie udział wzięła Orkiestra Dęta Muzeum Górnictwa Węglowego. W programie koncertu znalazły się pieśni śląskie i patriotyczne.

Piknik "Radosna Europa"

W dniu 1 maja 2019 r. odbyła się impreza z okazji 15. rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wydarzenie formie pikniku zostało zorganizowane w Parku 12C Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu przy ul. Mochnackiego 12. W programie pikniku "Radosna Europa" znalazły się liczne atrakcje m.in.: konkursy, gry i zabawy dla dzieci, wspólne śpiewanie "Ody do radości" oraz koncert Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego.

Piknik "Radosna Europa", Park 12C

Warto zaznaczyć, że środki zewnętrzne, z których korzysta Miasto dzięki członkostwu Polski w Unii, odgrywają niezwykle ważną rolę w rozwoju Zabrze. Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu możliwa była realizacja wielu ważnych inwestycji, w tym: drogowych, przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa obiektów sportowych, realizacja wielu projektów rewitalizacyjnych takich jak m.in. przebudowa terenów wokół Bytomki czy też udostępnienie kolejnych obiektów poprzemysłowych dla ruchu turystycznego.

Obchody 101. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Obchody święta 11 listopada rozpoczęto koncertem Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego na placu Warszawskim. Następnie odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny z udziałem Zabrzeńskiego Chóru Młodzieżowego "Resonans con tutti", w kościele pw. św. Anny. Po nabożeństwie, pod krzyżem na placu kościelnym zostały złożone wieńce i kwiaty w hołdzie wszystkim tym, którzy przyczynili się do wywalczenia i utrzymania niepodległej Polski.

Obchodom Narodowego Święta Niepodległości towarzyszyły różne imprezy m.in.:

- 7 listopada - w Galerii Muzeum Miejskiego Café Silesia - otwarcie wystawy "Moim zdaniem... In my opinion"
- 8 listopada - w Filharmonii Zabrzeńskiej- "Zacznij od Bacha" - koncert piosenek Zbigniewa Wodeckiego w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej
- 12 listopada w DOKu Kończyce - wystawa "Śląski trud powstańczy", wykład "Drogi Górny Śląska do Niepodległej".

- 19 listopada w DOKu Biskupice wykład "Drogi Górnego Śląska do Niepodległej"; wystawa "Śląski trud powstańczy"; "Koncert 100/100" w wykonaniu Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego.

Koncert „1989 – Wolność to wybór”

W dniu 2 czerwca 2019 roku odbył się na promenadzie przy Arenie Zabrze, koncert upamiętniający 30. rocznicę wolnych wyborów w Polsce. Na scenie wystąpiła plejada gwiazd polskiej muzyki rozrywkowej m.in.: Katarzyna Cerekwicka, Natalia Sikora, Marie Napieralska, Marek Piekarczyk, Łukasz Zagrobelny, Filip Lato, Sound 'N Grace, Piotr Tłustochowicz i Mateusz Jakubiec. Z głośników popłynęły dźwięki znanych utworów, takich jak „Dziwny jest ten świat”, „Autobiografia”, „Przeżyj to sam”, „Chcemy być sobą” i inne. Artyści zaśpiewali kultowe, rozpoznawalne przez pokolenia utwory.

Koncert „1989 – Wolność to wybór”

Impreza miała formę dynamicznego pokazu obrazów i dźwięków, podczas którego nastroje zmieniały się jak w kalejdoskopie – od wzruszeń i zadumy, po radość i wspólną zabawę. W Zabrzu zobaczyliśmy multimedialną scenę, na której wystąpili znani i cenieni artyści, a towarzyszyły im najważniejsze wydarzenia sprzed i po 1989 roku. Wszyscy mieszkańcy Metropolii, niezależnie od wieku, mogli doświadczyć tych wydarzeń w zupełnie nowej formie, podczas zapierającego dech w piersiach audiowizualnego widowiska.

**PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C3)**

Podnoszenie jakości kształcenia mieszkańców w Zabrzu jest realizowane poprzez kompleksową ofertę edukacyjną, optymalizację kierunków kształcenia oraz ciągłe podnoszenie standardów funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych.

Kompleksowość oferty edukacyjnej

Miasto Zabrze zapewnia kompleksowość oferty edukacyjnej realizując zapisy Strategii Edukacji Miasta Zabrze. Strategia Edukacji Miasta Zabrze w roku 2019 była realizowana w sposób rzetelny i kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy. W 2019r. na realizację zadań oświatowych została przekazana dodatkowo z miejskich środków kwota ponad 132 mln zł. Całkowite nakłady na oświatę w wysokości ponad 300 mln zł stanowiły blisko 1/3 całego budżetu miasta.

Budżet w zakresie realizacji zadań oświatowych			
Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	262 781 783	276 469 951	294 192 165
Subwencja w zł	161 446 023	163 688 519	180 542 368
Dotacje w zł	14 388 287	15 940 315	11 334 036
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	13 301 092	26 454 534	29 702 310
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	100 248 565	123 295 651	132 018 071
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	36,31	40,70	40,76
Opracowanie: Wydział Oświaty			

Miasto starannie przygotowało się do wdrożenia reformy edukacji. W latach 2017-2019 przygotowanych i przyjętych zostało 30 uchwał, dzięki czemu zmiany w systemie oświaty mogły być sprawnie przeprowadzone. W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono

do 8 letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe. W 2019 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych oraz 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2018/2019 liczba uczniów wynosiła 21 608, a w roku szkolnym 2019/2020 wynosi 21 516. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2019 r. wyniosła 4 955. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2019r.				
Nazwa	rok szkolny 2018/2019		rok szkolny 2019/2020	
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Przedszkola	38	4 822	38	4 822
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 492	33	4 451
przedszkola w zespołach	5	330	5	371
oddziały przedszkolne w SP	4	119	4	133
Szkoły podstawowe	42	11 134	42	11 070
Oddziały gimnazjalne		1 266		
Szkoły ponadgimnazjalne /ponadpodstawowe	39	4 267	39	5491
Placówki oświatowe	5		5	
Podsumowanie:	91	21 608	91	21 516
Opracowanie: Wydział Oświaty				

Realizacja projektów edukacyjnych podnoszących jakości kształcenia

W 2019 r. realizowanych było 10 projektów i programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, instytucji wojewódzkich, Miasta Zabrze, 14 projektów rządowych, oraz 26 projektów mobilnościowych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

- Realizacja programów edukacyjnych: „Erasmus+”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój - POWER i Polsko Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM).
Programy wspierają kształcenie i szkolenie młodzieży. Celem projektów realizowanych w ramach wymienionych programów jest wymiana doświadczeń między europejskimi szkołami. W programach brało udział w sumie 17 szkół, które realizowały łącznie 26 projektów. Budżet programów na 2019 rok wyniósł niespełna 1,3 mln zł w tym Erasmus Plus 477 tys. zł., PNWM 6 tys. zł. oraz POWER 812 tys. zł.

Realizacja programów edukacyjnych: „Erasmus+”, POWER i PNWM w 2019r.					
Lp.	Tytuł projektu	szkoła	Okres realizacji	stan projektu	wykonanie za 2019 rok
<i>POLSKO NIEMIECKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY</i>					
1	PNWM 2019 SP5	SP5	2019	zakończony	6 398,00 zł
<i>PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ- POWER</i>					
2	"Myślenie bez granic" - SP 43 (POWER)	SP43	2018-2019	zakończony	139 843,30 zł
3	Młodzi wykształceni kompetentni 2017- 2019 (POWER)	ZSEU	2017- 2019	w trakcie realizacji	180 398,10 zł
4	"Kluczowe kompetencje drogą do rozwoju" - Centrum Edukacji (POWER)	CE	2019-2020	w trakcie realizacji	23 475,26 zł
5	"Rzeczywistość zawodowa w Hiszpanii" - CKPIU (POWER)	CKPIU	2019-2021	w trakcie realizacji	39 714,67 zł
6	"Bądźmy bilingual - bądźmy krok do przodu" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOiZ	2018-2020	w trakcie realizacji	62 386,58 zł
7	"Doskonalenie kompetencji zawodowych" - ZCKOiZ (POWER)	ZCKOiZ	2018-2020	w trakcie realizacji	157 038,00 zł
8	Zagraniczne staże – ZSEU (2019-2021) POWER	ZSEU	2019-2021	w trakcie realizacji	146 244,37 zł
9	WŁOCHY OD KUCHNI POWER ZSO5 2019- 2020	ZSO5	2019-2020	w trakcie realizacji	63 661,00 zł
					812 761,28 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

ERASMUS PLUS					
10	"Rozwijający się nauczyciel" - ZS 3 (ERASMUS+)	ZS3	2018-2019	zakończony	35 017,35 zł
11	Speak English- ZS10 – 2017-2019 (ERASMUS+)	ZS10	2017-2019	zakończony	42 498,32 zł
12	ERASMUS + KA 2 2016-2019 - ZS 10	ZS10	2016-2019	zakończony	43 399,96 zł
13	Learning from each other 2017- 2019 ZSSpoż.(ERASMUS+)	ZSSPOŻ	2017- 2019	w trakcie realizacji	41 983,57 zł
14	"Dobry staż gwarancją sukcesu na rynku pracy"- ZS 17 (ERASMUS+)	ZS17	2019-2021	w trakcie realizacji	2 908,27 zł
15	"Budowanie wielokulturowości: podejmowanie dialogu bez poświęcania własnej tożsamości" - ZCKOIZ (ERASMUS+)	ZCKOIZ	2019-2021	w trakcie realizacji	31 457,62 zł
16	"Inwestycja w kwalifikacje kadry" -CE (ERASMUS+)	CE	2018-2020	w trakcie realizacji	47 302,36 zł
17	"Jak oni to robią- wymiana doświadczeń i nawiązywanie współpracy" - SP 38S (ERASMUS+)	SP38S	2018-2020	w trakcie realizacji	39 651,00 zł
18	"The Right to be Different in a European Context" - SP 5 (ERASMUS+)	SP5	2018-2020	w trakcie realizacji	32 126,50 zł
19	"Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym w SP40S" - SP40S (ERASMUS+)	SP40S	2018-2020	w trakcie realizacji	92 699,06 zł
20	W jakim świecie chciałbyś żyć? - ZS10 (2019-2021) (ERASMUS+)	ZS10	2019-2021	w trakcie realizacji	12 378,75 zł
21	Innowacyjny nauczyciel - SP 18 (2019-2020) (ERASMUS+)	SP18	2019-2020	w trakcie realizacji	29 525,26 zł
22	Klucz do sukcesu uczniów - I LO (2019-2020) (ERASMUS+)	I LO	2019-2020	w trakcie realizacji	3 692,06 zł
23	Wszechstronny rozwój ucznia - SP24 (2019-2021) (ERASMUS+)	SP24	2019-2021	w trakcie realizacji	3 023,00 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

24	Dziedzictwo kulturowe - I LO (2019-2021) (ERASMUS+)	I LO	2019-2021	w trakcie realizacji	20 166,08 zł
25	Nowoczesna szkoła - SP 28 (2019-2021) ERASMUS+	SP28	2019-2021	w trakcie realizacji	0,00 zł
26	Praktyka czyni mistrza - ZSEU (2019-2020) ERASMUS+	ZSEU	2019-2020	w trakcie realizacji	0,00 zł
					477 829,16 zł
					1 296 988,44 zł
Opracowanie: Wydział Oświaty					

- Projekt „Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” realizowany był przez trzy lata. Wzięło w nim udział 1194 uczniów, 117 nauczycieli i instruktorów zawodu. Wykorzystano budżet w wysokości 7,8 mln zł. Środki przeznaczono m.in. na: doradztwo edukacyjno-zawodowe, organizację szkoleń przygotowujących do egzaminów kwalifikacyjnych, organizację zajęć specjalnych, organizację zajęć laboratoryjnych oraz zakup sprzętu do wyposażenia pracowni.
- Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa”. Wartość projektu: 3,4 mln zł. Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2016-2019. W projekcie wzięły udział trzy placówki oświatowe, w których zakupione zostało wyposażenie dla 12 pracowni zawodowych.
- Projekt „Dotknij nauki” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020. Celem projektu była poprawa efektywności kształcenia ogólnego w zakresie matematyki i przedmiotów przyrodniczych poprzez organizację dodatkowych zajęć pozalekcyjnych - szkolnych i pozaszkolnych dla 1252 uczniów 20 zabrzańskich szkół podstawowych. Łączny koszt realizowanego projektu wyniósł 4,2 mln zł. Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2017-2019. W tym okresie zrealizowano:
 - 1 920 h - zajęć z technik szybkiego oraz efektywnego uczenia się
 - 4 800 h - zajęć modułowych realizowanych w pracowni eksperymentu
 - 300 h - przygotowania projektu edukacyjnego.
 - 2 400 h - zajęć wyjazdowych- pozaszkolnych
 - 24 h - spotkań z ekspertami
 - 60 h - „Festiwal nauki”- prezentacje projektów edukacyjnych.
 - 3 h - warsztatów doskonalenia umiejętności z planowania dydaktycznego.

- 13 h - zajęć z zakresu przeprowadzania diagnoz poziomu osiągnięć uczniów z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych w kontekście nowej podstawy programowej wymagań egzaminacyjnych.
- 3 h - seminarium podsumowujące realizację działań projektowych dla nauczycieli.

W ramach projektu zakupiono także wyposażenie dla pracowni „Eksperymentu naukowego”:

- pomoce dydaktyczne (matematyka, chemia, fizyka, biologia, geografia) na kwotę: 1,2 mln zł.
 - sprzęt multimedialny i TIK na kwotę: 249 tys. zł
 - rolety do okien na kwotę: 27 tys. zł
 - szafy na odczynniki chemiczne oraz dygestoria na kwotę: 102 tys. zł
- Projekt „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu” jest współfinansowany przez Unię Europejską. Celem projektu było zwiększenie na terenie Zabrza dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla 92 dzieci w wieku 3-4 lat w czterech nowoutworzonych oddziałach w Przedszkolach nr 43, 47, 49 oraz dla pozostałych dzieci z ww. przedszkoli. Wartość projektu: 1,1 mln zł. Projekt objął swoim wsparciem 411 dzieci w wieku 3-6 lat w trzech przedszkolach, w których utworzono w sumie 92 nowe miejsca przedszkolne:
- Przedszkole Nr 43, ul. Klonowa 2 - 50 nowych miejsc
 - Przedszkole Nr 47, ul. Kalinowa 9a - 22 nowe miejsca
 - Przedszkole Nr 49, ul. Sportowa 42 - 20 nowych miejsc

Przedszkole nr 49, ul. Sportowa 42

- Projekt „Przedszkole naszych marzeń - dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu” Celem projektu jest ułatwienie dostępu do kompleksowej edukacji przedszkolnej dzięki przebudowie 3 zabrzańskich obiektów: Przedszkola nr 43, ul. Klonowa 2, Przedszkola nr 47, ul. Kalinowa 9a, Przedszkola nr 49 ul. Sportowa 42. W przedszkolu powstały dodatkowe sale edukacyjne przystosowane dla potrzeb przedszkolaków. W ramach inwestycji dostosowano obiekty dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zakupione zostało niezbędne dla prowadzenia działalności edukacyjnej wyposażenie. Efektem realizacji projektu są też nowoczesne, spełniające wszelkie standardy bezpieczeństwa place zabaw zlokalizowane w placówkach objętych projektem. Powyższe działania były komplementarne z projektem „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu”, który był realizowany na tych samych obiektach. Wartość projektu to 3,8 mln zł.

Przedszkole nr 47, ul. Kalinowa 9a

- Projekt „Eksperyment w obiektywie”
30 czerwca 2019 r. zakończony został dwuletni projekt "Eksperyment w obiektywie" realizowany przez Zespół Szkół nr 10 oraz Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu. W czasie dwóch lat trwania projektu prowadzono aktywności w ramach pięciu zadań dla 120 uczniów:
 - doradztwo edukacyjno-zawodowe; każdy z uczestników projektu odbył 3 godziny indywidualnego doradztwa edukacyjno-zawodowego
 - zajęcia z fizyki; Zabawy z optyką- czyli jak uchwycić piękno, tematem zajęć była optyka geometryczna

- zajęcia z chemii; Fotograficzne czary mary, zadanie podzielone było na dwie części: teoretyczno- laboratoryjną oraz praktyczną
- zajęcia z grafiki 3D; Zabawy z grafiką, w czasie zajęć uczniowie poznawali podstawy grafiki 3D oraz animacji 3D w programie Blender, a także tworzyli wirtualne kopie obiektów, które potem mogli wydrukować
- Wyjazd edukacyjny do Centrum Kopernika

Podsumowanie projektu w liczbach:

- 120 uczestników projektu
- 140 godzin zajęć z fizyki
- 56 godzin zajęć z chemii
- 336 godzin zajęć praktycznych (Camera Obscura)
- 280 godzin zajęć z grafiki 3D
- 2 wyjazdy do Centrum Nauki Kopernik.

Zakupione zostało także wyposażenie dla 2 pracowni, w tym dwie drukarki 3D, szafa na odczynniki chemiczne i dygestorium oraz cztery ławy optyczne.

Wartość projektu to 349 tys. zł, Czas trwania 2017 -2019 r.

- Projekty „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika” – wartość projektu: 401 tys. zł. W projektach wzięło udział 120 uczniów klas liceum i technikum z 8 szkół. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Politechniką Śląską. Celem projektów był rozwój kompetencji uczestników w zakresie: komunikowania się, współpracy, myślenia kreatywnego i krytycznego, rozwiązywania problemów i działania innowacyjnego przy wykorzystaniu zasobów kadrowych i technicznych uczelni oraz rozbudzenie w młodzieży ciekawości, kreatywności i chęci pogłębiania wiedzy. Okres realizacji przedsięwzięcia 2017-2019r.
- Projekty rządowe:
 - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – wartość projektu: 121 tys. zł,
 - Animator Moje Boisko Orlik 2019 r.– wartość projektu: 19 tys. zł.
 - Realizacja zadania w zakresie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”- wartość projektu: 234 tys. zł,
- Program „Zielone pracownie”

W 2019 r. rozstrzygnięto V edycję konkursu „Zielona Pracownia”, organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych oraz chemiczno-fizycznych. Dofinansowanie otrzymają kolejne dwie zabrzańskie szkoły

– Szkoła Podstawowa nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 oraz Szkoła Podstawowa nr 41 Specjalna. W naszym mieście z nowoczesnych pracowni korzystają uczniowie 12 szkół, które w poprzednich czterech edycjach sukcesywnie wygrywały konkurs, zdobywając dofinansowanie. „Ekopracownie” umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej. Wartość projektów w 2019 r: 73 654 zł, tj.:

- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 16 - 37 500 zł
- Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 41 - 36 154 zł

„Zielone Pracownie” otwarte w roku 2019			
Szkoła	Data otwarcia	Wartość projektu	Przyznana dotacja
II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5	24.01.2019	37 500 zł	30 000 zł
XI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 3	18.01.2019	32 500 zł	26 000 zł
I Liceum Ogólnokształcące	31.01.2019	45 000 zł	30 000 zł
Szkoła Podstawowa nr 16	30.01.2019	37 500 zł	30 000 zł
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 38	05.02.2019	37 470 zł	29 976 zł
Opracowanie: Wydział Oświaty			

Zielona pracownia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5

Zielona pracownia w Szkole Podstawowej nr 16

Optymalizacja kierunków kształcenia - rozwój szkolnictwa zawodowego.

- Realizacja projektu: „Nasza jakość – Twoja szansa – kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego”. Celem projektu było zwiększenie szans na rynku pracy uczniów zabrzańskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Projekt realizowany był od września 2016 roku do września 2019 r. w zabrzańskich szkołach zawodowych i jednej placówce kształcenia zawodowego.

Lista placówek uczestniczących w projekcie:

- Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Zwrotniczej 11
- Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu przy ul. K. Sitki 55
- Zespół Szkół Spożywczych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 13
- Zespół Szkół nr 17 w Zabrzu przy ul. J. Piłsudskiego 58
- Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu, ul. Franciszkańska 4
- Zespół Szkół nr 10 w Zabrzu przy ul. Chopina 26
- Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego 58
- Zespół Szkół nr 3 w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 118
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu przy Placu Traugutta 1
- Centrum Edukacji w Zabrzu przy ul. 1-go Maja 12
- Zespół Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrzu przy ul. H. Sienkiewicza 43
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu przy ul. 3 Maja 95

W ramach projektu wykonane zostały następujące działania:

- Przeprowadzono doradztwo edukacyjno-zawodowe dla 1194 uczniów w zabrzańskich szkołach zawodowych biorących udział w projekcie,
- Podniesione zostały umiejętności zawodowe uczniów poprzez organizację zajęć specjalistycznych oraz kursów i szkoleń dających uprawnienia zawodowe,
- zorganizowano praktyki i staże dla 597 uczniów u pracodawców,
- doskonalono umiejętności i kompetencje zawodowych 117 nauczycieli kształcenia zawodowego/ instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- wdrożono nowe innowacyjne formy kształcenia,
- doposażono pracownie zawodowe tak, aby w jak największym stopniu odzwierciedlały warunki pracy u pracodawców,
- zwiększono współpracę szkół i placówki z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Budżet projektu wyniósł 7,8 miliona zł., w tym miasto pozyskało 7,5 miliona złotych z funduszy unijnych.

Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przy ul. 3 Maja 95

- Projekt „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa”. Przedsięwzięcie było realizowane w latach 2016-2019. W projekcie wzięły udział trzy placówki oświatowe, w których zakupione zostało wyposażenie dla 12 pracowni zawodowych.

Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego: koszt 2 035 707 zł (w tym remonty i adaptacje 415 377,15zł), działania dotyczyły:

- pracowni pojazdów samochodowych
- pracowni mechatroniki

- zespołu pracowni technicznych
- pracowni innowacyjnych form nauczania
- zespołu pracowni budowlanych

Zespół Szkół Nr 10: koszt 699 067 zł (w tym remont i adaptacja 229 414,97 zł), działania dotyczyły pracowni interdyscyplinarnej do zajęć elektronicznych i informatycznych.

Zespół Szkół Nr 18: koszt 799 326 zł (w tym remonty i adaptacje 160 853,67 zł), działania dotyczyły:

- pracowni projektowania graficznego
- pracowni aranżacji przestrzeni
- pracowni fotografii artystycznej

Wartość projektu: 3,4 mln zł.

– Projekt „Śląskie. Zawodowcy”

W 2019r. wystartował projekt „Śląskie. Zawodowcy” realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną S.A., Izbę Rzemieśniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach oraz Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. Przedsięwzięcie będzie realizowane do końca 2022 r., a jego planowana wartość to ponad 18 mln zł. Celem jest poprawa oferty i zwiększenie jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy w województwie śląskim, w tym stworzenie warunków dla zajęć praktycznych poprzez:

- udział uczniów w stażach, praktykach, kursach, doradztwie,
- zwiększenie kompetencji nauczycieli, kadry pedagogicznej oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w województwie śląskim,
- wypracowanie modelowego rozwiązania- współpracy edukacji z biznesem.

Projekt zakłada przeprowadzenie szkoleń, kursów i studiów podyplomowych dla nauczycieli zawodu oraz pozostałych przedstawicieli kadry pedagogicznej, a także kursów, szkoleń oraz odpłatnych 150 - godzinnych staży i praktyk dla uczniów ze stypendium w wysokości 2 tys. zł. Ponadto uczestnicy projektu zostaną objęci doradztwem edukacyjno-zawodowym. Powołana zostanie też Śląska Rada Edukacji Zawodowej, która ma być ciałem stałej współpracy pomiędzy środowiskami oświatowymi a biznesem. Oprócz Miasta Zabrze listy intencyjne w sprawie przystąpienia do projektu podpisały: Bytom, Siemianowice Śląskie i Powiat Raciborski. W sumie projektem ma zostać objętych niemal 2000 uczniów i 370 nauczycieli. W naszym mieście projektem zostanie objętych 111 osób tj. 54 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych oraz 57 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Mechaniczno-Samochodowych oraz nauczyciele tych szkół.

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze w 2019r.

Lp.	Nazwa zawodu	Placówka oświatowa
1	Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
2	Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
3	Technik chłodnictwa i klimatyzacji	Centrum Edukacji
4	Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
5	Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
6	Technik automatyk	Zespół Szkół Nr 3
7	Technik przemysłu mody	Zespół Szkół Nr 3
8	Technik ekonomista	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
9	Technik logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
10	Technik usług fryzjerskich	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
11	Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
12	Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych
13	Technik budownictwa	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
14	Technik mechanik	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
15	Technik geodeta	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
16	Technik reklamy	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
17	Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
18	Technik architektury krajobrazu	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
19	Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
20	Technik programista	Zespół Szkół Nr 10
21	Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
22	Technik organizacji turystyki	Zespół Szkół Nr 17
23	Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
24	Pracownik obsługi hotelowej	Zespół Szkół Nr 17

25	Kelner	Zespół Szkół Nr 17
26	Sprzedawca	Zespół Szkół Nr 17
27	Elektryk	Zespół Szkół Nr 3, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
28	Dekarz	Zespół Szkół Nr 3
29	Krawiec	Zespół Szkół Nr 3
30	Cukiernik	Zespół Szkół Spożywczych
31	Kucharz	Zespół Szkół Spożywczych, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
32	Piekarz	Zespół Szkół Spożywczych
33	Monter zabudowy i robót wykończeniowych	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
34	Murarz-tylnik	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
35	Operator obrabiarek skrawających	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
36	Monter sieci i instalacji sanitarnych	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
37	Fryzjer	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
38	Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
39	Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
40	Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
41	Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
42	Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
43	Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych

Opracowanie: Wydział Oświaty

W 2019 r. publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze oferowały zajęcia z 43 zawodów w tym 13 nowych kierunków (nie prowadzonych w roku poprzednim), takich jak:

- Dekarz
- Kelner
- Krawiec
- Monter sieci i instalacji sanitarnych

- Pracownik obsługi hotelowej
- Technik automatyk
- Technik chłodnictwa i klimatyzacji
- Technik ekonomista
- Technik logistyk
- Technik programista
- Technik przemysłu mody
- Technik reklamy
- Technik usług fryzjerskich

W Zabrzu zrobiono bardzo wiele dla wzrostu standardów nauczania oraz poprawy wizerunku szkolnictwa zawodowego. W ostatnich latach zrealizowano 2 duże projekty dofinansowane ze środków zewnętrznych: „Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego” oraz „Dostosowanie warunków dydaktycznych do realizacji celów projektu Nasza jakość - Twoja szansa - kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego w Zabrzu” na ogólną kwotę ponad 11 mln zł. Dzięki temu możliwe było wyposażenie 22 pracowni zawodowych, 1194 uczestników otrzymało wsparcie w postaci szkoleń, kursów specjalistycznych i certyfikowanych. 597 uczniów odbyło płatny staż, a 96 nauczycieli i instruktorów podniosło kwalifikacje zawodowe. Wzmocniona została współpraca szkolnictwa zawodowego z otoczeniem społeczno- gospodarczym. W ramach współpracy szkół kształcących w zawodach, zawarto porozumienia z wieloma pracodawcami m. in. DB CARGO POLSKA S.A., ELZAB S.A., MOSTOSTAL, POLSKA SPÓŁKA GAZOWNICTWA Sp. z o.o. Nauczyciele i uczniowie w ostatnich latach regularnie korzystają z szansy wyjazdu w ramach projektów mobilnościowych na staże i praktyki do krajów europejskich. Współpraca samorządu, szkół i przedsiębiorców daje gwarancje osiągnięcia celu, jakim jest takie wyszkolenie absolwentów zabrzańskich szkół, by stali się aktywnymi i atrakcyjnymi na rynku pracy.

Stypendia dla uzdolnionej młodzieży

Na podstawie uchwały Nr XI/12519 Rady Miasta Zabrze z dnia 26.10.2019 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Zabrze przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W roku szkolnym 2018/2019 oraz 2019/2020 przyznano 11 stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów. Wypłacono stypendia dla szczególnie uzdolnionych uczniów na kwotę 40 980,00 zł., Stypendialna Komisja Rekomendacyjna wyłoniła 11 kandydatów do stypendium. Wysokość stypendium na dany rok szkolny dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosi 3 000,00 zł, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych i oddziałów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych wynosi 4 000,00 zł. Uczniowie ci wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy

przedmiotowe organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

Modernizowanie obiektów edukacyjnych

W Zabrzu od ponad dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Objął już ok. 50 placówek oświatowych. Na jego realizację pozyskanych zostało ponad 78 mln zł. W latach 2009-2019 zmodernizowane zostały 42 placówki oświatowe. W trakcie modernizacji są 3 obiekty, natomiast 7 placówek oświatowych planuje się poddać termomodernizacji w najbliższym czasie.

Zakończone termomodernizacje obiektów oświatowych w 2019 r.:

- Termomodernizacja Przedszkola nr 20 - koszt inwestycji to 1 mln zł.
W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną c.o. oraz elektryczną. Wykonano przebudowę i termomodernizację dachu, przebudowano posadzki wewnątrz budynku, a także odmalowano pomieszczenia. Dodatkowo przebudowane zostały schody wejściowe i wykonana opaska wokół budynku.

Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a

- Termomodernizacja Przedszkola nr 14 - koszt inwestycji to 660 tys. zł.
W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną C.O i C.W.U. oraz elektryczną. Wykonano izolację ścian przyziemia, docieplono strop,

przedłużono połacie dachowe, a także docieplono przegrody zewnętrzne budynku. Dodatkowo wymieniono ogrodzenie oraz rynny i rury spustowe.

Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego 1

- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 18 (dawne Gimnazjum nr 9) - koszt inwestycji to 3,7 mln zł. W ramach termomodernizacji wykonano docieplenia ścian zewnętrznych, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej z wymianą parapetów zewnętrznych, remont kominów, wymianę izolacji termicznej i przeciwwilgociowej wokół budynku, wymianę instalacji elektrycznej wewnętrznej, doprowadzenia ciepłej wody do szatni przy sali gimnastycznej, naprawy tynków ścian.

Szkoła Podstawowa nr 18 przy ul. Olchowej 2

Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a

- Termomodernizacja Bursy Szkolnej przy ul. Franciszkańskiej - 3 mln zł
Zakres robót termomodernizacyjnych obejmował wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę wykładzin podłogowych, docieplenie dachu, wykonanie izolacji termicznej i przeciwwilgociowej wokół budynku, wymianę instalacji elektrycznych wewnętrznych oraz instalacji odgromowej.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 przy ul. Dalekiej 2

Modernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 przy ul. Dalekiej 2.
Za kwotę ponad dwóch milionów złotych zaadaptowano poddasze starego budynku na cele dydaktyczne, a przy okazji przeprowadzono jego gruntowny remont

i przebudowę. Prace trwały osiem miesięcy, cała inwestycja została zakończona w listopadzie 2019r. Zakres prac obejmował: dostosowanie starego budynku szkoły do przepisów przeciwpożarowych, przystosowanie części pomieszczeń dla oddziału przedszkolnego, wymianę instalacji c.o., wymianę instalacji elektrycznej i oświetlenia, czyszczenie elewacji zewnętrznej budynku.

**KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C4)**Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym

W celu zapewnienia mieszkańcom Zabrze różnorodnej oferty kulturalnej w 2019 r. zorganizowano w mieście szereg imprez kulturalnych. Informacje na temat imprez kulturalnych oraz pozostałej działalności kulturalnej w naszym mieście przekazywane są mieszkańcom, m.in. przez zabrzańską telewizję TVZ (<http://tvzabrze.pl/>), której programy nadawane są całodobowo. Strona internetowa Urzędu Miejskiego (<https://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/czas-wolny/kultura/kalendarz>) stanowi również ważne źródło informacji dla mieszkańców. Informacje dotyczące zabrzańskiej oferty kulturalnej można również znaleźć na stronach www oraz w mediach społecznościowych:

- <https://www.dmit.com.pl/>
- <https://pl-pl.facebook.com/Dom-Muzyki-i-Tańca-w-Zabrze-173384699371543/>
- <https://mok.art.pl/pl/>
- <https://www.facebook.com/mokzabrze/>
- <https://teatrzabrze.pl/>
- <https://www.facebook.com/teatrzabrze>
- <http://pokladykultury.eu/>
- <https://www.facebook.com/pokladykulturyeu/>

Co miesiąc wydawany jest także Zabrzański Informator Kulturalny „Sufler”, dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, miejskich jednostkach organizacyjnych, zakładach pracy oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze”. Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście. Do celów informacyjnych wykorzystywane są również słupy ogłoszeniowe oraz umieszczone w każdej z dzielnic tablice Rad Dzielnic.

W tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców istotną rolę w 2019r. odegrała działalność siedmiu zabrzańskich instytucji kultury tj.:

- Dom Muzyki i Tańca z siedzibą w Zabrze, przy ul. Gen. de Gaulle’a 17, którego organizatorem jest Miasto Zabrze,
- Teatr Nowy w Zabrze, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadający siedzibę w Zabrze, Plac Teatralny 1
- Filharmonia Zabrzańska z siedzibą w Zabrze, Park Hutniczy 7, której organizatorem jest Miasto Zabrze,

- Miejski Ośrodek Kultury z siedzibą w Zabrzu, przy ul. 3 Maja 91a, którego organizatorem jest Miasto Zabrze. Posiada on 6 filii tj.:
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Biskupicach, ul. Kossaka 23,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Pawłowie, ul. Sikorskiego 114,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Kończycach, ul. Dorotki 3,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrzu-Grzybowicach, ul. Badestinusza 60,
 - Kino „Roma” w Zabrzu, ul. Padlewskiego 4,
 - Ośrodek Działań Artystycznych, Park Hutniczy 11.
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Georgiusa Agricoli, którego organizatorem jest Miasto Zabrze i Województwo Śląskie oraz którego zasoby stanowią: Kopalnia Guido – podziemia i zabudowania powierzchniowe wraz z Hostelem, budynek wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2, budynek muzeum przy ul. 3 Maja 19, kompleks Sztolni Królowa Luiza, na który składają się podziemne wyrobiska dawnej kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz z zabudowaniami powierzchniowymi (m.in. nadszybiem szybu „Carnall” z wieżą wyciągową, budynkami kompresorowni, rozdzielni, warsztatu elektrycznego, łaźni łańcuskowej, dawnej cechowni, budynkami obsługi ruchu turystycznego przy ul. Mochnackiego i Miarki), a także infrastruktura Parku 12C i Parku Techniki Wojskowej,
- Muzeum Miejskie w Zabrzu, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadające siedzibę w Zabrzu, przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz galerię Café Silesia przy ul. 3 Maja 6,
- Miejska Biblioteka Publiczna z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Londzina 3, której organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadająca wypożyczalnię centralną przy ul. Londzina 3, czytelnię ogólną i prasy przy ul. Wyzwolenia 4 oraz filie w różnych częściach miasta Zabrze,

Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2017-2019

Lp.	Instytucja kultury	2017r.	2018r.	2019r.
1	DOM MUZYKI I TAŃCA	2 724 333	2 724 333	4 098 350,00
2	FILHARMONIA ZABRZAŃSKA	3 634 616	3 634 616	3 855 400,00
3	MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	4 109 839	4 109 839	2 642 400,00
4	MIEJSKI OŚRODEK KULTURY	2 152 580	2 152 580	2 774 360,00
5	MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO	7 318 815	7 318 815	4 449 660,00
6	MUZEUM MIEJSKIE	1 362 335	1 362 335	1 413 150,00
7	TEATR NOWY	3 887 148	3 887 148	6 967 865,00
RAZEM:		25 189 666	25 506 926	26 201 185,00

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa

Wydział Kultury i Dziedzictwa współpracując z Radami Dzielnic w 2019r. był odpowiedzialny za organizację 104 imprez o charakterze lokalnym. Wydarzenia kulturalne odbywały się na terenie wszystkich 18 dzielnic. Przeznaczono na ten cel środki w wysokości 238 tys. zł

WSPÓŁDZIAŁANIE Z RADAMI DZIELNIC I OSIEDLI PRZY ORGANIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ KULTURALNYCH W ROKU 2019

Lp.	Dzielnica	Nazwa przedsięwzięcia	Wydatki (zł)
1.	Helenka	1. Dzień Kobiet 2. Trzy kwadransy dla zdrowia 3. Święto Dzielnic Helenka (90 - lecie dzielnic) 4. Dzień Dziecka 5. Kochajmy zwierzęta 6. Dożynki na ROD TULIPAN 7. Dożynki na ROD ZACISZE 8. Koncert świąteczny	14 837
2.	Grzybowice	1. Festyn Rodzinny 2. Dożynki Miejskie 2019 3. Biesiada Śląska z Radiem Silesia Spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka”	14 999

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

3.	Rokitnica	1. Konkurs plastyczny „Zdrowa Ziemia”2. Konkurs recytatorski z języka angielskiego „I love English”3. „Żyjmy ekologiczniej”4. Festyn z okazji Dnia Dziecka „SUPER INDIANIN”5. „Manewry medyczne”6. Konkurs pt. „Zabrze – moje miasto”7. Zabrzeński Festiwal Kolęd i Pastorałek8. Teatr Ognia	13 592
4.	Mikulczyce	1. Dzień Babci i Dziadka2. Gala wręczenia laurów „Przyjazny dla Mikulczyc”3. Dzielnicowy konkurs plastyczny – literacki „Kochajmy zwierzęta”,4. Impreza „Dzielimy się radością – SP 42 dzieciom” z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka5. Obchody 120-lecia istnienia OSP Mikulczyce6. Festyn rodzinny7. Koncert artystyczny zespołu JANKLE podczas VII edycji Amatorskiej Ligii Piłki Siatkowej Dziewcząt8. Koncert Muzyki Sakralnej9. Impreza pt. „U nos w Mikulach”10. Impreza pt. „Chojnka moich marzeń”11. Spotkanie wigilijne	14 982
5.	Os. Mikołaja Kopernika	1. „Dzielimy się radością - SP 42 dzieciom”2. Festyn Rodzinny3. II Turniej Dzielnic4. Jesienny Festyn5. Świadomy Kopernik6. Dzień Seniora7. Konkurs literacko-plastyczny8. Konkurs plastyczny „Mistrz kopii malarskiej”9. Mikołajki10. Spotkanie opłatkowe	9 000
6.	Maciejów	1. Koncert kwartetu klarnetowego2. Festyn dla mieszkańców3. Warsztaty plastyczne pt. „Kocham moją małą i wielką Ojczyznę”4. Impreza Mikołajkowa5. Spotkanie opłatkowe6. Spotkanie z mieszkańcami podczas kiermaszu świątecznego	14 999,53
7.	Os. Młodego Górnika	1. Festyn z okazji Dnia Dziecka2. Festyn z okazji rozpoczęcia wakacji3. Festyn na zakończenie wakacji4. Mikołajki5. Spotkanie opłatkowe z seniorami osiedla	14 957,98
8.	Biskupice	1. Muzyczne lato – potańcówka2. Kino Letnie3. Jarmark Adwentowy	12 500,00

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

9.	Zaborze-Północ	1. Silesia Cross Festiwal2. Impreza integracyjna „Kartoflisko”3. III Zabrzeński Festiwal Piosenki Przedszkolnej „Śpiewające Brzdące”4. Festyn Rodzinny5. Impreza integracyjna „Wigilia”6. Spotkanie integracyjne z Emerytami	10 931,50
10.	Zaborze-Południe	1. Dzień Dziecka2. Festyn na zakończenie lata3. Piknik Jesienny4. Przygotowanie paczek dla dzieci z okazji Mikołaja	13 000,00
11.	Guido	1. Koncert Kolęd2. Jarmark Jesienny na Janku3. Jarmark św. Marcina4. Barbórka z Dzielnicą Guido	11 992,75
12.	Pawłów	1. Festyn dla dzieci i ich rodzin z okazji Metropolitalnego Święta Rodziny2. Festyn Dzielnicowy3. Przegląd piosenki religijnej4. Jarmark Świąteczny Bożonarodzeniowy	14 984,20
13.	Kończyce	1. Festyn Dzielnicowy z okazji Dnia Dziecka2. Uroczystości 100-lecia Powstań Śląskich3. Piknik na otwarcie Mini Miasteczka Ruchu Drogowego4. Wystawa o Powstaniach Śląskich5. Spotkanie Barbórkowe6. Spotkanie integracyjne emerytów7. Spotkanie Mikołajkowe dla dzieci i dorosłych8. Dzielnicowe Międzypokoleniowe Spotkanie Kobiet	13 991,84
14.	Makoszowy	1. Festyn dzielnicowy2. Zajęcia kulturalno – sportowe Mikołajki3. Spotkanie świąteczne dla mieszkańców	14 999,99
15.	Centrum Północ	1. Festyn z okazji Dnia Dziecka2. Impreza o tematyce ekologicznej EKO Kulturalni3. Mikołaj to też senior4. Mikołajki dla dzieci	15 000,00
16.	Osiedle Kotarbińskiego	1. Festyn Rodzinny2. Zrealizowano projekt „Skwer dla motyli”3. Wieczernica kulturalna4. Andrzejkowa zabawa integracyjna5. Zbudowano na osiedlu regał, umożliwiający mieszkańcom wymianę przeczytanych książek	9 779,25
17.	Centrum Południe	1. Festyn Dzielnicowy2. Przegląd Artystyczny „Zielona Dzielnicą Centrum Południe”3. Mikołajki dla pensjonariuszy DPS4. Mikołajki dla dzieci z dzielnicy5. Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców	9 398,93

18.	Zandka	1. Festyn szkolny z okazji „Dnia Dziecka” 2. Biesiada dla mieszkańców 3. Mikołaj dla dzieci	14 974,74
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa			

W 2019 r. odbyło się 7 wydarzeń kulturalnych o charakterze lokalnym zorganizowanych w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” .

Wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2019r.		
Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota (zł)
Centrum Północ	Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance”	15 980
	Międzyprzedszkolny przegląd małych form teatralnych Gestem i słowem wierszyk opowiem”	
Pawłów	Twórcy Stąd – tradycja muzyki chóralnej w Pawłowie Stulecie chóru „Lutnia”,	11 498
Mikulczyce	Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej	7 999
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej Koncert Orkiestry MGW w Maciejowie	22 678
Grzybowice	*Inicjatywa polegająca na zakupie gier planszowych	3 190
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa		

W 2019 r. zorganizowanych zostało 11 lokalnych wydarzeń kulturalnych przez organizacje pozarządowe w ramach dotacji celowych z budżetu na realizację miejskich zadań publicznych w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa. Łączny koszt realizacji wszystkich zadań wyniósł 62 525,10 zł.

Lokalne wydarzenia kulturalne zorganizowane w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2019 r.			
Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania	Wydatki (zł)
1.	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „64. OKR”; „Mały OKR 2019”	11 000,00
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)”	11 000,00
3	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miasto słów niezbędnych”	8 000,00
4.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Wierszolaki na scenę”	4 000,00
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 5)”	5 000,00
6.	Stowarzyszenie Otwarte Miasto	„Straszki śląskie” – warsztaty teatralne	4 000,00
7.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła – nasz dom”	III Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z cyklu „Wyrażam siebie kolorami” pt. „Rajskie ptaki”	3 000,00
8.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	„Zabrze – moja mała ojczyzna”	4 000,00
9.	Polski Związek Filatelistyczny, Oddział w Zabrzu	„Wystawa filatelistyczna oraz Półfinał 57. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego”	3 625,10
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zabrzu-Mikulczycach	Festyn Rodzinny	3 500,00
11.	Fundacja Wspierania Szkoły "Nasza Trójka"	„W Zabrzu dobrze mi się czyta”	5 400,00
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa			

Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu

Głównym celem działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest realizacja następujących zadań: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta; tworzenie warunków dla lokalnych inicjatyw w zakresie kultury, edukacji kulturalnej i regionalnej; organizowanie różnych form działalności kulturalnej, oświatowej, rozrywkowej i rekreacyjno-sportowej; inspirowanie działań kulturalno-oświatowych i wychowawczych; współpraca i wymiana doświadczeń z placówkami upowszechniania kultury działającymi w mieście i poza jego granicami, nadzorowanie i koordynowanie działalności swoich filii we współpracy z Radami Dzielnic, a także instytucjami i organizacjami działającymi we wszystkich dzielnicach miasta.

Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu przy ul. 3 Maja

W 2019 r. z oferty kulturalnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Zabrzu skorzystało prawie 190 tys. osób. Zostało zorganizowanych 746 różnego rodzaju imprez, 3000 zajęć stałych oraz odbyło się 385 seansów filmowych.

Do ciekawszych, odbywających się cyklicznie imprez zaliczyć możemy:

- Ogólnopolski Festiwal Tańca „Igraszki”
- Skarbnikowe Gody - Święto Miasta
- Majowe Granie
- Konkurs Fotograficzny „Kreatywne Zabrze”.
- Idą Święta - Zabrzeński Jarmark Bożonarodzeniowy

Majowe Granie 2019, w parku przy ul. Dubiela

Skarbnikowe Gody 2019, ul. K. Miarki

**Wykaz liczby wydarzeń kulturalnych oraz liczby osób w nich uczestniczących,
w ramach oferty przygotowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu w 2019 r.**

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez	746
2.	Liczba uczestników	134 388
3.	Liczba zajęć stałych	3052
4.	Liczba uczestników	53 030
5.	Liczba seansów	385
6.	Liczba widzów	2 485

*Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta***Wystawy zorganizowane przez MOK w 2019 r.**

- Wernisaż wystawy "Zmalowane Zabrze 2018" - wystawa poplenerowych prac uczniów ZS nr 18 - 7 stycznia
- Wernisaż wystawy "Zapiski z Zabrza" - wystawa prac Józefa Jonika - 25 lat działalności twórczej - 20 lutego
- Wernisaż wystawy "Ziemskie anioły..." - wystawa grafik i rysunków Lucyny Mykietyn - 26 kwietnia
- Wernisaż wystawy "Namaste - znaczy witaj" - międzynarodowa wystawa polsko-indyjska (India's Art Guild i Grupa 18 Obsydian) - 20 maja
- Wernisaż wystawy "Na wakacyjnym szlaku" - wystawa dziecięca - 18 czerwca
- Wernisaż wystawy XI Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny KREATYWNE ZABRZE - wystawa pokonkursowa - 11 września
- Wernisaż wystawy "Śląski trud powstańczy" - wystawa w ramach projektu "100 lat. Powstania Śląskie" - 16 października

Harmonogram zajęć stałych w MOK Guido w 2019 r.		
Lp.	godzina rozpoczęcia	nazwa, rodzaj zajęć stałych
PONIEDZIAŁEK		
1.	10:00	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 5
WTOREK		
2.	15:00	Próba Orkiestry Muzeum Górnictwa Węglowego
4.	15:30	Koło miłośników SKATA
ŚRODA		
5.	18:00	Sensoplastyka
CZWARTEK		
6.	15:30	Spotkania członków Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, koło nr 4
7.	17:30	Mistrzowska Akademia Taneczna
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Świetlica Na Błysk (ZBP 2019)

W 2019r. w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego wykonano modernizację Świetlicy Dzielnicowej w Grzybowicach przy ul. Badestinusa 60. Zakres prac obejmował modernizację posadzki sali głównej świetlicy. Wymieniony został także parkiet oraz wycyklinowany parkiet sceny głównej. Prace wykonano w trybie „zaprojektuj i wybuduj”. Obiekt został przekazany do użytkowania. Koszt inwestycji wyniósł niespełna 110 tys. zł. Dzięki wymianie konstrukcji podłogi i samego parkietu jest możliwe bezpieczne przeprowadzenie zajęć tanecznych czy gimnastycznych. Modernizacja obiektu daje możliwość lepszego promowania i organizacji imprez okolicznościowych czy wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców, którzy regularnie, w liczbie ok. 1 200 osób miesięcznie, korzystają z szeregu zajęć organizowanych w świetlicy.

Wspieranie edukacji artystycznej

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu jest prowadzona i nadzorowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. To placówka artystyczna, której głównym celem jest kształcenie muzyczne dzieci i młodzieży. Pełni ważną funkcję edukacyjną, wychowawczą i kulturalną. W 2019 r. Państwowa Szkoła Muzyczna obchodziła jubileusz 100-lecia swojego istnienia. Na przestrzeni lat szkoła wydała wielu wybitnych absolwentów m.in. Krystiana Zimmermana, Henryka Grychnika, Jerzego Kotyczkę, a także wielu innych sławiących imię szkoły w kraju i poza jego granicami. Z okazji jubileuszu w sali koncertowej przy ul. Reymonta 7A odbył się Koncert Galowy. Podczas uroczystości wieloletnim i zasłużonym pracownikom Państwowej Szkoły Muzycznej wręczono wyróżnienia i podziękowania.

Obchody 100-lecia Państwowej Szkoły Muzycznej w Zabrzu

Goście mieli także okazję podziwiać nowe oblicze placówki, która w trakcie ostatnich trzech lat przeszła gruntowny remont. Budynek Państwowej Szkoły Muzycznej został poddany kompleksowej termomodernizacji, powstała nowoczesna sala koncertowa, sale kameralne oraz pracownia rytmiki. Placówka została wyremontowana w ramach programu „Kompleksowa modernizacja energetyczna państwowych placówek szkolnictwa artystycznego”. Przeprowadzenie tej inwestycji było możliwe dzięki wcześniejszemu przekazaniu przez miasto terenu, na którym znajduje się budynek Szkoły Muzycznej.

Dodatkowo placówka pozyskała z ministerialnego grantu 570 tys. zł na wyposażenie – nowe meble i instrumenty. Budynek ma obecnie m.in. wylumione sale, drzwi z systemem opuszczanych progów, skośne sufity, minimalizujące pogłosy. Na dachu placówki zainstalowano również ogniwa fotowoltaiczne. Kompleksowy remont trwał prawie trzy lata, a całość kosztowała 15 mln zł. Cała inwestycja zakończyła się w 2019r.

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. S. Moniuszki w Zabrzu

Remont budynku Teatru Nowego

Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu” to możliwość poprawy warunków dla lokalnej działalności kulturalnej. Teatr Nowy to kolejna siedziba instytucji kultury, która przechodzi gruntowny remont. Dzięki tej inwestycji poprawiają się nie tylko warunki pracy aktorów, ale także komfort odwiedzających teatr widzów.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny, z kameralną widownią na 80 osób, przeznaczonej do małych form teatralnych. Projekt swoim zakresem obejmuje rozbudowę istniejącego budynku Teatru Nowego poprzez dobudowanie trzykondygnacyjnej bryły, jak również remont i przebudowę istniejącego budynku. W nowopowstałej trzykondygnacyjnej części budynku zaprojektowano m.in.:

- klatkę schodową łączącą parter z piętrem. Klatka schodowa będzie posiadała bezpośrednie wyjście na zewnątrz i stanowi nie tylko komunikację pionową

dla nowoprojektowanej części budynku, ale także wyjście ewakuacyjne z balkonu widowni,

- warsztat podręczny na kondygnacji podziemnej, niezbędny w procesie przygotowywania dekoracji scenicznych,
- garderoby dla aktorów - oddzielne garderoby dla aktorek na parterze i garderoby dla aktorów na piętrze wraz z odpowiednimi węzłami sanitarnymi,
- fryzjernię zlokalizowaną przy klatce schodowej, w bliskim sąsiedztwie poczekalni aktorów,
- pomieszczenia socjalne na parterze, przeznaczone dla fryzjerek i stylistek pracujących przy obsłudze przedstawień.

Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

Nowoprojektowana część budynku będzie posiadała funkcjonalne połączenie z przeznaczoną do przebudowy kieszenią sceniczną. Zaplanowano nadbudowę attyki na kieszeni sceniczej tak, aby wysokości projektowanej i istniejącej bryły były takie same i stanowiły estetyczną całość. Planuje się także remont elewacji kieszeni sceniczej wraz z przebudową otworów okiennych i drzwiowych. Nowoprojektowana dobudowa oraz istniejąca bryła kieszeni sceniczej będą utrzymane w jednolitym charakterze, nawiązującym kolorystyką do reszty budynku. W ramach prac w istniejącym budynku przewidziano przebudowę i remont wybranych pomieszczeń. Obejmują one:

- kieszeń sceniczną, w obrębie której przewidziano wydzielenie dodatkowych pomieszczeń zintegrowanych z nową częścią budynku, a także przebudowę otworowania i remont elewacji wraz z wymianą stolarki, a także termoizolację stropodachu,

- pomieszczenia w piwnicy, w tym: pomieszczenia techniczne, magazynowe, pomocnicze, a także pom. obsługi, socjalne i sanitarne,
- balkon widowni, obecnie wyłączony z użytkowania ze względów ewakuacyjnych, przewiduje się wykonanie wymaganego wyjścia ewakuacyjnego do nowoprojektowanej klatki schodowej, a także dostosowanie wysokości istniejącej balustrady do aktualnie obowiązujących przepisów oraz przebudowę podestu tworzącego widownię tak, aby możliwe było odpowiednie ustawienie 37 foteli dla widzów,
- poddasze nieużytkowe nad salą Bismarcka, w obrębie którego zachodzi konieczność częściowej przebudowy istniejącej więźby dachowej, na styku z projektowaną rozbudową.

Zakres prac realizowanych w ramach projektu podzielić można na następujące kategorie: roboty budowlane i konserwatorskie, roboty instalacyjne oraz zagospodarowanie terenu. Całkowita wartość projektu wynosi 6,7 mln zł. Na realizację projektu miasto Zabrze pozyskało unijne dofinansowanie w wysokości ponad 5,3 mln zł. W 2019r. rozstrzygnięty został przetarg na realizację zadania, podpisana została umowa z wykonawcą, a następnie przystąpiono do realizacji inwestycji. W sumie na realizację zadania w 2019 roku rozdysponowano środki w wysokości ponad 1,4 mln zł. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane jest pod koniec 2020 r.

AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW
(CEL STRATEGICZNY C5)

Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców to bardzo ważne zadanie ukierunkowane na tworzenie bogatej oferty sportowo-rekreacyjnej o zasięgu lokalnym oraz podnoszenie atrakcyjności lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu zorganizował lub był odpowiedzialny za współorganizację 31 imprez, zawodów, turniejów i innych wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym, m.in.: XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXIII Międzynarodowy Halowego Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Bal Sportowca, Plebiscyt na Najpopularniejszego Sportowca i Trenera Miasta Zabrze w 2018 r., zabrzańską ligę Tenis 10 wraz z imprezą podsumowującą, Wyścig po Zdrowie, Wędkarski Dzień Dziecka, Maraton Karpiowy o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, wyścig kolarski Tour de Pologne wraz z imprezami towarzyszącymi, Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica, II Kanclerz Zabrze Półmaraton, zawody latawcowe, Piknik Jesienny Hubertus, Imprezę Mikołajkową oraz spotkanie opłatkowe środowiska sportowego. Wydatkowana kwota na powyższe zadania wyniosła w 2019 r. 444,9 tys. zł.

- Piknik Jesienny Hubertus

Hubertus 2019, Kąpielisko Leśne w Maciejowie

W październiku 2019r., na Kąpielisku Leśnym w Maciejowie, odbył się HUBERTUS. To święto myśliwych, leśników i jeźdźców, którego najważniejszym elementem jest gonitwa za lisem. Podczas imprezy odbyły się dwie gonitwy w kategoriach – juniorów do 18. roku życia oraz seniorów. Tradycyjne podsumowanie sezonu jeździeckiego połączone było z Piknikiem Rodzinnym. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców, którzy dopingowali uczestników wszystkich konkurencji i podziwiali ich umiejętności. Dla dzieci i młodzieży przygotowano różne konkursy, w tym zabawę w szukanie liska ukrytego na terenie ośrodka.

– Kanclerz Zabrze Półmaraton – II edycja

W listopadzie 2019r. w naszym mieście odbyła się druga edycja wydarzenia Kanclerz Zabrze Półmaraton. Start i metę zlokalizowano na parkingu przy centrum handlowym M1. Trasa prowadziła zarówno asfaltem, jak i drogami leśnymi, po pętli o długości 10,55 km, którą zawodnicy musieli pokonać dwukrotnie. Imprezą towarzyszącą były biegi dzieci młodszych na 200 metrów oraz starszych na dystansie 400 metrów.

Medale dla uczestników II edycji Półmaratonu Kanclerz Zabrze

– III Zawody Latawcowe o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze

Na terenie obiektu sportowego Walki Zabrze odbyła się trzecia edycja Zawodów Latawcowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze. Uczestnicy startowali w siedmiu kategoriach: dzieci i młodzieży o małej sprawności fizycznej i intelektualnej; uczestnicy do lat 7 z rodzicem lub opiekunem; uczestnicy od 8 do 14 lat; uczestnicy powyżej 14 lat; w konkurencji na najładniejszy latawiec; w konkurencji drużynowej oraz na „Lot do nieba” o nagrodę Klubu Inteligencji Katolickiej.

III edycja Zawodów Latawcowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, boisko Walki Makoszowy

– Piknik "Wyścig po zdrowie"

W maju 2019 roku zorganizowana została zabrzańska edycja Pikniku „Wyścig po zdrowie”. Dwudniowa impreza odbyła się na placu Wolności.

Piknik "Wyścig po zdrowie", plac Wolności

"Wyścig po zdrowie" to cykl 12 rodzinnych pikników, których tematem przewodnim - oprócz zdrowia - jest jazda na rowerze. Piknik był nie tylko promocją kolarstwa, ale też promocją zdrowego trybu życia. Każdy uczestnik wydarzenia otrzymał

możliwość skorzystania ze strefy z bezpłatnymi poradami dietetycznymi oraz zrobienia szeregu badań profilaktycznych m.in.: bezpłatnego badania cholesterolu czy poziomu cukru. Można było skorzystać z konsultacji fizjoterapeutycznych i warsztatów dotyczących siedzącego miejsca pracy dla dzieci i dorosłych, które miały na celu zmniejszenie bólu pleców. W trakcie imprezy uczestnicy mogli zwiedzać Muzeum Tour de Pologne. Na niewielkiej przestrzeni zgromadzono mnóstwo pamiątek związanych z naszym narodowym wyścigiem i polskim kolarstwem.

Aktywne Zabrze

Projekt Aktywne Zabrze to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrze, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze. Program Aktywne Zabrze obejmuje zajęcia w ramach takich dyscyplin sportowych jak: aquaaerobic, badminton, bieganie, fitness, kolarstwo MTB, kolarstwo szosowe, narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, piłka nożna, siłownia, speedminton, spinning, snowboard, szachy, tenis, wspinaczka halowa, yoga. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym regulamin oraz harmonogram zajęć znajdują się na stronie www.aktywnezabrze.pl. Uczestnikiem zajęć, szkoleń i treningów, może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców 2/1 osobiście lub telefonicznie pod nr 32 2717276 i przed rozpoczęciem zajęć potwierdzi swoją obecność.

Rekreacja nad Bytomką

Zrekultywowane tereny zielone, Maciejów okolice boiska Orlik

W 2019 r. na zrekultywowanych terenach już trzeci rok z rzędu odbywały się liczne zajęcia sportowo-rekreacyjne. W programie znalazły takie atrakcje jak: rajdy rowerowe, joga, nordic walking. Wszyscy zainteresowani mogli w okresie od lipca do października uczestniczyć w bezpłatnych, cyklicznych zajęciach organizowanych przez Miasto Zabrze na terenach zrekultywowanych nad rzeką Bytomką.

Lp.	Lista wydarzeń w ramach Rekreacji nad Bytomką w 2019r.	
1.	20 lipiec 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	LPIEC
2.	20 lipiec 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
3.	17 sierpień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren CONCORDII	SIERPIEŃ
4.	18 sierpień 9:20 TURNIEJ SZACHOWY ul. Kruczka 9C Orlik Maciejów	
5.	18 sierpień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
6.	24 sierpień 9:20 Lekcje pokazowe na dużych szachach ogrodowych ul. Webera	
7.	24 sierpień 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
8.	24 sierpień 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
9.	24 sierpień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
10.	07 wrzesień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	WRZESIEŃ
11.	08 wrzesień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
12.	15 wrzesień 09:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
13.	18 wrzesień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
14.	21 wrzesień 09:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
15.	21 wrzesień 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	

16.	21 wrzesień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren Concordii	
17.	25 wrzesień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
18.	28 wrzesień 12:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
19.	28 wrzesień 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
20.	01 październik 17:00 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	PAŹDZIERNIK
21.	05 październik 17:30 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Hagera teren Concordii	
22.	9 październik 17:00 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik Maciejów	
23.	19 październik 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
24.	20 październik 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
25.	26 październik 15:00 ZAJĘCIA Z JOGI ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Lokalne imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez Rady Dzielnic w 2019r.:

- Imprezy Rady Dzielnicy Guido.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
Wędkarski Dzień Dziecka, Guido na sportowo.
Poniesione wydatki w 2019r.: 2.998,64 zł
- Imprezy Rady Dzielnicy Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny - etap powiatowy, zajęcia aqua fitness, wycieczki rowerowe, turniej szachowy, „Dzieci w klasy”.
Poniesione wydatki w 2019r.: 4.791,37 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
rajd rowerowego „Kopernik na rowerze” połączony z pływaniem na żaglówkach, spływ kajakowy oraz II turniej siatkówki plażowej.
Poniesione wydatki w 2019r.: 6.000,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:

turniej dzikich drużyn w piłce nożnej, turniej tenisa stołowego.

Poniesione wydatki w 2019r.: 6 000,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice.
W 2019 roku zorganizowano następującą imprezę:
zajęcia „zumba dla każdego”.
Poniesione wydatki w 2019r.: 2.500,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Północ.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
Turniej Siatkówki z UKS Spartakus, festyn z okazji Dnia Dziecka współorganizowany z MKS Zaborze, mecz Północ – Południe - integracja Dzielnic Zaborze Północ i Zaborze Południe.
Poniesione wydatki w 2019r.: 3.997,90 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe.
W 2019 roku zorganizowano następujące imprezy:
Turniej Skata, Mecz Przyjaźni Zaborze Północ - Zaborze Południe.
Poniesione wydatki w 2019r.: 1.999,99 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnicy.
2019 roku zorganizowano następującą imprezę:
Jesienny Turniej Sportowy.
Poniesione wydatki w 2019r.: 1 400,00 zł
- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Kończyce.
W 2019 r. zorganizowano następującą imprezę:
Dzielnicowy Dzień Sportu.
Poniesione wydatki w 2019r.: 1 000,00 zł

Wydarzenia sportowo-rekreacyjne zorganizowane w ramach konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2019r. W 2019 roku poniesiono wydatki w wysokości 17.509,50 zł na 4 Inicjatywy:

- „Kopernik w Pętli” – inicjatywa składała się z dwóch całodziennych rajdów rowerowych; „Kopernik zwiedza Zabrze” – inicjatywa składała się z sześciu rajdów rowerowych, 4960 zł,
- X turnieju w piłce nożnej o puchar Rady Dzielnicy Maciejów, 3500 zł,
- Mikołaj na sportowo, 7999 zł.

Szkolenie sportowe dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
W 2019 roku przeprowadzony został jeden otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie sportu i rekreacji, na realizację którego wydatkowano prawie 2 mln zł. Z dotacji skorzystały 54 stowarzyszenia i kluby sportowe,

z którymi zawarto 68 umów na realizację zadań w zakresie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, prowadzenia zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla dzieci i młodzieży, organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych oraz prowadzenia zajęć o charakterze sportowo - rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone były w ponad 20 sekcjach (m.in. piłka nożna, piłka ręczna, siatkówka, tenis stołowy, lekka atletyka, tenis ziemny, gimnastyka sportowa, pływanie, nurkowanie, szachy, badminton, hokej na trawie, aikido, kick-boxing, judo, karate, cheerleading). W 2019r. przyznanych zostało również 15 dotacji w trybie tzw. „małego grantu” - poza otwartym konkursem ofert, na łączną kwotę 66 480 zł.

Działalność sportowo-rekreacyjna Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji sp. z o.o.

Bardzo ważną rolę w kreowaniu i wzmacnianiu miejskich wydarzeń sportowo-rekreacyjnych odgrywa MOSiR Zabrze, spółka miejska dysponująca 9 obiektami sportowymi, z których mogą korzystać mieszkańcy Zabrze i okolic. W 2019r. ponad 195 tys. osób uczestniczyło w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiRu z czego aż 101 tys. osób korzystało z Hali Widowisko-Sportowej przy ul. Matejki.

Hala Widowiskowo – Sportowa MOSiR sp. z o.o., ul. Matejki

Hala Widowiskowo - Sportowa jest jednym z największych obiektów tego typu w Polsce. Dyscyplinami, których uprawianie umożliwia, są: piłka nożna na pełnowymiarowym boisku pod dachem, tenis ziemny na 9 kortach, koszykówka, siatkówka, squash, tenis stołowy. W obiekcie istnieje możliwość uprawiania strzelectwa sportowego. Obiekt posiada nowocześnie wyposażoną siłownię. Możliwa jest organizacja imprez sportowych, kulturalnych, koncertów, biesiad, wystaw i targów oraz prowadzenie kursów i konferencji.

W 2019 r. został złożony wniosek do Ministerstwa Sportu i Turystyki o dofinansowanie projektu modernizacji areny głównej na Hali Widowiskowo-Sportowej. Wniosek o dofinansowania tej inwestycji w kwocie 993.400,00 zł. Został oceniony pozytywnie. Obecny etap realizacji to podpisanie umowy przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Natomiast zakończenie inwestycji planuje się na koniec 2020 r.

Najważniejsze imprezy sportowo – rekreacyjne zorganizowane na obiektach MOSiR Sp. z o. o. w 2019 r.					
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Obiekt	Liczba uczestników
1.	12.01.2019 r.	Bal Sportowca 2019	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1 200
2.	13.01.2019 r.	„Noworoczne spotkanie z Seniorami” 2019	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2 000
3.	19-20.01.2019	XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	600
4.	26.01.2019 r.	„Karczma Piwna”	NSZZ „Solidarność” Region Śląsko - Dąbrowski.	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1 500
5.	02- 03.02.2019	XXIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącej Rady Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, MOSiR zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	650
6.	10.02.2019 r.	„Disco Walentynki”	PS Media Piotr Szot	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	2000
7.	03.03.2019 r.	Leśne Run – Wiosna	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	100

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

8.	09.03.2019 r	turniej eliminacyjny Ministranckich Mistrzostw Diecezji w Piłce Nożnej	Parafia Św. Józefa w Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	100
9.	18-19.03.2019	Rekolekcje profilaktyczne	Parafia Św. Andrzeja w Zabrze, Miasto Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	3000
10.	20.03.2019 r.	XV Między przedszkolne Mistrzostwa Sportowe	Przedszkole nr 1 W Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	400
11.	06.04.2019 r.	Pierwszy krok bokserski	Boks Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
12.	12-13.04.2019	Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej	Miasto Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	5000
13.	13.04.2019 r.	XII Międzynarodowe Mistrzostwa Yoshinkan Aikido	UKS Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
14.	27.04.2019 r.	Krajowa Konferencja SNE „Uczeń- misjonarz w mocy Ducha świętego”	Stow. Katolickie SNE Jezusa Zmartwychwstałego w Gliwicach	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	900
15.	11.05.2019 r.	Holly Festiwal – Festiwal kolorów	White Clock	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	2000
16.	25.05.2019 r.	Turniej charytatywny – siatkówka	KALI SIĘ BAJTŁOM, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	250

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

17.	26.05.2019 r.	Leśne Run – Wiosna	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
18.	28.05.2019 r.	XXVII Regionalny Turniej Piłki Nożnej Zunifikowanej Olimpiad Specjalnych Zabrze 2019	Olimpiady Specjalne Polska Śląskie Seksja Terenowa „Gumisie”	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	100
19.	30.05.2019 r.	„Targi Edukacji – Szkolne Prezentacje”	CKPiU w Zabrzu	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	2000
20.	31.05.2019 r.	XXII Międzynarodowy Festiwal Rysowania	Miasto Zabrze, Szkoła Plastyczna, MOK, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	900
21.	04.06.2019 r.	Bajkowy Dzień Dziecka	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	2000
22.	11.06.2019r.	X Zabrzańskie Igrzyska Sportowe	KS Iskra Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	500
23.	22.06.2019 r.	„Otwarcie lata na Kąpielisku Leśnym razem z Radiem Silesia w jego 5-te urodziny”	Radio Silesia, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	5000
24.	24-26.06.2019	Turniej Mini-Siatkówki Kinder+Sport	Śląski Związek Piłki Siatkowej, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo- Sportowa ul. Matejki 6	8600
25.	03.08.2019 r.	XVIII Turniej Juniorów Starszych im. Ernesta Pohla o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze	Miasto Zabrze, Arena Zabrze, Górniki Zabrze, Akademia Piłkarska Górnika Zabrze	Stadion Sportowy ul. Mickiewicza 66a	200

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

26.	30.08.2019 r.	VI Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Silesia Handball Cup	Śląski Związek Piłki Ręcznej	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1000
27.	01.09.2019 r.	Holi Festival z występami Tiktokerów	White Clock, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	2000
28.	01.09.2019 r.	Tri 1/8 Ironman	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
29.	06/07.09.2019	VIII Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR Zabrze	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
30.	07.09.2019 r.	Turniej „Graj o swoje	OPIŁU Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	150
31.	14.09.2019 r.	Turniej Rad Dzielnic	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
32.	21.09.2019r.	Rajd rowerowy	Stow. Miłośników Rokitnicy	Stadion Sportowy ul. Żniwiarzy	100
33.	22.09.2019 r.	Leśne Run – Jesień	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
34.	03.10.2019 r.	Turniej Służb Mundurowych	Straż Miejska w Zabrzu	Stadion Sportowy ul. Żniwiarzy	200
35.	12.10.2019 r.	Hubertus 2019	MOSiR Zabrze Klub Jeździecki Maciejówka	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	700
36.	23.10.2019 r.	Klockami Wielkie Budowanie	ZBM-TBS Zabrze, MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	120

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

37.	09.11.2019 r.	XXI Turniej Piłki Halowej im. ks. Andrzeja Hauptmana	Parafia Ewangelicko - Augsburska	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	300
38.	17.11.2019 r.	II Kanclerz Zabrze Półmaraton	Qteam, MOSiR Zabrze Miasto Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	260
39.	23-24.11.2019	Turniej „STALOK”	KS MOSiR STAL Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	450
40.	06.12.2019 r.	Mikołaj na sportowo	MOSiR Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	3000
41.	07.12.2019 r.	Turniej 20-lecie Promotora	Promotor	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	400
42.	08.12.2019 r.	Turniej pre-eliminacyjny o Puchar Prezesa Śl. ZPN	Śl.ZPN Podokręg Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	180
43.	14-15.12.2019	Turniej Mikołajkowy	KS MOSiR STAL Zabrze	Hala Widowiskowo-Sportowa ul. Matejki 6	1800
44.	15.12.2019r.	Leśne Run	Qteam, MOSiR Zabrze	Kąpielisko Leśne ul. Srebrna 10	150
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta					

Wykaz liczby osób uczestniczących w zajęciach sportowo – rekreacyjnych na obiektach MOSiR w Zabrze Sp. z o.o. w 2019 r.

Lp.	Obiekt	I STYCZEŃ	II LUTY	III MARZEC	IV KWIECIEŃ	V MAJ	VI CZERWIEC	VII LIPIEC	VIII SIERPIEŃ	IX WRZESIEŃ	X PAŹDZIERNIK	XI LISTOPAD	XII GRUDZIEŃ	Suma
1.	Hala Widowisko-Sportowa- Matejki	16 649	8 892	10 280	10 452	6 483	14 342	1 594	2 663	4 276	6 125	7 206	12 288	101 250
2.	Hala- Szafarczyka	2 276	1 201	1 438	855	918	462	122	478	646	910	1 096	1 229	11 631
3.	Stadion- Mickiewicza	565	777	1 428	2 225	2 145	1 463	203	1 179	2 623	2 650	1 820	645	17 723
4.	Stadion- Źniwiarzy	-	-	466	1 136	1 071	632	-	-	1 829	1 886	689	29	7 738
5.	Stadion- Bytomska	-	-	-	1 009	987	932	-	30	1 166	1 100	-	-	5 224
6.	Stadion- Dorotki	-	-	-	614	512	390	-	-	253	430	200	-	2 399
7.	Kąpielisko Leśne	268	512	1 307	1 181	3 387	8 409	141	-	3 862	1 258	863	352	21 540
8.	Kąpielisko Leśne - sezon letni	-	-	-	-	-	9 358	4 577	8 114	2 879	-	-	-	24 928
9.	Lodowisko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 089	3 089
10.	Łączna liczba osób	19 758	11 382	14 919	17 472	15 503	35 988	6 637	12 464	17 534	14 359	11 874	17 632	195 522

Opracowanie: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrze sp. z o.o.

Lodowisko przy ul. Powstańców Śląskich

Lodowisko miejskie

6 grudnia 2019r., przy skwerze przy ul. Powstańców Śląskich tuż przy Targowisku Miejskim w Zabrzu, odbyło się oficjalne otwarcie lodowiska. Towarzyszyły mu wyjątkowe atrakcje - pokaz jazdy figurowej na łyżwach oraz konkursy i zabawy dla dzieci. Lodowisko było czynne do końca lutego 2020 r., codziennie w godzinach 10:00 - 21:00.

Zabrzański Rower Miejski

Zabrzański Rower Miejski to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w ośmiu miejscach naszego miasta. Stacje Zabrzańskiego Roweru Miejskiego znajdują się aktualnie przy Politechnice Śląskiej (ul. Roosevelta), dworcu PKP, w dzielnicy Rokitnica (pętla autobusowa), w sąsiedztwie Kopalni Guido (ul. 3 Maja), Sztolni Królowa Luiza (ul. Miarki), łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza (ul. Wolności) oraz w dwóch nowych lokalizacjach: przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji Aquarius Kopernik i w dzielnicy Grzybowice, ul. Badestinusa. W 2019r. łącznie do dyspozycji wypożyczających przygotowano 65 rowerów, o 15 więcej niż w poprzednim roku. W drugim sezonie system Zabrzańskiego Roweru Miejskiego zanotował prawie 7800 wypożyczeń. W systemie Zabrzański Rower Miejski zarejestrowało się ponad 4 800 użytkowników. Największą popularnością cieszyły się stacje: Politechnika Śląska (830 wypożyczeń), Sztolnia Port (546) i Aquarius Kopernik (540).

W 2019 r. zabrzańskie stacje rowerowe zostały także zintegrowane ze stacjami w innych miastach Metropolii Górnoląsko-Zagłębiowskiej. Standardowe jednoślady można było wypożyczać i zwracać bez ponoszenia dodatkowych kosztów w katowickim City by bike, chorzowskim KajTerozie oraz na stacjach systemów w Sosnowcu, Gliwicach, Tychach i Siemianowicach Śląskich.

Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego w dzielnicy Grzybowice, ul. Badestinusa

Stacja Zabrzańskiego Roweru Miejskiego przy Zabrzańskim Kompleksie Rekreacji Aquarius Kopernik

Zabrzański Rower Miejski to inicjatywa która wpisuje się w realizację zadań wynikających z dokumentu Polityka Rowerowa Miasta Zabrze - programu rozwoju szlaków

i infrastruktury rowerowej oraz popularyzowanie aktywnej mobilności miejskiej (komunikacja zbiorowa, ruch pieszzy i rowerowy).

Na terenie Zabrze organizowane były w 2019r. następujące wydarzenia rowerowe:

- Piknik „ Wyścig po zdrowie”
- XIX Zabrzeńskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych
- Festiwal Zabrze Kocha Rower
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa
- Rodzinna Wycieczka Rowerowa na zakończenie wakacji
- Wycieczka Rowerowa (6 rajdów w ramach inicjatywy w Rad Dzielnic)
- Cykl rajdów rowerowych „ Kopernik na rowerze” (3 rajdy)
- XI Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica
- Crossduathlon Dzika Helenka (impreza biegowo-rowerowa)
- Zajęcia rowerowe organizowane w ramach programu Aktywne Zabrze 2019 Rodzinne Rajdy Rowerowe (wiosna i jesień).

Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

W Zabrzu podejmowane są działania mające na celu modernizowanie i remontowanie istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach jest również bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na atrakcyjność oferty w dziedzinie szeroko pojętego sportu.

Na obszarze miejskim w 2019r. znajdowało się 49 placów zabaw, 15 siłowni zewnętrznych, 5 placów do jazdy na rolkach, 26 boisk wielofunkcyjnych oraz 1 tor rowerowy typu pumtruck dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy.

Przebudowa boisk przy GKS Gwarek Zabrze

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni z trawy syntetycznej, wyrównanie podbudowy pod nawierzchnie z trawy syntetycznej oraz wykonanie fundamentów pod urządzenia sportowe. Poniesione wydatki w 2019r. to kwota 310,6 tys. zł.

Boisko SKS Gwarek Zabrze przy ul. Bytomskiej

Budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego (ZBP):

- ZBP 2019 - Budowa boiska do piłki nożnej wraz z bieżnią i skocznia w dal przy Szkole Podstawowej nr 14 z oddziałami integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Zabrzu przy ul. Gdańskiej 10, etap I. Na wykonanie zadania wydano 269 tys. zł. Pozwoliło to na wykonanie boiska do piłki nożnej o nawierzchni z trawy syntetycznej o wymiarach 21 m × 35 m i polu gry o wymiarach 19 m × 32 m.
- WI/WI/35/18 ZBP 2018 – Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą. Poniesiono wydatki w kwocie 11 tys. zł. W 2019 r. powstała dokumentacja projektowa oraz wyłoniono w postępowaniu przetargowym wykonawcę robót i nadzór inwestorski. Zadanie jest w trakcie realizacji.
- ZBP 2019 - Tor do pumptrack'u dla rowerzystów, rolkarzy i deskorolkarzy w dzielnicy Makoszowy przy ul. Szymały. Projekt polegał na budowie toru Pumptrack o długości 125 m i powierzchni wykonanej z miękkiego asfaltu wraz z ławkami, koszami na śmieci oraz stojakiem rowerowym. Koszt inwestycji wyniósł 150 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.
- WI/WI/28/18 ZBP 2018 - Budowa boiska dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w Zabrzu ul Korczoka 98. Koszt inwestycji wyniósł 495 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 17, ul Korczoka 98

- WI/WI/33/18 ZBP 2018 - Budowa boiska do siatkówki plażowej dla Szkoły Podstawowej nr 16 ul. Lompy 78. Koszt inwestycji wyniósł 138 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2019r.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78

- WI/WI/16/19 ZBP 2019 - Remont sali gimnastycznej wraz z szatniami i węzłem sanitarnym przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 16, ul. Cmentarna 7. Koszt inwestycji wyniósł 125 tys. zł. Zakończono zadanie w 2019 r.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16, ul. Cmentarna 7

- WI/WI/34/18 ZBP 2018 - Siłownia Pod Chmurką dla Szkoły Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78. Będąca przedmiotem zadania siłownia pod chmurką została wykonana, odebrana i w 2019 roku przekazana Szkole Podstawowej nr 16. Koszt inwestycji wyniósł blisko 80 tys. zł.

Siłownia Pod Chmurką przy Szkole Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78

- WI/IK/04/19 ZBP 2019 - Siłownia Pod Chmurką w dzielnicy Centrum Południe przy ul. Buchenwaldczyków między 13 a 17. W 2019 r. na realizację zadania zaplanowano i wydano 4.400 zł. wykonano dokumentację projektową.
- WI/WI/01/19 ZBP 2019 - Lodowisko, Rolkowisko, Muszla Koncertowa - Zabrzeńskie Centrum Kultury i Sportu przy Basenie Aquarius – etap II. Na wykonanie przeznaczono 39.975,00 zł kwoty zaplanowanej w 2019 r. Planowane zakończenie przedsięwzięcia ma nastąpić w 2020 r.

Budowa sal gimnastycznych w Zabrzu

W ramach dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zostały podpisane umowy na wykonanie inwestycji. Nastąpiło przekazanie placów budowy wykonawcom. Zakończenie wszystkich robót i protokolarne przekazanie budynków do użytkowania powinno odbyć się do 30 czerwca 2020. Realizowane inwestycje:

- Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 1,1 tys.m² wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Koszt całej inwestycji ma wynieść 5,1 mln zł.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa

W 2019 r. Miasto rozdysponowało środki w wysokości ponad 4,9 mln zł, gdzie wykonano m.in.:

- budowę nowej sieci ciepłej,

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

- roboty ziemne – wykopy pod fundamenty z częściowym wywozem gruzu na wysypisko,
- murowanie ścian, wykonanie kominów,
- montaż konstrukcji dachu sali i zaplecza,
- wykonanie pokrycia dachowego,
- instalacje elektryczne,
- wykonanie przyłączy wody, gazu, kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- roboty związane z wykonaniem elewacji,
- roboty wykończeniowe (wykonanie tynków wewnętrznych, posadzek, płytkowanie ścian, malowanie)
- uporządkowanie placu budowy i wykonanie dróg parkingów, chodników, trawników i zaprojektowanych nasadzeń.

Inwestycja jest na ukończeniu, trwają prace porządkowe i ostatnie prace wykończeniowe.

- Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych im. Janusza Kusocińskiego przy ul. Płaskowickiej 2. Zakres robót obejmował budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 2,1 tys. m² wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika między obiema salami i budynkiem szkoły oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Nowa sala dysponuje widownią z 220 miejscami siedzącymi. Koszt inwestycji wyniósł 16,2 mln zł., w tym 5,7 mln zł stanowiło pozyskane przez miasto dofinansowanie.

Roboty budowlane zostały zakończone w 2019r. Uzyskano pozwolenie na użytkowanie budynku wydane przez PINB Zabrze – na zakres budowlany, bez wyposażenia w sprzęt gimnastyczny, którego zakup zaplanowano na rok 2020.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrzu przy ul. Płaskowickiej 2

W naszym mieście konsekwentnie rozwijana jest baza sportowo-rekreacyjna. Wieloletnia praca i starania Zabrze zostały zauważone przez Polski Komitet Olimpijski i nagrodzone w dwóch kategoriach. Nagrody zostały wręczone 14 listopada 2019 r. w siedzibie PKOl, podczas uroczystej Gali Sportowej Polski. Organizatorzy nagrodzili Miasto Zabrze przyznając tytuł "Sportowy Obiekt Roku" nowoczesnej sali gimnastycznej przy ul. Płaskowickiej 2. Drugi tytuł - "Inwestor na medal XX-lecia 1999-2019" Zabrze otrzymało za działania na rzecz rozwoju miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej.

Lista klubów i stowarzyszeń sportowych w Zabrzu				
L.p.	Nazwa	Dane teleadresowe	Sekcja	Dzielnica
1.	Fundacja Górnika Zabrze	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
2.	Stowarzyszenie GKS Walka Zabrze	ul. Roosevelta 118/B108, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
3.	Górnik Zabrze Handball Sp. z o.o.	ul. Wolności 406, 41-800 Zabrze tel. (32) 274 50 15	piłka ręczna	Centrum Południe
4.	Górnik Zabrze S.S.A.	ul. Roosevelta 81, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 26, (32) 271 05 30	piłka nożna	Centrum Południe
5.	Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. (32) 271 43 54, 516 171 608, 604 204 703		Makoszowy
6.	Klub Sportowy Fux Zabrze	ul. M. Archaniola 2/1, 41-800 Zabrze tel. 501 036 163	kick-boxing	Centrum Południe

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

7.	Klub Sportowy Iskra Zabrze	ul. Wolności 392, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 24 53	gimnastyka sportowa	Centrum Południe
8.	Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze	ul. 66a, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 34 34	piłka nożna	Mikulczyce
9.	Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze	ul. Bytomska 2B, 41-800 Zabrze tel. 660 309 730	piłka nożna	Zandka
10.	Klub Sportowy Mostostal Zabrze Holding S.A.	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13	tenis ziemny	Centrum Południe
11.	Klub Sportowy Olimp Zabrze	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 501 585 311	kulturystyka, fitness	Centrum Południe
12.	Klub Sportowy Piast Pawłów	ul. Jana Łaskiego 26, 41-809 Zabrze tel. 536 204 267	piłka nożna	Pawłów
13.	Klub Sportowy Sambo Zabrze	ul. Zamenhofa 11/6, 41-813 Zabrze tel. 508 304 687	sambo sportowe	Helenka
14.	Klub Sportowy Społem Zabrze	ul. Traktorzystów 1, 41-814 Zabrze tel. 503 460 266	piłka nożna	Grzybowice
15.	Kobięcy Klub Sportowy Zabrze	ul. A. Mickiewicza 66a, 41-807 Zabrze tel. 531-261-177	piłka nożna	Mikulczyce
16.	Miejski Klub Pływacki Zabrze	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 696 645 521	pływanie, ratownictwo sportowe	Osiedle Mikołaja Kopernika
17.	Międzyszkolny Klub Sportowy Zabrze	ul. Piłsudskiego 58, 41-800 Zabrze tel. (32) 276 50 80, 607 362 559	koszykówka	Centrum Południe

18.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka	ul. F. Chopina 26, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 11 77	piłka siatkowa, koszykówka, wspinaczka halowa, tenis stołowy, aerobik badminton	Mikulczyce
19.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Olimpus	ul. Kasprowicz 7, 41-803 Zabrze tel. 501 617 073	siatkówka, piłka nożna	Biskupice
20.	Młodzieżowa Szkoła Piłki Nożnej Górnik Zabrze	ul. Jaskółcza 40, 41-800 Zabrze tel. 607 576 678	piłka nożna	Guido
21.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze	ul. Wyciska 5A, 41-806 Zabrze tel. (32) 376 42 10	piłka nożna	Zaborze Północ
22.	Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze - Kończyce	ul. Karłowicza 10, 41-800 Zabrze tel. 607 397 560	piłka nożna	Centrum Południe
23.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo- rekreacyjne	Biskupice
24.	Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Komety	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-02-15	zajęcia sportowo- rekreacyjne	Centrum Południe
25.	Stowarzyszenie „Kontakt”	ul. M. Konopnickiej 3, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-02-15	zajęcia sportowo- rekreacyjne	Centrum Południe
26.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła - nasz dom”	ul. Bytomska 24, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 47 32	zajęcia sportowo- rekreacyjne	Biskupice
27.	Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Wielka Flota Zjednoczonych Sił	ul. Dworcowa 9/16, 41-800 Zabrze tel. 730 233 666	organizator podwórkowych turniejów piłkarskich, szkoła alpinistyczna	Centrum Północ

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

28.	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej Splot - Sport	ul. Kruczkowskiego 31, 41-813 Zabrze tel. (32) 272 25 25, 693 697 069,	piłka siatkowa, piłka nożna, tenis stołowy, siłownia, piłkarzyki stołowe (trambambula)	Helenka
29.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Pogoń 1945 Zabrze	ul. Wolności 406/101, 41-800 Zabrze tel. 606 730 604	piłka ręczna	Zaborze Północ
30.	Stowarzyszenie Sport- Med	ul. Jana Brzechwy 2/1, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21, 601 466 764	tenis ziemny	Mikulczyce
31.	Stowarzyszenie Uczniowskiego Klubu Sportowego Śląsk w Zabrzu	ul. Reymonta 11/16, 41-800 Zabrze tel. 503 107 526	szachy, brydż sportowy	Centrum Południe
32.	Stowarzyszenie Volleyball MOSiR Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 606 155 341	siatkówka	Centrum Południe
33.	Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego Promotor	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 512 234 676	piłka nożna, koszykówka	Centrum Południe
34.	Szkolny Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. 1 Maja 12, 41-800 Zabrze tel. (32) 278 46 54	piłka nożna	Centrum Południe
35.	Śląski Okręgowy Związek Kulturystyki, Fitness i Trójboju Siłowego	ul. Wolności 315, 41-800 Zabrze tel. 603 193 850		Centrum Południe
36.	Śląski Związek Piłki Nożnej Podokręg Zabrze	ul. Wolności 426/2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 10 34		Zaborze Północ
37.	Śląski Związek Szachowy w Katowicach	ul. Kossaka 23, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 01 23, 509 677 202		Biskupice

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

38.	Śląski Związek Tenisowy w Zabrzu	ul. Piłsudskiego 83, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 48 13		Centrum Południe
39.	Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków	ul. Broniewskiego 12/37, 41-800 Zabrze tel. 601 461 220, 601 328 400	zajęcia pływackie, nauka nurkowania	Centrum Południe
40.	Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Miejski w Zabrzu	ul. Opolska 30a/10, 41-800 Zabrze tel. 503 011 352	Delfiny oraz sekcja Młodych Ratowników WOPR	Centrum Południe
41.	Towarzystwo Pływackie Weteran Zabrze	ul. Św. Jana 4a/4, 41-803 Zabrze tel. (32) 274 50 91	pływanie	Biskupice
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz 22”	ul. Bytomska 94, 41-803 Zabrze tel. (32) 271 43 02, 515 153 995	piłka nożna, judo, hokej na trawie, sambo	Biskupice
43.	Uczniowski Klub Sportowy „31 Rokitnica” Zabrze	ul. Jordana 7, 41-808 Zabrze tel. (32) 272 21 09	piłka ręczna	Rokitnica
44.	Uczniowski Klub Sportowy Aikido w Zabrzu	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze tel. 603 570 301	aikido	Centrum Południe
45.	Uczniowski Klub Sportowy Anagram	ul. Gen. Wł. Andersa 64, 41-800 Zabrze tel. (32) 272 22 22	scrabble	Rokitnica
46.	Uczniowski Klub Sportowy Europejska Federacja Yoshinkan Aikido	ul. Leśna 63, 41-807 Zabrze tel. 792 212 920	aikido, shinkendo	Mikulczyce
47.	Uczniowski Klub Sportowy G12 Zabrze	ul. Niemcewicza 1, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 34	tenis stołowy, badminton, kolarstwo MTB, szachy	Centrum Południe
48.	Uczniowski Klub Sportowy Gwarek Zabrze	ul. Bytomska 100 D, 41-803 Zabrze tel. 697 616 767	piłka nożna	Biskupice

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

49.	Uczniowski Klub Sportowy Mat Zabrze Grzybowice	ul. Badestinusa 30, 41-814 Zabrze tel. (32) 273 80 32, 606 407 596	szachy	Grzybowice
50.	Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze	ul. Gdańska 10, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 61 80, 693 102 634	lekka atletyka	Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego
51.	Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy w Zabrze	ul. Daleka 2, 41-811 Zabrze tel. 601 886 924	tenis stołowy, akrobatyka sportowa, piłka nożna, piłka siatkowa, hokej na trawie, badminton	Makoszowy
52.	Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze	ul. Olchowa 2, 41-806 Zabrze tel. (32) 271 55 01, 661 955 705	siatkówka, koszykówka	Zaborze Północ
53.	Uczniowski Klub Sportowy Taekwondo w Zabrze	ul. Św. Urbana 3/1, 41-800 Zabrze e-mail: pumaandrzej@op.pl	taekwondo	Centrum Południe
54.	Uczniowski Klub Sportowy Trójka	ul. Sienkiewicza 33, 41-800 Zabrze tel. 784 374 663	tenis ziemny	Centrum Południe
55.	Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka w Zabrze	ul. Wajdy 7, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 49 32, 785 695 675	siatkówka, futsal, judo	Centrum Północ
56.	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedynka Zabrze	ul. Sportowa 5, 41-800 Zabrze tel. (32) 271-37-69	pływanie, koszykówka, narciarstwo zjazdowe	Guido
57.	Zabrzański Klub Karate Kyokushin	ul. Ligenzy 31, 41-800 Zabrze tel. 501 868 273, (32) 230 49 71	karate kyokushin	Maciejów
58.	Zabrzański Klub Karate Kyokushinkai	ul. Klimasa 2/6, 41-800 Zabrze tel. 793 751 277	karate	Centrum Południe

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

59.	Zabrzańskie Stowarzyszenie Cheerleaders ENERGY	ul. 3-go Maja 92/1, 41-800 Zabrze tel. 518 389 370	Senior, Nuclear, Junior, Nitro, Mini Mini	Guido
60.	Zabrzańskie Towarzystwo Szkolne	ul. Zwrotnicza 13, 41-807 Zabrze tel. (32) 271 71 21	organizacja imprez sportowo - rekreacyjnych	Mikulczyce
61.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Zabrze	ul. Wolności 350A, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 10 06	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
62.	Klub Jeździecki "Nowy Dwór"	ul. Webera 19, 41-800 Zabrze	jeździectwo	Centrum Południe
63.	Stowarzyszenie Akademia Piłkarska "Sparta"	ul. Ks. Stanisława Brzóska 27/19, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
64.	Uczniowski Klub Sportowy "Piętnastka"	ul. Czołgistów 1, 41-800 Zabrze	zajęcia sportowo - rekreacyjne	Centrum Południe
65.	Stowarzyszenie Sportów Walki "MMA Warriors Zabrze"	ul. Struzika 4a/7, 41-800 Zabrze	sporty walki, MMA	Zaborze Północ
66.	Zabrzańskie Towarzystwo Triathlonowe	ul. Mickiewicza 56, 41-800 Zabrze,	triathlon	Mikulczyce
67.	Klub Sportowy ADVPOLAND.PL	Plac Wolności 4/2, 41-800 Zabrze	sport motocyklowy	Centrum Północ
68.	Stowarzyszenie Miłośników Sportu "Biegiem na Szczyt"	ul. Gdańska 44/19, 41-800 Zabrze	kultura fizyczna, biegi	Centrum Północ
69.	Olimpia Athlete Promotions Bodybuilding & Fitness	ul. Banachiewicza 15 A, 41-800 Zabrze	sporty siłowe, fitness	Osiedle Mikołaja Kopernika
70.	Towarzystwo Sportowe Temida Zabrze	ul. Matejki 6, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Centrum Południe
71.	Stowarzyszenie turystyczno - sportowe "Klub Kolarski WD-40 Biker"	ul. Nad Kanałem 34 B, 41-800 Zabrze,	kolarstwo	Centrum Północ

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

72.	Klub Strzelecki Energetyk przy Elektrociepłowni Zabrze S.A.	ul. Wolności 416, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Północ
73.	Klub Jeździecki "Victor"	ul. Wolności 209/3, 41-800 Zabrze,	jeździectwo	Centrum Północ
74.	Związek Strzelectwa Praktycznego w Zabrzu	ul. Janika 7, 41-800 Zabrze,	strzelectwo	Zaborze Południe
75.	Turystyczny Klub Żeglarski "Kornelius" Zabrze	ul. Struzika 6, 41-800 Zabrze,	żeglarstwo	Zaborze Północ
76.	UKS Akademia Futbolu Zabrze	ul. Matejki 17c/10, 41-800 Zabrze	piłka nożna	Centrum Południe
77.	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń"	ul. Damrota 33, 41-800 Zabrze,	zajęcia sportowo-rekreacyjne	Centrum Południe
79.	Górnictwo Klub Sportowy Walka Makoszowy w Zabrzu	ul. Jaskółcza 40, 41-800 Zabrze tel. (32) 271 19 60	piłka nożna, boks	Guido
80.	Stowarzyszenie Teobike Racing Team	ul. Wiarusów 14, 41-800 Zabrze,	kolarstwo MTB	Centrum Południe
81.	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze	ul. Brodzińskiego 11/10, 41-800 Zabrze, tel. 609-122-970,	piłka ręczna	Centrum Południe
82.	Klub sportowy Multisport	ul. Gagarina 2, 41-808 Zabrze tel. 512-230-6571	piłka nożna, tenis, badminton	Osiedle Mikołaja Kopernika
83.	Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions Zabrze	ul. Struga 5, 41-800 Zabrze tel. 731-823-623	piłka nożna	Centrum Południe
84.	Klub Sportowy Herosi	ul. Wolskiego 12/4, 41-800 Zabrze tel. 668-812-938	sporty siłowe	Guido

Opracowanie: Wydział Promocji, Turystyki i Sportu

**WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ
(CEL STRATEGICZNY C6)**

Pomoc społeczna należy do głównych zadań zabrzańskiego samorządu, a działania podejmowane w tej dziedzinie mają na celu przede wszystkim umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, gdy nie są w stanie ich pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej realizowane jest w Zabrzu poprzez:

- Minimalizacja problemów społecznych
- Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów
- Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta
- Placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym

Zadania realizowane w zakresie pomocy społecznej przez Miasto Zabrze w 2019 r. to m.in.:

- zapewnienie opieki osobom w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorym – środki przeznaczone w omawianym okresie na te działania to kwota ponad 13,8 mln zł. Działania te prowadzone są przez trzy Domy Pomocy Społecznej będące jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz niepubliczny Dom Pomocy Społecznej, który na realizację tego zadania otrzymuje od Miasta dotację. W 2019 r. zapewniono opiekę dla 227 osób w ww. placówkach. Miasto przeznaczyło kwotę 1,5 mln zł dla zapewnienia opieki i pomocy osobom przewlekle chorym w zakresie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych, rehabilitacji, profilaktyki i edukacji zdrowotnej poprzez dofinansowanie dla stowarzyszeń realizujących te zadania. W ramach wyżej wymienionych działań zawarto aż 37 umów na udzielanie pomocy przez stowarzyszenia,
- zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz kompleksowej pomocy w wychodzeniu z bezdomności – na to zadanie wydatkowano kwotę niewiele ponad 2 mln zł, z czego środki w wysokości blisko 1,2 mln zł przeznaczono na zapewnienie miejsc w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet, Przytulisku w Domu Pokora i Chrześcijańskim Stowarzyszeniu Dobroczynnym – w trakcie 2019 roku 550 osób skorzystało z ww. miejsc, Zapewnione zostały też miejsca (za kwotę 822,6 tys. zł) w domach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:
 - trzy mieszkania chronione dla osób bezdomnych – łącznie dla 6 osób,
 - Dom Noclegowy – jednorazowo dla 28 osób,
 - Ogrzewalnia – jednorazowo dla 25 osób.
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom korzystającym z 5 świetlic środowiskowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, gdzie udostępniono 122 miejsca dla zabrzańskich dzieci – na ten cel przeznaczono kwotę ponad 724 tys. zł,

- wydawanie decyzji o przyznanie dodatku mieszkaniowego i energetycznego – zadanie prowadzone przez jednostkę Zabrzeńskie Centrum Świadczeń Rodzinnych, która w roku 2019 wydała:
 - 5.312 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku mieszkaniowego na kwotę blisko 8,2 mln zł,
 - 3.054 decyzji przyznających dofinansowanie dodatku energetycznego na kwotę 269,3 tys. zł,
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej mieszkańców Zabrze prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – wydatki na działania w 2019 roku wyniosły ponad 29,3 mln zł, z czego m.in.:
 - wypłacono zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – w kwocie ponad 4,6 mln zł,
 - wypłacono zasiłki stałe – w kwocie prawie 4,3 mln zł – dotacja z Budżetu Państwa. W ramach realizacji tego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłacił 9.067 świadczeń,
 - zapewniono posiłki dla potrzebujących w ramach Rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – wykonanie ogółem w kwocie ponad 3,4 mln zł, z czego kwota ponad 1,4 mln zł to wkład własny Miasta. W ramach tego zadania wydano 465.317 świadczeń na dożywianie, którymi objęto osoby dorosłe w placówkach dla osób bezdomnych, rodziny o niskim dochodzie – w formie posiłku lub zasiłku celowego oraz dzieci i młodzież w placówkach szkolnych, przedszkolnych i świetlicach,
 - pokrywanie odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta Zabrze w Domach Pomocy Społecznej na terenie Zabrze oraz domach spoza terenu miasta – na ten cel wydatkowano w 2019 r. kwotę ponad 13 mln zł (liczba świadczeń na powyższy cel wyniosła 5.761).
- bieżące funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, gdzie wydatkowano kwotę prawie 12 mln zł.
- W 2019 roku prowadzono także projekty współfinansowane ze środków unijnych:
 - Drogowskaz – na projekt wydatkowano kwotę ponad 1,7 mln zł, w tym środki na poziomie 250 tys. zł stanowiły wkład własny Miasta,
 - Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPRM – Centrum Usług Społecznych. Kwota wykonania w 2019r. to ponad 6 mln zł.
- Modernizacja budynku DPS 1 przy ul. Jana Matejki 62 w Zabrzu dla potrzeb osób niepełnosprawnych – poniesiono wydatki w wysokości 496 tys. zł,
- Wydzielenie klatek schodowych oraz przebudowa części południowej budynku w zakresie spełnienia przepisów ppoż. w Domu Pomocy Społecznej Nr 2 – wykonanie w wysokości prawie 20 tys. zł,

- Modernizacja budynku DPS 3 przy ul. Brysza – poniesione wydatki to 166,4 tys. zł,
- Utworzenie palarni dla potrzeb mieszkańców DPS 3
- Klub SENIOR+ - wyremontowano i zaadaptowano pomieszczenia biurowe dla potrzeb Klubu Seniora w budynku położonym przy ul. Żółkiewskiego 12a
- Przebudowa i remont obiektu dzienny Dom Senior +, ul. Szafarczyka 16, Zabrze
- Remont obiektu przy ul. Wyzwolenia 9 w Zabrze – poniesione wydatki to 66,4 tys. zł.

Minimalizacja problemów społecznych

Na zadania w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w 2019 roku wydatkowano w Zabrze ogółem środki na poziomie ponad 78 mln zł.

Realizacja Programu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Celem zadań Powiatu realizowanych ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych jest usprawnienie codziennego życia osób niepełnosprawnych dzięki działaniom zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Zadania finansowane ze środków PFRON obejmują:

- likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- pomoc w zakupie środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych
- i sprzętu rehabilitacyjnego
- dofinansowanie do wyjazdu na turnusy rehabilitacyjne
- dofinansowanie do zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na realizację zadań w 2019 roku łącznie wypłacił 1 223 273,07 zł, na realizację 840 wniosków. Dofinansowano realizację zadań zleconych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych 5 organizacjom pozarządowym. Natomiast w ramach programu „Aktywny Samorząd”, którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, w 2019 roku zrealizowano 93 wnioski na łączną kwotę 337 841,59 zł.

Realizacja zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w roku 2019 przez MOPR Zabrze			
Lp.	Nazwa zadania	Ilość wykorzystanych środków finansowych	Ilość odbiorców dofinansowania
1	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	337 942,06 zł	82
2	Dofinansowanie do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne	354 996,00 zł	183
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	490 335,01 zł	576
4	Zlecanie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym	40 000 zł	5 organizacji
5	Dofinansowanie na realizację programu „Aktywny Samorząd” którego zadania mają na celu eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających osoby niepełnosprawne w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji	337 841,59 zł	93
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

Uczestniczenie w projektach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej

- Współpraca Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej. W 2019 roku na podstawie 4 otwartych konkursów ofert przygotował łącznie 76 umów realizacji zadań publicznych w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej przez organizacje pozarządowe. Przekazano dofinansowanie w kwocie 6 364 070 zł na finansowanie umów podpisanych w roku 2019 z 52 organizacjami. Kontynuowano finansowanie 1 umowy wieloletniej podpisanej w latach ubiegłych

w kwocie 248 180 zł. Łączna kwota przekazana organizacjom pozarządowym w 2019 roku wyniosła 6 612 249 zł.

Realizacja projektów w ramach otwartych konkursów w latach 2017 – 2019 w obszarach objętych działaniem Wydziału Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej							
rok	ogłoszono		zgłoszono		realizowane		
	konkursy	zadania	oferty	oferenci	oferty	oferenci	kwota
2017	4	10	92	55	77	47	5 962 783 zł
2018	3	12	91	61	81	58	6 304 913 zł
2019	4	11	84	57	76	52	6 612 249 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych							

- Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z organizacjami pozarządowymi. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje szereg zadań z zakresu obszaru pomocy społecznej. Ośrodek uczestniczy w realizacji umów zawieranych z organizacjami po przeprowadzeniu konkursów przez Miasto Zabrze dotyczących: zapewnienia schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej, pomocy żywnościowej. Ośrodek w 2019 r. dofinansował ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizację zadań publicznych udzielając dotacji na 5 projektów z 5 złożonych ofert. Umowy zawarto z 5 podmiotami udzielając dotacji na łączną kwotę 40 000 zł.

**Wykaz organizacji pozarządowych, które skorzystały ze wsparcia
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu w 2019r.**

Lp.	nazwa oferenta	tytuł zadania	kwota dotacji
1.	Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Modlitwa i Czyn”, 41-800 Zabrze, ul. Bytomska 39	„Nikt nie ma z nas tego, co mamy razem”	10 000 zł
2.	Fundacja Novum Spatium, 41 – 500 Chorzów, ul. Zgrzebnika 58	Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć w formie zajęć świetlicowych, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych z terenu Zabrze	14 000 zł
3.	Stowarzyszenie „Kontakt” Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie przy SP Nr 41 Specjalnej w Zabrzu	Zwiększenie samodzielności osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną poprzez kompleksową rehabilitację	9 000 zł
4.	Stowarzyszenie „POGODNI I AKTYWNI”, 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	Gimnastyka rehabilitacyjna	3 000 zł
5.	Polskie Towarzystwo Laryngektomowanych Górnośląski Oddz. Rejonowy w Zabrzu, 41 – 800 Zabrze, ul. K. Brodzińskiego 4	„Chcę Mówić Tak Jak TY – Kontynuacja”	4 000 zł
Razem			40 000 zł
Opracowanie: Wydział Kontaktów Społecznych			

Realizacja projektów wspierających osoby z niepełnosprawnościami:

– Projekt „Pakiet na start”

W 2019 roku zrekrutowano 34 uczestników projektu i przeprowadzono pierwsze godziny doradztwa przed rozpoczęciem działalności gospodarczej. Celem projektu jest rozwój przedsiębiorczości na terenie Miasta Zabrze poprzez aktywizację zawodową 34 osób bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo po 30 roku życia należących co najmniej do jednej z grup wsparcia, w tym: osób z niepełnosprawnościami. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Mechanizmy wsparcia w ramach przedsięwzięcia:

- szkolenia i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- wsparcie pomostowe (finansowe i szkoleniowo-doradcze) w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykonanie w 2019r. było na poziomie blisko 1,2 mln zł

– Zaczynij i Ty – kompleksowe programy wsparcia dla osób bezrobotnych

Celem projektu jest zmniejszenie bezrobocia poprzez wzrost aktywności zawodowej uczestników oraz zmianę ich statusu na rynku pracy. Projekt zakłada aktywizację osób bezrobotnych, w szczególności będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy będą mieli do dyspozycji następujące formy wsparcia: doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, opracowanie i aktualizację indywidualnego planu działania, szkolenia i staże zawodowe. Okres realizacji projektu: od 01.2019 r. do 12.2020 r. Wartość projektu to ponad 1,1 mln zł.

– Kierunek praca - projekt mający na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej. Wartość projektu wyniosła ponad 900 tys. zł. W roku 2019 otrzymano dodatkowe środki finansowe z Programu Wyrównywania Różnic między Reginami III, w ramach projektu partnerskiego Kierunek Praca. Łącznie przeszkolono 50 osób niepełnosprawnych z czego 19 osób zostało zatrudnionych na otwartym rynku pracy.

– Program "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym"

W ramach realizacji programu działania aktywizujące osoby niepełnosprawne podjął mobilny punkt przedsiębiorczości, zostało przeszkolonych ok. 20 pracodawców w kierunku utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej. MOPR wraz z PUP prowadził zatrudnienie w ramach prac społeczno-użytecznych z czego także mogły korzystać osoby z niepełnosprawnością.

Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych

Na potrzeby realizacji projektu „Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym” wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin przeprowadzono ankietę jakości i potrzeb z podziałem na dzielnice miasta. Na tej podstawie dokonano analizy następujących zasobów: likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się w tym obiektów sportowych, kultury, rekreacji, oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury; dostosowania linii autobusowych i tramwajowych. Działania te jednoznacznie wskazały, iż we wszystkich dziedzinach życia naszego miasta należy systematycznie wprowadzać rozwiązania, praktyczne dla wszystkich, włączające osoby niepełnosprawne i ich rodziny, tak aby mogli znaleźć tu miejsce dla rozwoju i świadomego uczestnictwa. W porównaniu do stanu z lat ubiegłych nastąpiła poprawa sfery życia osób niepełnosprawnych. W mieście prowadzone są działania polegające na likwidacji barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, obiektów sportu, kultury, rekreacji, obiektów oświatowych, MOPR, podmiotów leczniczych, infrastruktury. Wzrosła dostępność budynków, przystosowane zostały m.in.: siedziba Powiatowego Urzędu Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Zabytkowa Kopalnia Guido, trasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, Muzeum Miejskie, Galeria Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, Muzeum Górnictwa Węglowego Park 12C, Muzeum Górnictwa Węglowego Budynek administracyjno-biurowy, Dom Harcerza, budynek administracyjny Jednostki Gospodarki Nieruchomościami, Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Telewizja miejska emituje programy dla osób niesłyszących, tłumaczenia w języku migowym.

Międzynarodowa konferencja "Formy aktywizacji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin - sport, kultura, praca - niemożliwe staje się możliwe"

Międzynarodowa konferencja pn.: "Formy aktywizacji osób z niepełnosprawnością i ich rodzin - sport, kultura, praca - niemożliwe staje się możliwe"

W ramach obchodów IX Międzynarodowych Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu w Zabrzu została zorganizowana międzynarodowa konferencja. Wzięli w niej udział pracownicy zabrzańskiego samorządu oraz przedstawiciele ośrodków pracujących na co dzień na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Zabrzańskiego Centrum świadczeń Rodzinnych oraz zabrzańskich Domów Pomocy Społecznej. Wśród uczestników nie zabrakło również nauczycieli, psychologów, rehabilitantów oraz osób niepełnosprawnych.

Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów

Realizacja Programu Zabrzański Senior 65+

Od 2014 roku realizowany jest program Zabrzański Senior 65+ , adresatami programu są osoby, które ukończyły 65 rok życia i zamieszkują na terenie Miasta Zabrze. Wystarczy udokumentować ukończenie 65 roku życia poprzez okazanie dowodu osobistego, lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i wiek. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie.

Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów. Na bieżąco prowadzona jest promocja programu oraz współpraca z przedsiębiorstwami, instytucjami w celu zwiększenia liczby ofert z bonifikatą dla seniorów. Dzięki realizacji programu Ogólnopolska Karta Seniora znacznie zwiększyła się możliwość korzystania z ulg na terenie całego kraju. W ramach działań na rzecz seniorów odbyły się cykliczne imprezy integracyjne takie jak: Wiosenny Kapelusz Seniora – 150 osób, Zdrowy Senior dla 300 seniorów. Ponadto seniorzy uczestniczyli w dniach osób niepełnosprawnych i wolontariatu. W 2019 roku na realizację Programu Zabrzański Senior 65+ przeznaczono kwotę 20 tys. zł.

W 2019 r. do grona partnerów programu dołączył Hotel Diament oferując seniorom:

- wstęp wolny na sobotnie dancingi
- 20% rabatu na kartę menu i napoje
- bezpłatny parking
- 20% rabatu na organizację imprez okolicznościowych
- 11% rabatu na noclegi - Park Hotel Diament Zabrze

Na dzień 31.12.2019 roku były podpisane 32 porozumienia z partnerami programu „Zabrzeński Senior 65+”.

Realizacja programu rządowego Senior+

W 2019 r. został wprowadzony w Zabrzu program rządowy Senior+. Celem Programu Senior+ jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w placówkach „Senior+” poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”. Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację Programu w 2019 r. w Zabrzu wyniosła 117 tys. zł. Kwota ta została przeznaczona na utworzenie pierwszego w Zabrzu Klubu Senior+.

Utworzenie w Zabrzu Klubu Seniora

W ramach realizacji zadania Programu wyremontowano i zaadaptowano pomieszczenia biurowe dla potrzeb Klubu Seniora w budynku położonym przy ul. Żółkiewskiego 12a. Wartość inwestycji wyniosła 187 763,47 zł, a miasto wyasygnowało na to zadanie 70 763,47 zł. Pomieszczenia zostały wyremontowane zgodnie z założeniami programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W ramach prac utworzono salę do rehabilitacji, pomieszczenie do wspólnych spotkań z aneksem kuchennym, węzeł sanitarny, biuro i magazynek. W sali rehabilitacyjnej zamontowano drabinki, materace i rower stacjonarny. Zakupiony został także namiot ogrodowy, stół i krzesła, żeby można było korzystać z wypoczynku na świeżym powietrzu. Pracami remontowymi i zakupem wyposażenia zajęła się Jednostka Gospodarki Nieruchomościami. Klub będzie działać pod auspicjami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu. Z klubu będzie korzystać 30 seniorów. Oficjalne otwarcie nastąpi na początku 2020 roku.

Klub Seniora w budynku przy ul. Żółkiewskiego 12a

Przebudowa i remont obiektu dzienny Dom Senior+, przy ul. Szafarczyka 16 w Zabrzu. Na zadanie przeznaczono w 2019 r. środki w wysokości prawie 34,2 tys. zł,

Zabrzański Dzień Seniora

Miasto Zabrze, jak co roku włączyło się w obchody Światowego Dnia Seniora. Kolejna edycja Zabrzańskiego Dnia Seniora miała miejsce 1 października 2019 r. Impreza zorganizowana została w Domu Harcerza przy ul. Wolności 350, gdzie na uczestników czekała szeroka oferta zdrowotno-edukacyjna. Święto było okazją do rozmowy na temat polityki senioralnej, która dla zabrzańskiego samorządu jest obecnie jednym z priorytetów. W mieście podejmowane są liczne inicjatywy mające na celu aktywizację seniorów, są to m.in. dzienne domy wsparcia czy spotkania dla seniorów.

Zabrzański Dzień Seniora, Dom Harcerza przy ul. Wolności 350

Spotkania z seniorami

Spotkanie z reprezentantami środowiska zabrzańskich emerytów z przedstawicielami zabrzańskiego samorządu odbyło się 19 lutego 2019 r. w zabrzańskim Ratuszu. Była to dobra okazja do podsumowania działań zabrzańskiego samorządu na rzecz najstarszych mieszkańców miasta oraz aktywności przedstawicieli kół i stowarzyszeń zrzeszających emerytów. Seniorzy zabrzańscy wykazują się aktywnością, chętnie organizują, jak i uczestniczą w wielu wydarzeniach w mieście.

Spotkanie z seniorami w zabrzańskim Ratuszu

Uniwersytet Trzeciego Wieku

W Zabrze funkcjonuje również Uniwersytet Trzeciego Wieku (Uniwersytet Otwarty), który jest popularną formą dokształcania osób dorosłych w tym seniorów. Słuchacze mają okazję poszerzyć swoją wiedzę, zdobyć nowe doświadczenia oraz spotkać się z wybitnymi osobistościami ze świata nauki, sztuki i kultury. Zainteresowani uczęszczać mogą na zajęcia realizowane w formie wykładów audytoryjnych, sekcji zainteresowań, zajęć fizycznych i lektoratów języków obcych. Prowadzący zajęcia to pracownicy naukowcy, wykładowcy akademicki, nauczyciele i praktycy. Zapewniają oni zajęcia na wysokim poziomie. W sekcjach wywiązują się ciekawe dyskusje a uczestnicy często sami decydują o przebiegu spotkania, proponując rozwinięcie interesujących tematów. Uniwersytet prowadzony jest przez Stowarzyszenie Misericordia w budynku przy placu Dworcowym 6.

Opracowanie i wdrożenie Programów zdrowotnych i promocji zdrowia

Programy polityki zdrowotnej oraz zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane w Zabrzu w 2019 r.:

- „Realizacja działań służących poprawie sposobu odżywiania społeczeństwa oraz aktywności fizycznej, poprzez prowadzenie działań na rzecz zachowania właściwej masy ciała, tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością, upowszechnianie wiedzy na temat prawidłowego odżywiania” – 100 osób. - Program zakładał wykonanie badań przesiewowych u osób w wieku 18-65 lat, z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji problemu nadwagi i otyłości oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z dietetykiem bądź psychologiem.

- „Realizacja działań mających na celu eliminowanie zagrożeń dla zdrowia psychicznego mieszkańców Zabrza poprzez kreowanie przyjaznego środowiska miejskiego oraz zaspokojenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych i integracji społecznej.” – 60 osób - Program zakładał wykonanie badań przesiewowych osób w wieku 18-65 lat., z terenu Miasta Zabrze w celu identyfikacji zaburzeń psychicznych oraz skierowaniu na dalsze konsultacje specjalistyczne z psychologiem bądź psychiatrą.
- „Program kompleksowej terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zabrze” – 300 osób - Zgodnie z programem u osób 0-25 lat została wdrożona wczesna diagnostyka i terapia i zaburzeń rozwojowych, diagnoza psychologiczna i logopedyczna oraz rehabilitacja, a także zapewnione ciągłości procesu kompleksowej terapii na terenie Miasta Zabrze.

W 2019 roku objęto ponad 460 osób, w tym 300 dzieci, programami zdrowotnymi i profilaktycznymi.

Minimalizacja skutków wykluczenia społecznego

Programu Fortum dla Śląskich Dzieci - VIII edycja

W marcu 2019 roku, w sali kinowej Elektrociepłowni Zabrze odbyło się spotkanie, które zainaugurowało ósmą edycję programu Fortum dla Śląskich Dzieci. W spotkaniu uczestniczyli m.in. prezydenci Zabrze i Bytomia, prezes Fundacji Pomocy Dzieciom Ulica, przedstawiciel Elektrociepłowni Fortum Zabrze oraz dzieci, które zakwalifikowały się do udziału w programie a także ich rodzice.

Inauguracja VIII edycji programu Fortum dla Śląskich Dzieci

Fortum dla Śląskich Dzieci to program wspierający dzieci i młodzież, która znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej oraz wyrównujący ich szanse na lepszą przyszłość. Jest on z sukcesem realizowany nieprzerwanie od 2012 roku w dwóch śląskich miastach – Zabrzu oraz Bytomiu pod patronatem prezydentów tych miast. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w warsztatach dziennikarskich, fotograficznych, teatralnych oraz tanecznych. Dla najbardziej zdeterminowanych i zaangażowanych uczestników, którzy wykazali się wysoką frekwencją na zajęciach – firma Fortum ufundowała roczny program stypendialny, w ramach którego będą się mogli dalej rozwijać w wybranej dziedzinie.

Do programu w 2019 roku zakwalifikowanych zostało 75 dzieci z Zabrze i 75 z Bytomia. Dotychczas w programie Fortum dla Śląskich Dzieci wzięło udział łącznie blisko 1000 uczestników, z których ponad 500 nagrodzono indywidualnymi stypendiami.

Tym razem projekt składał się z dziesięciu sobotnich spotkań, które rozpoczęły się w marcu a skończyły w czerwcu. Uczestnicy pod okiem doświadczonych trenerów brali udział w zajęciach o różnej tematyce. Młodzież w czasie projektu miała okazję spotkać się ze znanymi Ślązakami, ludźmi, którzy odnieśli sukces oraz porozmawiać z nimi. Podczas trwania całego projektu oraz programu stypendialnego, dzieci mogły liczyć na cały sztab ludzi w tym wykwalifikowanych trenerów oraz oddanych wolontariuszy, którzy w dużej części są byłymi uczestnikami projektu. W 2019 roku w organizację projektu zaangażowanych było ponad 50 osób.

Zakończenie VIII edycji programu Fortum dla Śląskich Dzieci

W październiku 40 dzieci z Zabrze i Bytomia otrzymało stypendia w ramach programu Fortum dla Śląskich Dzieci. W pierwszym etapie programu udział wzięło 150 uczniów

lokalnych szkół. W drugim etapie Fortum dla Śląskich Dzieci, 40 z nich zostało dodatkowo nagrodzonych stypendiami dającymi możliwość dalszego rozwijania talentów i uczestnictwa w zajęciach motywacyjnych. Połowa z nich pochodzi z Zabrze, a połowa z Bytomia. Uczestnikami projektu były dzieci w wieku 11–15 lat, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, wyróżniające się zaradnością, samodzielnością, otwartością na nowe doświadczenia oraz gotowością sprawdzenia swoich możliwości. Wśród laureatów programu mogliśmy znaleźć miłośników teatru, aktorstwa, muzyki, fotografii czy dziennikarstwa. Fortum dla Śląskich Dzieci to program, który corocznie wspiera dzieci i młodzież, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i wyrównuje ich szanse na lepszą przyszłość.

P2. ROZWÓJ I INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki”. Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrze, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogółouropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej miasta”. W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki” wyznaczono następujące cele strategiczne:

- C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta
- C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
- C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż
- C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych

3	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
4	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWik)
5	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta	

Realizacja strategii w ramach II priorytetu:

**WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA
(CEL STRATEGICZNY C7)**

Zabrze podejmuje szereg działań mających na celu wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Do najważniejszych możemy zaliczyć:

- Wzmocnianie atrakcyjności terenów inwestycyjnych
- Usługi okołobiznesowe
- Wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Ponadto Miasto Zabrze dąży do zwiększenia napływu kapitału zewnętrznego poprzez zlokalizowaną w Zabrze Specjalną Strefę Ekonomiczną. Specjalna Strefa Ekonomiczna to szansa m.in. na zwiększenie aktywności gospodarczej i zmniejszenie poziomu bezrobocia.

Specjalna Strefa Ekonomiczna w Zabrze

Atrakcyjność terenów inwestycyjnych - Rozwój Strefy ekonomicznej

Strefa ekonomiczna w Zabrze to 157 hektarów podzielonych na 45 działek o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. W ostatnich latach miasto zainwestowało w jej rozwój 65 mln zł. Na kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów w ramach

projektu pn.: „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części Miasta Zabrze – etap I i II” przeznaczone zostało 56 mln zł. Sfinalizowanie tego zadania sprawiło, że Zabrze i KSSE mogą zaprezentować inwestorom atrakcyjną ofertę. Zabrzańska strefa ekonomiczna cieszy się nieustającym zainteresowaniem inwestorów. Z zabrzańskiej oferty promocji biznesu corocznie korzystają nowi inwestorzy.

Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów

W 2019 roku sprzedano 8 działek o łącznej powierzchni 29 ha 6 inwestorom. Łączna wartość sprzedanych działek w 2019 r. wyniosła 36,7 mln zł brutto.

Całkowita powierzchnia sprzedanych działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu do końca 2019 roku wyniosła 75,83 ha, co stanowi 55 % wszystkich dostępnych działek. Powierzchnia działek sprzedanych w 2019 r. (29 ha) stanowiła 21% łącznej powierzchni strefy. Natomiast całkowita wartość sprzedaży 34 działek w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu osiągnęła wartość 90,8 mln zł brutto.

Firmy, które kupiły nieruchomość w zabrzańskiej strefie w 2019r.:

- 1) Pionart
- 2) Uls Metal Polska

- 3) Auro
- 4) Graco
- 5) KET
- 6) BP projekt

Siedziba firmy Eksport Pack Polska

We wrześniu 2019 r. w zabrzańskiej strefie ekonomicznej odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby firmy Eksport Pack Polska. Firma zajmuje się produkcją indywidualnych skrzyni, klatek, palet, konstrukcji specjalnych i innych opakowań eksportowych, jak również pakowaniem eksportowym towarów z różnych branż – maszyn, urządzeń, linii produkcyjnych, przesyłek wielkogabarytowych i wielu innych.

Firmy, które zakupiły nieruchomości na terenie KSSE w Zabrze, stan na 31.12.2019 r.			
Lp.	Firma	Data zakupu nieruchomości	Powierzchnia zakupionej działki (ha)
1	Metal Service Center	22.03.2012	3,1892
2	Zakład Piekarniczy KŁOS	12.07.2013	2,5240
3	Bud-Expert	09.06.2015	0,6785

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

4	CH Estates (Schoeller Allibert)	10.06.2015	2,6758
5	Metal Solution	21.07.2015	0,9991
6	PGB	18.05.2016	2,6128
7	Jakon (Mandersloot)	26.08.2016	2,5134
8	YSP	12.12.2016	3,2291
9	ENEL Automatyka	30.12.2016	0,6736
10	Erae	29.06.2017	5,5605
11	Zakład Piekarniczy KŁOS	26.07.2017	0,9993
12	Droma	18.09.2017	6,7898
13	Bud-Expert	21.12.2017	0,7009
14	Orion Tools	27.12.2017	0,7666
15	Orbitvu	12.01.2018	1,3348
16	M-Tech	18.01.2018	0,9679
17	Export Pack	18.01.2018	2,3305
18	Ulus Metal Polska	23.02.2018	2,0058
19	Bagsik	22.06.2018	1,4180
20	Iron Force	31.12.2018	4,7970
21	Pionart	18.01.2019	4,6616
22	Ulus Metal Polska	10.01.2019	0,7124
23	Auro	14.03.2019	2,7941
24	Graco	04.04.2019	1,2002
25	KET Korea Electric Terminal	24.04.2019	3,7913
26	BP projekt	09.10.2019	15,9037
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

Strefa ekonomiczna w Zabrzu, budowa budynku firmy Iron Force, 2019 r.

Strefa ekonomiczna w Zabrzu, budowa budynku firmy KET, 2019 r.

Wykaz inwestorów którzy zakupili nieruchomości w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Zabrzu w latach 2017-2019

Firmy, które zakupiły nieruchomość na terenie KSSE w Zabrzu	Cena nieruchomości na podstawie zawartych umów (netto)	Powierzchnia sprzedanych działek (m ²)	Liczba sprzedanych działek	Data zakupu nieruchomości	Deklarowane wydatki inwestycyjne	Deklarowana liczba nowych miejsc pracy
2017						
Erae	5 235 000,00 zł	55605	2	29.06.2017	56 635 000 zł	40
Zakład Piekarniczy KŁOS	1 000 000,00 zł	9993	1	26.07.2017	5 542 000 zł	7
Droma	6 250 000,00 zł	67898	2	18.09.2017	62 500 000 zł	85
Bud-Expert	730 000,00 zł	7009	1	21.12.2017	4 100 000 zł	5
Orion Tools	800 000,00 zł	7666	1	27.12.2017	8 747 000 zł	21
SUMA	14 015 000,00 zł	148171	7		137 524 000 zł	158
2018						
Orbitvu	1 360 000,00 zł	13348	1	12.01.2018	12 000 000 zł	12
M-Tech	995 000,00 zł	9679	1	18.01.2018	6 195 000 zł	5

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

Export Pack	2 330 000,00 zł	23305	2	18.01.2018	17 500 000 zł	25
Ulus Metal	2 020 000,00 zł	20058	2	23.02.2018	43 638 000 zł	80
Bagsik	1 450 000,00 zł	14180	1	22.06.2018	5 080 000 zł	7
Iron Force	4 500 000,00 zł	47970	2	31.12.2018	80 000 000 zł	100
SUMA	12 655 000,00 zł	128540	9		164 413 000 zł	229
2019						
Pionart	4 900 000,00 zł	46616	1	18.01.2019	22 233 600 zł	45
Ulus Metal Polska	750 000,00 zł	7124	1	10.01.2019	14 198 423 zł	20
Auro	2 655 000,00 zł	27941	2	14.03.2019	10 200 000 zł	0
Graco	1 400 000,00 zł	12002	1	04.04.2019	8 900 00 zł 0	10
KET	4 000 000,00 zł	37913	1	24.04.2019	71 546 000 zł	250
BP projekt	16 160 000,00 zł	159037	2	09.10.2019	100 000 000 zł	540
SUMA	29 865 000,00 zł	290633	8		227 078 023 zł	865
Opracowanie: Biuro ds. Inwestorów						

Usługi okołobiznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz szeroki zakres usług doradczych. Promuje przedsiębiorczość wśród mieszkańców Zabrza. Organizuje szkolenia i konferencje mające na celu podnoszenie kwalifikacji i umiejętności przedsiębiorców. Udziela informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej. Organizuje konkursy dla przedsiębiorców.

Siedziba ZCRP, ul. Powstańców Śląskich

Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego <http://siot.um.zabrze.pl> w zakładce Portal Inwestora. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym.

Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim Biuro ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego. Biuro ds. Inwestorów działa na zasadzie one stop shop, gdzie wszystkie sprawy związane z inwestowaniem w mieście można załatwić w jednym miejscu.

Działalność doradczą prowadziła Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Zabrze. Członkami Rady byli w 2019 r. przedstawiciele środowiska gospodarczego.

Działalność koncentrowała się na udziale w kształtowaniu polityki gospodarczej miasta, a także wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości.

Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzeński Oddział Izby Przemysłowo-Handlowej w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

Projekt Pakiet na start

Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie w wysokości 2,2 mln zł. na realizację projektu pn. „Pakiet na start”. Założony okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. Celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. Działania prowadzone w ramach przedsięwzięcia mają na celu założenie działalności gospodarczej i jej prowadzenie przez minimum 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia przez 34 osoby (w tym 19 kobiet i 15 mężczyzn) zamieszkujące na terenie Zabrze, będące w wieku powyżej 30 roku życia, bezrobotne lub nieaktywne zawodowo, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz należące co najmniej do jednej z poniższych grup:

- kobiety, w szczególności powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych.

W ramach projektu można otrzymać:

- wsparcie szkoleniowe i doradcze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości do 26.808,48 zł
- wsparcie pomostowe w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej w wysokości do 2.100 zł, maksymalnie w okresie do 12 miesięcy.

Jednym z najbardziej istotnych instrumentów wspierania przedsiębiorczości przez Miasto Zabrze jest prowadzenie przez pracowników ZCRP działań informacyjnych o dostępnych systemach wspierania kapitałowego rozwoju przedsiębiorstw i możliwości korzystania z funduszy unijnych, pożyczkowych, poręczeniowych, a także z ulg i zwolnień dla sektora MŚP. Przedsiębiorcy kilka razy w miesiącu mają też możliwość skorzystania z konsultacji, podczas których przedstawiciele innych instytucji przekazują zainteresowanym istotne

informacje w zakresie możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego. Ponadto z wszystkich wydziałów została zebrana i zaktualizowana informacja dot. form wsparcia dla przedsiębiorców, które dostępne są w Urzędzie Miejskim w Zabrzu. W zorganizowanych w 2019 roku 81 szkoleniach dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej udział wzięło ok. 300 osób. Przeprowadzono również 7 konsultacji z zakresu pozyskiwania wsparcia finansowego na działalność gospodarczą prowadzonych przez Mobilny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich.

Targi Edukacyjne

XXI Zabrzeńskie Targi Edukacyjne „Szkolne Prezentacje 2019” odbyły się w dniu 30.05.2019 r. Targi odwiedziło około 1800 uczniów ostatnich klas zabrzeńskich gimnazjów i szkół podstawowych. W Targach udział wzięli przedstawiciele pracodawców, z którymi Miasto Zabrze lub poszczególne szkoły mają podpisane porozumienia o objęciu patronatem kształcenia w poszczególnych zawodach. Na targach obecni byli m.in.: Thermex Service, Piekarnia-Cukiernia KŁOS, Zabrzeńska Izba Przemysłowo-Handlowa. W czasie Targów swoje stoiska uruchamiają Powiatowy Urząd Pracy, ZCRP i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Głównymi organizatorami tego wydarzenia byli: Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu, Centrum Edukacji w Zabrzu oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu. Patronat honorowy nad XXI Zabrzeńskimi Targami Edukacji „Szkolne Prezentacje 2019” objęła prezydent Zabrze.

Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości

Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej zorganizowało w dniu 04.03.2019 r. XXI edycję Inżynierskich Targów Pracy i Przedsiębiorczości. Są one elementem działań wspierających przedsiębiorczość akademicką. Udział w targach wzięło Zabrzeńskie centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Udział przedstawicieli ZCRP wzmacnia wizerunek Urzędu jako instytucji otwartej na klienta oraz daje możliwość promocji przedsiębiorczości wśród uczestników. Organizacji targów towarzyszy idea zwiększania platformy współpracy w zakresie wzmacniania praktycznych elementów kształcenia na Politechnice Śląskiej oraz wymiany wiedzy pomiędzy biznesem, a środowiskiem akademickim.

Przedsięwzięcie ma na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu pracodawców i organizacji z potencjalnymi kandydatami do pracy, a także osobami zainteresowanymi prowadzeniem własnej działalności biznesowej. W związku z powyższym pracownicy Wydziału Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości udzielali informacji nt. oferty Urzędu Miejskiego w Zabrzu skierowanej do przedsiębiorców i osób zainteresowanych prowadzeniem własnej firmy. W targach udział wzięło ponad 100 wystawców oraz ok. 8000 uczestników – uczniów szkół ponadgimnazjalnych, studentów, absolwentów, pracowników naukowych.

STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI (CEL STRATEGICZNY C8)

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne. Działania mające wpływ na rozwój lokalnej przedsiębiorczości:

- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Przedsiębiorcze postawy mieszkańców

Miasto prowadzi szerokie działania polegające na rozwijaniu postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa. W celu realizacji powyższych założeń Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości wraz z partnerami świadczącymi swoje usługi dla klientów Urzędu Miejskiego w Zabrzu, tj. Powiatowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym, kancelarią adwokacką, Krajową Izbą Doradców Podatkowych itp. prowadzi szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży z zabrzańskich szkół, jak również osób chcących założyć własną działalność gospodarczą czy przedsiębiorców chcących rozwinąć prowadzoną już firmę.

- Opracowanie i wdrożenie projektów wspierających przedsiębiorczość mieszkańców. Miasto Zabrze stale współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, których działania skierowane są do przedsiębiorców oraz promuje je na swojej stronie internetowej. Ponadto Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości pomaga przedsiębiorcom w pisaniu wniosków o dofinansowanie. Dodatkowo do działań mających na celu wspieranie przedsiębiorczości zaliczyć można poniższe projekty:
 - Pakiet na start - celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze,
 - Karta Młodego Przedsiębiorcy – program jest realizowany przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w celu wsparcia młodych przedsiębiorców budujących swoje firmy na terenie Zabrza. Program oferuje młodym przedsiębiorcom ulgi i udogodnienia oferowane przez firmy i instytucje. Adresatami programu są osoby fizyczne do 35. roku życia prowadzące działalność gospodarczą w Zabrzu, posiadające wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Od momentu ogłoszenia do Programu przystąpiło 190 uczestników. Pozyskano również 41 Partnerów Programu.

- Kierunek Praca - projekt realizowany od 2017 r., ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej,
- Wykuj sobie drogę do biznesu - w ramach programu edukacji ekonomicznej NBP. Projekt polegał na promocji przedsiębiorczości na etapie szkolnym. W sumie przeprowadzonych zostało 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

XII edycja Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości miała miejsce w Zabrzu w dniach 18-22 listopada 2019 r. Wydarzenie organizowane jest w 170 krajach od 2008 roku. Każdego roku organizacje, instytucje i firmy, którym których celem jest rozwijanie przedsiębiorczości organizują bezpłatne szkolenia, warsztaty, debaty i kampanie promocyjne z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Zabrzu, warsztaty w Urzędzie Miejskim

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to międzynarodowy projekt, którego celem jest wspieranie obecnych i przyszłych przedsiębiorców, wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości oraz prezentowania aktywnej postawy w każdej sferze życia. Celem jest także budowanie relacji między sektorem prywatnym, publicznym i pozarządowym tak, by podejmowały wspólne działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. Urząd Miejski w Zabrzu (Wydział Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości) jak co roku zorganizował dla młodzieży z zabrzeńskich szkół szkolenia, wykłady, warsztaty,

wizyty studyjne i debaty, przybliżając ww. tematykę. Podczas spotkań, warsztatów, wizyt studyjnych i mentoringowych na własnych przykładach pokazywano, jak można połączyć swoją pasję z pracą i zarabianiem pieniędzy. Zachęcano do podejmowania kreatywnych przedsięwzięć i biznesowych inicjatyw. Uczestnicy spotkania mogli nawiązać nowe kontakty biznesowe, podzielić się doświadczeniami, czerpać inspirację od innych oraz osobiście porozmawiać z przedstawicielami władz miejskich.

Statystyki zabrzańskiej edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości:

- Przeprowadzono 40 spotkań, warsztatów, szkoleń
- Udział wzięło 20 firm i 6 instytucji
- W wydarzeniach uczestniczyło 14 szkół i około 1100 uczniów

Zabrzański Biznesplan

Szósta edycja konkursu „Zabrzański Biznesplan” została rozstrzygnięta w 2019 roku. Jest to inicjatywa wspierająca mikroprzedsiębiorców oraz osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą.

- Konkurs prowadzony jest w celu wspierania przedsiębiorczości oraz pobudzenia aktywności mieszkańców dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Zabrzu.
- Od pierwszej edycji konkurs cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrze. Swoje pomysły biznesowe zgłosili mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy, a także województwa pomorskiego.
- Od samego początku konkurs wspierają banki, prywatne firmy, spółki miejskie, instytucje otoczenia biznesu.
- W sześciu edycjach wzięło udział 129 uczestników, którzy zgłosili 116 biznesplanów.
- Nagrody ufundowało 56 partnerów projektu. Łączna pula wynosi 800 tys. zł. Urząd Miejski w Zabrzu współpracuje w tym zakresie z bankami, przedsiębiorcami, spółkami miejskimi, instytucjami otoczenia biznesu oraz przedstawicielami świata nauki.
- Pula nagród w VI edycji konkursu wyniosła ponad 200 tys. zł.
- Konkurs wsparło 35 firm i instytucji.
- Wpłynęło w sumie 15 pomysłów na biznes
- Wygrał pomysł na biznes pt. „Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”

Lista laureatów VI edycji Zabrzeńskiego Biznesplanu :

I miejsce - Bogdan Bartkowiak
biznesplan pt.: „Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”

II miejsce - Krzysztof Dudek
biznesplan pt.: „Ośrodek Szkoleniowy Eskadra”
oraz Marcel Garliński
biznesplan pt.: „Śląsk360.pl”

III miejsce - Paulina Krzeszewska
biznesplan pt.: „Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”

Wyróżnienie otrzymała Agnieszka Pruszkiewicz
biznesplan pt.: „Fotograficzny biznesplan”.

Gala wręczenia nagród w ramach szóstej edycji konkursu „Zabrzeński Biznesplan”

Wyniki konkursu Zabrzeński Biznesplan w latach 2016-2019				
ROK OGŁOSZENIA WYNIKÓW	2016	2017	2018	2019
EDYCJA	III	IV	V	VI
ZWYCIĘSKI BIZNESPLAN	Szkoła tańca i jogi	My Everyday Carry, produkcja wielofunkcyjnych narzędzi	Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego	„Jungle Bar – obiekt z małą gastronomią”
I miejsce	Maria Kucharska	Bartosz Mikitin My Everyday Carry	Łukasz Paszkowski	Bogdan Bartkowiak
II miejsce	Paulina Sierant za biznesplan pt. „Biznesplan salonu kosmetycznego”	Maciej Kasperek za biznesplan pt. „DK88 DETAILING”	Piotr Proba za biznesplan pt. „Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw Twórczych – MORPHING DESIGN”	Krzysztof Dudek za biznesplan pt.: „Ośrodek Szkoleniowy Eskadra” oraz Marcel Garliński za biznesplan pt.: „Śląsk360.pl”
III miejsce	Karolina Jędrzysek za biznesplan pt. „Rozszerzenie zakresu działalności firmy Blue Prevent poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych warsztatów pt. Mali medycy”	Kinga Hoffmann- Burdzińska za biznesplan pt. „InnoResearch”	Justyna Musioł za biznesplan pt. „Pasieka Szlachecka”	Paulina Krzyszewska za biznesplan pt.: „Specjalistyczna Praktyka Terapeutyczna LOGOSowa”
ROK OGŁOSZENIA KONKURSU	2015	2016	2017	2018
SUMA NAGRÓD	150 000 zł	150 000 zł	150 000 zł	200 000 zł
NAGRODA ZA I MIEJSCE	15 000 zł	15 000 zł	20 000 zł	20 000 zł

LICZBA ZGŁOSZONYCH BIZNESPLANÓW	15	32	20	15
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta				

Zabrzański Festiwal Restauracji

W 2019 roku odbyła się szósta edycja Zabrzańskiego Festiwalu Restauracji. W trakcie Festiwalu, trwającego od 4-8 listopada, 18 zabrzańskich restauracji oraz kawiarni proponowało mieszkańcom specjalnie przygotowane na tę okazję wyjątkowe dania. Przystawka i danie główne były w cenie 20 zł, a napój i deser w cenie 10 zł. Celem festiwalu jest zachęcenie do odkrywania nowych smaków oraz odwiedzania lokali gastronomicznych w mieście. Głównym założeniem tego wydarzenia jest aktywizacja życia miasta i jego mieszkańców oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości – gastronomów oraz restauratorów, integracja środowiska, wspólne działanie, inspirowanie oraz wzajemna pomoc. Organizatorem wydarzenia jest Miasto Zabrze poprzez Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości. Realizatorem tej edycji festiwalu była Grupa Kreatywna Koncept – pomysłodawca i organizator największego festiwalu kulinarnego w Polsce – Festiwal Smaku.

Menu oraz szczegóły na: <https://www.facebook.com/ZabrzanskiFestiwalRestauracji/>

W Zabrzańskim Festiwalu Restauracji wzięły udział następujące lokale gastronomiczne:

- 1) Restauracja Valdi Classic
- 2) Restauracja Atmosfera
- 3) Restauracja Pod Wawrzynem
- 4) Restauracja - Hotel Alpex
- 5) Restauracja Impresja
- 6) Restauracja Tygel
- 7) Klub Twist
- 8) Łaźnia Łańcuszkowa
- 9) Restauracja Hotel Diament
- 10) Tukan w nowej odsłonie
- 11) Gryfny Kebab

- 12) Bistro Wnęka
- 13) Restauracja Vabank
- 14) Kawiarnia Słodkawa
- 15) Restauracja AS Fit
- 16) Restauracja Zielony Ogród
- 17) Restauracja Ibis
- 18) Kocia Kawiarnia Mruczkowo

Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego

Coroczny Jarmark Bożonarodzeniowym "Idą Świąta" odbywał się na placu Wolności w dniach od 6 do 21 grudnia 2019 r. W tym wyjątkowym czasie mieszkańcy Zabrze oraz goście mogli poczuć atmosferę zbliżających się świąt oraz kupić świąteczne ozdoby i przysmaki. Dla uczestników przygotowano świąteczne koncerty, warsztaty artystyczne, konkursy i animacje dla dzieci, występy, pokazy taneczne oraz bożonarodzeniowe smakołyki. W świątecznych domkach każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Dla smakoszy polskich specjałów nie zabrakło oscypków z żurawiną, regionalnych polskich wędlin, pieczywa i ciast. W jarmarku udział wzięło 18 przedsiębiorców, którzy prowadzili stoiska. Odbyły się również 4 imprezy towarzyszące. Stoiska handlowe były otwarte w godz. 10.00-18.00. Wydarzeniu towarzyszyły imprezy:

- 14 grudnia - V Rajd Renifera - Zabrzeńskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji
- 15 grudnia - Koncert Kolęd i Pastorałek - Radio Silesia

Dodatkowo można było skorzystać z nowo otwartego lodowiska pod ratuszem a także zobaczyć wystawę "Afrykańskie Betlejem. Szopki z kolekcji Grzegorza Sztymali" przygotowaną przez Muzeum Miejskie.

Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

Współpraca ZCRP z innymi instytucjami

Stała współpraca ZCRP z różnymi instytucjami kontynuowana była w 2019 r. Wśród nich wymienić należy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zabrzu a także inne instytucje i podmioty udzielające informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Na mocy podpisanego porozumienia pracownicy wskazanych instytucji świadczyli w siedzibie Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości usługi dla przedsiębiorców w formie doradczo-konsultacyjnej. Kontynuowano również współpracę z kancelarią adwokacką w zakresie świadczenia bezpłatnych porad dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.

W trakcie pełnienia dyżurów realizowane były usługi w zakresie:

- poradnictwa prawnego,
- pomocy w konstruowaniu pism formalnych do sądów i innych instytucji,

- pomocy w wypełnianiu formularzy kierowanych do właściwych instytucji,
- konsultowania zawieranych przez przedsiębiorców umów,
- konsultowania przedsięwzięć koniecznych w działalności gospodarczej pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami,
- konsultacji w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej zarówno dla aktywnych przedsiębiorców, jak też dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- pomocy w tworzeniu umów cywilnoprawnych wykorzystywanych w działalności,
- przygotowania treści do opublikowania na stronach internetowych ZCRP oraz na portalu Facebook ZCRP, na temat zmian w prawie dotyczącym przedsiębiorców,
- przeprowadzania szkoleń z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, pracy i innych dziedzin prawa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Działania prowadzone w siedzibie Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w 2019 roku:

1) Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości:

- obsłużyło 5.888 osób w zakresie rejestracji wniosków do CEIDG, a także udzieliło informacji dla około 1.950 osób,
- potwierdziło 435 profili zaufanych EPUAP,
- udzieliło odpowiedzi na pytania związane z pozyskiwaniem środków pochodzących z UE 704 osobom,
- udzieliło 5 informacji nt. wolnych lokali, obiektów użytkowych oraz działek oferowanych przez podmioty gospodarcze na terenie Zabrze i woj. śląskiego.

Raport z rejestracji działalności gospodarczej wg. danych ZCRP za lata 2015-2019						
Lp.	Rodzaj działania	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Założenie działalności gospodarczej	928	925	1021	901	927
2.	Wykreślenie działalności gospodarczej	781	641	558	595	540
3.	Wznowienie działalności gospodarczej	555	515	536	443	389
4.	Zawieszenie działalności gospodarczej	969	923	920	831	825
5.	Zmiany wpisów działalności gospodarczej	3 521	3 254	3035	2975	3207
Opracowanie: Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości						

Powiatowy Urząd Pracy udzielił informacji 229 osobom.

- 2) Urząd Skarbowy udzielił 645 odpowiedzi na pytania osób prowadzących działalność gospodarczą lub osób, które zamierzały otworzyć własną działalność gospodarczą.
- 3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił informacji 3.764 osobom. Założono również 9 profili zaufanych EPUAP.
- 4) Kancelaria prawna udzieliła porad prawnych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej dla 129 klientów ZCRP. Ponadto przeprowadziła 12 szkoleń, a także przesłała 24 artykuły do zamieszczenia na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym Facebook. Wsparcie prawne zostało również udzielone pracownikom różnych wydziałów, którzy zgłosili się z pytaniem dotyczącym zagadnień merytorycznych wydziału.
- 5) Doradcy podatkowi zrzeszeni w Śląskim Oddziale Krajowej Izby Doradców Podatkowych w Katowicach udzielili 241 porad podatkowych dotyczących: wyboru formy opodatkowania, wyboru rodzaju prowadzonej księgowości, podatku dochodowego, podatku VAT, kas fiskalnych, użytkowania samochodu itp.
- 6) Mobilne Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich w trakcie siedmiu dyżurów trwających po 2,5 godziny przeprowadziły konsultacje dla 40 osób.

Przygotowanie atrakcyjnej oferty lokali użytkowych

W ramach przygotowania oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na stronie internetowej zamieszczane są informacje nadsyłane przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, a także prywatnych właścicieli dotyczące dostępnych lokali użytkowych. Na stronie internetowej: <https://www.um.zabrze.pl/biznes/dzialki-nieruchomosci-lokale-dla-przedsiębiorców> znajdują się szczegółowe informacje dotyczące działek, nieruchomości oraz lokali dla przedsiębiorców.

Realizacja założeń LPRP

Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016 - 2020 (LPRP). Celem głównym opracowania jest wskazanie jakie działania, w perspektywie do 2020 roku, mogą zostać podjęte, by rozwijać nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę wykorzystującą posiadane zasoby i atuty oraz by zwiększyć atrakcyjność gospodarczą Zabrze. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w 2017 roku i polegały na przeprowadzeniu badania ankietowego, współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, a także wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz stałym uzgadnianiu zapisów dokumentu z wykonawcą. W celu identyfikacji barier i szans rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu dniach 28.03-10.04.2018 r. w siedzibie ZCRP przeprowadzono wśród przedsiębiorców badanie ankietowe. Ostateczna wersja LPRP została poddana

konsultacjom społecznym, przedstawiona na komisjach Rady Miasta Zabrze, a następnie uchwalona przez Radnych. Obecnie przy współpracy z wyznaczonymi wydziałami, jednostkami miejskimi i innymi organizacjami trwają prace związane z opracowaniem kart projektów dla każdego projektu LPRP oraz harmonogramu działań. Do 2020 roku będą trwać prace nad działaniami wskazanymi przez Prezydenta Miasta do realizacji zgodnie z opracowanym harmonogramem.

BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ (CEL STRATEGICZNY C9)

W ramach zadań związanych z rozwojem przedsiębiorczości ZCRP prowadzi szereg akcji promocyjnych, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Odbывают się spotkania z przedstawicielami zabrzańskich firm, instytucjami otoczenia biznesu, organizacjami działającymi na rzecz przedsiębiorców oraz z przedstawicielami innych jednostek samorządu terytorialnego.

Dzięki nawiązywanym kontaktom możliwa jest wymiana doświadczeń i dobrych praktyk mających wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Do zakresu działania Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości należy w szczególności:

- przyjmowanie i przesyłanie wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- wydawanie dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- wspieranie przedsiębiorców oraz osób planujących założenie działalności gospodarczej,
- udzielanie informacji o instrumentach wsparcia finansowego na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej,
- współpraca z organizacjami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- tworzenie programów z zakresu pomocy przedsiębiorcom i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- prowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych dotyczących programów i innych działań skierowanych do przedsiębiorców, promowania inicjatyw zmierzających do popularyzacji samozatrudnienia, uczniów i studentów z zakresu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.
- organizacja wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
- koordynacja działań związanych z organizacją konkursu "Zabrzeński Biznesplan".

Integracja środowisk gospodarczych

– Spotkania biznesowe

Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy organizuje cykliczne spotkania dla przedsiębiorców pn. „Spotkania biznesowe”. Spotkania te mają na celu nawiązywanie kontaktów, wymianę informacji i wzmacnianie środowiska biznesowego. W spotkaniach uczestniczą przedstawiciele

władz Miasta, instytucji otoczenia biznesu, przedstawiciele mediów oraz przedsiębiorcy z różnych branż - przedstawiciele małych i dużych przedsiębiorstw, którzy mają możliwość zaprezentowania swojej oferty oraz podzielenia się własnymi doświadczeniami. Spotkania są okazją do nawiązania kontaktów biznesowych i integracji środowiska.

– Spotkanie „Biznesowe Zabrze”

Spotkanie pn. "Biznesowe Zabrze" odbyło się w sali konferencyjnej Areny Zabrze w dniu 19 lutego 2019 r. Wzięli w nim udział przedstawiciele zabrzańskiego samorządu, przedstawiciele Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu oraz zabrzańscy przedsiębiorcy. Spotkanie miało na celu podsumowanie działań Miasta Zabrze na rzecz rozwoju przedsiębiorczości oraz działań Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. Wydarzenie było również okazją do rozmowy na temat jakości powietrza na Śląsku, a także nawiązania współpracy między przedsiębiorcami.

Spotkanie Biznesowe na Arenie Zabrze

– Rada Gospodarcza

Prezydent Miasta powołała Radę Gospodarczą w celu zapewnienia udziału przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także w celu wspierania rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Członkowie Rady Gospodarczej reprezentują 18 zabrzańskich firm, zarówno jednoosobowych, jak i dużych przedsiębiorstw. Głównym celem powołania Rady jest udział przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Do głównych zadań Rady Gospodarczej należy

uczestnictwo w realizacji programu współpracy Prezydenta ze środowiskiem gospodarczym Miasta poprzez wyrażanie opinii i podejmowanie inicjatyw dotyczących przedłożonych przez Prezydenta projektów odnoszących się do sfery gospodarczej miasta oraz wspieranie działań Prezydenta własną wiedzą, doświadczeniem oraz znajomością problemów społecznych i gospodarczych. W 2019r. członkowie Rady uczestniczyli w zabrzańskich spotkaniach biznesowych.

Spotkanie z kandydatami na członków Rady Gospodarczej, UM Zabrze 2019r.

W trakcie spotkania biznesowego, które odbyło się w sali konferencyjnej stadionu Arena Zabrze, zabrzańscy przedsiębiorcy mieli możliwość zgłoszenia się do uczestnictwa w nowej Radzie Gospodarczej. Następnie w dniu 21.03.2019 r. odbyło się spotkanie osób deklarujących chęć uczestnictwa w Radzie Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Zabrze. W zebraniu udział wzięło 10 kandydatów na członków Rady Gospodarczej.

Lista stowarzyszeń wspierających przedsiębiorców:

- 1) Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach <http://www.rig.katowice.pl/>
- 2) Regionalna Izba Przemysłowo – Handlowa w Gliwicach <http://www.riph.com.pl/start>
- 3) Stowarzyszenie Aktywnych Przedsiębiorców Śląskich <http://www.saps.org.pl/>
- 4) Stowarzyszenie Inicjatywy Firm Rodzinnych <http://firmyrodzinne.pl/>
- 5) Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców <http://www.cech.zabrze.pl/>
- 6) Konfederacja „Lewiatan” <http://konfederacjalewiatan.pl/>
- 7) Stowarzyszenie Kupieckie „Handlowiec”
- 8) Zabrzańskie Stowarzyszenie Kupców „Wolny Handel”

- 9) Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kupieckie
- 10) Stowarzyszenie Misericordia w Zabrzu, Centrum Innowacji Silesia, www.centrumsilesia.pl
- 11) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zabrzu <http://www.pppzabrze.pl/>
- 12) Zabrzeńska Izba Przemysłowo-Handlowa <https://www.facebook.com/izba.zabrze/>
- 13) Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów

Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe

– Piknik w Rytmie Firmy

Piknik w Rytmie Firmy jest imprezą wystawienniczo-handlową organizowaną od 2013r. przez Urząd Miejski w Zabrzu, Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, skierowaną do Przedsiębiorców reprezentujących różne branże. Impreza służy również integracji środowiska przedsiębiorców z mieszkańcami miasta Zabrze.

Piknik w Rytmie Firmy 2019

Celem Pikniku jest:

- Promocja lokalnych producentów i ich produktów
- Poznanie i nawiązanie współpracy z nowymi partnerami handlowymi
- Prezentacja oferty przedsiębiorców z branży sportowej i gastronomicznej
- Integracja przedsiębiorców z mieszkańcami miasta

Partnerzy Pikniku w Rytmie Firmy w roku 2019:

- RESHAPE
- AKTYWNE ZABRZE
- FIRMA ZUBIT ZABRZE SP. Z O.O.
- FIRMA PIEKARNICZA KŁOS SP. Z O.O.
- TIC S.A. FARBY I LAKIERY
- POCZTA POLSKA
- FHU PAPAJA DE LUX
- MYDLARNIA U FRANCISZKA
- MY PLACE SALON KOSMETYCZNY I FRYZJERSTWO

– Giełda Pracodawcy i Przedsiębiorczości

Kilka tysięcy uczestników wzięło udział w 13. edycji Giełdy Pracodawcy i Przedsiębiorczości, która odbyła w październiku 2019 roku na Politechnice Śląskiej. Podczas wydarzenia swoje oferty prezentowało 120 pracodawców, a w Strefie Doradztwa można było m.in. przeprowadzić treningową rozmowę kwalifikacyjną czy stworzyć profesjonalne CV. Swoje stoisko podczas Giełdy zaprezentowało również Miasto Zabrze. Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zachęcało studentów do podejmowania działalności gospodarczej w Zabrzu. W uroczystym otwarciu wzięły udział m.in. władze Politechniki Śląskiej, przedstawiciele biznesu i samorządu, oraz przedstawiciele wielu instytucji zajmujących się doradztwem i zatrudnieniem. W ramach wydarzenia prezentowane były m.in. oferty pracy, staży i praktyk oraz możliwości pozyskania wsparcia działalności gospodarczej. Uczestnicy mogli także konsultować dokumenty aplikacyjne.

– Udział w XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego

W 2019 roku przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w zorganizowanej w Katowicach XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzeniem gospodarczym w tej części Europy. W kongresie brały udział autorytety ważne dla gospodarki, polityki, nauki i samorządu – przedstawiciele Unii Europejskiej, polskiego rządu czy parlamentu oraz samorządowcy, ludzie biznesu, naukowcy z całego świata. W XI edycji Kongresu uczestniczyło 12,5 tys. gości. Natomiast towarzyszące kongresowi dni startupów przyciągnęły ponad 3 tys. osób. Program wydarzenia wypełniło m.in. ponad 150 sesji tematycznych, w których uczestniczyło ok. 1 tys. prelegentów. Najważniejsze z nich poświęcono przyszłości Europy, transformacji energetycznej, cyfryzacji, zrównoważonemu rozwojowi i nowym trendom konsumenckim. Wśród licznych tematów XI edycji katowickiego Kongresu znalazły się m.in.: zależność między ekspansywnymi technologiami a rozwojem gospodarczym i społecznym, wyzwania cyfryzacji, robotyzacji, automatyzacji, międzynarodowa współpraca gospodarcza, sukcesja i firmy rodzinne, rozwój

metropolii i regionów, transformacja sektora energii i paliw. Mówiono też o warunkach rozwoju firm, branż czy krajów, ujętych w perspektywie rozwoju odpowiadającego wyzwaniom zmian klimatycznych, w nawiązaniu do ubiegłorocznego szczytu COP24. Głównym wydarzeniem towarzyszącym Kongresowi były organizowane od czterech lat European Start-up Days – mające łączyć ze sobą młode i dojrzałe biznesy. Elementem Dni startupów był konkurs Start-up Challenge 2019 w którym spośród 300 wyróżniono sześć najbardziej innowacyjnych pomysłów biznesowych.

- Inicjowanie, wspieranie oraz udział w targach i imprezach wystawienniczych.

Rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów daje szansę na ich pozyskanie. Tworzony jest dobry klimat dla nowych przedsięwzięć. Wzrost liczby inwestorów działających na danym obszarze podnosi konkurencyjność gminy oraz przekłada się na lepsze wyniki gospodarcze. W 2019 roku Miasto uczestniczyło w wielu konferencjach oraz targach mających na celu pozyskanie inwestora oraz promocji Zabrza i terenów inwestycyjnych, podczas których nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. Dzięki prowadzeniu strony internetowej dedykowanej inwestorom można łatwo zapoznać się z ofertą inwestycyjną Zabrza oraz zgodnie z najnowszymi trendami dotrzeć do potencjalnych inwestorów. Powyższe działania w znaczący sposób przekładają się na rozwój efektywnego systemu poszukiwania inwestorów o czym świadczy bardzo duże zainteresowanie terenami inwestycyjnymi w mieście Zabrze, jak również ilość sprzedanych działek inwestycyjnych. Udział w targach i kongresach w 2019 roku: Niemcy - Berlin; Austria - Wiedeń; Czechy - Ostrawa, Jiczyn, Frydek Mistek, Praga; Izrael - Tel Awiw; Oman - Muskat; Francja - Marsylia, Tours. Uczestnictwo w targach inwestycyjnych MIPIM 2019 w Cannes.

Podczas targów zaprezentowano ofertę terenów inwestycyjnych Miasta Zabrze oraz odbyło szereg spotkań z potencjalnymi deweloperami zainteresowanymi inwestycjami w Zabrzu. Podczas targów spotkano się z prezesem firmy CTP (deweloper przemysłowy), który wyraził zainteresowanie wybudowaniem parku przemysłowego na działkach zlokalizowanych w Zabrzeńskiej Strefie Ekonomicznej. Przedstawiciele Biura ds. Inwestorów uczestniczyli również w krajowych konferencjach z zakresu inwestycyjnego oraz PPP. W związku z udziałem w ww. wydarzeniach nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów. W 2019 roku Biuro ds. Inwestorów odbyło łącznie około 60 spotkań z inwestorami krajowymi i zagranicznymi. Tematami spotkań było m.in. prezentacja SSE w Zabrzu, udzielanie pomocy w procesie inwestycyjnym, narady koordynacyjne, wizyty studyjne u inwestorów, przedstawianie innych terenów inwestycyjnych na terenie Zabrza.

- Udział w 9. Europejskim Kongresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw
W 2019 roku w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach zorganizowany został 9. Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Kongres odbył się pod hasłem „Nauka-Biznes-Samorząd. Razem dla gospodarki”.

Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Program wydarzenia obejmował m.in.: kilkadziesiąt sesji panelowych, warsztaty, wykłady i spotkania oraz Targi Biznes Expo. Zabrze wzięło udział w panelu "MedTech - startupy i biznes - w Zabrzeńskiej Dolinie Medycznej", podczas którego, prezydent Zabrze zapowiedziała stworzenie w mieście ekosystemu startupów w dziedzinie medycyny. Wystąpienia ekspertów dotyczyły startupów i biznesu medycznego w Zabrzeńskiej Dolinie Medycznej. Ze względu na już istniejące zaplecze edukacyjne, naukowe, badawcze, usługowe i biznesowe w Zabrzu, miasto chce dodać do tej grupy również startupy. Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu będzie prowadził działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową.

KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA
(CEL STRATEGICZNY C10)

Kreowanie marek innowacyjności miasta stanowi istotny element polityki gospodarczej w Zabrzu i realizowany jest poprzez następujące działania:

- Przedsięwzięcia innowacyjne
- Kooperację podmiotów działających w branży medycznej

Przedsięwzięcia innowacyjne

Uczestniczenie w inicjatywach klastrowych

Klasyry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści. Charakterystyczną cechą klastrow jest to, że przedsiębiorstwa w nich skupione zarazem konkurują i współpracują w tych obszarach, gdzie możliwe jest wyzwolenie efektów synergicznych wspólnych działań. Konkurencja nie wyklucza wzajemnych, korzystnych interakcji z innymi firmami, a może stać się motorem ich rozwoju. W efekcie rozwoju klastrow następuje rozwój obszarów, w których działają klasyry i znaczna rozbudowa oferty oraz poprawa jakości usług klastrowiczów.

- Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

<http://www.slaskiklaster.pl>

Klaster jest oparty na współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji przy współpracy branż usług okołoturystycznych, doradczych, firm działających w obszarze eventów, promocji i marketingu a także sfery B+R, instytucji otoczenia biznesu i uczelni wyższych. Współpraca ta opiera się na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych członków Klastra. Od kwietnia 2017r. nowa siedziba Śląskiego Klastra Kultury Turystyki i Rekreacji znajduje się w Zabrzu, przy ul. Wolności 262. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji skupia podmioty z następujących sektorów:

- Eventy i marketing
- Instytucje otoczenia biznesu i branża doradczo-szkoleniowa

- Kultura (Stowarzyszenie Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Przedsiębiorstwo Górnicze „Demex”, Stowarzyszenie „PRO FUTURO”)
 - Rekreacja (Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o., Stowarzyszenie Zabrzanie Pozytywnie Aktywni)
 - Turystyka (Hotele Diament)
 - Uczelnie i strefa B+R
- Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

<http://www.medsilesia.com>

Klaster jest jednym z 16 Krajowych Klastrow Kluczowych. Krajowy Klaster Kluczowy jest skupiskiem firm, instytucji, placówek naukowych, który ma duże znaczenie dla gospodarki kraju i konkurencyjności na arenie międzynarodowej. W skład klastra MedSilesia wchodzi m.in.: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Politechnika Śląska (Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu), Kardio-Med Silesia, Sieć Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrzu, Katowicka SSE S.A., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. W skład klastra obecnie wchodzi cztery grupy producentów:

- Rehabilitacja: od fizjoterapii, terapii ciepłem, zimnem i prądem, przez urządzenia pomagające w poruszaniu się i wyrównywaniu barier architektonicznych, po mniej skomplikowane wyroby związane z opieką nad osobami obłożnie chorymi;
- Narzędzia chirurgiczne i ortopedyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Urządzenia diagnostyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Oprogramowanie: głównie oprogramowanie dla szpitali potrzebne do obsługi pacjenta.

Przedsięwzięcia innowacyjne - Zabrze - Miastem Zdrowia

Miasto Zabrze bierze udział w pilotażowym w skali kraju przedsięwzięciu realizowanym pod hasłem „Miasto Zdrowia”. Miasto Zdrowia to platforma usługowo-informatyczna składająca się z zestawu wzajemnie współpracujących aplikacji i systemów IT. W ramach Miasta Zdrowia jest wytwarzany i dostarczany personelowi medycznemu, pacjentom oraz osobom administrującym systemem opieki zdrowotnej zestaw narzędzi

pozwalający zapewnić kompleksową opiekę zdrowotną od narodzin, przez całe życie. Przedsięwzięcie koordynuje Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia we współpracy z firmą Comarch. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2017-2019. W Centrum Telemedycznym w Zabrzu od połowy 2017 roku świadczone są bezpłatne usługi z zakresu zdalnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców. Zdalna Opieka jest to możliwość leczenia pacjentów przez telefon. Za pomocą oprogramowania i urządzeń klasy medical-hub możliwe jest świadczenie usług telemedycznych pozwalających na stały monitoring stanu zdrowia pacjenta znajdującego się poza środowiskiem szpitalnym, a w razie upadku lub zagrożenia życia, na wezwanie pomocy. Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedycznej.

Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych - "Zabrzańskie Ateny"

Wyróżnienie przyznawane od 2012 roku przez Prezydenta Zabrza otrzymują osoby, instytucje i firmy przyczyniające się do umacniania wizerunku Zabrza jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki. "Zabrzańskie Ateny" są wyrazem uznania za podejmowane wyzwania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju Zabrza i województwa śląskiego. Tradycyjnie wręczane są w dwóch kategoriach: „Medycyna i Nauka” oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość”.

Statuetki "Zabrzańskie Ateny"

Uroczysta Gala przyznania nagród „Zabrzeńska Atena” w dziedzinie Gospodarki i Przedsiębiorczości oraz Nauki i Medycyny odbyła się 2 marca 2019 r. W kategorii Medycyna i Nauka wręczono dwie statuetki. Odebrali je prof. Krzysztof Wodarski, dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej oraz prof. Maciej Misiótek, dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Z kolei w kategorii Gospodarka i Przedsiębiorczość wyróżniony został Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska. Podczas uroczystego wieczoru zaprezentowano dokonania laureatów. Zawsze w konkursie doceniane są jednostki innowacyjne, dynamiczne, mające wpływ na postęp technologiczny i wyznaczające kierunki rozwoju. Często realizacja projektów badawczych i prac rozwojowych jest przykładem zgodnej współpracy nauki i biznesu. Dzięki działaniom zdobywców nagrody „Zabrzeńska Atena” Miasto Zabrze staje się atrakcyjniejsze zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i lokalnych podmiotów gospodarczych.

Uroczysta Gala „Zabrzeńskie Ateny” 2019

Laureaci konkursu Zabrzeńskie Ateny w latach 2012-2019		
Rok	Kategoria: Nauka i Medycyna	Kategoria: Gospodarka i Przedsiębiorczość
2012	– Śląskie Centrum Chorób Serca– Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla	– Kompania Węglowa S.A.– DB Schenker Sp. z o.o.
2013	– Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrzu	– Kopex S.A.– Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.

2014	Prof. dr hab. n. med. Bogusław Maciejewski dyrektor Centrum OnkologiiInstytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu	Hotele Diament S.A.
2015	Prof. dr hab. inż. Jan Marciniak Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	Mostostal Zabrze S.A.Zarys International Sp. z o.o. Sp. k.
2016	Prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik Rektor Politechniki Śląskiej	Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.
2017	Prof. dr hab. inż. Marek Gzik Dziekan Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej	Fortum Power and Heat Polska S.A.Artifex Mundi S.A.
2018	Prof. dr hab. n. med. Przemysław Jałowiecki Rektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.Wojciech Dzwonkowski Ikea Centre Group Polska S.A.PPUH Voigt Sp. z o.o.
2019	Prof. Krzysztof Wodarski Dziekan Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki ŚląskiejProf. Maciej Misiółek Dziekan Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego	Bogdan Kmiecik, prezes NMC Polska Sp. z o.o.
Opracowanie: Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości		

Międzynarodowa Konferencja BioMedTech Silesia

Wydarzenie stanowi okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń profesjonalistów i hobbystów, naukowców i uczniów zajmujących się technicznymi, biologicznymi i medycznymi aspektami ratowania ludzkiego życia i zdrowia.

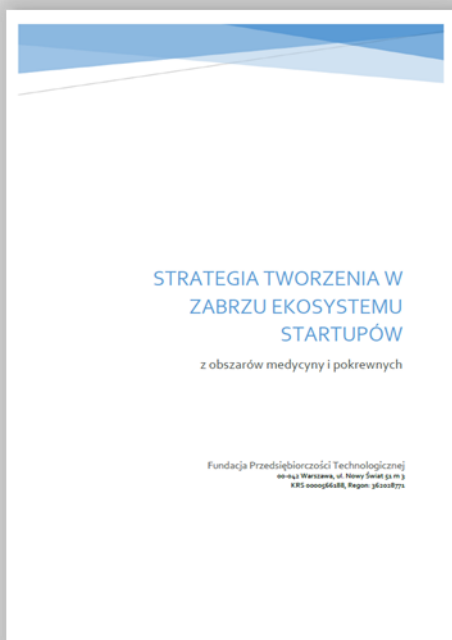
XVI konferencja naukowa „BioMedTech Silesia” odbyła się w budynku Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w dniu 5 kwietnia 2019r. Poświęcona była postępom bioinżynierii i biotechnologii medycznej. Organizatorem była Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi w partnerstwie ze Śląskim Centrum Chorób Serca oraz Śląskim Uniwersytetem Medycznym. Dzień później miały miejsce warsztaty chirurgiczne, gdzie młodzi ludzie pod okiem fachowców poznawali tajniki chirurgii. Warsztaty, w których wzięło udział 180 osób, przeznaczone były dla uczniów gimnazjów i liceów oraz dla studentów. Warsztaty chirurgiczne stanowią jedyną wyjątkową możliwość zapoznania się z techniką chirurgiczną.

Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów

27 sierpnia 2018 r. Rada Miasta Zabrze Uchwałą nr LIX/710/18 przyjęła do realizacji Strategię tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Strategia obejmuje analizę oraz ocenę obecnych mechanizmów wsparcia i współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi w Zabrzu. Obejmuje także wyniki badań potrzeb wszystkich stron procesu wsparcia, rozwoju i wdrażania innowacji oraz rekomendacje z zakresu działań na bazie wyników tej analizy, odniesień do referencyjnych rozwiązań funkcjonujących w innych miastach w Polsce, Unii Europejskiej i na świecie.

Start-upy to firmy we wczesnej fazie rozwoju, poszukujące innowacyjnych rozwiązań, tworzące nowe produkty lub usługi. Adresatami strategii są osoby/podmioty, które planują lub już wprowadzają na rynek innowacyjne produkty, usługi, procesy, kwalifikujące się do specjalności gospodarczej z obszarów medycyny i pokrewnych. Celem Strategii jest zidentyfikowanie, określenie możliwości i dostępności zasobów oraz stworzenie nowych narzędzi do rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta w obszarze medycyny i pokrewnych dziedzin, wzrost rozpoznawalności miasta w zakresie medycyny i dziedzin pokrewnych, stworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, wzrost zatrudnienia i wzrost dochodów mieszkańców.

Startup City Zabrze

<http://startupzabrze.pl>

Pod nazwą Startup City Zabrze Urząd Miejski w Zabrzu prowadzi działania skierowane do startupów, inwestorów, mentorów, biznesu i specjalistów od zagadnień medycznych zainteresowanych tematyką startupową. Istniejące zaplecze sektora medycznego zlokalizowane w Zabrzu stanowi bardzo dobrą bazę do rozwoju projektów technologicznych, badań rozwojowych i klinicznych. Zabrzeńskie tereny inwestycyjne zarządzane przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną stanowią idealne miejsce do ulokowania w Zabrzu zakładów produkujących materiały, wyroby i sprzęt na potrzeby branży medycznej. Zabrze stanowi doskonałą lokalizację dla działów B+R, które zyskują od razu bardzo silne otoczenie badawcze wielu uznanych instytucji pracujących w mieście. Rada Miejska w Zabrzu przyjęła w 2018 roku do realizacji dokument pn. „Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych.”. W 2019 roku Zabrze powołało Oficera Startupowego i uruchomiło jego biuro. Uruchomione zostały fanpejdże w portalach społecznościowych Facebook i LinkedIn. Pod koniec 2019 r. ukończono prace nad stroną internetową w domenie www.startupzabrze.pl. Pod koniec 2019 r. odbyły się pierwsze spotkania, tzw. meetupy, dla osób zainteresowanych innowacjami i technologiami w medycynie oraz biznesie.

Realizacja Strategii Tworzenia Ekosystemu Startupów w 2019 roku

W roku 2019 rozpoczęto realizację Strategii tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Po utworzeniu zadania budżetowego, przeprowadzono proces wyboru Oficera Startupowego, którego zadaniem jest realizacja zapisów Strategii. Rozpoczął on pracę w dniu 30 sierpnia 2019 roku. W ramach realizacji Strategii, utworzono dedykowaną stronę internetową www.startupzabrze.pl oraz profile w mediach społecznościowych (Facebook oraz LinkedIn). Oficjalne rozpoczęcie programu Startup City Zabrze miało miejsce podczas Międzynarodowego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach w dniu 16.10.2019 r. Podczas dedykowanego panelu organizowanego przez Miasto Zabrze pn. “MedTech - startupy i biznes - w Zabrzeńskiej Dolinie Medycznej” zainaugurowano proces wdrażania Strategii. W Panelu wzięli udział czołowi przedstawiciele branży medycznej w Zabrzu (m.in. Śląskie Centrum Chorób Serca, KardioMed Silesia, Fundacja Rozwoju Kardiologii), Prezydent Miasta Zabrze, Prezes Zarządu Startupu Sidly oraz Prezes Zarządu firmy Elzab. Po panelu odbył się briefing prasowy, na którym Pani Prezydent poinformowała o rozpoczęciu realizacji Strategii rozwoju startupów w Zabrzu.

Pierwszy #MedTech Meetup, budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej przy ul. Karola Miarki 8

W listopadzie oraz grudniu odbyły się spotkania (MedTech Meetup) w których uczestniczyły osoby zainteresowane tematyką startupową (głównie studenci) ale również młodzi przedsiębiorcy oraz przedstawiciele świata biznesu i nauki. Podczas pierwszego spotkania wykład na temat sztucznego serca wygłosił dr hab Michał Zembala ze Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Pan Ireneusz Plaza, startupowiec był Prezes firmy Telemedycyna Polska. Podczas drugiego MedTech Meetupu wykład na temat robotów medycznych wygłosił dr hab. Zbigniew Nawrat z Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii.

Drugi #MedTech Meetup, budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej przy ul. Karola Miarki 8

W obydwu spotkaniach wzięło udział około 40 osób. Poza MedTech Meetupami Oficer Starupowy odbywał spotkania ze startupami oraz osobami myślącymi o założeniu firmy startupowej, w wyniku czego jeden ze startupów zdecydował się na rejestrację w Zabrzu, natomiast firma z branży medycznej (ośrodek szkolenia USG) nabyła działkę w Zabrzu pod budowę ośrodka.

P3. PRZYJAZNOŚĆ PRZESTRZENI MIASTA

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta” podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście”, aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze”. W ramach priorytetu „Przyjazność przestrzeni miasta” wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego

C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych

C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta

C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego

C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w zakresie priorytetu P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022

3	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWik)
4	Plan rozwoju na lata 2019-2021 (ZPEC)
5	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
7	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
8	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2019
9	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
10	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
11	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
12	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
13	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
14	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach (ZTM)
15	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze
16	Plan ograniczeń w dostarczaniu ciepła na okres 2017-2019 (ZPEC)
17	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
18	Plan Adaptacji Miasta Zabrze do Zmian Klimatu do roku 2030
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta	

Realizacja strategii w ramach III priorytetu:

ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO (CEL STRATEGICZNY C11)

Funkcje w przestrzeni miasta

Przebudowa Kwartалу Sztuki

W 2019 roku zakończyła się inwestycja związana z modernizacją infrastruktury technicznej w rejonie tzw. Kwartалу Sztuki - przestrzeni pomiędzy siedzibami Teatru Nowego, Filharmonii Zabrzeńskiej i Wyższej Szkoły Technicznej. Zakres prac w ramach inwestycji obejmował budowę oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także dróg i chodników wokół kompleksu placu Teatralnego. Przebudowane została również sieć wodociągowa i elektryczna, a następnie wymienione zostało prawie 4 tysiące metrów kwadratowych nawierzchni. Zmodernizowane zostały zewnętrzne instalacje telekomunikacyjne oraz oświetlenie uliczne. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 5 mln zł z czego Miasto Zabrze pokryło 3,7 mln zł, a pozostałą część, tj. 1,3 mln zł - Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.

Plac Teatralny w Zabrzu

W Zabrzu konsekwentnie rewitalizowane są kolejne obiekty, tworząc przestrzenie przyjazne dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Przeprowadzone prace z pewnością

przyczyniają się do tego, że Kwartał Sztuki, w który wpisuje się również plac Teatralny, zyskuje nowy blask i będzie przyciągał zarówno mieszkańców, jak i osoby odwiedzające Zabrze.

W 2019 roku zakończono przebudowę placu Teatralnego, jednego z najbardziej reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrze. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan mieszkańcy Zabrze zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja ta była efektem współpracy właściciela Platana i miasta. Plac zyskał nową nawierzchnię, fontannę i elementy małej architektury.

W proces modernizacji infrastruktury śródmiejskiej wpisuje się Centrum Handlowe Platan, które wybudowało nowy parking liczący ponad 500 miejsc postojowych umiejscowionych na trzykondygnacyjnym poziomie w nowo wybudowanej części galerii. Nowy parking w centralnym punkcie miasta to udogodnienie dla tych, którzy korzystają z propozycji instytucji kultury zlokalizowanych w pobliżu, takich jak Teatr Nowy czy Filharmonia Zabrzeńska. Większy komfort odczuwają również klienci rozbudowanego centrum handlowego Platan. Na terenie parkingu znajduje się również miejsce do ładowania samochodów elektrycznych dostosowane do różnego typu pojazdów. Parking przy Platanie to doskonała lokalizacja w samym centrum miasta, miejsce organizacji wielu wydarzeń miejskich o charakterze kulturalnym czy rekreacyjno-sportowym.

Centrum miasta, C.H. Platan

Porządkowanie przestrzeni miejskiej - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Celem projektu jest podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz

stworzenie sprzyjających warunków dla realizowania aktywności rekreacyjnej mieszkańców Zabrza, przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną, miejscem chętnie odwiedzanym przez mieszkańców i turystów oraz stanowiącym wizytówkę miasta. Odpowiednie nasadzenia pozwalają na pochłanianie hałasu przyulicznego oraz emitowanych zanieczyszczeń, a także przyczyniają się do zmniejszenia spływu powierzchniowego wody oraz zwiększenie czystości wód powierzchniowych, a także poprawy stateczności zboczy i skarp przyulicznych. Dzięki instalacji na terenach zielonych budek i poidel dla ptaków oraz domków dla owadów, a także zakładanie łąk kwietnych zamiast trawników projekt przyczynia się do zwiększenia stopnia ochrony przyrody na terenach zielonych Miasta Zabrze. Całkowity koszt realizacji inwestycji wynosi 8,4 mln zł, w tym pozyskane dofinansowanie z UE to 7,1 mln zł. W ramach przedsięwzięcia realizowane jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej (70% wartości projektu) oraz infrastruktura towarzysząca (30% wartości projektu) na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II.

Rondo Sybiraków

Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 33,95 ha, z tego 13,76 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. Natomiast 14,06 ha to obszar dwóch popularnych parków położonych w centrum Zabrza, wymagających natychmiastowej interwencji w celu zahamowania dewastacji i niszczenia bioróżnorodności. W ramach przedsięwzięcia porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta. Projekt pozwoli również na stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia, które mają wpłynąć na ograniczenie hałasu oraz przyczynić

się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi. W pierwszym etapie tego projektu nasadzono: 584 drzewa, 24 710 krzewów, 56 694 bylin, założono 13 582 m² trawników i łąg kwiatowych. W II etapie planuje się nasadzenie: 1479 drzew, 142120 krzewów i 38642 bylin.

Fontanna w parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela

W 2019 r. kontynuowano prace rozpoczęte wiosną 2018r w ramach I etapu. Rewitalizacja Parku im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela w Zabrzu. Efektem prac było ukończenie odbudowy parkowej fontanny. W ramach prac rozebrano betonowy krąg taneczny, wykonano wykop pod nieckę fontanny, wybudowano też przyłącze kanalizacyjne. Wartość wykonanej inwestycji wyniosła 1,27 mln zł. Jeszcze w ub. roku w parku wybudowano nową instalację elektryczną – oświetlenie zewnętrzne oraz zasilanie imprez plenerowych. Zakres prac obejmował wykonanie linii kablowej ziemnej o długości 3,3 km, zabudowę 85 sztuk słupów oraz 87 sztuk opraw świetlnych. Koszt wykonania robót wyniósł ponad 0,5 mln zł. W ramach prac rewitalizacyjnych w Parku im. Poległych Bohaterów renowacji poddany zostanie również mur oporowy i schody przy wejściu od strony ul. Dubiela. Inwestycję oszacowano na kwotę 1,5 mln zł. Planowany termin zakończenia projektu to grudzień 2020 r.

Stan realizacji zadań w projekcie: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II” na dzień 31.12.2019r.:

- Zadanie 1 - ul. Gdańska - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończone.
- Zadanie - 2 ul. Tatarkiewicza - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończone.

- Zadanie - 3 al. W. Korfantego - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 4 ul. 3 Maja - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 5 Rondo Sybiraków - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 6 Park im. Jana Pawła II - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 7 ul. Cmentarna 29 - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 8 ul. Cmentarna naprzeciw 19d - nasadzenie zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 9 ul. Lazara - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim wraz z nasadzeniem zieleni - zadanie zakończono.
- Zadanie 10 ul. Bytomska - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 11 ul. Cmentarna 3a - wybudowano małą architekturę na zieleńcu miejskim, nasadzenie zieleni nastąpi wiosną 2020r.
- Zadanie 12 ul. Średnia - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 13 Park im. Poległych Bohaterów – Zrealizowano prace związane z rozbudową oświetlenia w parku, odbudowano wodotrysk z niecką i brodzikiem fontanny wraz z instalacją elektryczną, wykonano nasadzenia zieleni
- Zadanie 14 ul. Węgielna - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 15 ul. Krucza - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 16 ul. Wiosenna - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 17 ul. Goduli - Witosa - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 18 ul. Składowa - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono
- Zadanie 19 ul. Ofiar Katynia - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 20 ul. Szkubacza - realizacja zadania nastąpi zgodnie z harmonogramem projektu.
- Zadanie 21 Cmentarz - nasadzenie zieleni – zadanie zakończono.
- Zadanie 22 Informacja i promocja – zamontowano tablice informacyjno–pamiątkowe dla zadań, które realizowano.

Na terenie miasta Zabrze znajduje się 8 parków miejskich: park przy ulicy Krakowskiej, park im. kard. Augusta Hlonda, park Hutniczy, park im. Jacka Kuronia, park im. Tadeusza Kościuszki, park im. Poległych Bohaterów, park Rodzinny i park im. Witolda Pileckiego o łącznej powierzchni 37,80 ha oraz park im. Jana Pawła II, zajmujący powierzchnię 6,98 ha. Ponadto na obszarze miejskim wyróżnia się zieleńce i pasy zieleni przyulicznej o łącznej powierzchni 229,05 ha. Na terenie miasta znajduje się 6 fontann zlokalizowanych w następujących miejscach: na zieleńcach przy Placu Krakowskim, przy ulicy Św. Floriana, przy ulicy Gen. Charlesa de Gaulle'a, przed budynkiem Urzędu Stanu Cywilnego, w parku im. Poległych Bohaterów oraz przy Placu Teatralnym.

Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego.

Zgodnie ze stanem aktualnym na dzień 31 grudnia 2019 roku sporządzone plany miejscowe obejmowały 2565,63 ha powierzchni miasta co stanowiło 31,91 % jego całkowitej powierzchni. Pozostałe obszary są zagospodarowywane sukcesywnie. Na koniec 2019 roku nadal trwały prace nad piętnastoma obszarami objętymi uchwałami o przystąpieniu do sporządzania projektów planów miejscowych. Łączna powierzchnia obszarów objętych ww. pracami wynosi 1909 ha.

Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu stan na dzień 31.12.2019r.				
Lp.	NAZWA POTOCZNA - NUMER NA RYSUNKU:	1) numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Powierzchnia planu (w ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)
	„OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”	2) numer i data uchwały o przyjęciu MPZP		
	Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja		
		4) data wejścia w życie		
1	DZIELNICA MACIEJÓW - 1	1)	211,02	2,62
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)		
		4) 21.02.1998 (30 dni)		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

2	PARK PILECKIEGO - 2	1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996	91,54	1,14
		2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrzu	3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)		
		4) 09.06.1998 (14 dni)		
3	KORFANTEGO - 3	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996	19,36	0,24
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. KorfanteGO z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)		
		4) 10.05.1999 (14 dni)		
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4	1)	14,15	0,18
		2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dot. ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 Poz. 78		
		4) 14.02.2001 (14 dni)		
5	DTŚ - 5	1)	351,63	4,37
		2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003r.		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)		
		4) 15.09.2003r. (14 dni)		
6	KOPERNIKA - 6	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001	138,66	1,72
		2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003r.		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519) 4) 19.03.2004r. (14 dni)		
7	CENTRUM C - 7 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „C”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 (poz. 1685) 4) 13.07.2004r. (14 dni) – unieważniony 16 grudnia 2013r.	119,44	1,49
8	CENTRUM A - 8 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „A”	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000 2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452) 4) 22.09.2004 (14 dni)	33,17	0,41
9	ZABRZE PÓŁNOC - 9 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części m. Zabrze	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 2) XLIII/562/09 z dnia 14.09.2009 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971) 4) 04.01.2010 (30 dni)	579,21	7,20
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 10 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004 2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971) 4) 04.01.2010 (30 dni)	153,14	1,90
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009 2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010	1,26	0,02

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrzu Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007		
		2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)	102,62	1,28
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003		
		1b*) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008		
		2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)	126,94	1,58
		4) 03.03.2011 (30 dni)		
14	ZABRZE PÓŁNOC – TEREN B.31 - 14	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010		
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)	15,55	0,19
		4) 22.09.2011 (30 dni)		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

15	GRZYBOWICE OSIEDLE - 15	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003	275,67	3,43
		2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
16	ZWAŁ SOŚNICA - 16	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008	88,53	1,10
		2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)		
		4) 21.01.2012 (30 dni)		
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008	246,79	3,07
		2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 18	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009r.	38,85	0,48
		2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)		
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 19	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008r.	11,27	0,14
		2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012		

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324) 4) 01.12.2012 (30 dni)		
20	LEŚNA POLANA ETAP I - 20 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrzu etap I	1) XXXIII/427/08 z dnia 12.12.2008r. 2) XXXIX/671/13 z dnia 10.06.2013r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364) 4) 17.07.2013 (30 dni)	12,82	0,16
21	DTŚ ZMIANA PRZY HALI MOSiR - 21 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki	1) XV/162/11 z dnia 17.10.2011r. 2) XLI/608/13 z dnia 15.07.2013r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116) 4) 06.08.2013 (14 dni)	5,19	0,06
22	GAJDZIKOWE GÓRKI -22 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokietnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Góry w Zabrzu	1) XXXIV/503/13 z dnia 11.02.2013r. 2) LIV/807/14 z dnia 07.07.2014r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085) 01.08.2014 (14 dni)	0,06	0,00
23	POD BOREM - 23 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrzu	1) XXXV/516/13 z dnia 13.03.2013r. 2) IV/26/15 z dnia 19.03.2015r. 3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380) 4) 13.02.2015 (14 dni)	3,33	0,04

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

24	GRZYBOWICE CMENTARZ - 24	1) X/104/15 z dnia 18 maja 2015r.	3,29	0,04
		2) XXXVII/409/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrze Grzybowicach	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1248)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
25	CENTRUM PRZY RELIGI - 1 ETAP -25	1) VIII/72/15, z dnia 16 marca 2015r.	12,02	0,15
		2) XXXVII/410/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1249)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
26	TERENY PÓŁNOCNE - ZMIANA - 1 ETAP - 26	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011r.	1,91	0,02
		2) XXXVII/411/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1250)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
27	BORSIG – 1 ETAP	1) XLIX/665/10 z dnia 15 lutego 2010r.	27,65	0,34
		2) LXI/729/18, z dnia 15 października 2018r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego m. Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap1	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018r. (poz. 6739)		
		4) 26.11.2018 (30 dni)		
Razem			2565,63	31,91
Powierzchnia miasta [ha]			8 040,00	
Opracowanie: Biuro Planowania Przestrzennego				

OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH (CEL STRATEGICZNY C12)

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przyjęty Uchwałą nr LI/756/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020”. Jest to dokument w pełni zgodny z Polityką ekologiczną Państwa oraz Programem ochrony środowiska dla województwa śląskiego. Program wyznacza kierunki działania w następujących obszarach:

Celem realizowania priorytetów ekologicznych wyznaczonych w zabrzańskim programie ochrony środowiska wskazano zadania do realizacji. Większość zadań są to zadania wykraczające poza rok 2019 i realizowane są w sposób ciągły, jak np. zmniejszenie ilości gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza. Dla poszczególnych komponentów środowiskowych wskazano działania do realizacji, zgodnie z celami strategicznymi:

- kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost odnawialnych źródeł energii,
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania,
- minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów,
- zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym, gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności,
- przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów,
- ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,
- zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi,
- racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych.

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - modernizacja kanalizacji deszczowej

Realizacja projektu: „Adaptacja do zmian klimatu - gospodarowanie wodami opadowymi na terenie miasta Zabrze”. Projekt miał za zadanie dostosować kanalizację deszczową wraz z rowem Guido, zlokalizowanych na terenie dzielnicy Centrum Południe, do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu miała na celu ograniczenie podtopień budynków i ulic oraz doprowadzenie do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni Z19, zwiększenie zabezpieczenia zlewni przed podtopieniami i przyczynienie się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie.

Zbiornik retencyjny wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich

Projekt podzielono na 3 kontrakty na roboty:

Kontrakt 1: Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic M. Archaniola, św. Józefa i W. Reymonta w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 2: Przebudowa zarzuwanego odcinka rowu Guido w rejonie osiedla Józefa w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe;

Kontrakt 3: Budowa zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich w Zabrzu, dzielnicy Centrum Południe.

W roku 2019 w ramach projektu wykonano:

- Roboty w ramach kontraktu 2:
 - renowacja rowu,

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

- przebudowa betonowej konstrukcji wlotu i wylotu potoku Guido na ul. Łukasińskiego i w Parku Leśnym,
 - budowa kanału metodą mikrotunelingu - 162 m,
 - budowa kanału żelbetowego -15 m,
 - budowa kanału z rur GRP - 17 m,
 - zabezpieczeniu rowu Guido w Parku Leśnym – ubezpieczenie skarp (dwustronnie) na długości 20 m,
- Roboty w ramach kontraktu 2:
- renowacja drogi dojazdowej - 2 251 m²,
 - budowa placu manewrowego przy zbiorniku - 485 m²,
 - budowa kompletnego zbiornika retencyjnego wraz z zastawkami - 3 759 m³,
 - remont kanalizacji deszczowej - 319,30 m,
 - budowa ścieżki dydaktycznej - tablica informacyjna pn. „Deszcz, nasz sprzymierzeniec i przeciwnik”,
 - elementy małej architektury – ławki.

Całkowity koszt projektu wynosi: 9,8 mln zł, w tym pozyskane dofinansowanie 8,3 mln zł.

Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Inwestycja ma na celu podniesienie walorów użytkowych i przestrzennych oraz przywrócenie właściwego funkcjonowania wszystkich terenów zieleni miejskiej tak, aby stały się one pełnowartościową przestrzenią publiczną.

Park im. Jana Pawła II, Osiedle Kopernika

Działania polegają na porządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, w tym, w popularnych parkach położonych w centrum miasta. W ramach zadań projektowych wykonywano nasadzenia drzew, krzewów i bylin, wybudowano obiekty małej architektury, rozbudowano oświetlenie w parkach oraz odbudowano fontannę w parku przy ul. Dubiela. Szczegółowe informacje na temat projektu znajdują się w rozdziale dotyczącym realizacji *celu strategicznego C 11. - Zapewnienia ładu przestrzennego*.

Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze miasta

Projekt pn.: „Działania w zakresie terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych na obszarze Miasta Zabrze – teren w dzielnicy Grzybowice przy ul. Na Lesie i ul. Przy Ujęciu” – Budowa geoparku. 2 lipca 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Cel projektu i planowane efekty:

Wdrożenie działań, które obejmą rekultywację zdegradowanych i zdewastowanych terenów położonych w Zabrzu w dzielnicy Grzybowice z przeznaczeniem tych terenów na cele środowiskowe. Dzięki podjętym działaniom usunięte zostaną obecne zagrożenia dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia dla środowiska. Ponadto w ramach projektowanych działań planowane jest przywrócenie biologicznej aktywności zanieczyszczonym akwenom w obrębie przedmiotowego terenu.

W ujęciu szczegółowym realizacja przedsięwzięcia spowoduje: rekultywację gruntów, remediację zanieczyszczonych osadów dennych i wód ze zbiorników wodnych; remediację gruntu, który zawiera ponadnormatywne stężenia zanieczyszczeń; poprawę jakości życia dla mieszkańców zlokalizowanych bezpośrednio przy granicy ze zdegradowanym terenem objętym projektem; zwiększenie ochrony podziemnego ujęcia wody pitnej Zabrze-Grzybowice zlokalizowanego w odległości ok. 300 m. od terenów inwestycji; powstanie geoparku, który służyć będzie jako miejsce rekreacyjno-edukacyjne dla mieszkańców dzielnicy Grzybowice, miasta Zabrze i turystów. Wartość projektu to 9,4 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków unijnych 7,9 mln zł. W maju 2019 r. został powołany zespół realizujący projekt. Obecnie przygotowywana jest specyfikacja istotnych warunków zamówienia, celem ogłoszenia przetargu w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Ogłoszenie przetargu nastąpi w II kwartale 2020 r.

Planowany termin realizacji projektu: 10.05.2018 r. – 15.11.2023 r.

Efektywność energetyczna

Termomodernizacja

Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze. Celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i utrzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji. Etapy realizowane w 2019 r.:

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap II”

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.

Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.

Okres realizacji projektu: 23.06.2017 r. – 31.12.2020 r.

Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

- 1) Przedszkole nr 14 przy ul. Piotra Ściegiennego 1 w Zabrze,
- 2) Gimnazjum nr 9 przy ul. Olchowej 2 w Zabrze,
- 3) Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrze

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap III”

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.

Całkowita wartość projektu to 4,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.

Okres realizacji projektu: 31.05.2017 r. – 31.12.2020 r.

Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

- 1) Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a w Zabrze,
- 2) Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej 2 w Zabrze,
- 3) Budynek biurowy przy ul. Kasprowicza 8 w Zabrze, (siedziba MZDiI)
- 4) Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a w Zabrze.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i zasobu gminnego. Prowadzony w mieście od przeszło dziesięciu lat program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej objął już ok. 80 budynków za ok. 100 mln zł., w tym ponad 50 placówek oświatowych. Na jego realizację miasto pozyskało ponad 70 mln zł.

W 2019 r. prace termomodernizacyjne wykonywano na następujących obiektach:

- SP 18 ul. Olchowa (dawne Gimnazjum nr 9) - koszt: ponad 4 mln zł
- Miejska Bursa Szkolna ul. Franciszkańska - koszt: ponad 3 mln zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

- Przedszkole 20 przy ul. 3 Maja - koszt: ok. 1 mln zł
- Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego - koszt: ponad 700 tys. zł
- Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Pileckiego - koszt: ponad 800 tys. zł
- Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu
- Budynek Miejskiego Zarządu Dróg w Zabrzu przy ul. Kasprowicza 8.
- Dom Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15 - koszt: ok. 1,5 mln zł

Szkoła Podstawowa nr 18 ul. Olchowa

Miejska Bursa Szkolna ul. Franciszkańska

Przedszkole nr 14 przy ul. Ściegiennego

Termomodernizacja budynku Miejskiego Zarządu Dróg w Zabrzu przy ul. Kasprowicza 8. W dniu 26 marca 2019 roku Miejski Zarząd Dróg i Infrastruktury Informatycznej (MZDill) zawarł umowę z wykonawcą termomodernizacji budynku swojej siedziby, wyłonionym w przetargu nieograniczonym. Projekt został dofinansowany w wysokości 85% ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Budynek MZDill przy ul. Kasprowicza 8

W dniu 8 kwietnia 2019 roku przystąpiono do robót.

Zakres robót, które zostały wykonane:

- wykonanie izolacji ścian fundamentowych,
- docieplenia dachu, remont kominów i ogniomurów,
- wymiana stolarki okiennej,
- docieplenie ścian elewacyjnych,
- montaż obróbek blacharskich, rynien, daszków nad wejściami,
- montaż instalacji odgromowej.

Roboty zakończone zostały przed terminem - 12 września 2019 roku

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap V”

W 2020 roku planowane są dalsze prace związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze. Celem projektu jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, zmniejszenie zużycia energii w obiektach i obniżenie kosztów ich utrzymania.

Zakres działań projektowych obejmuje cztery budynki użyteczności publicznej:

- 1) Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego ul. 3 Maja 95,
- 2) Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych ul. Franciszkańska 4,
- 3) Szkoła Podstawowa nr 22 ul. Zamkowa 2,
- 4) Przedszkole nr 7 ul. Wolności 215.

Całkowita wartość projektu to 5,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 4,6 mln zł.

Okres realizacji projektu: 16.11.2018 r. – 31.12.2022 r.

- Kompleksowa termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Tomeczka 8 i 10 w Zabrzu.

Projekt polega na przeprowadzeniu prac służących poprawie stanu energetycznego budynków, obejmuje w zależności od budynku m.in. ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację wewnętrznych instalacji c.o. Planowana inwestycja zgodna jest z przepisami dotyczącymi emisji zanieczyszczeń i efektywności energetycznej oraz przyczyni się do realizacji planów gospodarki niskoemisyjnej samorządów.

Zakres działań projektowych obejmuje dwa budynki wielorodzinne:

- 1) Budynek wielorodzinny przy ul. Tomeczka 8,
- 2) Budynek wielorodzinny przy ul. Tomeczka 10

Całkowita wartość projektu to 1,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 1,0 mln zł.

Okres realizacji projektu: 01.10.2019 r. – 31.12.2021 r.

Dodatkowe efekty realizacji projektu:

- Poprawa walorów estetycznych i użytkowych obiektów poddanych termomodernizacji oraz miasta jako gminy promującej ekologiczne rozwiązania.
 - Polepszenie warunków ekologicznych w mieście i jakości życia mieszkańców: redukcja gazów cieplarnianych, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz poprawa jakości i stanu powietrza.
 - Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy oraz racjonalne wykorzystanie energii, co bezpośrednio przełoży się na poprawę warunków życia mieszkańców.
 - Poprawa wizerunku gminy i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy realizującej założenia Strategii Subregionu Centralnego w zakresie stosowania rozwiązań przyjaznych środowisku, uatrakcyjnienie regionu i poprawa jego konkurencyjności.
- Projekt pn. „Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych na terenie Miasta Zabrze” – dofinansowano przy pomocy dotacji celowej z budżetu Górnoląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”.

Celem projektu było wykonanie kompleksowej termomodernizacji 11 budynków wielorodzinnych wraz z robotami towarzyszącymi oraz wykonanie wymiany nieekologicznych systemów grzewczych w mieszkaniach na proekologiczne. Gmina Zabrze w ramach projektu wykona w zależności od budynków między innymi: ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą wybranej stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie stropu ostatniej kondygnacji lub docieplenie dachu na podstawie wykonanych audytów energetycznych, zmianę systemów ogrzewania na gazowe poprzez kotły gazowe dwufunkcyjne kondensacyjne lub zastosowanie ogrzewaczy gazowych z wyrzutem spalin przez ścianę zewnętrzną.

W ramach projektu wykonano termomodernizację i modernizację budynków mieszkalnych wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na ekologiczne w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych położonych w Zabrze przy ul. Słonecznej 47-49, Reform Rolnych 3 oraz 20, Żeromskiego 23 oraz 30, Daszyńskiego 2, Wojska polskiego 5-7, Opawskiej 5-7, Wolności 191-191a, Zamoyskiego 9.

Data zawarcia umowy o dofinansowanie Projektu: 23.05.2019 r.

Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,6 mln zł.

Okres realizacji projektu: I kwartał 2019 r. do 31.12.2019 r.

Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków z dofinansowaniem Metropolitalnego Funduszu Solidarności

Lp.	Adres	Wartość inwestycji	Kwota dofinansowania	Wkład własny	Termin zakończenia
1.	Reform Rolnych 3	348 451,31 zł	296 183,61 zł	52 267,70 zł	2019
2.	Reform Rolnych 20	344 332,76 zł	275 466,21 zł	68 866,55 zł	
3.	Żeromskiego 23	446 432,34 zł	348 217,23 zł	98 215,11 zł	
4.	Wojska Polskiego 5-7	798 738,88 zł	535 155,05 zł	263 583,83 zł	
5.	Daszyńskiego 2	281 822,69 zł	236 731,06 zł	45 091,63 zł	
6.	Wolności 191-191A	556 559,07 zł	400 722,53 zł	155 836,54 zł	
7.	Słoneczna 47-49	651 267,02 zł	481 937,59 zł	169 329,43 zł	
8.	Opawska 5-7	857 735,99 zł	583 260,47 zł	274 475,52 zł	
9.	Zamoyskiego 9	784 530,78 zł	478 563,78 zł	305 967,00 zł	
Razem		5 069 870,84 zł	3 636 237,53 zł	1 433 633,31 zł	

Opracowanie: Jednostka Gospodarowania Nieruchomościami

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze” (PGN) jest to dokument stanowiący plan realizacji zadań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych miasta związanych z gospodarką niskoemisyjną w perspektywie roku 2020. Wskazuje on również, optymalne z punktu widzenia lokalnych kosztów i korzyści, rozwiązania stymulujące rozwój gospodarczy. Podstawowe założeniem Planu jest dążenie do poprawy jakości życia na terenie miasta poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią, w szczególności:

- Redukcja emisji CO₂
- Zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej
- Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach na terenie miasta
- Redukcja zanieczyszczeń do powietrza

W latach 2014-2019 zrealizowano 52 z 201 projektów ujętych w zaktualizowanym w 2016 r. „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze”. Kolejnych 26 projektów jest w trakcie realizacji.

Realizacja projektów ujętych „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze” stan na dzień 31.12.2019 r.				
Etap realizacji	Liczba projektów	Ograniczenie zużycia energii (MWh/rok)	Redukcja emisji co² (Mg/rok)	Produkcja energii OZE M (Wh/rok)
zakończony	52	6 697,80	3 345,80	277,1
rozpoczęty	26	11 396,00	5 435,40	406
realizacja ciągła	3	0	0	0
rezygnacja	1	0	0	0
brak realizacji	109	0	0	0
brak danych	10	0	0	0
suma	201	18 093,80	8 781,20	683,1
Opracowanie: Biuro Głównego Inżyniera Miasta				

Osiągnięty na koniec 2019 roku efekt energetyczno-ekologiczny realizacji projektów ujętych „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze” wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 18 093,8 MWh/rok,
- ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery o 8 781,2 Mg/rok,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 683,1 MWh/rok.

Biorąc pod uwagę efekty zrealizowanych w latach 2014 - 2019 projektów, poziom osiągnięcia celów gospodarki niskoemisyjnej dla Zabrze na koniec 2019 roku wynosi:

- ograniczenie końcowego zużycia energii o 1,556%,
- ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery o 1,633%,
- zwiększenie produkcji energii z OZE o 1,841%.

Przeprowadzona analiza wskazuje na sukcesywną realizację projektów ujętych w PGN, a ich efekt rzeczywisty będzie możliwy do określenia po zakończeniu rzeczowej realizacji danej inwestycji.

PONE

Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji (PONE), w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie do 80 proc. kosztów prowadzonych inwestycji polegających na wymianie źródeł ciepła, montażu instalacji kolektorów słonecznych, montażu instalacji fotowoltaicznych, dociepleniu ścian, wymianie okien, dociepleniu dachów itp. Od 2009 r. w ramach PONE mieszkańcy zrealizowali ok. 4000 inwestycji na łączną kwotę ponad 55 mln zł.

Realizacja X etapu Programu Ograniczania Niskiej Emisji ze środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. W 2019 r. wpłynęły 369 wnioski o udział w Programie Ograniczania Niskiej Emisji.

Realizowany efekt rzeczowy od VII.2019 do 30.IV.2020 r.:

- modernizacja 220 źródeł ciepła.
- montaż 40 kolektorów słonecznych.
- montaż 80 instalacji fotowoltaicznych.
- docieplenie ścian w 45 budynkach.
- docieplenie dachów/ stropodachów w 40 budynkach.
- wymiana okien w 40 budynkach.

Koszt wykonanych inwestycji: ok. 4,2 mln zł

W 2019 roku w przygotowano wniosek na etap XI, w ramach którego założono realizację poniżej wymienionych inwestycji:

- wymiana źródeł ciepła (210 szt.)
- ocieplenie ścian (45 szt.)
- ocieplenie stropów (40 szt.)
- wymiana okien (45 szt.),
- zabudowa kolektorów słonecznych (40 szt.)
- instalacje fotowoltaiczne (80 szt.)
- łącznie 460 jednostkowych inwestycji.

Inwestycje zostały oszacowane na łączną kwotę 4 mln zł. (wkład Miasta)

Ograniczenie niskiej emisji – Osiedle Zandka I etap

Inwestycja obejmuje budynki przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, łącznie 48 mieszkań. W ramach realizacji projektu ZBM-TBS Spółka z o.o., prowadzono następujące roboty:

- adaptacja pomieszczenia piwnicznego na wymiennikownię,
- renowacja klatki schodowej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej klatki schodowej,
- wybudowanie brakujących łazienek,
- malowanie mieszkań po remoncie,

- rozbiórka urządzeń grzewczych,
- renowacja kominów wentylacyjnych,
- położenie nowych okładzin ceramicznych w istniejących łazienkach,
- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- instalacja wody zimnej i kanalizacji.

Koszt I etapu inwestycji to ok. 3,2 mln zł. Zakończenie I etapu nastąpi w lutym 2020 roku. W wyniku realizacji projektu zmieniony zostanie system grzewczy całego osiedla, oraz podniesiony zostanie standard mieszkań.

Środki przeznaczone na realizację Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

Lp.	etap	okres realizacji	WFOŚiGW	Środki własne gminy	Środki własne mieszkańców	Dotacja NFOŚiGW /WFOŚiGW	Razem	Umorzenie pożyczki
1	I etap	2009-2010	3 859 800,00 zł	2 420 822,75 zł	25 644,82 zł	-	6 306 267,57 zł	1 523 600,00 zł
2	II etap	2011	4 765 716,35 zł	2 477 617,78 zł	-	-	7 243 334,13 zł	1 926 131,94 zł
3	III etap	2012	3 833 330,98 zł	2 823 356,90 zł	-	-	6 656 687,88 zł	1 533 332,39 zł
4	IV etap	2013	3 234 601,38 zł	2 545 123,05 zł	-	477 785,20 zł	6 257 509,63 zł	1 293 840,55 zł
5	V etap	2014	4 133 864,50 zł	2 407 953,98 zł	-	1 132 556,97 zł	7 674 375,45 zł	-
6	VI etap	2015	3 900 963,12 zł	2 482 854,96 zł	4 000,00 zł	1 185 000,73 zł	7 572 818,81 zł	-
7	VII etap	2016	2 808 376,51 zł	1 546 562,49 zł	-	-	4 354 939,00 zł	-
8	VII etap	2017	1 223 155,04 zł	564 488,78 zł	-	190 000,00 zł	1 977 643,82 zł	-
9	VIII etap	2017	2 816 107,20 zł	1 658 841,62 zł	-	-	4 474 948,82 zł	-
10	IX etap	2018	3 763 937,50 zł	2 415 186,28 zł	-	240 000,00 zł	6 419 123,78 zł	-
11	X etap	2019-2020	3 848 000,00 zł	2 792 000,00 zł	-	340 000,00 zł	6 980 000,00 zł	-
Razem			38 187 852,58 zł	24 134 808,59 zł	29 644,82 zł	3 565 342,90 zł	65 917 648,89 zł	6 276 904,88 zł
Opracowanie: Wydział Ekologii								

Efekt rzeczowy realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu

	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	Razem
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	planowana realizacja 2019-2020	
Modernizacja źródeł ciepła	113	130	123	120	170	160	40	99	50	170	220	1 395
Montaż kolektorów słonecznych	126	132	120	117	117	105	25	60	25	40	40	907
Montaż instalacji fotowoltaicznych	-	-	-	-	40	60	60	-	80	80	80	400
Docieplenie ścian	86	100	85	75	80	70	60	-	50	50	45	701
Docieplenie dachów/stropodachów	60	105	86	74	74	60	50	-	40	40	40	629
Wymiana okien	61	85	75	60	60	50	50		40	40	40	561
Razem	446	552	489	446	541	505	285	159	285	420	465	4 593

Opracowanie: Wydział Ekologii

Efekt ekologiczny realizacji Programu Ograniczania Niskiej Emisji w Zabrzu												
	I etap	II etap	III etap	IV etap	V etap	VI etap	VII etap	VII etap	VIII etap	IX etap	X etap	
	2009-2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2017	2018	planowana realizacja 2019-2020	Razem
Pył (kg/a)	11 953	9 334	7 455	7 455	7 653	3 811	116	3 162	76	11 740	16 602	79 357
SO ₂ (kg/a)	8 500	7 357	3 188	3 187	9 832	5 208	964	1 476	631	5 560	7 633	53 536
NO _x (kg/a)	720	754	465	424	1 569	1 149	536	151	617	786	862	8 033
CO (kg/a)	16 529	10 945	5 625	5 613	333	1 088	462	5 935	580	8 009	11 117	66 236
B(a)P (kg/a)	5,11	3,40	1,70	1,70	2,77	1,42	-	1,80	-	2,40	3,30	24
CO ₂ (kg/a)	1 274 580	1 269 157	770 861	707 171	1 238 812	621 095	161 035	282 240	496 333	860 138	999 257	8 680 679
Zmniejszenie zapotrzebowania energii cieplnej netto (GJ/a)	6 489	8 467	7 188	6 203	6 518	6 561	5 698		4 662	4 662	4 403	60 851
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych (GJ/a)	1017	1016	960	900	900	832	192	462	192	308	308	7087
Opracowanie: Wydział Ekologii												

Działania proekologiczne

Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze

W Zabrzu realizowany jest Program ochrony środowiska przed hałasem przyjęty Uchwałą nr LX/718/18 Rady Miasta Zabrze z dnia 17.09.2018 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze na lata 2018-2023". Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie do poziomu obowiązujących standardów. Celem operacyjnym Programu jest natomiast wskazanie działań mających za zadanie zmniejszenie uciążliwości hałasowej do wartości dopuszczalnych, na terenach, na których występują przekroczenia. Działania zapisane w Programie obejmują w szczególności:

- analizę aktualnego stanu środowiska akustycznego, wykonanej na podstawie mapy akustycznej, która wskazuje obszary najbardziej narażone na oddziaływanie poszczególnych źródeł hałasu;
- opracowanie strategii działań i wyznaczenie podstawowych kierunków działań zmierzających do zmniejszenia uciążliwości hałasowej mieszkańców Zabrze,
- ocenę realizacji poprzedniego programu ochrony środowiska przed hałasem,
- graficzną wizualizację rezultatów proponowanych działań.

Mapę akustyczną Miasta Zabrze opracowano w 2017 roku. Obejmuje ona w swoim zakresie m.in. identyfikację i charakterystykę źródeł hałasu (z rozbiciem na hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy), zestawienie wyników badań, identyfikację terenów zagrożonych hałasem, wnioski dotyczące działań ochrony przed hałasem. Na podstawie mapy akustycznej w 2018 roku został opracowany Program ochrony środowiska przed hałasem, w którym zaproponowane zostały działania, których realizacja powinna doprowadzić do poprawy stanu akustycznego i ograniczenia skutków oddziaływania hałasu. Działania podzielono na: działania krótkoterminowe, stanowiące faktyczny zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Zabrze na lata 2018-2023, działania długoterminowe, których realizacja przewidywana jest w okresie tego i kolejnych programów oraz działania związane z edukacją społeczną, które powinny być realizowane w sposób ciągły.

W ramach obowiązującego Programu w zakresie działań krótkoterminowych przewidziano realizację zadań inwestycyjnych (w okresie 2018-2023 r.), które oprócz poprawy drożności układu drogowego wpłyną na poprawę klimatu akustycznego miasta:

- Budowa odcinka drogi DW 921 "Nowo-Paderewskiego" od ul. Makoszowskiej do ul. Sikorskiego - 0,7km
- Budowa ulicy "Nowo-Hagera" – połączenie dzielnicy Zaborze z dzielnicą Biskupice

- Budowa drogi łączącej KSSE z autostradą A1 "Ofertowa"
- Przebudowa ulicy Piłsudskiego na odcinku od skrzyżowania z ulicą Roosevelta do wiaduktu kolejowego wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu – wymiana nawierzchni na bitumiczną – długość odcinka 0,93 km
- Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Piłsudskiego i ul. Roosevelta wraz z przebudową sieci uzbrojenia terenu
- Przebudowa ulicy Wolności na odcinku od ulicy Galla do ulicy K. Miarki
- Przebudowa skrzyżowania u zbiegu ulic Miarki, Bytomska, Stalmacha.

Elementem uzupełniającym inwestycje drogowe, są przedsięwzięcia związane z modernizacją infrastruktury tramwajowej, co ma znaczący wpływ nie tylko na ograniczenie hałasu tramwajowego, lecz również drogowego. Ponadto do przedsięwzięć mających na celu poprawę klimatu akustycznego w mieście, których realizacja miałaby się odbywać w dłuższej perspektywie czasowej zaliczyć można projekty budowy Centrum Przesiadkowego oraz Systemu subregionalnych ścieżek rowerowych - zielony transport.

Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. (ZPWik)

Strategicznym zamierzeniem ZPWik jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza. Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2019 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody,
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbior i oczyszczanie ścieków).

Działalność spółki ZPWik ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych. Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan na potrzeby budownictwa mieszkaniowego - C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan na potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta - C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Przedmiotem działalności Spółki w 2019r. było m.in.:

- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,

- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,
- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną, urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży wodomierzy,
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

W 2019 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 19 368 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych 17 204,9 tys. zł z tego objętych projektem „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrze” 12 641 tys. zł
- zakup środków trwałych 1 927,1 tys. zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 236,1 tys. zł

Oczyszczalnia Ścieków Mikulczyce w Zabrze

Zadania inwestycyjne ZPWiK sp. z o.o. w 2019 roku

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie (w tys. zł)
I.	Przedsięwzięcia związane z realizacją projektu współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności "Przebudowa Oczyszczalni Ścieków Mikulczyce W Zabrze	12 641,0
1.	Utrzymanie Jednostki Realizującej Projekt	-
2.	<i>Roboty budowlane</i> Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrze	11 735,5
3.	<i>Usługi</i> Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	39,6
4.	<i>Usługi</i> Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	129
5.	Pozostałe nakłady	36,9
II.	Usługi i roboty budowlane	4 563,9
I	Dokumentacja projektowa	380,1
6.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	2,1
7.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budvniku przv ul. De Gaulle'a 26)	2,6
8.	Przebudowa sieci wodociągowej w reionie ulic Szvmanowskiego. ul. Mehoffera	4,3
9.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	30,3
10.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Słowackiego (od ul. Wolności do ul. Gliwickiej)	21,0
11.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Żółkiewskiego	33,0
12.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. 3 Maja i ul. Urbana (GPW)	26,5
13.	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	56,0

14.	Budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Gwareckiej	37,2
15.	Budowa boksów na kruszywo przy ul. Torowej w Zabrzu	5,8
16.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłoczego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	22,0
17.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	19,0
18.	Budowa instalacji węgla organicznego w oczyszczalni ścieków Śródmieście	6,3
19.	Budowa budynku garażowego na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	38,5
20.	Zabudowa kraty w przepompowni ścieków Jagodowa	27,0
21.	Zabudowa piaskownika na kolektorze dopływowym w przepompowni ścieków Rokitnica	29,0
22.	Przebudowa wejścia, zejścia oraz pomostów w komorze rozdziału wody w SUW Grzybowice	8,0
23.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni wody Helenka	5,0
24.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej – aranżacja zieleni	3,5
25.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etap I	3,0
II	Roboty budowlane	4 007,9
26.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Bohaterów Warszawskich	311,5
27.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku nr 26 ul. De Gaulle'a 26)	289,5
28.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ulic Szymanowskiego, ul. Mehoffera i ul. Krasińskiego	795,0
29.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. dla przepompowni ścieków Hagera	159,8
30.	Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłoczonym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera	286,4
31.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego	134,4

32.	Przebudowa kanalizacji wraz z budową przepompowni ścieków i kolektora tłoczego w rejonie budynków Wydziału TR na terenie oczyszczalni ścieków Śródmieście	221,6
33.	Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni ścieków Śródmieście	118,0
34.	Wymiana szaf zasilająco - sterujących w przepompowniach ścieków: Borsig, Jagodowa i Rokitnica	63,0
35.	Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,0
36.	Przebudowa układów zasilania wraz z układem pomiarowo-rozliczeniowym energii dla obiektów: Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik, przepompownia ścieków Zachód	86,0
37.	Wymiana szafy sterowniczej dla pompowni I O w oczyszczalni ścieków Śródmieście	29,7
38.	Przebudowa koryta dopływowego (montaż przepływomierzy na rurociągach tłocznych) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	228,0
39.	Zabudowa gęstościomierzy szt. 2 na blokach technologicznych w oczyszczalni ścieków Śródmieście	62,5
40.	Montaż konstrukcji wsporczej wciągnika na osadniku wstępnym w oczyszczalni ścieków Śródmieście	60,0
41.	Przebudowa koryta dopływowego (roboty betonowe) w oczyszczalni ścieków Śródmieście	76,0
42.	Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice	544,4
43.	Wykonanie i montaż podestu roboczego wraz z drabinami (szt. 2) do zbiornika wody surowej w Hydroforni Barbara	42,0
44.	Wykonanie ogrodzenia przepompowni Helenka	16,0
45.	Montaż platformy dla niepełnosprawnych	30,7
46.	Budowa garażu dla samochodu specjalnego dwufunkcyjnego z urządzeniem ssąco-płuczącym do wywozu nieczystości płynnych w ramach realizacji inwestycji pn.: "Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu"	239,1
47.	Budowa kanalizacji sanitarnej (odcinek od studni S18-S18.1) na terenie osiedla Słoneczna Dolina	26,3

48.	Poprawa gospodarki wodociągowej w rejonie ul. Zamkowej i ul. Drzymały. Etan I	159,0
III.	Zadania awaryjne i pozostałe	175,9
49.	Wykonanie ogrodzenia terenu Hydroforni Kopernik	9,0
50.	Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce	75,0
51.	Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście	80,0
52.	Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii dla oczyszczalni ścieków Śródmieście	11,9
Ogółem zadania inwestycyjne		17 204,9
Opracowanie: Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.		

Zakończone w 2019 roku zadania inwestycyjne, rozpoczęte w latach poprzednich:

- Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Szymanowskiego, Mehoffera i Krasińskiego
- Budowa garażu dla samochodu specjalnego na terenie oczyszczalni Mikulczyce
- Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice
- Przebudowa sieci wodociągowej ul Bohaterów Warszawskich
- Przebudowa sieci wodociągowej. ul. Narutowicza
- Budowa przepompowni ścieków z kolektorem tłocznym oraz włączeniem do istniejącej kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Hallera
- Przebudowa kd i ks na oczyszczalni
- Przebudowa koryta dopływowego przepływomierzy
- Przebudowa sieci wodociągowej p.poż dla przepompowni oczyszczalni Śródmieście
- Budowa sieci wodociągowej i zabezpieczenia p.poż Szpitala Miejskiego
- Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Poniatowskiego
- Wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście
- Przebudowa układu zasilania dla obiektów Hydrofornia Sobieski, Hydrofornia Kopernik i Przepompownia Zachód
- Awaryjna wymiana kotła gazowego w instalacji biogazu w oczyszczalni Śródmieście
- Przebudowa koryta dopływowego oczyszczalni Śródmieście
- Wykonanie instalacji CCTV, AKPiA i alarmowych na terenie oczyszczalni Mikulczyce
- Wymiana szafy zasilająco-sterującej przepompowni ścieków Borsig

z wykonaniem wizualizacji oraz doposażenie szaf ster. przepompowni Jagodowa i Rokitnica

- Zabudowa gęstościomierzy w blokach technologicznych
- Montaż konstrukcji wspornika wciągnika na osadniku w oczyszczalni Śródmieście
- Wykonanie i montaż podestu do zbiornika wody surowej
- Montaż platformy dla niepełnosprawnych
- Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D2, D6, D7 w oczyszczalni Śródmieście
- Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw w oczyszczalni Śródmieście
- Budowa kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Słoneczna Dolina
- Budowa ogrodzenia terenu przepompowni wody Helenka
- Zdalny odczyt wodomierzy
- Koncepcja wykorzystania alternatywnych źródeł energii

W 2019 r. łączna kwota przeznaczona przez ZPWik na remonty wyniosła 10 615,4 tys. zł, w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 1 202,9 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 328,3 m;
- usunięto 717 awarii sieci wodociągowej oraz 1 248 awarii sieci kanalizacyjnej tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni Maciejów, Centrum, Hagera, Trocera;
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w miastach jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. ZPEC Sp. z o.o. zaspakaja około 40% zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta Zabrze. Celem Spółki jest ciągła i niezawodna dostawa ciepła systemowego dla zaspokojenia komfortu cieplnego obecnych i przyszłych odbiorców, dbając przy tym o ekologię i bazując na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.

Główne cele ZPEC Sp. z o.o. to:

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła,
- rozwój rynku ciepłowniczego,
- likwidacja niskiej emisji poprzez przyłączanie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi,
- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła,

Działalność spółki ZPEC ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych. Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego; C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców; C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta; C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Siedziba Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. J.W. Goethego 3

W roku 2019 przedsiębiorstwo wykonało wszystkie zaplanowane prace warunkujące dostawę ciepła do odbiorców. Wykonano ogółem inwestycje i remonty na kwotę 10.858.474,69 zł w tym:

- nakłady inwestycyjne 9.980.647,05 zł,
- remonty własne 236.115,50 zł.,
- remonty zlecone 641.712,14 zł.

Zadania inwestycyjne realizowane przez ZPEC Sp. z o.o. w 2019r.:

1) Zadania dotyczące sieci ciepłowniczych

- "Uciepłownienie centrum Zabrze w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka - ETAP III i IV" nastąpiła realizacja zadania 2 pn. Uciepłownienie Centrum Zabrze obejmującego obszar w obrębie EC Fortum Zabrze S.A., ulic: Wolności, Bytomskiej i Powstańców Śląskich w tym: osiedle Zandka. Długość sieci wraz z przyłączami wyniosła 1280 m. Koszt budowy netto wyniósł w roku 2019: 2,3 mln zł.
- „Uciepłownienie centrum Zabrze obejmujące obszar w obrębie: Elektrociepłowni Fortum: Przebudowa sieci ciepłowniczej DN 200 na DN 300 od Multikina do ul. Jagiellońskiej - realizacja III etapu inwestycji. W jej wyniku wybudowano 210 m sieci ciepłowniczej przy nakładzie finansowym netto 552 tys.
- Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2xDN 300 od komory SK 1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK 3 – zadanie 2. Zrealizowano w latach 2018-2019 579 m wraz z przełączeniami odgałęzień. Wartość netto wykonanych w 2019 r. robót budowlano-montażowych wyniosła 796 tys. zł.
- „Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze. Wymiana odcinka magistrali południowej. Sieć ciepłownicza o średnicy 2xDN300 - wzdłuż ul. Klonowej w Zabrzu”. Łączna średnia długość wykonanej sieci zrealizowanej w roku 2019 wyniosła 359 m. Koszt netto I etapu wyniósł 1,47 mln zł.
- „Wymiana odgałęzienia i przyłączy istniejącej sieci ciepłowniczej zasilającej budynki mieszkalne w Zabrzu przy ul. Klonowej 4, 4a, 6 oraz Tuwima 17, 15, 13 - sieć ciepłownicza oraz przyłącza do budynków. Długość sieci wraz z przyłączami do zaworów odcinających w węzłach cieplnych wyniosła 365 m. Koszt realizacji inwestycji wyniósł netto 508 tys. zł.
- Roboty związane z przebudową sieci ciepłowniczej
 - przebudowa odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej na preizolowaną przebiegającą pod aleją Korfantego. Długość wybudowanej sieci preizolowanej po nowej trasie wyniosła 117,4 m.
Koszt przebudowy netto 967 tys. zł.

- przebudowa odcinka sieci ciepłowniczej kanałowej na preizolowaną w rejonie ul. Armii Krajowej. W wyniku przebudowy długość zrealizowanego odcinka sieci wyniosła 173 m. Koszt netto inwestycji to kwota 690 tys. zł.
- Wybudowano 6 przyłączy do budynków mieszkalnych i usługowych w Zabrzu.

Planowane przyłączenia do sieci ciepłowniczej przez ZPEC Sp. z o.o. w 2019 roku				
Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Przewidywany termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)	Stopień realizacji
1	Sala Gimnastyczna przy ul. Płaskowickiej 2	2019	0,350	zrealizowano
2	4 budynki mieszkalne ZBM-TBS Sp. z o.o. – osiedle Zandka ul. Bytomska 3, 3A, 3B, Krakusa 6	2019	0,432	zrealizowano
3	Wieża Ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2	2019	0,140	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
4	Budynek mieszkalny przy ul. 1 Maja 26-32	2019	0,113	zrealizowano
5	Budynek Przedszkola nr 20, ul. 3 Maja 89A	2019	0,030	zrealizowano
6	2 budynki mieszkalne JGN – osiedle Zandka ul. Tomeczka 4, 6	2019	0,110	nie zrealizowano – realizacja przeniesiona na rok 2020
7	6 budynków ZBM-TBS Sp. z o.o. przy ul. Trocera	2019	0,744	zrealizowano
*	Dodatkowo do sieci ciepłowniczej w roku 2019 przyłączono Pawilon Handlowy przy ul. Struzika 12C			
Opracowanie: Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.				

2) Zadania dotyczące węzłów cieplnych

Równolegle z rozbudową sieci ciepłowniczej w technologii preizolacji, ZPEC dokonuje zabudowy nowych, zgodnie z zawartymi umowami przyłączeniowymi oraz dokonuje wymiany istniejących, technologicznie przestarzałych węzłów ciepłowniczych.

- Zabudowa węzłów ciepłych w 4 budynkach mieszkalnych na os. Zandka przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b i Krakusa 6 - dokonano zabudowy 4 węzłów dwufunkcyjnych z pełną automatyką pogodową i sterowaniem. Nakład finansowy wyniósł netto 278 tys. zł.
- Zabudowa węzła ciepłego w budynku Centrum Rozwoju Rodziny przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu. Koszt zabudowy węzła netto 44 tys. zł.
- Zabudowa węzła w budynku mieszkalnym przy ul. Sobieskiego 31. Wartość netto nakładów na realizację wyniosła 123 tys. zł.
- Zabudowa węzła w budynku mieszkalnym przy ul. Korczoka 55. Koszt zabudowy netto 86 tys. zł.
- Zabudowa węzłów ciepłych w grupie sześciu budynków mieszkalnych przy ul. Trocera w Zabrzu. Łączny koszt zabudowy 6 węzłów wyniósł 469 tys. zł.
- Węzeł ciepły jednofunkcyjny centralnego ogrzewania zamontowano w budynku mieszkalnym przy Placu Warszawskim 1. Koszt zabudowy 87 tys. zł.
- W budynkach mieszkalnych przy ul. Tomeczka 4 i 6 w Zabrzu zamontowano węzły dwufunkcyjne. Łączny koszt inwestycji wynosi 119 tys. zł netto.
- W budynku mieszkalnym przy ul. 1 Maja 26-32 zabudowano węzeł dwufunkcyjny za cenę netto 72 tys. zł.

3) Zadania dotyczące sieci monitoringu węzłów ciepłych

Budowa sieci teletechnicznej dla celów monitorowania pracy i sterowania urządzeniami węzłów ciepłych, realizowana była równolegle z budową sieci ciepłowniczej. W 2019 zrealizowano za łączną wartość 17,7 tys. zł sieci:

- Sieć monitoringu i sterowania węzłów ciepłych zabudowanych w budynkach przy ul. Tomeczka 4 i ul. Tomeczka 6.
- Sieć teletechniczna służąca do monitoringu węzłów ciepłych na os. Zandka. Sieć ułożona pomiędzy budynkami przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, 10, 12, 14, 16 i 18.

4) Zadania dotyczące kotłowni:

- W kotłowni grzewczej osiedla Witosa w Zabrzu wykonano coroczne okresowe prace remontowe kotłów i urządzeń kotłowych oraz zaworów, zasuw i instalacji technologicznej.
- W kotłowni os. Helenka, w ramach robót remontowych wykonano prace związane z remontem kotła. Koszt remontu wyniósł: 404 tys. zł.
- W kotłowni Rokitnica - wykonano okresowy remont 3 kotłów
- W pozostałych kotłowniach lokalnych: przy ul. Chopina, ul. Bytomskiej oraz Witosa wykonano planowane wymagane remonty urządzeń kotłowych, przeglądy i prace konserwacyjne.

5) W ramach modernizacji własnych na węzłach cieplnych wymieniono sterowniki w węzłach zlokalizowanych w budynkach przy ul. Orzechowej 2, 4, 6, 8 i 10. Wymiana sterowników umożliwia dołączenie do monitoringu sprawdzania dodatkowych parametrów np. odczytu wodomierza, odczytu temperatury powrotu c.o., c.w.u., prowadzenie dodatkowych analiz. Internetowy dostęp do sterowników pozwala na ciągły monitoring pracy oraz daje możliwość zdalnego dostępu do sterowników w celu nadzoru i konserwacji oprogramowania. Zrealizowane na ten cel nakłady to kwota 77, 5 tys. zł.

ZPEC Sp. z o.o. planuje w 2020 roku przeprowadzić szeroko zakrojoną kampanię promocyjną "Jak przyłączyć się do sieci ciepłowniczej i walczyć ze smogiem" dedykowaną mieszkańcom dzielnic Helenka i Rokitnica. Spółka przy dofinansowaniu z WFOŚiGW będzie realizować dużą inwestycję „Budowa sieci ciepłowniczej do osiedli Rokitnica i Helenka w Zabrzu połączona z likwidacją dwóch kotłowni osiedlowych” celem poprawy jakości powietrza i likwidacji niskiej emisji w Zabrzu. Zostanie przygotowana ulotka o korzyściach ogrzewania ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej, planuje się publikację artykułów prasowych i w mediach społecznościowych a także spotkania z mieszkańcami.

Edukacja Ekologiczna

Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju" jest realizowany na podstawie Uchwały Nr XLIV/632/13 Rady Miasta Zabrze z dnia 21.10.2013 r. Celem Programu jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Zabrze. Przesłaniem Programu jest wychowanie odpowiedzialnego za środowisko naturalne mieszkańca Zabrze (w skali lokalnej, jak i globalnej), który świadomie dąży do zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako jedyna droga postępu w rozwoju społeczeństwa, przy równoczesnym zachowaniu dóbr przyrody dla przyszłych pokoleń. W 2019 roku w zakresie edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży zostały zrealizowane takie zadania jak: warsztaty ekologiczne i przyrodnicze, turnieje ekologiczne czy konkursy ekologiczne.

Centrum Edukacji Ekologicznej przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym w ciągu roku przeprowadziło 257 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 4704 osoby. Tematyka spotkań obejmowała zajęcia przyrodnicze i ekologiczne. Najważniejsze działania przeprowadzone przez MOB w 2019r.:

- ogólnopolska akcja pn. „Akcja Karmnik” – obrączkowanie ptaków
- warsztaty ogrodnicze „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu” dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych
- międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie”
- międzynarodowa akcja „Fascynujący Dzień Roślin 2019”,
- Festiwal Kwiatów - XIII edycja
- „Zajrzyj w oczy jeża – Mega Zwierza”
- „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym”
- XV Dzień Nauki w Zabrzu – podczas imprezy zorganizowano gry i zabawy edukacyjne związane z roślinami i segregacją odpadów.
- „Nie śmiećmy - sprzątajmy - zmieniamy” w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019”,
- „Ogród nocą napęłni cię mocą” - impreza plenerowa

W jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury realizowano szereg działań projektowych promujących działania i postawy proekologiczne. Dzięki zaangażowaniu środowisk lokalnych, oraz współpracy z Radami Dzielnic oraz z placówkami oświatowymi udało się w znaczny sposób ubogacić i rozwinąć zaplanowane inicjatywy. Grupę docelową stanowili mieszkańcy Zabrze i okolic, w tym: dzieci szkolne i przedszkolne, młodzież, seniorzy, społeczność dzielnicowa.

Prowadzone działania w ramach projektów proekologicznych miały na celu:

- promowanie kultury i sztuki o tematyce ekologicznej
- edukacja ekologiczna dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców
- wykształcenie zachowań proekologicznych
- integracja lokalnej społeczności

Działania były prowadzone w różnych formach, zorganizowano m.in. warsztaty ekologiczne, eko wakacje i ferie, akcje informacyjne, stoiska na imprezach plenerowych, wykłady i prelekcje, happeningi na okolicznościowych imprezach plenerowych, konkursy własne, akcje społeczne.

Najważniejsze projekty MOK w 2019 rok związane z edukacją ekologiczną:

- „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów” - coroczny projekt Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Pawłowie. W 2019 roku odbyła się XI edycja, trwająca od kwietnia do grudnia. Zorganizowany we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 6 oraz Radą Dzielnicy Pawłów. Inicjatywa miała na celu głównie edukację ekologiczną dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Pawłowa.
- Eko Warsztatownia w ramach wakacji z MOK – Miejski Ośrodek Kultury przeprowadził serię warsztatów, w trakcie których dzieci poznawały podstawowe techniki ogrodnicze, odkrywały świat przyrody, czy poznawały zasady zdrowego odżywiania. Uczestnicy warsztatów zgłębiali wiedzę przyrodniczą, ekologiczną oraz plastyczną.
- GAR czyli „Grzybowicka Akcja Roślinna” – projekt Dzielnicowego Ośrodka Kultury w Grzybowicach, który rozpoczął się 18 kwietnia 2019r. i trwał przez kolejnych 6 tygodni. Jego głównymi celami były: promocja działań ekologicznych, umiejętność dbania o zieleni oraz okolicę, a także wykształcenie poczucia estetyki. W akcji wzięło udział około 60 osób
- Eko Przedstawienia - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Kończycach z okazji Dnia Ziemi przygotował przedstawienia: „Techno Elek”, „W naszym jeziorze” i „Na łące” promujące ekologiczny styl życia i pozytywne postawy.
- Dodatkowe działania - w jednostkach Miejskiego Ośrodka Kultury prowadzona była m.in. segregacja odpadów, zbiórka zużytych baterii oraz plastikowych nakrętek.

W 2019 r. w Zabrzu odbyła się cykliczna impreza „Tydzień Ziemi” organizowana przez Muzeum Górnictwa Węglowego. XXVI edycja została przeprowadzona w kwietniu i wrześniu pod hasłem przewodnim „Człowiek - zagrożony gatunek”.

Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę

Międzydzielnicowy konkurs „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę” przeprowadzony został we wrześniu. Celem konkursu było kształtowanie wśród mieszkańców Zabrze poczucia wspólnej odpowiedzialności za czystość i porządek w najbliższej okolicy, co wpływa na wizerunek miasta Zabrze. Ponadto konkurs miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zarówno dorosłych, jak i dzieci w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności właściwej segregacji odpadów.

Final konkursu „Posprzątaj dzielnicę zyskaj czystą okolicę”, MOB Zabrze

W dniu 3 września 2019 r. zostało zorganizowane spotkanie dla mieszkańców miasta Zabrze, gdzie poprzez zaproszonych członków Rad Dzielnic, prezesów OSP oraz prezesów Rodzinnych Ogródków Działkowych została rozpropagowana informacja o konkursie wraz z zaproszeniem do aktywizacji społeczności zabrzańskiej do akcji.

Do konkursu zgłosiło się 31 liderów z 11 dzielnic (Biskupice, Centrum Południe, Grzybowice, Guido, Helenka, Kończyce, Maciejów, Mikulczyce, Osiedle Mikołaja Kopernika, Pawłów, Zandka). Liderzy dla swoich drużyn pobrali w Wydziale Ekologii worki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów oraz rękawiczki. Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w porozumieniu z partnerem konkursu FCC wyznaczyli miejsca zbiórki zebranych worków z odpadami. Zgodnie z regulaminem akcja sprzątnięcia trwała od 19 do 21 września 2019 r. W akcji wzięło udział 1017 osób w tym 759 dzieci, zebrano 1280 worków z odpadami, w tym:

- 436 worków z odpadami typu plastik,
- 174 worków z odpadami typu papier,
- 415 worków z odpadami typu szkło,
- 255 worków z odpadami nienadającymi się do recyklingu,
- zgłoszono 23 dzikie wysypiska.

Wyprawka dla Pierwszaka

Dla około 1408 uczniów klas pierwszych została przygotowana i dostarczona do szkół „Wyprawka dla Pierwszaka”. Wyprawka zawierała: zeszyt zadań, plan lekcji, zakładkę/linijkę do książek na których były przedstawione treści ekologiczne związane z segregacją odpadów komunalnych. Każda szkoła otrzymała edukacyjno-ekologiczną grę podłogową dla uczniów klas 1-3 celem wykorzystania- uczyć się przez zabawę.

W ramach przydzielonych na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Zabrze środków, szkoły i placówki oświatowe przez cały rok prowadzą różnego rodzaju akcje poświęcone promowaniu postaw proekologicznych, prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, a także dbają o środowisko około szkolne poprzez nasadzenia roślin i drzew.

W roku 2019 dofinansowanie zostało przyznane na 139 różne działania ekologicznie w szkołach i placówkach oświatowych, m.in.:

- „Jest mi bliska ochrona środowiska”,
- „Jestem EKO - dbam o ziemię”,
- „Dbajmy i szanujmy przyrodę”,
- „Nasze dzieci segregują śmieci”,
- „Nastrajamy się eko-pozytywnie”.

W ramach prowadzonych akcji dofinansowanie otrzymują również działania związane z tygodniem ziemi, międzyszkolne oraz regionalne, a także wojewódzkie konkursy ekologiczne. W ramach działań ekologicznych powstają również plakaty oraz kalendarze, które promują postawy ekologiczne.

Rekreacja nad Bytomką

W okresie od czerwca do października 2019 roku na obszarze gminy Zabrze odbywały się zajęcia rekreacyjno-sportowe pn. „Rekreacja nad Bytomką”. Akcja organizowana jest corocznie w ramach umowy na wykonanie zadania pn.: „Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. *Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym*”. W programie zajęć pod hasłem „Rekreacja nad Bytomką” znalazły się: nordic walking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe.

Zielone Zabrze

W 2019 roku zorganizowano kolejną XXIV edycję konkursu „Zielone Zabrze”, którego zasadniczym celem było pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs organizowano w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec przy zakładem pracy).

Zielone Zabrze 2019, uroczystość wręczenia nagród

Zamień piec na kaloryfer

Działania ekologiczne pt.: „Zamień piec na kaloryfer” organizowane są od wielu lat przez Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Zabrzu. Akcje ekologiczne w formie prelekcji prowadzone są w zabrzeńskich placówkach przedszkolnych, natomiast konkursy rysunkowe i fotograficzne skierowano do uczniów szkół ponadpodstawowych i dorosłych mieszkańców Zabrza. Spółka prowadzi dla każdego z tych działań kampanie promocyjne w lokalnej prasie, na stronach internetowych partnerów i Urzędu Miejskiego oraz w mediach społecznościowych.

Konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach”

25 września, w ramach działań związanych z kampanią „Sprzątanie Świata 2019”, w Zabrzu odbyła się konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach”. Wydarzenie było skierowane do nauczycieli przyrody i biologii, nauczycieli z placówek przedszkolnych oraz dyrektorów jednostek oświatowych Zabrza. Celem konferencji, którą zorganizowano w sali Fortum przy ul. Wolności 416, było przekazanie informacji dotyczących segregacji odpadów, w tym przepisów i regulacji prawnych, przedstawienie działania firm zajmujących się gospodarką odpadami a także uświadomienie uczestnikom odpowiedzialności za nasze działania w trosce o lepsze życie i otaczające nas środowisko. Konferencja była częścią szerzej zakrojonej kampanii edukacyjnej „Nie śmiećmy - sprzątamy – zmieniamy”.

Konferencja pt. „Porozmawiajmy o odpadach”

18. edycja Konkursu "Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2019"

W dniu 29 października, w Kinoteatrze Rialto w Katowicach, odbyła się uroczysta Gala, podczas której wręczono nagrody Laureatom Konkursu EKOLAURY organizowanego przez Polską Izbę Ekologii. Podczas wydarzenia Miastu Zabrze przyznano prestiżową nagrodę EKOLAURO w dwóch kategoriach:

- „Ochrona Powierzchni Ziemi, Gospodarka Odpadami” za przedsięwzięcie „Rekultywację terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze” w ramach działania 2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich priorytetu II, Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013”. Celem projektu było przywrócenie terenom zdegradowanym i zdewastowanym działalnością przemysłową o łącznej powierzchni 183 ha, wartości przyrodniczych oraz znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.
- „Energooszczędność, Efektywność Energetyczna” za przedsięwzięcie „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Zabrze”.

Od 2002 r. Polska Izba Ekologii z sukcesem organizuje Konkurs EKOLAURY, promując najefektywniejsze i ekoinnowacyjne działania i prace podejmowane na rzecz ochrony środowiska. Konkurs ma zasięg ogólnopolski i skierowany jest do przedsiębiorstw, instytucji, organizacji pozarządowych i samorządów. Jego głównym celem jest wyróżnianie podmiotów zaangażowanych w edukację ekologiczną; popularyzacja inwestycji i działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, a także promowanie

nowatorskich rozwiązań mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego. Ekolaury i wyróżnienia są przyznawane w dziewięciu kategoriach: Gospodarka wodno-ściekowa; Ochrona powierzchni ziemi, gospodarka odpadami; Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii; Ekoprodukt, zielone technologie; Edukacja ekologiczna, ochrona przyrody; Energooszczędność, efektywność energetyczna; Czysta Produkcja; Gmina, związek gminny przyjazny środowisku oraz Całokształt działalności na rzecz ochrony środowiska.

Ekolaury Polskiej Izby Ekologii 2019

Racjonalna gospodarka odpadami

Usprawnienie systemu gospodarowania odpadami - EcoHarmonogram

Od 1 lipca 2019 w Zabrzu funkcjonuje aplikacja mobilna Eco Harmonogram. Usługa w atrakcyjny i przystępny sposób przybliży mieszkańcom Zabrze zasady segregacji odpadów komunalnych. Jej celem jest usprawnienie systemu gospodarowania odpadami.

Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci. Dodatkowo Eco Harmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi. Aplikację można pobrać na urządzenia mobilne z systemem Android lub iOS.

W 2019 roku przyjęto do realizacji Uchwałę nr VIII/99/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie wezwania do zaprzestania używania jednorazowych plastikowych opakowań, naczyń, sztućców, słomek, rurek w instytucjach miejskich a także na imprezach organizowanych przez miasto oraz przez podmioty zewnętrzne dotowane z budżetu miasta.

Likwidacja dzikich wysypisk

Zadanie realizowane jest w trybie ciągłym. W 2019 roku zrealizowanych zostało 55 zleceń na likwidację dzikich wysypisk w 74 lokalizacjach na terenie Miasta Zabrze w łącznej kwocie 79,969,04 zł.

Racjonalna gospodarka odpadami – hermetyzacja regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK).

MPGK sp. z o.o. w Zabrzu, którego właścicielem jest FCC Polska Sp. z o.o. rozpoczęło w 2017 r. prace inwestycyjne związane z hermetyzacją instalacji do mechanicznego i biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W tym samym roku Prezydent Zabrze powołała zespół do współpracy przy realizacji inwestycji. Zadaniem zespołu było systemowe rozwiązywanie problemu uciążliwości zapachowych związanych z funkcjonowaniem wysypiska. Efektem działania zespołu była optymalizacja procesu inwestycyjnego realizowanego przez MPGK. Realizacja projektu modernizacji Zakładu Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej rozpoczęła się w 2018 roku, po otrzymaniu wszystkich wymaganych pozwoleń związanych z przeprowadzeniem niezbędnych robót budowlanych mających na celu hermetyzację instalacji. Prace obejmowały:

- dobudowę nowej instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów składającej się z 6 zamkniętych bioreaktorów żelbetowych z systemem napowietrzania w których zachodzić będą procesy intensywnego kompostowania fazy I stabilizacji odpadów,
- zastąpienie techniki II fazy dojrzwania stabilizatu, dojrzwaniem w aktualnie wykorzystywanych do I etapu stabilizacji (kompostowanie intensywne) modułów żelbetowych przykrytych otwieranym dachem wykonanym z półprzepuszczalnej membrany Goretex (tunele „BIODEGMA”),

- modernizację istniejących tuneli „BIODEGMA” poprzez wymianę otwieranego dachu wyposażonego w membranę na stały, szczelny i nieotwierany dach jednospadowy,
- budowę zamykanej i zadaszonej hali operacyjnej w której znajdować się będzie 6 nowych bioreaktorów, strefa załadunku i rozładunku odpadów oraz odbywać się będzie przesiewanie otrzymanego stabilizatu,
- budowę zamykanego i zadaszonego łącznika (hala pomiędzy bioreaktorami betonowymi i tunelami „BIODEGMA”), który będzie miał za zadanie zapobieganie wydostawaniu się nieoczyszczonego powietrza w trakcie załadunku i rozładunku tuneli oraz załadunku stabilizatu na samochody transportujące go poza instalację,
- przedłużenie i zabudowę przenośników taśmowych transportujących frakcję podsitową z hali mechanicznego przetwarzania odpadów do nowego łącznika, co wyeliminuje transport odpadów ładowarkami kołowymi na otwartej przestrzeni,
- zabudowę zewnętrznego biofiltra, którego zadaniem będzie oczyszczanie powietrza procesowego powstałego w hali operacyjnej (w tym z nowych bioreaktorów), łącznika i zmodernizowanych tunelach „BIODEGMA”, dodatkowo będzie on oczyszczał powietrze z hali mechanicznego przetwarzania odpadów (będzie ona wykorzystywana jako czerpnia powietrza dla potrzeb zmodernizowanej instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów),
- adaptację systemu wentylacji do nowych funkcji, w tym zabudowa dwóch wentylatorów zasilających obiegu wewnętrznego, tj. wentylatora zasysającego powietrze z nowych bioreaktorów i wentylatora zasysającego powietrze z tuneli „BIODEGMA”, obydwa strumienie zanieczyszczonego powietrza łączą się w jeden w zainstalowanym kolektorze wentylacyjnym i trafiają do biofiltra,
- przebudowę (rozbudowę) istniejącej sieci kanalizacji deszczowej poprzez wykonanie studni chłonnych, do których odprowadzany będzie nadmiar wód opadowych i roztopowych (tzw. czystych) z dachów i terenów nie narażonych na zanieczyszczenie za pośrednictwem szczelnego zbiornika retencyjnego.

Zakład Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej

Do końca roku 2019 zrealizowana została większość prac, w tym: budowa nowych zamkniętych bioreaktorów, zabudowa nowego systemu wentylacji z końcowym biofiltrem, zabudowa i przedłużenie przenośników, przebudowano system kanalizacji. Po zrealizowaniu wymienionego wyżej zakresu prac, roboty budowlane zostały wstrzymane na czas uzyskania przez zarządzającego instalacją zmiany pozwolenia zintegrowanego wymaganego dla tego typu instalacji w zakresie wykonanych prac. Inwestor oczekuje na stosowne pozwolenie tj. decyzję zmieniającą pozwolenie zintegrowane dla tej instalacji wydawane przez Marszałka Województwa. Prawomocnie zmienione pozwolenie pozwoli z kolei na uruchomienie zmodernizowanej instalacji w części, która została zrealizowana oraz podjęcie wstrzymanych robót co skutkować będzie zakończeniem w całości zaplanowanej modernizacji.

Zastosowane przy modernizacji obiektu rozwiązania techniczne pozwolą wyeliminować uciążliwości zapachowe pochodzące z zakładu. Wybudowany obiekt wyposażony jest bowiem w nowoczesny system urządzeń do oczyszczania powietrza. Modernizacja zakładu to jedna z najważniejszych dla Zabrze inwestycji. Jej celem jest pełna hermetyzacja procesu biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Pozwoli to wyeliminować ewentualne uciążliwości zapachowe, a tym samym podnieść komfort życia mieszkańców sąsiadujących z zakładem. Wartość projektu, dla którego finansowanie zostało zapewnione przez właściciela – firmę FCC Polska Sp. z o.o. to ok. 15 mln zł.

**WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA
(CEL STRATEGICZNY C13)**Infrastruktura drogowa i towarzysząca

Zabrze konsekwentnie modernizuje swój układ komunikacyjny. W 2019 roku w mieście prowadzonych było wiele inwestycji drogowych. Dużym wsparciem dla prowadzonych działań są środki z Funduszu Dróg Samorządowych. Dzięki rządowemu wsparciu w mieście powstają nowe drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą, a stare są remontowane i modernizowane. W 2019 roku pozyskano 11 mln zł na inwestycje drogowe w ramach Funduszu.

Inwestycje drogowe prowadzone przez Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej w Zabrzu w 2019 roku:

- Przebudowa ul. Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego, wartość umowy – 8,2 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Przebudowa wiaduktu w ciągu DK 88 (nad ulicą Hagera) dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym w mieście Zabrze, wartość umowy – 3,9 mln zł, termin wykonania: II Etap – sierpień 2019 r.,
- Budowa ulicy Lawendowej na Osiedlu Słoneczna Dolina, wartość umowy – 2,9 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Budowa ulicy Jowisza na Osiedlu Słoneczna Dolina, wartość umowy – 2,98 mln zł, termin wykonania: wrzesień 2019 r.,
- Rozbudowa ulicy Handlowej w Zabrzu - Zadanie nr 1 - Budowa drogi wewnętrznej na północ od ulicy Handlowej, wartość umowy – 971 tys zł, termin wykonania: listopad 2019 r.,
- Przebudowa istniejącego ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową oświetlenia i elementami małej architektury w Zabrzu, ul. Młodego Górnika, wartość umowy – 737 tys. zł, termin wykonania: sierpień 2019 r.,
- Budowa ekranów akustycznych wzdłuż DK88 przy ul. Kruczka, wartość umowy – 1,7 mln zł, realizacja: styczeń – kwiecień 2019 r.,
- Orlik w Maciejowie – kontynuacja budowy drogi dojazdowej do obiektu ORLIK 2012 na terenie Parku Rodzinnego przy ul. Kondratowicza w dzielnicy Maciejów, wartość umowy – 221 tys. zł, termin wykonania: lipiec 2019 r.,
- Przebudowa łączników ul. Nowowiejskiego – Szafarczyka/ Szafarczyka, Pomorska/ Pomorska – Nowowiejskiego, wartość umowy – 0,5 mln zł, termin wykonania: sierpień 2019 r.
- Zagospodarowanie terenu pomiędzy ulicami Banachiewicza, Galileusza oraz Gagarina (miejsca postojowe oraz chodnik wraz z oświetleniem) w ramach

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

Zabrzańskiego Budżetu Partycypacyjnego Edycja 2018 – Projekt nr P0048, wartość umowy – 197 tys. zł, termin wykonania: grudzień 2019 r.,

- Remont chodnika – przejście z osiedla na przystanek autobusowy oraz do przedszkola nr 36; budowa chodnika obok dawnej siedziby poczty na os. Kopernika

wartość umowy – 37,7 tys. zł, termin zakończenia prac: wrzesień 2019 r.,

- Budowa chodnika przy budynkach ul. Szybowej 7B do 4B w Zabrzu, wartość umowy – 58 tys. zł, termin zakończenia prac: sierpień 2019 r.,

- Doświetlenie 6 przejść dla pieszych w ciągu ulicy 3 Maja.

Planowany termin realizacji: 17.12.2019r. – 30.06.2020 r.,

wartość umowy: 192 tys. zł,

- Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Roosevelta. Planowany termin realizacji: 17.12.2019r. - 31.08.2020 r.,

wartość umowy: 7,9 mln zł,

Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina.

Budowa dróg wraz infrastrukturą towarzyszącą wpływa na i intensywność rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny. W latach 2018-2019 powstały tam trzy nowe drogi: Neptuna, Jowisza i Ławendowa. Zakres zadania obejmował budowę sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, ponadto zabezpieczenie sieci elektroenergetycznych, teletechnicznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacji sanitarnej. Łączna wartość inwestycji przekroczyła 7 mln zł. Kolejne przedsięwzięcia drogowe w obszarze Osiedla są w planach.

Skrzyżowanie ulic Jowisza i Neptuna na Osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu

Ul. Lawendowa

Modernizacja ul. Piłsudskiego.

We wrześniu zakończył się I etap jednej z najważniejszych inwestycji drogowych tj. przebudowa ulicy Piłsudskiego, stanowiącej ważny element układu drogowego miasta. Wartość zrealizowanej inwestycji wyniosła 8,2 mln zł. Zakres robót obejmował:

- wymianę podbudowy i nawierzchni ulicy Piłsudskiego,
- przebudowę skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ulicami: Chłopską, Webera, Zieleniewskiego, Fredry, Armii Krajowej i Łangowskiego,
- budowę i przebudowę kolektora kanalizacji deszczowej,
- przebudowę zabezpieczeń urządzeń elektroenergetycznych,
- przebudowę i zabezpieczenie urządzeń teletechnicznych.

Ulica Piłsudskiego w Zabrzu

W ramach kontynuacji modernizacji ul. Piłsudskiego w 2019 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie robót w ramach II etapu polegającego na budowie ronda w miejscu skrzyżowania ulic: Roosevelt i Piłsudskiego. Wybrano wykonawcę, a następnie podpisano z nim umowę. Projekt nowego ronda przewiduje także przebudowę i budowę: chodników, ścieżek rowerowych, miejsc postojowych, oświetlenia ulicznego oraz odwodnienia. Wartość umowy wynosi blisko 8 mln zł.

Przebudowa wiaduktu w ciągu DK-88 nad ulicą Hagera.

Kolejną inwestycją, w ramach realizowanych zadań związanych ze stałą, kompleksową rozbudową i remontami dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, była „Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi DK88 nad ul. Hagera dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. Zadanie podzielone zostało na 2 etapy, które obejmuje w szczególności (w pierwszym etapie) roboty wykonywane od spodu wiaduktu, z poziomu ul. Hagera, a w tym m.in.:

- naprawę betonowych podpór,
- naprawę i wzmocnienie belek skrajnych,
- wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego naprawianych i nowych elementów.

Następnie (w drugim etapie) wykonywane zostały prace na wiadukcie, z poziomu drogi DK88, m.in.:

- przebudowę płyty pomostu,
- wykonanie nowej izolacji wodoszczelnej na płycie pomostu,
- naprawę instalacji odwodnieniowej.

Łączny koszt inwestycji wyniósł 3,9 mln zł, termin realizacji zadania: 14 sierpnia 2019 r.

Wiadukt nad ulicą Hagera

Ekrany akustyczne wzdłuż DK88, ul. Kruczka

Ciąg pieszo-rowerowy, ul. Młodego Górnika

Droga dojazdowa do boiska Orlik w Maciejowie

Planowane do realizacji, najważniejsze inwestycje drogowe:

- Budowa przedłużenia ulicy Piłsudskiego do ulicy Szkubacza
- Budowa przedłużenia Alei Korfantego do ulicy Brygadzystów
- Budowa drogi łączącej KSSE (ul. Goduli) z autostradą A1 w Zabrzu (ul. Witosa)
- Budowa ul. Nowo-Hagera
- Przebudowa obiektów inżynierskich na terenie Miasta Zabrze dla poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w mieście Zabrze
- Budowa ulicy Obrońców Westerplatte – boczne w Pawłowie
- Budowa ulicy Sudeckiej w Pawłowie
- Budowa ulicy Hubera w Maciejowie
- Budowa ulic: Czekanowskiej, Ducha, Dąbka, Na Lesie, Złotej i Wosia w Grzybowicach
- Budowa przedłużenia ulicy Marii Skłodowskiej – Curie od ulicy Franciszkańskiej

Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. W 2019 rozpoczęła się realizacja kolejnego etapu remontu torowisk. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3 Maja, Bytomskiej, Brysza czy Wolności. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu. Obecnie modernizowane są odcinki torowisk będą w ramach działania pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej

w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II”. Projekt obejmuje następujące obszary:

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Prof. Zbigniewa Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami”, - zadanie 6.1

Termin realizacji: I kwartał 2019 – II kwartał 2020 r.,

Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1640 mtp,

Wartość umowna: 24,8 mln zł.

Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrzu, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrzu, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami”, - zadanie 6.2

Termin realizacji: II kwartał 2020 – I kwartał 2021 r.,

Dwutorowa linia tramwajowa o długości 1600 mtp,

Wartość kosztorysowa: 11 mln zł,

- „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki”, - zadanie 8.2

Planowany termin realizacji: III kwartał 2020 - IV kwartał 2022 r.,

Dwutorowa linia tramwajowa o długości 2760 mtp,

Wartość szacunkowa: 26,2 mln zł.

- „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrzu od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą”, - zadanie 15

Planowany termin realizacji: 2020 - 2021 r.,

Jednotorowa linia tramwajowa o długości 3350 mtp,

Wartość szacunkowa: 14,5 mln zł.

- „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knuruwskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrze”, - zadanie 8.1

Planowany termin realizacji: III kwartał 2020 r. - I kwartał 2021 r.,

Dwutorowa linia tramwajowa o długości 454 mtp,

Wartość szacunkowa: 4,7 mln zł

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrzu od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską, - zadanie 8.3

Planowany termin realizacji: I kwartał 2021 roku - III kwartał 2022 r.

Dwutorowa linia tramwajowa o długości 7260 mtp

Wartość szacunkowa: 18,1 zł

Na finansowanie kolejnego zadania w najbliższych latach planuje się przeznaczyć z budżetu miasta kwotę w wysokości ok. 20 mln zł.

Zadania realizowane w 2019 roku przez Zakład Torów i Sieci środkami własnymi spółki Tramwaje Śląskie S.A. na terenie miasta Zabrze:

Inwestycyjne:

- Realizacja w 2019 r. zadania pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej od Potoku Julka do Pętli Biskupice”, długość: 2.200 mtp, koszt inwestycji: 3.643.994 zł;
- W latach 2019/2020 zadanie pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Młyńskiej do ul. Hagera”, długość: 3.100 mtp, koszt inwestycji: 3.100.000 zł.

Eksploatacyjne:

- W roku 2019 zadanie pn.: „Naprawa torowiska wzdłuż ul. Mikulczyckiej – od ul. Gdańskiej do Mostostalu”, długość: 450 mtp
- Ponadto w planie na 2020 rok ujęto zadanie pn.: „Modernizacja torowiska i sieci trakcyjnej wzdłuż ul. Bytomskiej od ul. Hagera do ul. Stalmacha”, szacunkowy koszt zadania to: 3.500.000 zł (dla powyższego odcinka w planie inwestycyjnym ujęto również modernizację dwóch przejazdów drogowo – tramwajowych).

Aktywna mobilność miejska - Budowa centrum przesiadkowego

Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego. Inwestycja jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych w całej historii miasta. W pierwszej kolejności został opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument strategiczny zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Kolejnym etapem było opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które były podstawą do wykonania następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze” poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: „Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą”. Umowa będzie realizowana do lipca 2022 roku, a jej zakres rzeczowy obejmuje realizację następujących etapów:

- Etap I – Wykonanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej;
- Etap II - Wykonanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych (min. 3 alternatywne propozycje dla maks. 5 lokalizacji pod budowę węzłów przesiadkowych);
- Etap III – Wykonanie koncepcji architektonicznych, na podstawie wybranej przez Zamawiającego koncepcji funkcjonalno-użytkowej (min. 3 alternatywne propozycje dla danej lokalizacji);
- Etap IV – Wykonanie projektu budowlanego, kosztorysu inwestorskiego na podstawie zatwierdzonej przez Zamawiającego koncepcji architektonicznej wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnych niezbędnych do realizacji przedmiotu zamówienia;
- Etap V – Wykonanie dokumentacji wykonawczej, kosztorysu inwestorskiego, STWIOR opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia na wybór wykonawcy robót,
- Etap VI – Pełnienie nadzoru autorskiego w czasie realizacji inwestycji.

Do końca 2019 roku zostały wykonane pierwsze trzy etapy zakresu rzeczowego umowy. Etapy I-II zostały wykonane w 2018 r., natomiast w 2019 r. został wykonany etap III umowy – zostały opracowane koncepcje architektoniczne dla 4 lokalizacji

W chwili obecnej trwa realizacja etapu IV, czyli wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji niezbędnych do realizacji inwestycji.

W związku z realizacją projektu odbyły się również konsultacje społeczne. Celem konsultacji było zapoznanie mieszkańców miasta Zabrze z założeniami, wizją i celami rozwoju systemu transportowego i zarządzania mobilnością oraz poznanie ich opinii w tym zakresie. Konsultacjom społecznym poddana została również kwestia lokalizacji węzłów przesiadkowych z parkingami. Następnie wykonano badania terenowe, prowadzone przez ankietatorów. Badania prowadzono zarówno w instytucjach publicznych, zakładach pracy, jak i w szkołach ponadgimnazjalnych. Dotyczyły preferencji wyboru środka transportu, oceny zaspakajania potrzeb przewozowych w zakresie częstotliwości, czasu i kosztów przejazdu, standardu podróżowania oraz systemu informacji pasażerskiej istniejącej komunikacji. W ankietach zostały zawarte pytania także o kryteria wyboru środka transportu: koszt, czas przejazdu, niezawodność, dostępność przestrzenna, bezpieczeństwo.

Zgodnie z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Zabrze na lata 2017-2026 zakłada się realizację 4 węzłów przesiadkowych w następujących lokalizacjach:

- 1) Rejon ulic: Johanna Goethego, Plac Dworcowy i 3 Maja;
- 2) Rejon ulic: Przystankowej i Mikulczyckiej;
- 3) Rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia;
- 4) Rejon ulic: Wilibalda Winklera, Makoszowska i 3 Maja.

Wizualizacja centrum przesiadkowego przy ul. Goethego

W ramach centrum przesiadkowego przewiduje się infrastrukturę związaną z elektromobilnością. W ramach inwestycji w każdej lokalizacji powstanie 1 peron autobusowy z możliwością ładowania autobusów elektrycznych, miejsca postojowe

do ładowania pojazdów elektrycznych oraz miejsca postojowe do ładowania rowerów elektrycznych.

Wizualizacja centrum przesiadkowego w Rokitnicy, rejon ulic: Krakowskiej i Ofiar Katynia,

W ramach zadania dot. budowy centrum przesiadkowego w 2019 roku wydano łącznie 1,33 mln zł. Kwota ta obejmuje wydatki związane z umową na wykonanie dokumentacji projektowej oraz usługę inżyniera kontraktu.

Zgodnie z umową w 2020 r. zostaną wykonane etapy IV i V umowy, tj. projekty budowlane i wykonawcze. Wydane zostały wszystkie decyzje administracyjne niezbędne do realizacji inwestycji. Na przyszły rok planowane jest również złożenie wniosku o dofinansowanie projektu budowy centrów przesiadkowych w 2 lokalizacjach w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego – ZIT.

Planowana wartość inwestycji to ponad 100 mln zł:

- Budowa centrum przesiadkowego przy ul. Goethego: 81 892 917,76 PLN
- Budowa centrum przesiadkowego w Rokitnicy: 26 344 425,28 PLN

Mobilność Miejska - Polityka rowerowa miasta.

Polityka rowerowa powstała w celu usystematyzowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Miasta Zabrze. Głównym celem strategicznym Polityki Rowerowej Zabrze jest zwiększenie udziału ruchu rowerowego w ogólnej liczbie podróży realizowanych na terenie miasta. Wdrażanie Polityki rowerowej miasta Zabrze jest w trakcie realizacji. Do głównych działań mających na celu realizację „Polityki rowerowej” należy:

- 1) Rozwój miejskiej sieci tras i ścieżek rowerowych. Obecnie w mieście istnieje:
 - 30,2 km ścieżek rowerowych

- 57,5 km tras rowerowych (Zabrzeński szlak rowerowy- trasa główna)
 - 19 km tras rowerowych (Zabrzeński szlak rowerowy – trasa alternatywna)
 - 14,5 km ciągów pieszo – rowerowych
- 2) Stworzenie ścieżek rowerowych, które prowadziłyby z dzielnic do centrum miasta. W pierwszej kolejności realizowana jest trasa północ – południe łącząca północne dzielnice miasta z istniejącym ciągiem pieszo - rowerowym przy ul. prof. Winklera. Wytyczono propozycję śladu trasy w oparciu o którą ogłoszono przetarg na wykonanie dokumentacji technicznej. Przetarg został unieważniony, planowane jest jego powtórzenie.
- W związku z koniecznością powiązania zabrzeńskich ścieżek rowerowych z drogami rowerowymi miast ościennych oraz planami Górnośląsko - Zagłębiowskiej Metropolii konieczne jest opracowanie koncepcji rozwoju sieci dróg rowerowych na terenie miasta Zabrze. W 2020 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na wykonanie koncepcji.
- 3) Uwzględnianie w projektach nowych dróg budowy, wzdłuż tych dróg, ścieżek rowerowych lub szlaków pieszo-rowerowych. Przykładem takiego działania jest budowa nowych dróg rowerowych o długości 4,5 km w strefie ekonomicznej oraz budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic Lawendowej i Jowisza na osiedlu Słoneczna Dolina. W projektach budowy przedłużenia al. Korfanteo, budowy skrzyżowania ul. Roosevelta z ul. Piłsudskiego oraz budowy ul. Handlowej – odcinka południowego przewidziano realizację ścieżek rowerowych w ramach tych inwestycji.

Droga rowerowa w strefie ekonomicznej, ul. Donnersmarcka

- 4) Stosowanie podczas budowy ścieżek rowerowych materiałów jak najbardziej bezpiecznych i komfortowych dla rowerzystów. W uzgodnieniu z przedstawicielami środowisk rowerowych ustalono preferowanie asfaltu jako materiału do budowy nowych ścieżek.
- 5) Popularyzacja transportu rowerowego jako ekologicznej i prozdrowotnej alternatywy dla transportu samochodowego oraz popularyzacja turystyki i rekreacji rowerowej. Corocznie w mieście organizowane są wydarzenia promujące rower jako aktywny sposób spędzania czasu. Zabrze od trzech lat jest metą jednego z etapów wyścigu Tour de Pologne – jednej z największych imprez kolarskich na świecie.
- 6) Wzbogacenie infrastruktury rowerowej o parkingi oraz wypożyczalnie rowerów miejskich. W 2019 r. utworzono 8 stacji rowerów miejskich. Planowane jest coroczne zwiększenie ich ilości, docelowo do minimum jednej stacji w każdej dzielnicy. W pierwszej kolejności stacje rowerowe zlokalizowano przy obiektach szlaku turystyki przemysłowej. W ramach realizacji „Centrum Przesiadkowego w Zabrzu” planowana jest budowa parkingów Bike&Ride i Park&Ride oraz ścieżek rowerowych.

ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO
(CEL STRATEGICZNY C14)

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi bardzo ważny element polityki miejskiej. W Zabrzu mocno są wspierane działania prowadzone przez inwestorów prywatnych, społecznych i publicznych ukierunkowane na rozwoju budownictwa mieszkaniowego. Liczne, prowadzone inwestycje mają na celu stworzenie również infrastruktury technicznej na terenach przeznaczonych pod budownictwo.

Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań oraz podnosi regularnie ich standard. Na dzień 31.12.2019 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12 280 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 562 225,81 m².

W 2019 roku były realizowane dwie inwestycje w ramach publicznego budownictwa mieszkaniowego, tj. budowa osiedla przy ul. Trocera oraz przy ul. Żywieckiej.

Osiedle przy ul. Trocera w Zabrzu

- Inwestycja przy ulicy Trocera prowadzona była przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego (ZBM-TBS) Sp. z o.o. Budowa zakończyła się 31 maja 2019 r. W ramach przedsięwzięcia powstało osiedle składające się z sześciu czterokondygnacyjnych budynków. Nowopowstałe osiedle dysponuje zasobem 72 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 4 000 m². Dla przyszłych mieszkańców

- przygotowano także 96 miejsc parkingowych. Inwestycja powstała w latach 2016 -2019r. Budowa osiedla przy ul. Trocera kosztowała ok. 15 mln zł.
- Budowa bloków mieszkalnych przy ul. Żywieckiej realizowana jest przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (MTBS). Inwestycja obejmuje budowę osiedla składającego się z 12 budynków mieszkalnych. Osiedle powstaje w dzielnicy Kończyce na ul. Żywieckiej. W 2019 roku ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na usługę pn. „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego nr 10 przy ul. Żywieckiej w Zabrzu wraz z niezbędną infrastrukturą”. Wartość inwestycji to ok. 3,5 mln zł. W ramach przedsięwzięcia ma zostać wybudowany kolejny blok mieszkalny. Będzie to trójkondygnacyjny budynek z 11 mieszkaniami (jednopokojowe, dwupokojowe oraz trzypokojowe). Zakończenie inwestycji planowane jest w II półroczu 2020 r. Na koniec 2019 roku na Osiedlu przy ul. Żywieckiej wybudowanych i oddanych do użytkowania było 6 domów wielorodzinnych o łącznej liczbie mieszkań wynoszącej 79 lokali. Koszt budowy wyniósł ok. 12,6 mln zł.

Osiedle przy ul. Żywieckiej W Zabrzu

Zasób mieszkaniowy Osiedla przy ul. Żywieckiej w Zabrzu					
Lp.	Etap realizacji	Liczba budynków	Liczba lokali	Koszt budowy	Okres budowy
1.	wybudowano	6	79	ok. 12,6 mln zł	2012 - 2018
2.	w trakcie budowy	1	11	ok. 3,5 mln zł	2019 - 2020
3.	planowane	3	36	ok. 11 mln	2020 - 2022
Opracowanie: Wydział Zarządzania Mieniem					

Infrastrukturę techniczną na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe - Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina.

W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny, podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej. W ostatnim czasie na Osiedlu powstały trzy nowe drogi: Neptuna, Jowisza i Lawendowa. Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji, wzrost liczby mieszkańców, ma pozytywny wpływ na dochody podatkowe Miasta.

Słoneczna Dolina, ul. Jowisza

Inwestorzy prywatni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego – Osiedle Zielona Dolina.

Wizualizacja projektu I etapu budowy osiedla Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

Osiedle Zielona Dolina przy ul. Łąkowej w dzielnicy Mikulczyce to projekt kierowany do osób poszukujących mieszkania w spokojnej, zielonej okolicy. W 2019 roku trwała realizacja I etapu inwestycji, który obejmuje budowę trzech, 4 kondygnacyjnych domów wielorodzinnych z 80 mieszkaniami. Kolejne fazy projektu realizowane będą na terenie o powierzchni 28 ha. Ok. 20 ha zostanie przeznaczone na zabudowę mieszkaniową. Utworzą ją zarówno budynki wielorodzinne, szeregowe, jak i domy jednorodzinne. Pozostałe 8 ha zostanie zagospodarowane na cele rekreacyjne.

Budowa osiedla Zielona Dolina, ul. Łąkowa w Zabrzu

PODNOSENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW
MIESZKANIOWYCH (CEL STRATEGICZNY C15)

Remontowanie i modernizowanie budynków mieszkaniowych

Najważniejsze zadania związane z gospodarką mieszkaniową prowadzone przez Wydział Zarządzania Mieniem, w tym m.in.:

- utrzymanie budynków użytkowych Gminy – bezpośredni wpływ ma ilość zawieranych umów najmu, dzierżawy i użytkowania nieruchomości gminnych. Wydatki na powyższym zadaniu ponoszone są w głównej mierze na ochronę i utrzymanie nieruchomości (pustostanów), które nie zostały wynajęte – poniesiono wydatki w wysokości 298,8 tys. zł,
- utrzymanie stanów technicznych budynków - remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 10 wyburzeń, remonty w 16 budynkach mieszkalnych i użytkowych,
- przygotowanie 55 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowania dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – poniesiono wydatki w wysokości ponad 2,1 mln zł,
- remonty lokali socjalnych i chronionych z finansowym wsparciem Banku Gospodarstwa Krajowego – za ponad 1,2 mln zł wykonano remonty 18 lokali socjalnych oraz opracowano 1 dokumentację kosztorysową na remont mieszkania socjalnego,
- remonty i modernizacje mieszkań romskich – przeprowadzono remonty 4 lokali mieszkalnych na potrzeby społeczności romskiej w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w latach 2014-2020 – wykonanie wyniosło prawie 206,2 tys. zł.

Zadania prowadzone przez Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami. W 2019 roku rozdysponowano środki związane z gospodarką mieszkaniową w szczególności na:

- utrzymanie zasobów komunalnych Miasta, w skład których wchodzi mieszkania komunalne (3.877 szt.), mieszkania socjalne (1.700 szt.), budynek użytkowy - 1 szt. łącznie wydatkowana kwota wyniosła 12,7 mln zł.
- utrzymanie mieszkań wchodzących w skład wspólnot mieszkaniowych w ilości 1.222 szt. za kwotę 23,4 mln zł,
- utrzymanie stanów technicznych zasobów komunalnych, tzn. przeglądy techniczne ww. budynków - przeprowadzono 571 przeglądów technicznych - wykonanie za kwotę 1,6 mln zł,

- utrzymanie zasobów Skarbu Państwa w ilości 59 mieszkań. Wydatkowano środki w wysokości 42,4 tys. zł, pochodzące z dotacji celowej budżetu państwa,

Zestawienie realizowanych przez JGN termomodernizacji budynków (wnioski do RPO WSL 2014-2020)			
Lp.	Adres	Wartość inwestycji	Termin zakończenia
1.	Ks. Tomeczka 4	756 586,85 zł	2019 - 2020
2.	Ks. Tomeczka 6		
3.	Ks. Tomeczka 8	1 133 983,30 zł	
4.	Ks. Tomeczka 10		
5.	11 Listopada 159-161	1 000 000,00 zł	
6.	Ks. Tomeczka 2	1 100 000,00 zł	
Opracowanie: Jednostka Gospodarowania Nieruchomościami			

Budynek przy ul. 11 Listopada 110-112 po termomodernizacji, źródło: JGN w Zabrzu

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami dzięki dotacji z GZM mogła zrealizować inwestycję podnoszącą standard istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych. W ramach realizacji projektu pn. „Likwidacja niskiej emisji w budynkach wielorodzinnych

na terenie Miasta Zabrze” wyremontowanych zostało 11 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w następujących lokalizacjach:

- przy ul. Słonecznej 47-49,
- Reform Rolnych 3 oraz 20,
- Żeromskiego 23 oraz 30,
- Daszyńskiego 2,
- Wojska Polskiego 5-7,
- Opawskiej 5-7,
- Wolności 191-191a,
- Zamoyskiego 9.

W ramach prac wykonano termomodernizację i modernizację budynków wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na ekologiczne.

Okres realizacji projektu: I kwartał 2019 r. do 31.12.2019 r.

Działania prowadzone przez ZBM-TBS sp. z o.o.

Ograniczenie niskiej emisji na Osiedlu Zandka – I etap obejmujący budynki przy ul. Bytomskiej 3, 3a, 3b oraz Krakusa 6, łącznie 48 mieszkań.

W ramach realizacji projektu prowadzono następujące roboty:

- adaptacja pomieszczenia piwnicznego na wymiennikownię,
- renowacja klatki schodowej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej klatki schodowej,
- wybudowanie brakujących łazienek,
- malowanie mieszkań po remoncie,
- rozbiórka urządzeń grzewczych,
- renowacja kominów wentylacyjnych,
- położenie nowych okładzin ceramicznych w istniejących łazienkach,
- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- instalacja wody zimnej i kanalizacji.

W 2019 prowadzono remont zasobów mieszkaniowych na Zandce, w wyniku którego podwyższony został standard mieszkań. Pod nadzorem konserwatora zabytków została przeprowadzona modernizacja i termomodernizacja nieruchomości oraz zmieniony system grzewczy. W ramach prac prowadzonych w pierwszych budynkach rozebrane zostały stare piece kaflowe. W piwnicach powstały wymiennikownie ciepła, a na klatkach schodowych i w mieszkaniach wykonywane są instalacje centralnego ogrzewania. We wszystkich pomieszczeniach, w których niezbędne było kucie ścian, wykonywane były roboty murarskie i malarskie. Ekipy budowlane wymieniały okna na klatkach schodowych i drzwi wejściowe do budynków. Wszystkie kuchnie i łazienki zyskują wentylację, a

przewody wentylacyjne są czyszczone i foliowane. W lokalach, w których nie było łazienek, lokatorzy zyskają nowe łazienki. Podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oznacza również dostarczanie do mieszkań ciepłej wody użytkowej. Koszt I etapu ok. 3,2 mln zł. Zakończenie I etapu zaplanowane zostało na luty 2020 roku.

Roboty remontowo-budowlane w zasobach ZBM-TBS sp. z o.o. w 2019 roku	
Roboty remontowo – budowlane w poszczególnych zasobach	Wartość brutto (zł)
W budynkach i lokalach mieszkalnych powierzonych w użytkowanie	115 903,82
W budynkach o nieuregulowanym stanie prawnym	367 772,42
W budynkach stanowiących własność Spółki	775 305,56
Udział w kosztach remontów wspólnot mieszkaniowych z użytkowaniem ZBM-TBS Sp. z o.o.	3 495 565,00
Razem	4 754 546,80
Opracowanie: ZBM-TBS sp. z o.o.	

Zabytkowe zasoby mieszkaniowe

Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane były wykonane w 2019 r. w Zabrzu w następujących zabytkowych budynkach mieszkalnych:

- budynek mieszkalny przy ul. Józefa Chełmońskiego 6 - wykonano renowację elewacji frontowej i remont klatki schodowej budynku,
- budynek mieszkalny przy ul. Komuny Paryskiej 15a - wykonano remont dachu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynku
- budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a - wykonano wymianę pokrycia dachu
- budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34 - wykonano wymianę pokrycia dachu
- budynek przy ul. Nowowiejskiego 33. - wykonano wymianę pokrycia dachu

Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych, które nie stanowią wyłącznej własności gminy, na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2019 r. wyniosła 158 tys. zł.

Budynek przy ul. Komuny Paryskiej 15a – osiedle Ballestrema

Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a – osiedle Ballestrema

Budynek przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34 – osiedle Ballestrema

P4. ZNACZĄCA POZYCJA METROPOLITALNA

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrze w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii”. W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna” wyznaczono następujące cele strategiczne:

C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej

C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych

C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury

C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu

C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach priorytetu P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2019 roku

Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Realizacja strategii w ramach IV priorytetu:

INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ (CEL STRATEGICZNY C16)

Turystyka przemysłowa

Nagroda Europa Nostra– Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu

21 maja Komisja Europejska i Europa Nostra ogłosiły zwycięzców Nagrody Dziedzictwa Europejskiego/Nagrody Europa Nostra – najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. W 2019 roku nagrodą uhonorowano 25 laureatów z 16 państw. Wśród zwycięzców, w kategorii konserwacja, znalazł się jeden, wyjątkowy obiekt z Polski – Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. Sztolnia była jedynym, w tej edycji konkursu, obiektem z obszaru dziedzictwa przemysłowego w Europie i jednym z trzech w Polsce, które dostały tego zaszczytu w całej historii nagród.

Ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego- Europa Nostra 2019, Fot. Apolline Cornuet/Europa Nostra

29 października 2019 roku w niedawno odrestaurowanym Théâtre du Châtelet w Paryżu miała miejsce oficjalna ceremonia wręczenia Nagród Dziedzictwa Europejskiego/Nagród Europa Nostra 2019, najbardziej prestiżowego wyróżnienia w dziedzinie dziedzictwa kulturowego w Europie. Wśród zwycięzców, w kategorii konserwacja, znalazła się Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu. To jedno z najważniejszych wyróżnień, jakie otrzymało Muzeum

Górnictwa Węglowego w Zabrzu nie tylko w tym roku, ale w całej historii instytucji. Dodatkowo, spośród wszystkich 25 zwycięzców, jury ekspertów i Zarząd organizacji Europa Nostra wybrało 7 laureatów Grand Prix. Sztolnia Królowa Luiza znalazła się również w tym zaszczytnym gronie. W ceremonii wręczania nagród uczestniczyło ponad 1000 osób, między innymi wysokiego szczebla przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, państw członkowskich, a także wiodący przedstawiciele organizacji dziedzictwa kulturowego z całej Europy. Wyróżnienie przyznane za rewitalizację Sztolni odebrała Pani Prezydent Miasta Zabrze.

Śląska Gala Nagrody Europa Nostra

Śląska Gala Nagrody Europa Nostra odbyła się w dniu 23 listopada. Przyznanie nagrody było symbolicznym zakończeniem i uwieńczeniem najtrudniejszego wyzwania w dziedzinie rewitalizacji, przed jakimi stanęło Muzeum Górnictwa Węglowego, jakim była rewitalizacja i udostępnienie dla celów turystycznych Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej.

Sztolnia Królowa Luiza, będąca częścią Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, to największy kompleks turystyczny, związany z dziedzictwem górnictwa węgla kamiennego w Polsce i absolutny unikat w skali całej Europy. To wyjątkowy zespół zabytków, obrazujący rozwój technik górniczych i przemysłu wydobywczego, powiązań z innymi gałęziami przemysłu i ich wpływu na kształtowanie się regionu. To doskonała ilustracja i reprezentatywny przykład zmian, jakie zachodziły w europejskim przemyśle na przestrzeni ostatnich 200 lat. Najcenniejszymi elementami kompleksu oraz tym, co go wyróżnia w skali całej Europy, są podziemne wyrobiska – dawnej Kopalni Królowa Luiza i towarzyszącej jej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej o łącznej długości przekraczającej 5 km. Nigdzie indziej nie udało się zrewitalizować, zakonserwować

i adaptować dla odwiedzających tak wyjątkowych przestrzeni, przebiegających pod centrum niemal 180-tysięcznego miasta.

Podziemia Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu

Turystyka przemysłowa - działalność inwestycyjna MGW

„Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne” oraz „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska” to projekty w ramach których w 2019 roku rozpoczęto prace budowlane i konserwatorskie. Dzięki nim z ruiny podniesie się zabytkowa wieża ciśnień, w której w przyszłości stanie się miejscem działań społecznych, edukacyjnych, naukowych i kulturalnych. Będzie ona mieściła także wystawę edukacyjno-naukową pn. CARBONEUM. Swoje oblicze zmienia też rejon dawnego szybu Carnall, pracom konserwatorskim poddawane są budynki dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich dawnej skraplarni powietrza (warsztatu elektrycznego), oraz cechowni. W przyszłości powstaną w nich nowoczesna wystawa poświęcona zagrożeniom i katastrofom w górnictwie oraz ratownictwu górniczemu, pokazowy warsztat z kuźnią i magazyny. Przewidziana jest jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią.

Sukcesem zakończył się remont parowej maszyny wyciągowej oraz budowa wytwornicy pary, co pozwoliło dalej utrzymywać ją w ruchu.

Rozpoczęto też prace nad konserwacją zespołu zabytkowego taboru kolejowego, przeprowadzono pierwszy etap konserwacji drewnianych łodzi wydobytych z Główniej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej oraz zabytkowego taboru kolejowego.

Działalność wystawiennicza Muzeum Górnictwa Węglowego

Wystawy stałe i trasy turystyczne:

Kopalnia „Guido”:

- Trasa turystyczna na poziomach 170+320
- Trasa turystyczna „Mroki Kopalni” na poziomie 355
- Trasa turystyczna „Szycha” na poziomie 355

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza (kopalnia „Królowa Luiza” i Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna):

- Kopalnia Edisona (wystawa stała)
- Niezwykła historia. Kopalnia „Królowa Luiza/Zabrze” w latach 1791-1998 (wystawa stała)
- Z górniczą lampą przez wieki (wystawa stała)
- „Podziemna podróż w czasie” (turystyczna trasa piesza)
- Podziemna trasa wodna
- Podziemia Kopalni „Królowa Luiza” (tzw. trasa rodzinna)
- Rewitalizacja Sztolni (wystawa stała w piwnicy Budynku Obsługi Ruchu Turystycznego przy ul. K. Miarki)

Wystawy czasowe w 2019 roku:

- Pokonkursowa wystawa prac proekologicznych (24.04. – 17.05.2019 r. oraz 23-30.09.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi”
- „Śląsk naturalnie” – wystawa fotografii przyrodniczej Tomasza Szczansnego (24.04. – 31.05.2019 r.) – wystawa XXVI „Tygodnia Ziemi”
- Wystawa pokonkursowa X Konkursu Sztuki Intuicyjnej im. Juliusza Marcisza Kosmiczne wizje odkrycia, konstelacje, planety..., wystawa czynna 15.06.2019 – 31.07.2019
- Wystawa poplenerowa II Zabrzeńskiego Pleneru Malarskiego pt: „Zabytkowe osiedla robotnicze Zabrze” 13.09.19 – 13.10.19
- Wystawa towarzysząca konferencji Węgiel: ruch. „Coal Figures” – Bernard Longerock 26.09.19 – 27.09.19
- BARBÓRKA w obiektywie Arkadiusza Goli ze zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu Od 03.12.2019 do 31.01.2020

Inicjatywy turystyki przemysłowej – Barbórka

Barbórka górników węgla kamiennego na Śląsku - dokumentacja dziedzictwa

Projekt dwuletni. Zadanie polega na realizacji projektu dot. badań, dokumentowania i upowszechniania wiedzy o Barbórcie wpisanej na Krajową Listę Niematerialnego

Dziedzictwa Kulturowego. Dokumentacja zgromadzona dzięki projektowi będzie także wykorzystywana przy staraniach o wpis obchodów górniczego święta na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO. Przewiduje się przeprowadzenie badań w formie wywiadów (audio i wideo) z organizatorami różnych form obchodów Barbórki, a następnie udokumentowanie tychże obchodów w formie nagrań. Wywiady zostaną opracowane, a pozyskany materiał filmowy poddany obróbce w celu dostosowania do upowszechnienia w mediach oraz Internecie.

Wartość projektu to : 69 000 zł, Wysokość dofinansowania wyniosła: 41 900 zł.

Organizowanie międzynarodowej konferencji oraz targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego

XI Międzynarodowe Targi Turystyczne

W dniach 12-13 kwietnia 2019 roku odbyła się XI edycja Międzynarodowych Targów Turystycznych. W tym roku partnerem wydarzenia była Grecja. W Targach udział wzięli przedstawiciele instytucji i obiektów dziedzictwa przemysłowego, muzeów oraz miast i regionów m.in. z Polski, Czech, Słowacji i Grecji. Targi tradycyjnie zorganizowane były w hali widowiskowo-sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu, gdzie przygotowano ponad 70 stoisk, m.in. przez: Muzeum Górnictwa Węglowego, Szyb Maciej w Zabrzu, Galerię Figur Stalowych w Gliwicach, Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Kolejkowo, Park Techniki Wojskowej w Zabrzu, Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura w Starachowicach, Łódzką Organizację Turystyczną, Lubowniańskie Muzeum – Zamek w Starej Lubowni, Orawską Kolejkę Leśną oraz Zamek Orawski.

XI Międzynarodowe Targi Turystyczne w Zabrzu

XVI Międzynarodowa Konferencja Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego

11 kwietnia 2019 r., w Łażni Łańcuskowej Sztolni Królowa Luiza przy ul. Wolności w Zabrzu, rozpoczęła się Międzynarodowa Konferencja poświęcona tematowi turystyki industrialnej. Wydarzenie to stanowi doskonałą okazję do spotkania się ekspertów z wielu krajów, którzy są specjalistami w dziedzinie turystyki.

XVI Międzynarodowa Konferencja Turystyki i Dziedzictwa Przemysłowego w Zabrzu

Krajowi prelegenci reprezentowali m.in.: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Łódzką Lokalną Organizację Turystyczną, Fundację Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum w Starachowicach oraz Muzeum Śląskie. Na zaproszenie Miasta Zabrze i Polskiej Izby Turystyki do naszego miasta przyjechali również eksperci z zagranicy m.in. z Belgii, Francji, Słowacji, Czech, Niemiec, Chorwacji i Grecji. Tematem tegorocznej dwudniowej konferencji były „Działania edukacyjne w promocji turystyki dziedzictwa przemysłowego”. Miasto Zabrze organizuje międzynarodową konferencję poświęconą turystyce dziedzictwa przemysłowego od 2004 roku. Z każdym rokiem zwiększa jej zasięg i znaczenie. Dorobek konferencji jest zauważalny w skali międzynarodowej. Miasto Zabrze jest gospodarzem tych wydarzeń ze względu na długie tradycje związane z rozwojem przemysłu oraz z uwagi na dbałość o swoje dziedzictwo i jego konsekwentne wykorzystanie na rzecz rozwoju turystyki.

Turystyka miejska

Turystyka miejska – Ogród botaniczny

Wspieranie inicjatyw, modernizowanie i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2019 r.:

– XIII Festiwal Kwiatów

Już po raz trzynasty w Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrze. To coroczne spotkanie z naturą i sztuką. Jak co roku, organizatorzy przygotowali atrakcje dla całych rodzin. W trakcie dwudniowej imprezy licznie przybyli mieszkańcy naszego miasta i regionu podziwiali bogatą roślinność i kolorowe rabaty kwiatów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska ogrodnicze z sadzonkami: ziół, bylin i krzewów ozdobnych. Pracownicy ogrodu udzielili wielu praktycznych porad z zakresu hodowli i pielęgnacji roślin. Ciekawie prezentowała się oferta rękodzieła artystycznego: ceramika, biżuteria, papieroplastyka.

Na scenie wystąpili laureaci konkursów poetyckich i muzycznych. W letnim repertuarze doskonale zaprezentowała się Orkiestra Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Dużo pozytywnej energii zawierał koncert zespołu i chóru gospel „Z miłości”. Dla miłośników nowych brzmień, bluesa i rocka zagrały zespoły: Tukey, Blues Bazar i Highway.

XIII Festiwal Kwiatów, Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu

- Realizacja projektu pn. „Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu”.

Wiosną 2019 roku zakończono realizację projektu utworzenia nowej ścieżki edukacyjnej na terenie Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu. Łącznie inwestycja objęła ponad 60 tablic opisowych, w tym 7 tablic obrotowych interaktywnych oraz 3 gry dla dzieci. Tablice są rozmieszczone na całej powierzchni terenu ogrodu, tj. 6ha. Na trasie ścieżki znalazły się także elementy małej architektury z zamieszczonymi tablicami, które są pomocne przy poszerzaniu wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Inwestycja ma na celu podniesienie atrakcyjności MOB. Cele szczegółowe projektu:

- zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy w zakresie ekologii i ochrony środowiska - edukacja ekologiczna: dzieci, młodzieży oraz dorosłych,
- kształtowanie zachowań prośrodowiskowych, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania odpadami, w tym zwiększenie świadomości o negatywnych skutkach tworzenia nielegalnych wysypisk odpadów,
- lepsza segregacja odpadów komunalnych i większy udział odpadów selektywnych w masie odpadów odebranych (minimalizacja ilości wytworzonych odpadów oraz sukcesywne zwiększanie udziału odpadów selektywnych w stosunku do odpadów zmieszanych),
- zwiększenie ilości ścieżek edukacyjnych na obszarach cennych przyrodniczo, często odwiedzanych przez zwiedzających, połączonych z promowaniem zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- podniesienie efektywności prowadzonych zajęć poprzez wykorzystanie atrakcyjnych narzędzi, z punktu widzenia odbiorców/grup docelowych (zróżnicowanie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej, dla zwiedzających oraz szkół i przedszkoli).

Projekt dofinansowano z WFOŚiGW w Katowicach. Wartość projektu 110 tys. zł; w tym pozyskane dofinansowanie to 75 tys. zł

- Działalność Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2019 roku:
 - udział w akcji obrączkowania ptaków na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2018/2019”,
 - uczestnictwo w VIII edycji Nocy Biologów pod hasłem „Żywa energia”, na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

- organizacja stoiska warsztatowego pt. „Liście pod lupą – poznaj znane i mniej znane gatunki drzew” na terenie Międzynarodowego Centrum Kongresowego
- przeprowadzenie prelekcji pt. „Opieka nad ptakami” dla dzieci
- emisja w TVP 3 Katowice, materiału zebranego w MOB, jako część odcinka programu „Bliżej natury”
- uczestnictwo MOB w Mobilnych Targach Kariery przygotowanych przez Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego
- organizacja warsztatów ogrodniczych pt. „Uśpione cebule - opowieść o zimowym przetrwaniu. Warsztaty sadzenia geofitów” dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych z zabrzańskich placówek oświatowych w ramach XXVI Tygodnia Ziemi pod hasłem „Człowiek – gatunek zagrożony”
- udział w corocznej akcji pod hasłem: operacja „Meta” – akcji organizowanej przez Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu. Maturzyści mogli nieodpłatnie korzystać z walorów Ogrodu na czas przygotowań do egzaminów.
- przeprowadzenie prelekcji nt. organizacji pracy w ogrodzie botanicznym oraz przepisów prawnych, ramach Akademii Młodych Biologów
- Centrum Edukacji Ekologicznej w MOB zorganizowało Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy dla uczniów zabrzańskich szkół podstawowych pt. „Potyczki ekologiczne w Ogrodzie”. Celem Konkursu było m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska.
- organizacja spotkania z udziałem studentów z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Śląskiego oraz funkcjonariuszy Urzędu Celnego Pocztowego w Zabrzu
- przeprowadzenie prelekcji nt. CITES – dotyczącej uwarunkowań transportu transgranicznego roślin chronionych prawem, zasad przetrzymywania roślin z listy CITES w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu
- przeprowadzenie prelekcji nt. roślin inwazyjnych z wykorzystaniem przykładów takich roślin na terenie MOB
- organizacja spotkania z harcerzami hufca zabrzańskiego – harcerze posadzili do doniczek 150 sadzonek drzew
- wizyta studyjna studentów w MOB, w ramach projektu „Innovative start. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w odpowiedzi na oczekiwania przyszłych pracodawców”. W ramach wizyty studenci zapoznali się z krajowymi regulacjami

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

prawnymi dotyczącymi funkcjonowania ogrodu botanicznego i międzynarodowymi aspektami prawnymi dotyczącymi ochrony roślin.

- przeprowadzenie warsztatów ogrodniczych dla studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego, dotyczących produkcji wegetatywnej i generatywnej wybranych gatunków roślin
- uczestnictwo w Zabrzeńskich Targach Edukacji XXI „Szkolne prezentacje 2019” w hali MOSIR Zabrze. MOB promował swoje walory w kontekście tworzenia klasy Technik Architektury Krajobrazu w sąsiadującej szkole – Zabrzeńskim Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
- organizacja wydarzenia pn. Ogródowy Dzień Dziecka w MOB, w ramach Metropolitalnego Święta Rodziny. Była to plenerowa impreza o charakterze rodzinnym, z możliwością uczestnictwa w grach, konkursach i zabawach dla dzieci i dorosłych na terenie ogrodu botanicznego.
- udział w międzynarodowej akcji 'Fascynujący Dzień Roślin' 2019, która odbywała się na całym świecie pod auspicjami Europejskiej Organizacji Nauk o Roślinach. Celem akcji było zaprezentowanie pracy osób zafascynowanych światem roślin, a także przekazanie przesłania, że wiedza o roślinach jest niezmiernie ważna dla rozwoju rolnictwa, zrównoważonego wytwarzania żywności, ogrodnictwa i leśnictwa
- przeprowadzenie warsztatów przyrodniczych: „Jak pszczoła znajduje kwiat? – ciekawostki pszczelarskie”; „Z ptakami za pan brat” – rysunkowa ornitologia; „Piękne i lecznicze...”; „Niezwykłe rośliny, czyli czego nie widać gołym okiem” – nauka roślin dla dzieci z wykorzystaniem mikroskopu
- na terenie Ogrodu odbyły się zajęcia sensoplastyczne dla najmłodszych, w ramach programu Aktywne Zabrze
- uczestnictwo MOB w konferencji międzynarodowej w Poznaniu
- organizacja akcji na terenie MOB – „Zajrzyj w oczy jeża – MegaZwierza”
- organizacja w Ogrodzie sobotnich zajęć jogi – trzecia edycja zajęć dla każdego,
- Centrum Edukacji Ekologicznej w MOB zorganizowało „Dzień Pszczół w ogrodzie botanicznym” – odbyły się prelekcje o pszczołowatych i roślinach miododajnych, miała miejsce sprzedaż miodów i produktów pszczelich, prowadzone były także warsztaty konstruktorskie „budowa domków dla owadów” i rękodzieła z wykorzystaniem włóczki „paluszki pracowite jak pszczołki” oraz konkursy plenerowe z nagrodami dla najmłodszych
- uczestnictwo MOB w XV Dniu Nauki w Zabrzu. Celem tego wydarzenia była jak najszersza popularyzacja aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń. MOB aktywnie

włączył się w działania oferując gry i zabawy edukacyjne związane z roślinami i segregacją odpadów

- MOB koordynował działania cyklu wydarzeń pt. „ Nie śmiecimy – sprzątamy – zmieniamy” w ramach akcji „Sprzątanie świata 2019”, które przebiegały pod honorowym patronatem Prezydent Miasta Zabrze
- Organizacja warsztatów edukacyjnych pn. „Nie śmieć – segreguj” dla dzieci szkół podstawowych (3 grupy wiekowe) na terenie MOB oraz wyjazdowo w placówkach oświatowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie 596 dzieci
- Organizacja zajęć edukacyjnych dla dzieci na terenie MPGK - Zakładu Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów w Zabrzu.
- uczestnictwo MOB w ogólnopolskiej konferencji naukowej „Arboreta i ogrody botaniczne w Polsce. Tradycja – Fundamenty – Wyzwania” w Arboretum Wirty, z okazji 150-lecia najstarszego arboretum w Polsce.
- organizacja imprezy plenerowej na terenie Ogrodu pt. „Dzień zdrowia i urody”, w ramach wydarzenia miała miejsce jesienna edycja turnieju szachowego dla dzieci i młodzieży we współpracy z Aktywnym Zabrzem
- organizacja imprezy plenerowej pt. „Ogród nocą napęłni cię mocą”
- uczestnictwo w konferencji w Warszawie, organizowanej przez Ministerstwo Środowiska „Stan wdrażania przepisów dotyczących dostępu do zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy oraz podziału korzyści wynikających z ich wykorzystania (ABS) na szczeblu globalnym, europejskim i krajowym”
- uczestnictwo MOB w debacie na terenie Kopalni Guido w Zabrzu - „Zielona przyszłość i sprawiedliwa transformacja Śląska”
- wykonano prace aranżacyjne na terenie Ogrodu – związane z nasadzeniami 60 odmian i gatunków drzew i krzewów oraz 40 odmian bylin, celem wzbogacenia stanu ogrodowej flory

WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH
(CEL STRATEGICZNY C17)

Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych realizowane jest w Zabrzu poprzez działania w zakresie rozwoju:

- Kardiologii i kardiochirurgii
- Ponadlokalnych usług medycznych dostępnych w mieście

Rozwój Kardiologii i Kardiochirurgii

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu należy do wiodących ośrodków kardiologiczno-kardiochirurgicznych w Polsce i poza granicami naszego kraju. ŚCCS to ośrodek akademicki z doświadczeniem w zakresie rozpoznawania i leczenia chorób serca, naczyń i płuc u dorosłych i dzieci, związanym z działalnością naukową i szkoleniową Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Jest to jednocześnie wiodący szpital wysokospecjalistyczny.

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

W Śląskim Centrum Chorób Serca (ŚCCS) w Zabrzu działa 6 jednostek naukowo-dydaktycznych Wydziału Lekarskiego Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego:

- Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii, a w jej ramach Oddział Kliniczny Kardiologii SUM oraz Oddział Kliniczny Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM
- III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii SUM

- Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii i Transplantologii, Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej SUM
- Oddział Kliniczny Kardiologii i Intensywnej Terapii SUM
- Wieloprofilowy Ośrodek Intensywnej Opieki Sercowo-Naczyniowej SUM
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej

Zapobieganie i leczenie chorób środowiskowych, cywilizacyjnych i wieku podeszłego.

Śląskie Centrum Chorób Serca kontynuowało rozpoczęte wcześniej prace mające na celu utworzenie w mieście Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wiek Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. W maju 2019 roku został rozstrzygnięty przetarg i wyłoniono wykonawcę inwestycji. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na ok. 115 mln zł. Warty podkreślenia jest fakt, że Miasto Zabrze współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu.

ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrze jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom.

Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna.

XXVI Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna, organizowana przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu odbyła się w dniach 4-7 czerwca 2019 roku. W organizowanej w Zabrzu Konferencji Kardiologicznej co roku uczestniczy wielu gości z Polski i zagranicy, którzy mają okazję przez 4 dni uczestniczyć w wykładach oraz warsztatach. Łącznie w wydarzeniu wzięło udział 1750 osób. Konferencji towarzyszyły XX Jubileuszowe Warsztaty Kardiologii Inwazyjnej, III Warsztaty Echokardiografii oraz I Kongres Pacjentów z Niewydolnością Serca.

Temat konferencji w 2019 roku to: „Od wytycznych i nowych technologii do codziennej praktyki”. Patronat nad wydarzeniem objęli: Śląski Uniwersytet Medyczny oraz Polskie Towarzystwo Kardiologii i Torakochirurgów. Po raz dwudziesty odbyły się Warsztaty Kardiologii Interwencyjnej, która jest jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi medycyny. Na zakończenie Konferencji zostały przyznane prestiżowe wyróżnienia, zwane „Krokami Milowymi w Leczeniu Zawału Serca”. Otrzymują je wybitne postaci, także instytucje i organizacje, które uczestniczyły we wprowadzaniu nowatorskich metod diagnostyki i leczenia zawału serca w Polsce. W 2019 roku statuetki przyznano za stworzenie założeń polskiego nowatorskiego programu koordynowanej opieki nad chorym z zawałem serca (KOS), a ich laureatami zostały cztery Instytucje – Ministerstwo Zdrowia, Narodowy Fundusz Zdrowia, Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz Polskie Towarzystwo Kardiologiczne.

Międzynarodowa Konferencja MedTrends

5 grudnia 2019 r. w Auli im. prof. Religi w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu, odbyła się V edycja międzynarodowej konferencji Medtrends – Europejskie Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia.

V edycja międzynarodowej konferencji MedTrends, Zabrze 2019.

Organizatorem konferencji był Śląski Park Technologii Medycznych – Kardio-Med Silesia, a współorganizatorem było Śląskie Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Tematyka konferencji MedTrends była poświęcona aktualnym trendom, problemom i wyzwaniom w nowoczesnej ochronie zdrowia w Polsce i Europie. Była to również doskonała okazja dla przedstawicieli sektora biznesu z Polski i innych krajów europejskich do wymiany wiedzy i doświadczeń z przedstawicielami świata nauki, medycyny, nowych technologii i rozwiązań telemedycznych. Tegoroczną edycję konferencji rozpoczęła sesja inauguracyjna, tematem której był „Śląski ekosystem start-up’ów medycznych i biotechnologicznych – w którym miejscu jesteśmy i do czego zmierzamy?”, a zakończył konkurs TOP TRENDS dla start-up’ów medycznych i biotechnologicznych. W trakcie konferencji Miasto Zabrze przedstawiło prezentację na temat strategii rozwoju ekosystemu startupów: „Miasto Zabrze - Miasto Medycyny i Innowacyjnych Technologii Medycznych”. W sumie w czterech sesjach konferencji poruszono następujące tematy:

- Śląski ekosystem start-up’ów medycznych i biotechnologicznych – w którym miejscu jesteśmy i do czego zmierzamy ?
- Prezentacja start-up’ów, które zdobyły nagrody lub wyróżnienia w ramach konkursu TopTrends (Konferencja MedTrends) od roku 2015 do roku 2018.
- Nowe rozwiązania dedykowane diabetologii, problemowi trudno gojących się ran, okulistyce, kardiologii, kardiochirurgii i pulmonologii.
- Biodruk, druk 3D, medycyna rekonstrukcyjna i spersonalizowana.

Na zakończenie, po raz piąty w historii MedTrends, twórcy i właściciele innowacyjnych startupów z branży ochrony zdrowia mieli możliwość wzięcia udziału w konkursie TOP TRENDS i zaprezentowania swoich projektów na najlepszy startup. Do konkursu w 2019 roku zgłoszonych zostało 12 startupów, spośród których jury wybrało i zakwalifikowało do sesji finałowej 5 pomysłów. Pierwsze miejsce i nagrodę Grand Prix uzyskała firma „Glaze Prosthetics”.

Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego

W 2019 roku zakończyła się budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej. Symbolem Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Zabrzu jest zlokalizowane na dachu budynku lądowisko dla helikopterów. Lądowisko zostało wyniesione na wysokość 21,5 metra i jest jednym z niewielu tego typu obiektów w Polsce. Pod lądowiskiem znajduje się odcinek natychmiastowej pomocy, który obejmuje m.in. sale zabiegowe z respiratorami, OIT i blok operacyjny. Oddział wyposażony został w najnowocześniejszy sprzęt i aparaturę medyczną, m. in. w pełni zinformatyzowane hybrydowe sale operacyjne. Budowa SOR-u realizowana była przy wsparciu właściciela czyli gminy Zabrze i stanowiła kolejny etap rozwoju placówki, który kosztował ponad 36 mln zł. Tego typu inwestycje umacniają markę miasta na medycznej mapie aglomeracji i kraju.

Szpitalny Oddział Ratunkowy Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej

Powstanie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego było ważnym krokiem w kierunku utworzenia w zabrzańskim Szpitalu Miejskim centrum urazowego. Centrum urazowe

to wydzielona część szpitala, w której są diagnozowani i leczeni pacjenci z najcięższymi urazami, np. po wypadku komunikacyjnym czy upadku z wysokości. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, centrum powinno zabezpieczać świadczenia dla co najmniej 1 miliona mieszkańców, którzy mieszkają w odległości pozwalającej na dotarcie z miejsca zdarzenia do centrum w ciągu 1,5 godziny. Centrum urazowe musi dysponować lądowiskiem dla śmigłowca, zlokalizowanym na tyle blisko, by można było przyjmować pacjentów urazowych ze śmigłowca bezpośrednio do szpitala, bez konieczności przewożenia ich karetką. W strukturach centrum urazowego muszą funkcjonować blok operacyjny, oddział anestezjologii i intensywnej terapii, pracownia endoskopii diagnostycznej i zabiegowej oraz inne oddziały, w szczególności chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii oraz neurochirurgii.

Budowa oddziału ratunkowego w Szpitalu Miejskim w Zabrzu trwała od 2018 do 2019 roku. Całkowity koszt inwestycji to 36 mln zł. Środki pochodziły z kredytu bankowego oraz wsparcia z budżetu miasta. Szpital pozyskał też na realizację inwestycji 8,5 mln zł dofinansowania z Ministerstwa Zdrowia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Powstanie SOR to kolejna duża inwestycja Szpitala Miejskiego w Zabrzu przy ul. Zamkowej. W ostatnich latach wybudowane zostało tu Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka - jeden z najnowocześniejszych na południu Polski ośrodków ginekologiczno-położniczych. W szpitalu wprowadzono również e-usługi oraz przeprowadzono termomodernizację budynków.

Szpital Miejski w Zabrzu sp. z o. o. to miejski szpital wieloprofilowy. Powstał 4 grudnia 1961 roku. Znajduje się tu 370 łóżek, funkcjonują oddziały: Chorób Wewnętrznych z profilem Dermatologicznym, Neurologii z Pododdziałem Udarowym, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej, Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, Oddział Położniczo-Ginekologiczny, Patologii Ciąży, Ginekologii Onkologicznej, Endokrynologii Ginekologicznej oraz Oddział Neonatologii. Przy szpitalu działają ponadto Przychodnie Wielospecjalistyczne, Centrum Zaopatrzenia Medycznego, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, Poradnia Medycyny Pracy, a także Centrum Edukacji Okołoporodowej.

Nowe standardy leczenia

Modernizacja Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja

W 2019 roku zakończył się remont Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 przy ul. 3 Maja. Dzieciące oddziały: Endokrynologii, Gastroenterologii i Hepatologii, Nefrologii z Pododdziałem Dializoterapii oraz Patologii Noworodka Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 w Zabrzu zostały przeniesione do nowych, wyremontowanych pomieszczeń. Uroczyste otwarcie miało miejsce 18 grudnia. Samodzielny Publiczny

Szpital Kliniczny nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego to wieloprofilowy szpital mieszczący się w Zabrze przy ul. 3 Maja. W placówce są 344 łóżka, funkcjonuje w niej 11 klinik, 26 oddziałów i 4 zakłady. Każdego roku w szpitalu hospitalizowanych jest ok. 22 tys. chorych. Oddział Nefrologii Dzieci z Pododdziałem Dializoterapii Dzieci w Zabrze to największy ośrodek nefrologii dziecięcej na Śląsku. Co roku leczy się tam blisko 1000 pacjentów.

Wyremontowane pomieszczenia Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1

W ramach inwestycji szpital wymienił na remontowanych oddziałach łóżka i meble dla pacjentów oraz częściowo sprzęt i aparaturę medyczną. To m.in. zestawy do laparoskopii i endoskopii, przyłóżkowe RTG, respiratory, inkubatory, kardiomonitorzy i pulsoksymetry. Oddziały pediatryczne mieszczą się teraz w kompleksowo wyremontowanych wnętrzach budynku A1, gdzie wymieniono podłogi i wszystkie instalacje, odnowiono ściany, zamontowano nowe drzwi. Każda sala chorych ma własną łazienkę. Powstały też w pełni wyposażone szatnie i kuchnie dla rodziców a także nowe dyżurki dla lekarzy i pielęgniarek, pokój psychologa i szkoła szpitalna. Projekt „Podniesienie standardu leczenia na oddziałach dedykowanych dzieciom w SPSK nr 1 im. prof. S. Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach poprzez ich przebudowę i wyposażenie” realizowano przez 3 lata, od grudnia 2017 roku. Całkowita wartość projektu wyniosła 29,6 mln zł, z czego aż 29,5 mln zł to kwota dofinansowania z funduszy unijnych i dotacji celowej przekazanej przez Ministerstwo Zdrowia.

Remont czterech oddziałów to pierwszy etap zmian w pediatrycznej części zabrzańskiego szpitala. W drugim etapie planowane jest zmodernizowanie: bloku operacyjnego, centralnej sterylizatorni oraz Oddziału Chirurgii Wad Rozwojowych Dzieci i Traumatologii.

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY (CEL STRATEGICZNY C18)

Znaczące wydarzenia kulturalne w Zabrzu w 2019 roku

Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego

VII edycja Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego odbyła się w Zabrzu w 2019 roku. Wydarzenie trwało sześć dni, a festiwalowe koncerty odbywały się w Domu Muzyki i Tańca, Kopalni Guido oraz Sztolni Królowa Luiza (łaźni łańcuskowej). To jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych w mieście, cieszy się bardzo dużą popularnością nie wśród tylko Zabrzezan, ale również mieszkańców całej Metropolii. Koncert inauguracyjny odbył się 14 września w Domu Muzyki i Tańca. W obecności samego mistrza - Krzysztofa Pendereckiego – rozpoczęła się siódma edycja międzynarodowego festiwalu jego imienia. W programie koncertu znalazły się takie utwory jak: IV Symfonia „Adagio” oraz Adagio z II Symfonii Krzysztofa Pendereckiego, Mazur z opery "Straszny Dwór" Stanisława Moniuszki oraz IV Symfonia „Reńska” Roberta Schumanna. Imprezę zakończył finałowy koncert na poziomie 320 w Kopalni Guido. W festiwalu w 2019 roku uczestniczyło ponad 3 tys. widzów.

Koncert inauguracyjny Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu

Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”

W 2019 r. odbyła się XXIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”. Tematem przewodnim były „Wojny i konflikty w Europie Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem Śląska. Aspekty społeczne i kulturowe”. Patronat honorowy nad tym wyjątkowym wydarzeniem objęli: minister nauki

i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, metropolita katowicki abp Wiktor Skworec, ordynariusz gliwicki bp Jan Kopiec, wojewoda śląski Jarosław Wierczok, marszałek województwa śląskiego Jakub Chęłstowski, prezes Polskiej Akademii Nauk Jerzy Duszyński, rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk oraz prezydent Zabrze. Konferencja znacząco przyczynia się do odkrywania naszej tożsamości i poznawania bogatej kulturowo przeszłości. W szerokim kontekście europejskim przybliża historię śląskiej ziemi. Każdego roku w konferencji biorą udział uczeni z różnych ośrodków naukowych kościelnych i świeckich z kraju, jak również z Czech, Słowacji czy Niemiec. Wydarzenie ma również ogromny walor edukacyjny, uczestniczą w nim bowiem corocznie grupy młodzieży szkół średnich i studentów zainteresowanych tego typu tematyką.

Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej” w Zabrzu

Międzynarodowy Festiwal Rysowania

22 edycja Międzynarodowego Festiwalu Rysowania odbyła się w hali MOSIRu przy ul. Matejki w dniu 31 maja 2019 roku. Organizatorami Festiwalu byli: Liceum Plastyczne przy ZS nr 18, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Miejski Ośrodek Kultury w Zabrzu. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła prezydent Zabrze oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uczestnicy Festiwalu rysowali z obserwacji żywego modelu. Pozowało stu modeli, każdy uczestnik festiwalu mógł wybrać dowolnego i na tej podstawie wykonać studium postaci ludzkiej. W festiwalu wzięło udział ponad tysiąc młodych artystów w tym goście z zagranicy: Francuzi, Libańczycy, Niemcy, Rosjanie, Słowacy i Ukraińcy. Ich prace zostały ocenione przez pracowników naukowych ASP w Katowicach. Festiwal Rysowania ma na celu m.in. popularyzację sztuk plastycznych, rozwój osobowości artystycznej dzieci i młodzieży, inspirowanie młodych twórców do

doskonalenia umiejętności rysunkowych, a także inicjowanie spotkań międzykulturowych artystycznie utalentowanych młodych ludzi.

Międzynarodowy Festiwal Rysowania, hala MOSIR Zabrze, ul. J. Matejki 6

Wernisaż wystawy laureatów 22. Międzynarodowego Festiwalu Rysowania Zabrze 2019 zorganizowany został w Kopalni Sztuki przy ul. Hagera, w dniu 27 września. Podczas wernisażu laureaci odebrali nagrody, dyplomy i katalogi. Wydarzenie to było efektem 22. edycji festiwalu, która odbyła się w maju w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrzu. Jury składające się z pracowników naukowych Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, spośród ponad tysiąca rysunków wybrało i nagrodziło 59 prac.

Wystawa prac laureatów Międzynarodowego Festiwalu Rysowania, Kopalnia Sztuki w Zabrzu przy ul. Hagera 41

Ogólnopolski Festiwal Dramaturgii Współczesnej

W 2019 roku w Teatrze Nowym w Zabrzu została zorganizowana XIX edycja Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”. Festiwal prezentuje inscenizacje współczesnego dramatu, który stara się spełniać postulat "bycia lustrem rzeczywistości" i pokazywać człowieka w szerokim kontekście socjologicznym, obyczajowym, politycznym i religijnym. Co roku do udziału w imprezie zapraszane są najciekawsze polskie inscenizacje teatralne. W części konkursowej zaprezentowanych zostało 12 przedstawień:

- PiK (Katarzyna Dworak i Paweł Wolak) „Gdy przyjdzie sen”, reż. M. Bogajewska – Teatr Ludowy w Krakowie
- Mick Gordon „Bea”, reż. Andrzej Bubień – Teatr im. Kochanowskiego w Radomiu
- Michał Buszewicz „Kowboje”, reż. Anna Smolar – Teatr im. Osterwy w Lublinie
- Piotr Rowicki „Zabić prezydenta”, reż. Piotr Ratajczak - Teatr Współczesny w Szczecinie
- Elżbieta Chowaniec „Malala. Dziewczyna z kulą w głowie”, reż. Robert Drobnich - Teatr Współczesny w Szczecinie
- Vedrana Rudan „Miłość od ostatniego wejrzenia”, reż. Iwona Kempa – Teatr Dramatyczny w Warszawie
- Brian Friel „Cudotwórca”, reż. Adam Ferency - Agencja CDN
- Lukas Linder „Człowiek z Oklahomy”, reż. Cezary Iber
Teatr im. Bogusławskiego w Kaliszu
- Lukas Baerfuss „Seksualne neurozy naszych rodziców”, reż. Waldemar Zawodziński – Teatr im. Jaracza w Łodzi
- Ilona Wiśniewska „Hen. O końcu”, reż. Maciej Podstawny –
AST w Krakowie, filia w Bytomiu
- Natalia Fiedorczuk „M2”, reż. Daria Kopiec - Nowy Teatr im. Witkacego w Słupsku
- Joshua Harmon „Żli Żydzi”, reż. Marcin Sławiński - Teatr Nowy w Zabrzu

Ponadto, poza konkursem widzowi zobaczyli jeszcze 3 spektakle:

- Magdalena Drab „Słabi”, reż. Alina Chechelska-Płoskonka
- Szkoła Aktorska Teatru Śląskiego
- Dirk Lauke „Stary Ford Escort granatowy”, reż. Jerzy Paskar
- Akademicki Muzyczno-Dramatyczny Teatr w Równem (Ukraina)
- Michał Walczak „Herosi transformacji. Ostateczne starcie” - Pożar w burdelu

Wszystkie spektakle obejrzał komplet publiczności. W pospektaklowych dyskusjach uczestniczyło codziennie kilkadziesiąt osób. Nie zabrakło też imprez towarzyszących – w "Teatrotece" zobaczyć można było ekranizacje polskiej młodej dramaturgii teatralnej realizowane przez WFDiF; w ramach projektu "Dramaty czytanie" zaprezentowano sztuki

współczesne w wykonaniu młodzieżowych grup teatralnych, a najmłodszy widzowie mogli skorzystać z propozycji przygotowanych w ramach projektu „Smykom Rzeczywistość przedstawiona”.

Nagrodę główną XIX Ogólnopolskiego Festiwalu Dramaturgii Współczesnej "Rzeczywistość Przedstawiona" zdobyła Małgorzata Bogajewska za reżyserię i twórczy wkład w realizację dramatu "Gdy przyjdzie sen" w Teatrze Ludowym w Krakowie. Nagroda publiczności Grand Prix - przypadła w udziale spektaklowi „Żli Żydzi” Teatru Nowego w Zabrzu.

„Zabrze Summer Festival”

Zabrze Summer Festival to cykl koncertów w czasie wakacji, które odbywały się w sercu miasta - na parkingu Centrum Handlowego Platan. Organizatorami imprezy byli: Miejski Ośrodek Kultury oraz Urząd Miejski w Zabrzu. W 2019 roku festiwal trwał od 7 lipca do 25 sierpnia. Przed koncertami publiczność mogła liczyć na szereg atrakcji przygotowanych z myślą o całych rodzinach: występy dzieci, koncerty lokalnych gwiazd muzycznych, konkursy oraz rozbudowaną strefę gastronomiczną. Gwiazdami Zabrze Summer Festival 2019 byli: Sławomir, Jeden Osiem L, Grubson, Boys, Baciary, Kapela Górole, DJ Hazel, Bueno Clinic, I.GOT.U. W koncercie inauguracyjnym uczestniczyło ok 16 tys. osób.

Zabrze Summer Festival 2019

V Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne

W 2019 roku ramach odbyła się V edycja Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego, której hasło przewodnie brzmiało następująco: „Fotografia – dokument historii”. Gościem specjalnym konferencji był ceniony fotograf Chris Niedenthal, który w 1986 r. wygrał nagrodę w konkursie World Press Photo.

W programie V Międzynarodowego Sympozjum Fotograficzno-Socjologicznego w Zabrzu, znalazły się:

24 maja - sesja naukowa – wykłady oraz panel dyskusyjny z udziałem takich postaci jak: Chris Niedenthal – fotograf, laureat World Press Photo, prof. Antoni Cygan – rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, dr hab. Krystyna Doktorowicz – dziekan Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego, prof. Jiří Siostrzonek z Instytutu Fotografii Kreatywnej z Opawy czy Arkadiusz Gola – fotograf, laureat nagrody Grand Press Photo;

25 maja - w drugim dniu zorganizowano całodniowe warsztaty i plener fotograficzny na terenie Zabrza. Młodzież i studenci pod okiem przewodników odwiedzili miejsca związane z przestrzenią industrialną, m.in. Zabytkową Kopalnię Guido, Sztolnię Królowa Luiza, osiedla patronackie Borsiga i Donnesmarcka, Szyb Maciej, Wieżę Ciśnień.

V Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne w Zabrzu

Miasto Zabrze realizuje to przedsięwzięcie wspólnie z Uniwersytetem Śląskim w Opawie – Instytutem Fotografii Kreatywnej oraz Uniwersytetem Śląskim w Katowicach – Wydziałem Radia i Telewizji. Adresowane jest do środowisk naukowych, fotografów, studentów i uczniów. Jego celem jest nie tylko pogłębianie wiedzy na temat procesów społecznych zachodzących w naszym województwie, ale także ukazanie niezwykłego krajobrazu będącego połączeniem przyrody, przemysłu i architektury.

Międzynarodowy Zabrzeński Festiwal Organowy

W 2019 r. odbyła się XXIV edycja Międzynarodowego Zabrzeńskiego Festiwalu Organowego im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Festiwal Organowy to prawdziwa uczta dla melomanów. Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia artystycznego, które odbywa się pod patronatem prezydenta Zabrza jest Urząd Miejski w Zabrzu.

W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Hiszpanii i Czech. Koncerty odbywały się w zabrzańskich kościołach. W trakcie koncertu inauguracyjnego w Kościele Ewangelickim "Pokoju" w Zabrzu wystąpili: Marek Stefański oraz zespół wokalny Luna Plena pod dyрекcją Barbary Gajek-Kraski. Natomiast na zakończenie Festiwalu, w kościele Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, z koncertem wystąpił Mateusz Rzewuski.

Program XXIV Międzynarodowego Zabrzańskiego Festiwalu Organowego			
Lp.	Data	Miejsce	Wystąpili
1.	31 sierpnia godz.18.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI „POKOJU”	Marek Stefański (organy) oraz zespół wokalny Luna Plena pod dyрекcją Barbary Gajek-Kraski.
2.	1 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JÓZEFA	Brygida Tomala
3.	7 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JANA CHRZCIELA	Hana Bartošová
4.	8 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. ANNY	prof. Julian Gembalski
5.	14 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WAWRZYŃCA	Jesus Sampedro
6.	15 września, godz. 19.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. FRANCISZKA	Wacław Golonka
7.	20 września, godz. 18.00	KOŚCIÓŁ EWANGELICKI „POKOJU”	Koncert uczniów zabrzańskiej Szkoły Muzycznej I i II st.
8.	21 września, godz. 16.00	KOŚCIÓŁ PW. ŚW. TERESY	Adam Sadowski oraz CHÓR RESONANS CON TUTTI
9.	22 września, godz. 17.00	KOŚCIÓŁ PW. WNEBOWZIĘCIA NMP	Mateusz Rzewuski
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

XXVI „Tydzień Ziemi”

Tydzień Ziemi to cyklicznie wydarzenie, jedno z największych w Województwie Śląskim, z pogranicza kultury i edukacji ekologicznej. W 2019 roku realizowane było w dniach 24–30 kwietnia oraz 23-27 września. Hasło przewodnie 26. edycji – „Człowiek - zagrożony gatunek” wskazuje na różnorakie zagrożenia dla ludzkości, których przyczyną często

jesteśmy my sami – poprzez nasze nawyki, niewiedzę i brak odpowiedniej świadomości. Tydzień Ziemi był swego rodzaju przeglądem różnorodnych zagrożeń dla naszego gatunku - w konsekwencji jednak niebezpiecznych dla całego środowiska przyrodniczego. Organizatorzy chcieli zdiagnozować stan istniejący i wskazać dobre praktyki i działania, drogi przezwyciężania różnych zagrożeń, szczególnie te w których każdy z nas może uczestniczyć. Wydarzenie obejmowało prelekcje i wykłady, zajęcia warsztatowe, zwiedzanie obiektów przemysłowych i komunalnych, wystawy, imprezy sportowe, zajęcia na terenie Zabrzeńskiego Ogrodu Botanicznego akcją „Bytomka przyjazna ludziom”, „dzień pocztowy”, zbiórka elektro śmieci oraz liczne konkursy.

XV Dzień Nauki

W dniu 13 września 2019 roku w Zabrzu odbyła się XV edycja Dnia Nauki. Celem tego wydarzenia była jak najszersza popularyzacja aktywności instytucji naukowo-badawczych, edukacyjnych, szkoleniowych oraz firm, klubów i stowarzyszeń nie tylko z terenu Zabrza, ale z całego regionu. Dzień Nauki ma promować, zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej, najważniejsze osiągnięcia naukowe i techniczne. Rozbudzać zainteresowania, w sposób interaktywny, przystępny i niekonwencjonalny. Zachęcać do bliższego poznania dziedzin, które wydawać się mogą trudne, nieznane, czasem z pozoru mało ciekawe. Impreza została zorganizowana w Parku 12C przy ul. Mochnackiego 12. Powstało tam miasteczko namiotowe oraz scena. Program XV Dnia Nauki obejmował m.in.: interaktywne stoiska, pokazy nowych technologii, eksperymenty chemiczne i fizyczne, strefę sportu i motoryzacji, możliwość zwiedzania Parku Techniki Wojskowej oraz podziemi Sztolni Królowa Luiza

XV Dzień Nauki w Zabrzu

XV Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czerneho

XV Zabrzeński Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czerneho odbył się w Zabrzu 30 czerwca 2019 roku. Impreza rozpoczęła się o godz. 14.00 na placu Teatralnym. Na powitanie zagrała Górnicza Orkiestra Dęta "Pokój" pod dyktando Jacka Kampy. Uroczyste otwarcie gali festiwalowej zainaugurowano na parkingu CH Platan. W imprezie wzięło udział sześć orkiestr. Jako pierwsza zagrała Górnicza Orkiestra Dęta Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pod dyktando Henryka Mandrysa. Koncert odbył się pod honorowym patronatem prezydent Zabrza oraz prezesa Polskiej Grupy Górniczej S.A.

XV Festiwal Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czerneho

Wykaz organizowanych lub współorganizowanych wydarzeń o charakterze kulturalnym przez Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2019 roku

Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
1.	31.12.2018 - 01.01.2019	NOC SYLWESTROWA	DMiT, WKD	Impreza plenerowa przed Domem Muzyki i Tańca. Oprawa muzyczna – zespół Game Cover.
2.	01.01.2019	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	Przywitanie Nowego Roku.
3.	01.01.2019	KONCERT NOWOROCZNY	DMiT Filharmonia Zabrzeńska WKD	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej Wielka Gala Straussowska.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

4.	06.01.2019	PASTORAŁKI w ramach Orszaku Trzech Króli	Parafia św. Anny, WKD	Pastorałki przed kościołem św. Anny
5.	08.01.2019	KONCERT	Parafia św. Andrzeja, WKD	Koncert zespołu „Śląsk”
6.	26.01.2019	XXV CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	WKD, Parafia pw. św. Teresy	Jubileuszowe spotkanie kolędowe z udziałem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej oraz chóru „Resonans con tutti”
7.	27.01.2019	DZIEŃ PAMIĘCI O TRAGEDII GÓRNOŚLĄSKIEJ	WKD	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi Tragedię Górnośląską.
8.	29.01.2019 - 11.02.2019	ZIMA W BIBLIOTECIE	MBP, WKD	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach
9.	01.03.2019	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi śmierć pułk. W. Pileckiego i pułk. Ł. Cieplińskiego.
10.	09.03.2019 - 11.03.2019	JANOSCH.URODZINY	Miasto Zabrze WKD, COP	Wycieczka po Zabrzu śladami Janoscha. Występy przedszkolaków w ramach akcji „Janosch wśród dzieci”.
11.	28.03.2019	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy WKD	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru
12.	15.03.2019 - 21.03.2019	62. FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	MOK Teatr Nowy WKD	Prezentacje artystyczne w dziedzinach teatru, muzyki i tańca.
13.	02.04.2019 - 08.04.2019	DNI PAPIESKIE	COP Teatr Nowy DMiT WKD	- „Film z przestaniem” - kawiarenka „Z oknem na świat” - recital gitarowy - wystawa „A przecież nie cały umieram”
14.	05.04.2019	XXIII WIELKANOCNY FESTIWAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA	DMiT WKD	Koncert Ning Bo – Orkiestra Symfoniczna z Chin.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

15.	10.04.2019	ROCZNICA ZBRODNI KATYŃSKIEJ / KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	WKD	Uroczystość upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej oraz ofiary katastrofy smoleńskiej, która odbyła się w Parku przy ul. Dubiela
16.	24.04.2019	MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ ZIEMI	MGW WKD	Cykl imprez ekologiczno - edukacyjnych, które rozpoczęły się 24.04.2019 r., a następnie przeprowadzone zostały w dniach 23-27.09.2019 r.
17.	01.05.2019	15 – lecie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	WKD MGW	Piknik rodzinny „Radosna Europa” na terenie Parku 12 C Sztolni Królowa Luiza.
18.	03.05.2019	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	WKD	- Msza św. w intencji Ojczyzny - złożenie kwiatów w miejscach upamiętnień - piknik świąteczny
19.	08.05.2019 - 15.05.2019	DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I TYDZIEŃ BIBLIOTEK	MBP WKD	Uroczyste spotkanie pracowników MBP z władzami Miasta.
20.	18.05.2019	KONCERT INAUGURUJĄCY XII METROPOLITALNE ŚWIĘTA RODZINY	WKD DMiT	Koncert zespołu Sound’n’Grace
21.	24.05.2019 - 25.05.2019	V Sympozjum Fotograficzno- Socjologiczne	WKD, WPTS	W ramach sympozjum odbyła się Konferencja: „Fotograf humanista” - gościem specjalnym był Chris Niedenthal oraz warsztaty fotograficzne dla uczniów szkół artystycznych.
22.	25.06.2019	MAJOWE GRANIE	MOK, Miasto Zabrze	Koncerty plenerowe
23.	31.05.2019	DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	WKD, OR	Uroczyste spotkanie pracowników samorządu terytorialnego.
24.	31.05.2019	XXII MIĘDZYNARODY FESTIWAL RYSOWANIA	ZS nr 18, WKD, MOK MOSiR	W ramach festiwalu organizowany jest konkurs rysowniczy
25.	10.06.2019	XXVII LIGA RECYTATORSKA	MDK nr 2 ZTKT	Koncert laureatów Ligi Recytatorskiej pn. „Miasto

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

				ze snów” zorganizowany w Teatrze Nowym w Zabrzu.
26.	10.06.2019	FESTIWAL MIŁOSZA	Kopalnia Guido (MGW)	Spotkanie z T. Venclovą oraz rozmowa pn. „Wspominamy Mistrza. Czesław Miłosz” z udziałem A. Miłosza, J. Illga, profesorów: L. Neugera, A. Fiuta i J. Olejniczaka.
27.	14.06.2019 - 15.06.2019	XIII FESTIWAL KWIATÓW	COP, WKD,	Koncerty, wykłady, warsztaty, zielarskie, pszczelarskie, ekologiczne, techniczno-plastyczne
28.	01.05 – 31.08	KONCERTY LETNIE ORKIESTRY DĘTEJ	WKD MOB	Koncerty Orkiestry Dętej Muzeum Górnictwa Węglowego w MOB
29.	30.06.2019	XV ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	MGW WKD	Przegląd orkiestr dętych
30.	13.07.2019	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	WKD	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień.
31.	15.08.2019	ROČZNICA POWSTAŃ ŚL., ŚWIĘTO WP	WKD	Złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców.
32.	31.08 -22.09 2019	24. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	WKD	Cykl koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.
33.	14-19.09 2019	VII FESTIWAL IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO	MGW, WKD	Koncerty w kopalni Guido, łaźni łańcuskowej oraz w DMIT.
34.	28.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY	MOK WKD	Parada miejska i koncert.
35.	29.09.2019	ŚWIĘTO MIASTA KONCERT GALOWY	WKD BWZ FZ	Uroczysty koncert pt. „Melodie świata od Pucciniego do Sinatry” – w wykonaniu Filharmonii
36.	10-11.10 2019	KONFERENCJA „PRZED I PO. CZESŁAW MIŁOSZ”	WKD WPTS	Literacka Konferencja Naukowa
37.	11.11.2019	OBCHODY ODZYSKANIA PRZES POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI	WKD / WO MOK MGW	Uroczystości miejskie.

38.	14- 15.11 2019	MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ	WKD MM,MBP, MGW	
39.	06 -21.12 2019	ZABRZAŃSKI JARMARK ŚWIĄTECZNY	MOK,ZCRP, WKD	
40.	13.12.2019	OBCHODY ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO	WKD Stowarzyszenie Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Śląsko – Dąbrowskiego , NSZZ SOLIDARNOŚĆ Region Śląsko - Dąbrowski	
41.	18.12.2019	SPOTKANIE OPŁATKOWE ŚWIATA KULTURY	WKD	Spotkanie opłatkowe dla ludzi świata kultury.
42.	20.12.2019	KONCERT ŚWIĄTECZNY	Filharmonia Zabrzańska, WKD	Koncert świąteczny w Filharmonii
43.	31.12.2019	SYLWESTER	DMiT, WKD	Impreza na powitanie nowego roku
Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa				

Popularyzacja dziedzictwa kulturowego

Muzeum Górnictwa Węglowego w ramach popularyzacji dziedzictwa kulturowego realizowano w 2019 roku m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- „Industriada” – święto Szlaku Zabytków Techniki - 8 czerwca 2019 roku.

Dziesiąta edycja regionalnego przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki organizowana była pod hasłem „Indu-bal Carbonada”. Oprócz zwiedzania obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego dla odwiedzających przygotowało bogaty program m.in.: paradę, z udziałem zabytkowych pojazdów, która wystartowała z placu Warszawskiego i dotarła do Parku 12C Sztolni Królowa Luiza, widowiskową platformę, możliwość zobaczenia jedyne w swoim rodzaju tańca maszyn, możliwość uczestnictwa w konkursie „Carboprzypinki”, uczestnictwo w wieczornych koncertach, skorzystanie z militarnych atrakcji na terenie Parku Techniki Wojskowej, udział w warsztatach tworzenia biżuterii i ozdób z węgla.

– Noc Muzeów

18 maja 2019 została przeprowadzona po raz 14 akcja „otwartych drzwi” obiektów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Miała ona na celu popularyzację dziedzictwa przemysłowego w niekonwencjonalny i wyjątkowy sposób. W kompleksie Sztolnia Królowa Luiza i Kopalni Guido, na specjalnie przygotowanych trasach, turyści spotkali nie tylko fascynujący świat podziemi obydwu kompleksów. Zorganizowano także warsztaty plastyczne dla najmłodszych. Podziemne trasy turystyczne Muzeum były czynne do późnych godzin nocnych.

– Europejskie Dni Dziedzictwa - Elzab trzy pokolenia

We wrześniu 2019 roku Centrum Dokumentacji i Badań nad Dziedzictwem Przemysłowym dla Turystyki przygotowało wspólnie z firmą Zakład ELZAB w Zabrzu zwiedzanie czynnego zakładu produkcyjnego w kilku grupach. Zakładu, który funkcjonuje od 50 lat na terenie Zabrza i był znany w Polsce ówczesnej Europie z produkcji pierwszych polskich mikrokomputerów – maszyn cyfrowych. Do współpracy przy zorganizowaniu wycieczki z prelekcją zaproszono Muzeum Historii Komputerów i Informatyki z Katowic, które przygotowało wystawę maszyn liczących wyprodukowanych w tym zakładzie.

Zakład ELZAB w Zabrzu

– „Muzyka na poziomie”

Muzeum Górnictwa Węglowego w 2019 roku kontynuowało cykl „Muzyka na poziomie”. W podziemiach kopalni „Guido” można było wysłuchać koncertów wielu znanych wykonawców.

Wydarzenia kulturalne (spektakle teatralne, koncerty i imprezy) organizowane przez MGW:

- Koncert „Kolędowanie na 170 z Józefem Skrzekiem”
- Zabawa taneczna „Carnall Bal”
- Zabawa taneczna „Karnawał dla najmłodszych”
- Koncert „Colours of bubbles”
- Koncert Józefa Skrzeka
- Koncert „Sasha Boole”
- Spektakl teatralny „Sex dla opornych”
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido
- Bielska Zadymka Jazzowa
- Zabawa taneczna „Babski Comber”
- Spektakl teatralny „Być jak John L.”
- Dzień św. Patryka
- Wydarzenie plenerowe „Ujarzmij cztery żywioły”
- Wydarzenie plenerowe „Majowe grillowanie”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C z okazji Dnia Dziecka
- Festiwal Orkiestr Górniczych im. Edwarda E. Czernego
- Koncert plenerowy zespołu „MY 3”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C „Summer Sport Party”
- Wydarzenie plenerowe na Parku 12C „Abszicfajer, pożegnanie lata”
- Tajemnica Parku 12C
- Zabrzeńskie Klasyki Nocą, zlot miłośników pojazdów zabytkowych
- Wydarzenie w Parku 12C z Dziennikiem Zachodnim „Uśmiech Dziecka”
- Międzynarodowy Festiwal im. K. Pendereckiego
- Akcja charytatywna „Motoserce”
- Piknik Rodzinny na Parku 12C z ReShape
- Koncert zespołu „High Way”
- Koncert „Milo Ensemble”
- Zabawa taneczna „Horror Party”
- Koncert „Sosnowski” w Kopalni Guido
- Nocne granie w gry planszowe w Kopalni Guido
- Zabawa taneczna „Andrzejki”
- Koncert świąteczny w wykonaniu Chóru „Resonans Con Tutti”
- 10 spektakli dla rodzin z dziećmi z cyklu „Teatralna niedziela” i „Teatralny Bajtel”
- 5 koncertów kameralnych w ramach cyklu „Wypromuj się na poziomie”

Instytucje kultury

Wykaz liczby widzów największych instytucji kultury w Zabrzu w 2019 roku		
Lp.	Nazwa instytucji	Liczba widzów
1.	Dom Muzyki i Tańca	132 406
2.	Filharmonia Zabrzeńska	24 879
3.	Miejski Ośrodek Kultury	136 873
4.	Muzeum Górnictwa Węglowego	215 046
5.	Teatr Nowy	60 593
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Filharmonię Zabrzeńską w 2019 r.		
Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba koncertów w siedzibie	74
1.1	w tym liczba koncertów edukacyjnych	40
2.	Liczba widzów w siedzibie	13 395
2.1	w tym liczba widzów na koncertach edukacyjnych	6291
3.	Liczba koncertów poza siedzibą	11
4.	Liczba widzów poza siedzibą	11 484
5.	łącznie liczba koncertów	85
6.	łącznie liczba widzów	24 879
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta		

Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej przez Dom Muzyki i Tańca w 2019 r.

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba imprez, w tym:	87
1.1	własnych	14
1.2	współorganizowanych	3
1.3	obcych	70
2.	Liczba widzów na imprezach, w tym:	132 406
2.1	własnych	19 420
2.2	współorganizowanych	4 606
2.3	obcych	108 380
3.	Liczba wydawnictw	24
4.	Liczba zrealizowanych audycji TV	630

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Frekwencja Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu w 2019 r.

Wyszczególnienie		Ogółem widzów
Ogółem		215 046
	w tym bezpłatnie	4 261
w tym w grupach wycieczkowych	Razem	66 000
	w tym młodzież szkolna	28 000

Opracowanie: Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

**Wykaz liczby koncertów oraz widzów w ramach oferty przygotowanej
przez Teatr Nowy w Zabrzu w 2019 r.**

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie
1.	Liczba premier	4
2.	Liczba przedstawień ogółem w tym:	310
2.1	w siedzibie	282
2.2	w kraju	26
2.3	za granicą	2
3.	Liczba widzów ogółem w tym:	44871
3.1	w siedzibie	39430
3.2	w kraju	4741
3.3	za granicą	700
4.	Liczba spektakli szkolnych	140
5.	Liczba widzów na spektaklach szkolnych	21163
6.	Liczba działań edukacyjnych	14
7.	Liczba uczestników działań edukacyjnych	900
8.	Całkowita liczba widzów	46027

Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU (CEL STRATEGICZNY C19)

Marka i potencjał Górnika Zabrze

Górnik Zabrze jest jedną z marek Zabrze i przyczynia się do rozstawiania miasta w kraju, Europie i świecie. Klub dysponuje dwiema drużynami rywalizującymi w najwyższych rozgrywkach krajowych. Piłkarze nożni to legenda polskiej piłki, 14-krotni mistrzowie kraju. Natomiast szczypiorniści to drużyna należąca do ścisłej czołówki ligowej, medaliści mistrzostw Polski. Piłkarze ręczni rozgrywają swoje mecze w Hali Widowiskowo-Sportowej „Pogoń”, a piłkarze nożni na Arenie Zabrze. Oba obiekty w ostatnich latach zostały zmodernizowane.

Prezentacja piłkarzy Górnika Zabrze przed nowym sezonem

20 lipca, w trakcie kolejnej imprezy organizowanej w ramach Zabrze Summer Festival na parkingu CH Platan, odbyła się prezentacja drużyny Górnika Zabrze przed nowym sezonem 2019/2020. W trakcie prezentacji zawodnicy pokrótce opowiadali o sezonie przygotowawczym i aspiracjach drużyny. Po zakończeniu oficjalnej części prezentacji piłkarze zaopatrzeni w zdjęcia drużyny ruszyli na spotkanie z kibicami. Po zejściu ze sceny zawodnicy pozowali do zdjęć i rozdawali autografy fanom "Trójkolorowych".

Prezentacja drużyny Górnika Zabrze, CH Platan

Prezentacja szczypiornistów NMC Górnika Zabrze przed nowym sezonem

24 września, w Łaźni Łańcuskowej Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu, odbyła się prezentacja NMC Górnika Zabrze przed zbliżającym się sezonem PGNiG Superligi. Trójkolorowi pokazali kompletny skład i nowe stroje meczowe. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele zabrzańskiego samorządu, sponsorzy i przede wszystkim kibice.

Drużyna NMC Górnik Zabrze na sezon 2019/2020

Akademia Piłkarska Górnika Zabrze

W 2013 r. została utworzona Akademia Piłkarska Górnika Zabrze. Szkoli się w niej blisko 950 zawodników poczynając od najmłodszych 4 latków do najstarszych 19 latków. Reprezentują oni Akademię w blisko 20 drużynach uczestniczących w rozgrywkach na szczeblu okręgowym, wojewódzkim jak i ogólnopolskim. Najmłodsi grają w ligach Żaków a najstarsi w prestiżowej Centralnej Lidze Juniorów. Każdego roku zawodnicy Akademii mają zaszczyt reprezentować barwy Górnika Zabrze w ponad 100 prestiżowych turniejach zarówno ogólnopolskich jak i zagranicznych m. in. we Włoszech, Niemczech, Belgii, Francji, Czechach, Słowacji i Ukrainie. 30 turniejach wewnętrznych, w których możliwość uczestnictwa mają wszyscy podopieczni.

Akademii Akademia piłkarska ma dwa główne cele:

- propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego
- tworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.

Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa ponad 30 licencjonowanych trenerów. W procesie szkolenia AP Górnika nacisk położony jest na trzy aspekty: wychowawczy, edukacyjny i sportowy. Wysoka jakość miejskiej infrastruktury sportowej pozwala

Akademii realizować swoje zadania szkoleniowe. Miejskie obiekty sportowe wykorzystanie na potrzeby Akademii:

- ARENA Zabrze ul. Roosevelta 81
- Stadion MOSiR ul. Dorotki 1
- Stadion MOSiR ul. Mickiewicza 66A
- Ośrodek Walka ul. Jaskółcza 40

Piłkarskie Przedszkole Górnik Zabrze, Arena Zabrze

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych. Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnik tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Zawodnicy Akademii uczęszczają do klas sportowych utworzonych w ramach współpracy z poniższymi szkołami:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Zabrze ul. Sportowa 5
- Szkoła Podstawowa nr 31 w Zabrze ul. Jordana 7
- Szkoła Podstawowa nr 29 w Zabrze ul. Budowlana 26
- Zespół Szkół nr 10 im. prof. Janusza Groszkowskiego w Zabrze ul. Chopina 26

Wydatki majątkowe Miasta Zabrze w 2019 roku przeznaczone na wsparcie klubu sportowego Górnik Zabrze:

- Montaż finansowy modernizacji stadionu im. E. Pohla - zgodnie z zawartymi umowami wydatkowano kwotę blisko 38,6 mln zł,
- Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Górnik Zabrze S.S.A. - na ten cel rozdysponowano wydatki na poziomie blisko 4,2 mln zł,
- Restrukturyzacja i wsparcie finansowe dla Sportowej Spółki Akcyjnej Górnik Zabrze - wydatkowane środki to kwota ponad 3,4 mln zł,

Arena Zabrze, ul. Franklina Roosevelta

Stadion Górnika Zabrze

Klub Piłkarski Górnik Zabrze rozgrywa swoje mecze na obiekcie przy ul. Roosevelta. Arena Zabrze to nowoczesny, w pełni funkcjonalny stadion piłkarski o całkowitej pojemności 24 563 miejsc i 57 tysiącach metrów kwadratowych powierzchni użytkowej. Stadion dysponuje podgrzewaną murawą o wymiarach 105 x 68 m, otoczoną dwoma poziomami w pełni zadaszonych trybun. Obiekt posiadają doskonale funkcjonujące zaplecze gastronomiczne i sanitarne, klub biznesowy, łóżce VIP oraz niezbędne pomieszczenia techniczno - magazynowe. W planach na najbliższe lata pozostaje dokończenie modernizacji stadionu, budowa ostatniej trybuny.

Znaczące wydarzenia sportowe w Zabrzu w 2019 roku

Wyścig kolarski Tour de Pologne - Zabrze Miasto Mety

Trzeci raz w historii przez Zabrze poprowadziła trasa wyścigu Tour de Pologne. Wyznaczoną ulicami Zabrza pętlę o długości 6,2 km uczestnicy pokonywali trzykrotnie. Najlepsi kolarze świata pojawili się w naszym mieście 5 sierpnia. Tego dnia rozgrywany

był trzeci etap Wyścigu długości 157 km, prowadzący z Chorzowa do Zabrza. Meta usytuowana była przy Arenie Zabrze. Tour de Pologne to kolarska liga mistrzów i okazja, żeby na polskich drogach obserwować najlepszych zawodników w światowym peletonie. Podobnie, jak w latach ubiegłych, tak i tym razem zabawa trwała przez wiele godzin i rozpoczęła się na długo przed spodziewanym przyjazdem kolarzy.

Tour de Pologne – 76. edycja wyścigu, etap 3. z metą w Zabrzu

W Zabrzu, tak jak w pozostałych miastach stanęło miasteczko kolarskie, w którym bawili się dorośli i dzieci. Oprócz tradycyjnych namiotów sponsorskich, na promenadzie stadionu można było skorzystać również z atrakcji przygotowanych przez instytucje działające na terenie miasta. Najmłodszy amatorzy kolarstwa sprawdzili swoje siły w ramach Kinder+Sport Mini Tour de Pologne Cup – jednego z najpopularniejszych cykli wyścigów dla dzieci, gdzie swoje wielkie kariery rozpoczynało wielu zawodowych kolarzy. Miasto Zabrze w 2019 roku otrzymało tytuł najlepiej przygotowanego logistycznie i organizacyjnie Miasta Mety podczas 76. Tour de Pologne.

Międzynarodowy Festiwal Tańca

Najlepsze pary taneczne Europy rywalizowały w zabrzańskiej w hali widowiskowo-sportowej „Pogoń” przy ul. Wolności 406 podczas 22. Międzynarodowego Festiwalu Tańca. Zabrzański festiwal jest jednym z trzech tego typu wydarzeń tanecznych rozgrywanych w naszym kraju. Zorganizowany został przez Federację Tańca Sportowego, Taneczny Klub Sportowy „GTC” oraz Miasto Zabrze. Tancerze przyjechali do nas z całej Polski, a także z Litwy, Ukrainy, Węgier, Czech, Słowacji, Niemiec czy z Włoch. Uczestnicy zaprezentowali się zarówno w tańcach standardowych, jak i latynoamerykańskich.

Zabrzański turniej od lat rozgrywany jest w niezwykle wysokiej randze WDSF Open. Podczas tanecznej rywalizacji prezentowane były walce, tanga, samby oraz rumby, których wykonanie pozwoliło zdobywać punkty w światowym rankingu.

22. Międzynarodowy Festiwal Tańca

Barbórka Cup 2019

W 2019 roku miała miejsce Jubileuszowa XXX edycja Międzynarodowego Turnieju w Gimnastyce Sportowej Kobiet i Mężczyzn. Barbórka Cup to jedno z najpopularniejszych międzynarodowych zmagania gimnastycznych w Polsce.

XXX edycja Barbórka Cup w Zabrzu

Zabrzeńskie zawody trwały dwa dni, od 30 listopada do 1 grudnia i zostały zorganizowane w hali sportowej „Pogoń” przy ul. Wolności. Turniej od lat cieszy się powodzeniem wśród zagranicznych i polskich klubów. Co roku przyjeżdżają do Zabrze wspaniali gimnastycy biorący także udział w Mistrzostwach Europy czy Europejskich Igrzyskach Młodzieży. W 2019 roku w zawodach uczestniczyli młodzi entuzjaści gimnastyki z 8 państw: Polski, Czech, Słowacji, Słowenii, Litwy, Ukrainy, Białorusi i Azerbejdżanu. Zawodnicy rywalizowali w dyscyplinach gimnastycznych takich jak skok, poręcz, równoważnia, ćwiczenia wolne, koń z łękami oraz kółka – i to zarówno w wieloboju, jak i w mikście, w różnych kategoriach wiekowych. Organizatorem zawodów był Klub Sportowy „ISKRA” Zabrze, Zespół Szkół Sportowych w Zabrzu oraz Polski Związek Gimnastyczny. Turniej w całości wsparło finansowo Miasto Zabrze i Województwo Śląskie. Honorowy patronat sprawowała prezydent Zabrze.

Międzynarodowy Turniej tenisa ziemnego seniorów ITF Zabrze Cup 2019

W dniach 23-26 lipca został rozegrany w Zabrzu międzynarodowy turniej tenisa ziemnego seniorów ITF Zabrze Cup 2019. Współorganizatorem zawodów odbywających się na kortach klubu sportowego KS Mostostal Zabrze było Miasto Zabrze. W imprezie udział wzięło ok. 100 tenisistów głównie z Polski. Nie zabrakło również zawodników z zagranicy, nie tylko z Europy, ale również z Australii czy Indii. W turnieju uczestniczyli zawodnicy, którzy ukończyli przynajmniej 35 lat. Podzieleni zostali na kategorie wiekowe (co 5 lat aż do 70+). Rywalizowano zarówno w singlach, jak i deblach. Wyniki wliczane były do międzynarodowego rankingu. Zabrzeńskie zawody od federacji ITF otrzymały trzecią rangę turniejową.

Klub Sportowy KS Mostostal Zabrze, ul. Piłsudskiego

Międzynarodowy Turniej Kadetów Zabrze Cup 2019

W dniach 12-18 maja został zorganizowany w Zabrzu, na kortach przy ul. Piłsudskiego 83, Międzynarodowy Turniej Kadetów Zabrze Cup 2019. Patronat honorowy nad imprezą objęła prezydent Zabrze. Gry eliminacyjne dziewcząt i chłopców rozpoczęły się 12 maja i trwały dwa dni. Następnie w dniu 13 maja odbyło się uroczyste otwarcie imprezy. Natomiast główny Turniej rozpoczął się 14 maja i trwał pięć dni.

BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI
(CEL STRATEGICZNY C20)

Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”

Prężnie rozwija działalność pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Kardio-Med Silesia (KMS) to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie, Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia to Centrum Nowych Technologii i miejsce prac naukowo-badawczo-wdrożeniowych nad innowacyjnymi projektami: w medycynie, biotechnologii i Healthcare. W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS powstała przestrzeń oraz korzystne warunki dla rozwoju nauki i innowacyjnych technologii, wspierania nowych inicjatyw służących wzrostowi przedsiębiorczości w regionie i kraju. Dla realizacji tych działań w Śląskim Parku KMS powołane zostały następujące jednostki zadaniowe:

- Laboratorium i Centrum Telemedyczne;
- Centrum Rozwoju Technologii Medycznych;
- Laboratorium Medycyny Regeneracyjnej i Izolowanych Tkanek i Narządów;
- Laboratorium Genomiki,
- Bank Tkanek i Komórek;
- Laboratorium Testowo-Wdrożeniowe Nowych Technologii i Rozwiązań Medycznych;
- Laboratorium Zagrożeń Środowiskowych i Cywilizacyjnych;
- Laboratorium Izolowanych Organów;
- Blok Operacyjny oraz Centrum Badań Klinicznych – Zespół Poradni KMS.

W ramach stworzonej infrastruktury Śląskiego Parku Technologii Medycznych KMS istnieje możliwość realizacji badań przedklinicznych i klinicznych w obszarach:

- kardiologii,
- kardiologii interwencyjnej,
- kardiochirurgii,
- genetyki, onkologii,
- diabetologii, geriatrii
- chorób środowiskowych i cywilizacyjnych.

Kardio-Med Silesia ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C

Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wieku Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedycznych. W ramach projektów badawczych realizowanych w KMS powstają przy współpracy naukowców-lekarzy-inżynierów-biznesu nowe innowacyjne rozwiązania dedykowane do masowego wykorzystywania dla e-Zdrowia i m-Zdrowia.

W 2019 roku Kardio-Med Silesia realizował wiele projektów szkoleniowych oraz badawczo-rozwojowych, m.in.:

- projekt pn. „Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.
- projekt pn. „Ultra Diagnostyka teoria i praktyka – kursy ultrasonografii dla zawodów medycznych”
- projekt pn.: „Optymalizacja postępowania poszpitalnego dla chorych po udarze mózgu”.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. brał udział w IV edycji spotkania „European Start-Up Days” odbywającego się w Katowicach w dn. 14-15 maja 2019 roku, imprezie towarzyszącej „XI edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego”. Elementem dni startupów był konkurs Start-up Challenge 2019, w którym spośród 300 zgłoszeń wyłoniono sześć najbardziej innowacyjnych pomysłów biznesowych.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w 2019 roku objął patronatem XIV Międzynarodową Studencką Konferencję Kardiologiczną. Jest to wydarzenie, które towarzyszyło XXVI Międzynarodowej Konferencji Kardiologicznej organizowanej

przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu w dniach 4-7 czerwca 2019 roku. Studencka Konferencja Kardiologiczna skierowana jest do zainteresowanych kardiologią i kardiochirurgią studentów z całej Polski i z zagranicy.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu od listopada 2019 roku przystąpił do Polskiej Sieci Biobanków w charakterze Obserwatora. Polska Sieć Biobanków to organizacja, która została powołana aby zagwarantować rozwój oraz kontrolowany dostęp do zasobów biobanków jednostkom akademickim i przemysłowym.

Placówki naukowe i szkolnictwo wyższe

Charakter gospodarczy Miasta ulega zmianom i kierowany jest w stronę rozwoju nowoczesnych technologii. W mieście działają znane i cenione, także poza granicami kraju ośrodki naukowe:

- Wydział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego z Centrum Symulacji Medycznej;
- Śląskie Centrum Chorób Serca;
- Dwa Wydziały Politechniki Śląskiej;
- Wydział Lekarski Wyższej Szkoły Technicznej;
- Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej;
- Fundacja Rozwoju Kardiologii im. Prof. Zbigniewa Religi;
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN;
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla;
- Centrum Chemii Polimerów PAN ;
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia.

Szkoły wyższe zlokalizowane na terenie Miasta Zabrze:

- 1) Śląski Uniwersytet Medyczny,

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu,

Pl. Traugutta 2, 41-800 Zabrze, tel. 32 370 52 95 fax. 32 271 73 10

<https://sum.edu.pl/prezentacja-wydzialu-wlzold/historia-wlzold>

Uczelnia razem ze swoimi klinikami odgrywa ważną rolę nie tylko w obszarze kształcenia kadr medycznych, ale również w obszarze nauki i opieki medycznej. Wydział ten kształci ponad 2000 specjalistów na trzech kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym i ratownictwa medycznego w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Uczelnia oferuje również kształcenie w ramach studiów doktoranckich i podyplomowych. Liczba studentów Śląskiego Uniwersytetu

Medycznego w roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu wynosiła 2267 osób. Natomiast liczba studentów w roku akademickim 2019/2020 kształtowała się na poziomie 2389 osób. Liczba studentów zamieszkujących w mieście Zabrzu wynosiła 146 osób w 2019 roku. Na Wydziale Nauk Medycznych w Zabrzu zatrudnionych w 2018 r. było 433 nauczycieli akademickich, a w 2019 r. liczba wykładowców wzrosła i wynosiła 448.

Śląski Uniwersytet Medyczny, Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu, Pl. Traugutta 2

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu w 2018 roku ukończyło 351 studentów, w tym:

- kierunek lekarski – 201 absolwentów
- kierunek lekarsko-dentystyczny - 124 absolwentów
- kierunek ratownictwo medyczne - 26 absolwentów

Wydział Nauk Medycznych w Zabrzu w 2019 roku ukończyło 362 studentów, w tym:

- kierunek lekarski - 217 absolwentów
- kierunek lekarsko-dentystyczny - 116 absolwentów
- kierunek ratownictwo medyczne - 29 absolwentów

Śląski Uniwersytet Medyczny					
Liczba studentów Wydziału Nauk Medycznych w Zabrzu w latach 2016-2020					
Studenci w roku akademickim 2016/2017					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 133	287	1 420
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	486	182	668
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	125	-	125
Razem studentów			1 744	469	2 213
Studenci w roku akademickim 2017/2018					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1 157	289	1 446
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	601	192	793
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	-	118
Razem studentów			1 876	481	2 357
Studenci w roku akademickim 2018/2019					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1178	273	1451
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	508	190	698
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1804	463	2267
Studenci w roku akademickim 2019/2020					
Lp.	Kierunek	Poziom kształcenia	Liczba studentów		
			studia stacjonarne	studia niestacjonarne	Razem studentów
1.	Lekarski	jednolite magisterskie	1187	239	1426
2.	Lekarsko- Dentystyczny	jednolite magisterskie	647	198	845
3.	Ratownictwa medycznego	pierwszego stopnia	118	0	118
Razem studentów			1952	437	2389
Opracowanie własne na podst. danych z Śląskiego Uniwersytetu Medycznego					

2) Politechnika Śląska,

- Wydział Organizacji i Zarządzania,
ul. Franklina Roosevelta 26, 41-800 Zabrze, tel. 32 277 73 05 fax. 32 277 73 61
<https://www.polsl.pl/Wydzialy/ROZ/Strony/Witamy.aspx>

Od roku 2017r. studenci Wydziału Organizacji i Zarządzania w Zabrzu mają możliwość podjęcia nauki na kierunkach:

- Administracja – studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia licencjackie
- Logistyka – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Analityka biznesowa – studia stacjonarne I stopnia licencjackie
- Socjologia – studia stacjonarne I i II stopnia
- Zarządzanie – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Zarządzanie i Inżynieria Produkcji – studia stacjonarne i niestacjonarne, I stopnia inżynierskie i II stopnia magisterskie
- Zarządzanie projektami – studia stacjonarne I stopnia inżynierskie i niestacjonarne II stopnia magisterskie

Politechnika Śląska						
Liczba studentów Wydziału i Organizacji i Zarządzania w Zabrzu w latach 2016 - 2020						
Studenci w roku akademickim 2016/2017						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	97	121	-	258	476
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	154	61	177	152	544
3.	Logistyka	302	36	184	81	603
4.	Administracja	177	-	129	-	306
5.	Socjologia	55	62	-	-	117
Razem studentów:		785	280	490	491	2046
Studenci w roku akademickim 2017/2018						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	140	102	47	157	446
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	135	56	198	126	515
3.	Logistyka	361	70	223	104	758
4.	Administracja	175	-	118	-	293
5.	Socjologia	14	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	36	-	-	47	83
7.	Analityka biznesowa	36	-	-	-	36
Razem studentów:		897	266	586	434	2183
Studenci w roku akademickim 2018/2019						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	137	57	44	87	325
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	112	26	126	64	328
3.	Logistyka	392	79	178	78	727
4.	Administracja	111	-	64	-	175
5.	Socjologia	49	38	-	-	52
6.	Zarządzanie projektami	43	-	-	68	111
7.	Analityka biznesowa	78	-	-	-	78
Razem studentów:		922	200	412	297	1796
Studenci w roku akademickim 2019/2020						
Lp.	Kierunek	Liczba studentów				
		studia stacjonarne		studia niestacjonarne		Razem studentów
		I stopnia	II stopnia	I stopnia	II stopnia	
1.	Zarządzanie	199	57	61	87	404
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	128	74	108	96	406
3.	Logistyka	388	102	161	99	750
4.	Administracja	59	-	33	-	92
5.	Socjologia	47	23	-	-	70
6.	Zarządzanie projektami	71	-	-	68	139
7.	Analityka biznesowa	137	-	-	-	137
Razem studentów:		1029	256	363	350	1998
Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej						

W roku akademickim 2018/2019 liczba studentów wynosiła 1796 osób, w tym na studiach I stopnia 1334, a II stopnia 709 studentów. Największym zainteresowaniem w 2018 roku wśród studentów cieszył się kierunek Logistyka - 727 osób, a najmniejszym kierunek Socjologia - 52 osób.

Liczba studentów w roku akademickim 2019/2020 na wszystkich kierunkach kształcenia wynosiła ogółem 1998 osób, w tym na studiach I stopnia 1392,

a II stopnia 713 studentów. Największym zainteresowaniem w 2019 roku wśród studentów cieszył się niezmiennie kierunek Logistyka – 750 osób, a najmniej, bo w sumie 70 osób studiowało na kierunku Socjologia. Liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu wynosiła odpowiednio 398 osób w 2018 r. i 373 osoby w 2019r. Na Wydziale w 2019r. pracowało łącznie 134 nauczycieli akademickich. Wydział Organizacji i Zarządzania w 2018 roku ukończyło 514 studentów, natomiast w 2019 roku było 487 absolwentów.

Wydział Organizacji i Zarządzania, Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 26

Absolwenci Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej w Zabrzu					
Lp.	Kierunek	2016	2017	2018	2019
1.	Zarządzanie	195	145	143	93
2.	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji	129	140	129	118
3.	Logistyka	185	171	168	147
4.	Administracja	107	91	59	78
5.	Socjologia	52	43	15	19
6.	Zarządzanie Projektami	-	-	-	32
SUMA:		668	590	514	487
Opracowanie własne na podst. danych z Politechniki Śląskiej					

- Wydział Inżynierii Biomedycznej,
ul. Charlesa De Gaulle'a 66, 41-800 Zabrze, tel. 32 277 74 34
<https://www.polsl.pl/Wydzialy/RIB/Strony/Witamy.aspx>

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej mieści się w zabrzańskim kampusie uczelni, przy ul. Roosevelta 40-40a. Wydział ściśle współpracuje z zabrzańskimi ośrodkami działającymi na polu inżynierii biomedycznej. Na Wydziale Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu działają cztery katedry:

- Katedra Informatyki i Aparatury Medycznej,
- Katedra Biomateriałów i Inżynierii Wyrobów Medycznych,
- Katedra Biomechatroniki,
- Katedra Biosensorów i Przetwarzania Sygnałów Biomedycznych.

Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40-40a

W roku akademickim 2018/2019 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 367 osób. Zajęcia poprowadziło 49 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu w 2018 roku wyniosła 67 osób.

W roku akademickim 2019/2020 na Wydziale Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu studiowało 358 osób. Zajęcia poprowadziło 71 nauczycieli akademickich. Liczba absolwentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu w 2018 roku wyniosła 56 osób. Liczby studentów Wydziału, będących mieszkańcami Zabrza kształtowała się na poziomie 87 osób w 2018 r. i odpowiednio 72 osób w roku 2019.

Wykaz liczby studentów i wykładowców Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		
Kierunki kształcenia Wydziału	Tryb studiów	Stopnie studiów
Inżynieria Biomedyczna	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 oraz w roku 2019/2020	2018/2019	350
	2019/2020	334
Liczba absolwentów poszczególnych kierunków studiów w latach 2018, 2019	2018	67
	2019	56
Biomedical Engineering	stacjonarne	I stopnia
Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 oraz w roku 2019/2020	2018/2019	17
	2019/2020	24
Liczba absolwentów poszczególnych kierunków studiów w roku 2018, 2019	Nie ma jeszcze absolwentów kierunku Biomedical Engineering	
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2018	49
Liczba nauczycieli akademickich Wydziału	2019	71
Liczby studentów, będących mieszkańcami Zabrza (miejsce zamieszkania lub zameldowania Zabrze) – w roku 2018 i w roku 2019.	2018	87
	2019	72
Opracowanie: Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej		

3) Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach,

Wydział Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi
ul. Park Hutniczy 3-5, 41-800 Zabrze, tel. 0 609 599 998
<http://www.wst.com.pl/>

W 2018r. Wyższa Szkoła Techniczna otworzyła w Zabrze nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi.

Kierunki kształcenia Wydziału Nauk Medycznych w podziale na formy studiów, stopnie studiów w 2018roku :

- Kierunek Lekarski – studia jednolite magisterskie stacjonarne;
- Studia podyplomowe: medycyna estetyczna

W 2019 roku:

- Kierunek Lekarski – studia jednolite magisterskie stacjonarne, studia jednolite magisterskie niestacjonarne;
- Kierunek Pielęgniarstwo – studia licencjackie stacjonarne dla pracujących;
- Studia podyplomowe: medycyna estetyczna.

Liczba studentów ogółem w roku akademickim 2018/2019 wynosiła 61 osób, w tym 53 studentów na Kierunku Lekarskim oraz 8 osób uczęszczających na studia podyplomowe - medycyna estetyczna. Natomiast w roku akademickim 2019/2020 na uczelni studiowało 210 osób, w tym Kierunek Lekarski 130, Kierunek Pielęgniarstwo - 61. Zajęcia prowadzone były przez 6 nauczycieli akademickich, Studia podyplomowe: medycyna estetyczna - 9. Zajęcia prowadzone były przez 60 nauczycieli akademickich Wydziału.

W roku akademickim 2018/2019 było 8 absolwentów, którzy ukończyli Studia podyplomowe: medycyna estetyczna. Liczba studentów będących mieszkańcami Zabrze wzrosła z 2 osób w 2018 roku do 8 w roku 2019.

Wykaz liczby studentów zabrzańskich uczelni w 2019 roku					
Lp.	nazwa uczelni - nazwa wydziału	liczba studentów	liczba absolwentów	liczba wykładowców akademickich	liczba studentów zamieszkałych w Zabrzu
1	Śląski Uniwersytet Medyczny - Wydział Nauk Medycznych	2389	362	448	146
2	Politechnika Śląska - Wydział Organizacji i Zarządzania	1998	487	134	373
3	Politechnika Śląska - Wydział Inżynierii Biomedycznej	358	67	49	72
4	Wyższa Szkoła Techniczna - Wydział Nauk Medycznych	210	8	60	8
Razem:		4955	924	691	599
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta					

W roku akademickim 2019/2020 w Zabrzu studiowało 4955 osób, w tym 599 studentów zamieszkałych w Zabrzu. Zajęcia prowadzone były przez 691 nauczycieli akademickich. W 2019 roku zabrzańskie uczelnie mogły się też pochwalić łącznie 924 absolwentami.

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM

Od 2018 roku w Zabrzu na pl. Dworcowym swoją działalność prowadzi Centrum Symulacji Medycznej, utworzone przez Uniwersytet Medyczny. W wyniku inwestycji wartej 35 mln zł zrealizowane zostało przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną bazę dla studentów. Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrza i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. Centrum Symulacji Medycznej w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego powstało w ramach projektu finansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER). Dofinansowanie z UE wyniosło niemal 23 mln zł z przeznaczeniem na Centra Symulacji Medycznej w Zabrzu i Katowicach. Łączny koszt utworzenia zabrzańskiego obiektu to ponad 35 mln zł, na który – obok środków z projektu – złożyły się pieniądze z Ministerstwa Zdrowia, uczelni, Miasta Zabrza oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Centrum Symulacji Medycznej ŚUM, pl. Dworcowy

Kontynuacja współpracy z ŚUM

Uroczysta promocja doktorska Wydziału Lekarskiego w Zabrzu.

6 września 2019 r., w Teatrze Nowym w Zabrzu, odbyła się uroczysta promocja doktorska Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego. Podczas niej doktoranci oraz habilitanci odebrali stopnie naukowe. Uroczystość ta jest dowodem na sprawnie funkcjonującą współpracę na linii Uniwersytet Medyczny - Miasto Zabrze, które coraz mocniej stawia na rozwój sektora medycznego.

Dyplomatorium Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu.

Kilkuset absolwentów kierunku lekarskiego i kierunku lekarsko-dentystycznego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego odebrało dyplomy ukończenia studiów, w Domu Muzyki i Tańca w Zabrzu, z rąk dziekana Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu ŚUM prof. dr. hab. n. med. Macieja Misiotka. W uroczystym dyplomatorium udział wzięli przedstawiciele władz uczelnianych oraz zabrzańskiego samorządu.

Śląskie Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało w 2018 roku nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Na rok 2020 zaplanowano rozpoczęcie budowy Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu „Assist Med. Sport Silesia” wraz z aulą wykładową. Ten wyjątkowy

projekt jest ważny nie tylko dla Politechniki Śląskiej i Miasta Zabrze, ale także dla Górnoląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz całego województwa śląskiego. ŚCIWMiS zostanie zlokalizowane w kampusie Politechniki Śląskiej, na gruntach przekazanych przez władze Miasta Zabrze przy ulicy Roosevelta. Wartość umowy opiewa na kwotę blisko 40 mln zł. Inwestycja jest częścią zaliczonego do kluczowych w regionie, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 projektu, realizowanego przez Wydział Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Całość budżetu projektu, grunty, inwestycja budowlana oraz wyposażenie nowoczesnych laboratoriów wynosi ponad 100 mln zł. Część kosztów pokrywa Politechnika Śląska. Projekt realizowany jest wspólnie ze światowym liderem technologii medycznych – firmą Philips Healthcare, której wkład finansowy wynosi blisko 20 mln zł.

Celem projektu jest stworzenie unikalnego zespołu wysokospecjalistycznych laboratoriów badawczo-technologicznych, dedykowanych wpieraniu firm działających w obszarze wdrażania wyrobów oraz technologii medycznych. Zasadniczym celem projektu jest opracowanie nowoczesnych technologii oraz wyrobów medycznych, wpisujących się w aktualne zagadnienia zdrowotne stanowiące odpowiedź na wyzwania współczesnej medycyny w obszarze starzejącego się społeczeństwa oraz wdrażania rozwiązań z zakresu medycyny spersonalizowanej. Realizacja projektu wpłynie również na wzrost konkurencyjności firm z szeroko rozumianej branży inżynierii biomedycznej i pozwoli na ich uczestnictwo m.in. w europejskich i światowych platformach technologicznych, tworząc szanse na skuteczne wykorzystanie możliwości jakie niesie międzynarodowa kooperacja.

Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40

W 2019 roku Politechnika Śląska otrzymała status laureata konkursu "Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza". To wielkie wyróżnienie, ale także ogromna szansa rozwoju. Status laureata konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” wiąże się przede wszystkim ze zwiększeniem finansowania o kwotę blisko 35 milionów rocznie wypłacaną w latach 2020 – 2026.

Wyższa Szkoła Techniczna - Wydział Nauk Medycznych

Wyższa Szkoła Techniczna (WST) ma swoją siedzibę w Zabrzu od października 2012 roku. W wyniku rozbudowy i modernizacji zabytkowego budynku mieszczącego się przy Parku Hutniczym 3-5 uczelnia posiada nowo wyremontowany oraz nowoczesny obiekt, w którym są prowadzone zajęcia. W obiekcie znajdują się nowoczesne sale wykładowe i dobrze wyposażone pracownie dydaktyczne. Wyższa Szkoła Techniczna to uczelnia wychodząca naprzeciw nowoczesnym trendom edukacyjnym, dostosowująca swoją ofertę do potrzeb kształcenia. W 2018r. został utworzony w Zabrzu nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Wydział Nauk Medycznych obejmuje dwa kierunki:

- kierunek lekarski - kształcenie prowadzone będzie w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane są w oparciu o programy opracowane na podstawie wytycznych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego
- pielęgniarstwo - podczas nauki student zdobędzie umiejętności profesjonalnej opieki pielęgniarstwa, będzie potrafił korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki. Nauczy się udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom, sprawowania całościowej nad chorymi i niepełnosprawnymi.

Wyższa Szkoła Techniczna w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 3-5

Założeniem kształcenia na kierunku lekarskim jest pozyskanie wiedzy oraz praktycznych umiejętności w obszarze profilaktyki, leczenia i rehabilitacji, które są niezbędne do wykonywania zawodu lekarza. Zajęcia na nowym kierunku obejmują grupy przedmiotów z zakresu nauk morfologicznych, naukowych podstaw medycyny, nauk klinicznych zabiegowych, organizacyjnych aspektów medycyny. Efektem nauki jest otrzymanie tytułu lekarza. Zdobytą wiedzę i rozwinięte umiejętności absolwenci kierunków lekarskiego oraz pielęgniarstwa będą mogli wykorzystać w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, instytucjach badawczych, ośrodkach badawczo-rozwojowych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej.

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy w Zabrzu

Uniwersytet Dziecięco-Młodzieżowy zainaugurował swoją działalność 23 marca 2019 roku. Projekt ten stanowi wspólne przedsięwzięcie Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz Wyższej Szkoły Technicznej. Zajęcia dla dzieci odbywały się w soboty w budynku Wyższej Szkoły Technicznej mieszczącym się w Parku Hutniczym 3-5 w Zabrzu. Na realizację tego zadania Urząd Miejski w Zabrzu oraz WST pozyskały dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Udział w zajęciach był bezpłatny. Studentami były dzieci i młodzież, mieszkańcy Zabrze, w wieku 7-17 lat. W ramach Uniwersytetu Dziecięco-Młodzieżowego WST zajęcia zostały zorganizowane w różnych grupach wiekowych. Dla dzieci w wieku 7-10 lat i 11-14 lat przygotowano zajęcia artystyczne, komputerowe, robotykę, język angielski (każdy moduł trwał 30 godzin). Z kolei dla młodzieży 15-17 lat przygotowano zajęcia z języka angielskiego, języka polskiego, matematykę (każdy moduł trwa 40 godzin). Zajęcia miały na celu pomoc w rozwijaniu 3 rodzajów kompetencji: językowych, informatyczno-technicznych oraz osobistych. Ponadto młodzi studenci wyjechali na obóz językowo-sportowy w okresie wakacyjnym.

Kwota projektu wyniosła 997 tys. zł w tym pozyskane dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 967 tys. zł. Realizacja projektu kontynuowana będzie jeszcze przez kolejne dwie edycje dla kolejnych grup dzieci i młodzieży.

Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Techniki i Aparatury Medycznej

Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM jest instytutem badawczym z siedzibą w Zabrzu. Jego działalność statutowa obejmuje prowadzenie prac badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie techniki medycznej. W zakresie swojej działalności Instytut posiada już 50-letnią tradycję. W 2019 roku zabrzański Instytut Techniki i Aparatury Medycznej ITAM na mocy Ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. z 2019r. poz. 534) został do niej włączony. Sieć Badawcza Łukasiewicz to trzecia największa organizacja zajmująca się badaniami i

rozwojem w Europie. Tworzy ją 38 instytutów badawczych, zlokalizowanych w całej Polsce. Sieć Badawcza Łukasiewicz dysponuje ogromnym potencjałem, ośmioma tysiącami wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz ma ponad 1,3 mld zł przychodów generowanych ze sprzedaży technologii, produktów i usług. Udział w sieci zwiększa szanse instytutów badawczych na międzynarodowe granty i pozyskiwanie partnerów gospodarczych. Łukasiewicz dysponuje wartym miliardy złotych najnowocześniejszym w kraju zapleczem badawczym, którego budowa przekracza możliwości finansowe większości firm. Zatrudnia kadry, którymi na co dzień nie dysponuje znacząca część krajowego biznesu. Łukasiewicz otwiera się na współpracę z tymi, dla których budowa własnych ośrodków badawczych jest nierealna lub nieopłacalna. Wspierając biznes i polskie instytuty badawcze. Sieć Łukasiewicz docelowo będzie przyczyniać się do rozwoju gospodarczego kraju, generowania nowych miejsc pracy i budowania prestiżu Polski na arenie międzynarodowej. Ponadto polskie uczelnie mają szansę pozyskać solidnego partnera, a instytucje państwowe silne zaplecze eksperckie, niezbędne do realizacji polityki rozwoju kraju.

Kongres "Program dla Śląska"

W październiku 2019 roku Katowicach odbył się Kongres "Program dla Śląska" - „Nowoczesność i tożsamość regionu”. Podczas pierwszego dnia obrad podsumowano działania, które do tej pory udało się zrealizować w ramach "Programu dla Śląska", przedstawiono też nowe inicjatywy dla regionu. W wydarzeniu udział wzięli m.in.: Jerzy Kwieciński, minister finansów, inwestycji i rozwoju, Bożena Borys-Szopa, minister rodziny, pracy i polityki społecznej, Adam Gawęda, wiceminister energii, Jarosław Wiecek, wojewoda śląski, Jakub Chęłstowski, marszałek województwa śląskiego, prezydent Zabrze oraz prof. Marian Zembala, dyrektor Śląskiego Centrum Chorób Serca.

Kongres "Program dla Śląska" 2019 r., Katowice

Wśród bogatego programu przewidującego wiele wykładów i paneli dyskusyjnych znalazło się też wystąpienie - studentów Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej w Zabrzu, którzy zaprezentowali projekt pn. "Sztuczna inteligencja jako przyszłość medycyny". Projekt polega na wykorzystaniu uczenia maszynowego w diagnostyce choroby wieńcowej. Prosta w obsłudze aplikacja pozwalałaby na efektywniejsze wykorzystanie wyników tomografii bezkontrastowej. Ograniczenie wykonywanych badań z podaniem kontrastu zmniejsza narażenie pacjentów na negatywne ich skutki, a także pozwala na oszczędność środków.

CH. CELE HORYZONTALNE

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Lista celów horyzontalnych jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny

CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city

CH 3. Rewitalizacja miasta

CH 4. Skuteczne promowanie miasta

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne.

Lista miejskich dokumentów strategicznych realizujących założenia Strategii Rozwoju Miasta w ramach Celów Horyzontalnych w 2019 roku	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
2	Program „Rodzina na 5+”
3	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022
4	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta	

Realizacja strategii w ramach celów horyzontalnych:

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY (CEL HORYZONTALNY CH 1)

Aktywna polityka na rzecz rodzin

Tworzenie warunków rozwoju rodziny stanowi bardzo ważny aspekt polityki miasta. Działania prowadzone w Zabrzu ukierunkowane były na tworzenie warunków dogodnych dla rozwoju rodziny poprzez:

- Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny
- Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin
- Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, - karta dużej rodziny,
- Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc
- Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny - Metropolitalne Święto Rodziny

Centrum Rozwoju Rodziny w Zabrzu

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu poprzez przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmować będzie utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych takich jak warsztaty, indywidualne poradnictwo, usługi asystenckie. W 2019 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu. Wartość inwestycji to koszt rzędu 5,5 mln zł, z czego 4,6 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na koniec 2020 roku.

W Centrum Rozwoju Rodziny planowane są następujące rodzaje działań:

- Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
- Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
- Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Remont budynku Domu Dziecka w Zabrzu

W 2019 roku zakończyła się gruntowna termomodernizacja Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15. W dniu 17 stycznia odbyła się uroczystość, która wieńczyła realizację tego wieloetapowego zadania. Koszt inwestycji wyniósł ponad 1,4 mln zł.

W ramach zadania pt.: „Termomodernizacja budynku Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15” wykonano:

- docieplenie ścian zewnętrznych, ścian zewnętrznych przy gruncie oraz dachu,
- wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę opraw oświetleniowych (wewnętrznych),
- wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania,
- wymianę nowej instalacji odgromowej,
- nowe chodniki i schody zewnętrzne.

Budynek Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15

Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+”

Od stycznia 2012 roku realizowany jest w Zabrzu program dla rodzin wielodzietnych „Rodzina na 5+”. Osobami mogącymi wziąć udział w Programie są członkowie rodzin wielodzietnych (co najmniej troje dzieci) i rodzin zastępczych oraz podopieczni zabrzańskich całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych, zamieszkujący na terenie Miasta Zabrze. Celem Programu „Rodzina na 5+” jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych, rekreacji oraz zaspokojenie podstawowych potrzeb konsumpcyjnych, poprzez stworzenie i rozwijanie katalogu ulg dla osób uprawnionych. Od początku realizacji programu do dnia 31 grudnia 2019 roku przystąpiły 1 571 rodzin. Na dzień 31.12.2019 roku jest podpisanych 70 porozumień z partnerami Programu.

W 2019 roku na realizację uchwalonego Programu „Rodzina na 5+” w Mieście Zabrze przeznaczono środki w wysokości 61,3 tys. zł. W roku 2019 przystąpiło do programu „Rodzina na 5+” 177 rodzin, wydano 827 kart dla ich członków.

Modernizowanie i budowa nowych żłobków

- Żłobek Miejski Filia, ul. Andersa 34 - utworzenie nowych miejsc.

Realizacja projektu pn. „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu”. W 2019 roku zakończono realizację inwestycji. Celem głównym projektu było wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze poprzez utworzenie 20 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Projekt obejmował prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie części kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Całkowita wartość projektu to 590 tys. zł w tym wartość dofinansowania: 519 tys. zł. Prace remontowe trwały blisko pół roku – od kwietnia 2018 do sierpnia 2019 r. Dzisiaj dzieci, rodzice i pracownicy mogą korzystać z odnowionej placówki i nowych udogodnień.

Filia Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34

- Remont Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32

W 2019 roku oddano do użytku po gruntownym remoncie siedzibę Miejskiego Żłobka przy ul. Buchenwaldczyków 32. Społeczność przedszkola może korzystać z odnowionej placówki i nowych udogodnień. Prace remontowe składały się z kompleksowej termomodernizacji siedziby żłobka oraz przebudowy części budynku wraz z instalacjami wewnętrznymi (wod-kan, elektryczna i gazowa).

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

- I etap: Termomodernizacja Żłobka Miejskiego w Zabrzu prowadzona była w ramach programu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze”:

Zakres prac obejmował m.in.: termomodernizację ścian zewnętrznych łącznie z remontem kamiennego cokołu budynku, wymianę części stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji termicznej poniżej terenu i izolacji przeciwwodnej ścian piwnicznych i fundamentowych, docieplenie dachu, wykończenie tarasów, wykonanie nowych obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, wymianę oświetlenia zewnętrznego oraz remont schodów zewnętrznych. Okres realizacji projektu: 11.03.2016 r. - 31.12.2018 r.

Kwota na realizację robót wyniosła 947,6 tys. zł.

Miejski Żłobek przy ul. Buchenwaldczyków 32

- II etap: „Przebudowa części budynku żłobka wraz z instalacjami wewnętrznymi, budowa instalacji hydrantowej, systemu sygnalizacji pożaru oraz oddymiania grawitacyjnego” Zakres prac obejmował wykonanie nowej instalacji wod-kan, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, gazowej i hydrantowej, wymianę stropów łącznie z wykonaniem nowych podłóg, modernizację suterenu z wyznaczeniem nowej funkcji kuchni i części sanitarno-szatniowej dla personelu oraz modernizację poddasza na potrzeby biurowe. Prace trwały od 16 marca 2019 r. do 15 sierpnia 2019 r. Kwota na realizację robót wyniosła 1,3 mln zł.
- Utworzenie nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2.
- W Zabrzu rozpoczęły się prace mające na celu utworzenie nowego żłobka, filii przy ul. Niedziałkowskiego. Inwestycja ta finansowana jest ze środków własnych

miasta Zabrze oraz z kilku źródeł zewnętrznych, w tym: z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Remont budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 prowadzony jest w ramach projektu „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap II” dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Miasto Zabrze pozyskało również dofinansowanie do realizacji projektu „Nowe miejsca, nowy start - usługi opiekuńcze nad dziećmi do lat 3” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, poddziałanie 8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – ZIT. Wartość projektu to prawie 1,5 mln zł, w tym 1,3 mln zł stanowi pozyskane dofinansowanie z UE. Projekt ma na celu wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze z obszarów rewitalizowanych. Projekt obejmuje prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Grupę docelową stanowią osoby podejmujące pracę po przerwie związanej z urodzeniem dziecka i/lub wychowujące dzieci do lat 3, osoby zatrudnione, wychowujące dzieci do lat 3 oraz osoby które są poza rynkiem pracy ze względu na opiekę nad dzieckiem do lat 3 - łącznie 20 osób.

Czas realizacji projektu od 01.10.2019 do 31.05.2021 r.

Budynek nowej Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2

W lipcu 2019 r. podpisana została umowa z wojewodą śląskim na realizację projektu dofinansowanego z Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi

w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019. Na realizację projektu pn. "Utworzenie 40 miejsc w filii żłobka miejskiego przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu w ramach programu Maluch+" przyznane zostało dofinansowanie w wysokości 897 tys. zł. Koszt tej inwestycji wynosi ponad 4 mln zł. Przedsięwzięcie polega na przystosowaniu zdegradowanego budynku mieszkalnego mieszczącego się przy ul. Niedziałkowskiego 2 na potrzeby żłobka. Przebudowany zostanie wewnętrzny układ budynku w tym klatka schodowa, instalacja elektryczna oraz wodno-kanalizacyjna, wymieniona zostanie również więźba dachowa. Zostaną także przeprowadzone prace związane z zagospodarowaniem terenu przy budynku. W wyremontowanym budynku powstanie filia Żłobka Miejskiego w Zabrzu z dodatkowymi 40 miejscami dla dzieci, których rodzice/opiekunowie powracają na rynek pracy. Powrót do pracy w sposób bezpośredni przyczyni się do zwiększenia aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców Zabrze.

Zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2019 roku kwotę blisko 5,5 mln zł, blisko 1 mln więcej niż w poprzednim roku.

Na terenie miasta przygotowano 766 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych. Żłobek Miejski dysponuje 165 miejscami, natomiast w żłobkach niepublicznych jest 575 miejsc oraz 26 miejsc w klubach dziecięcych. Co warto podkreślić nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach. Pełen rejestr żłobków i klubów dziecięcych jest dostępny na stronie:

<https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/dlaswiadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow>

Wykaz żłobków i klubów dziecięcych w Zabrzu wg. rejestru Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej			
Lp.	Dane instytucji	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żłobki publiczne			
1.	Żłobek Miejski ul. Buchenwaldczyków 32 tel./fax 32 271-09-85 zlobekmiejskidyrekcja@op.pl	110	110

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

	www.zlobek-zabrze.pl		
2.	Żłobek Miejski Filia ul. Gen. Władysława Andersa 34 tel. 32 272-28-70	55	55
Żłobki niepubliczne			
3.	Żłobek Społeczny nr 1 ul. Ks. Konstantego Damrota 58 tel. 32 271-27-16 zlobekspoleczny@tlen.pl www.zlobekspoleczny.pl	38	38
4.	Integracyjny Żłobek Zabrzeńskiego Towarzystwa Rodziców i Dzieci Specjalnej Troski, "Nasz Dom" ul. Jerzego Wyciska 5 tel. 32 271-43-52, fax 32 277 00 53 sekretariat.ceir.zabrze@op.pl www.ztr.zabrze.pl	25	25
5.	Żłobek „Dzieciątka Jezus” Dom Dziennego Pobytu "RODZINA" Caritas Diecezji Gliwickiej, ul. Wolności 586 tel. 32 277-50-20 kontakt@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	45	38
6.	Żłobek "Misiowa Kraina" Filia 1 Domu Dziennego Pobytu "RODZINA" Caritas Diecezji Gliwickiej al. Szczęście Ludwika 2 tel. 32 733-28-58 kontakt@dom-rodzina.pl www.dom-rodzina.pl	102	73
7.	Prywatny Żłobek nr 5 ul. Dworska 18b nr lokalu 1,2 tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl	22	22
8.	Filia Prywatnego Żłobka nr 5 w Zabrze – Żłobek Biedroneczki ul. Franciszkańska 20	57	34

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2019

	tel. 516 325 737 www.zlobekzabrze.pl zlobekzabrze@onet.pl		
9.	Akademia Małego Smerfa ul. Franciszkańska 17 Kierownik: 502-183-505 www.smerfy.org smerfyzabrze@o2.pl	30	30
10.	Ulubiony Żłobek ul. Pośpiecha 20 tel. 503 329 334 ulubiony.zlobek@gmail.com www.ulubionyzlobek.pl	60	60
11.	Pozytywny Żłobek w Zabrze ul. Wandy 7 tel. 532 79 96 71 zlobki.slaskie@pozytywneinicjatywy.pl	60	44
12.	Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska ul. Wolności 338 B tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl	25	21
13.	Niepubliczny Żłobek Zaczarowany Ołówek Katarzyna Mitak ul. gen. Władysława Sikorskiego 29 tel. 724 295 055 zaczarowanyoloweksl@gmail.com	15	10
14.	Żłobek Niepubliczny nr 1 S.C. O/Zabrze ul. Wolności 121 C tel. 577 88 22 86 www.zabrzezlobek.pl zlobekzabrze@wp.pl	40	37
15.	Żłobek "Skrzydółka" ul. Lipowa 11 tel. 609 413 865 www.nsp.podskrzydlami.zabrze.pl klubmaluchaskrzydelka@gmail.com	16	Brak danych

16.	Żłobek "Bożego Miłosierdzia" ul. Pawła Majnusa 7 tel. 575 241 606 www.dom-rodzina.pl biuro@dom-rodzina.pl	40	40
Kluby dziecięce			
17.	Akademia Rozwoju Mariola Kozłowska ul. Roosevelta 98 tel. 723 494 228 mariola.kozlowska@onet.pl	15	15
18.	„Bąbelki – Perełki” Agnieszka Włoka ul. Majnusa 2/3 tel. 662 624 352 wloczka@onet.eu	11	11
Opracowanie: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta			

Metropolitalne Święto Rodziny - inicjatywa integrująca i utrwalająca rodziny

W 2019 roku już po raz dwunasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrze. Patronami honorowymi byli metropolita katowicki oraz ordynariusz gliwicki. Tegorocznym obchodom Święta towarzyszyło hasło „Rodzina – wspólnota pokoju”. Idea Metropolitalnego Święta Rodziny zrodziła się w 2007 roku podczas śląskiej pielgrzymki samorządowców i parlamentarzystów do Rzymu. Na program Metropolitalnego Święta Rodziny każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy sportowe i wydarzenia religijne. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Obchody XII Metropolitalne Święto Rodziny rozpoczął w dniu 18 maja 2019 roku, koncert inaugurujący w Domu Muzyki i Tańca. Przygotowano wiele atrakcyjnych imprez, które odbyły się w 30 gminach biorących udział w tym przedsięwzięciu. Szczegółowe informacje dotyczące Metropolitalnego Święta Rodziny znajdują się na stronie internetowej www.swieto-rodziny.pl.

Konferencja "Rodzina - czas wolny - praca"

We wrześniu 2019 roku odbyła się w Zabrzu w Łażni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza Konferencja "Rodzina - czas wolny- praca". Udział w konferencji wzięli m.in.: minister rodziny, pracy i polityki społecznej Bożena Borys-Szopa, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed, członkini zarządu Województwa Śląskiego Izabela Domogała, przedstawiciele samorządu zabrzańskieg, zabrzańscy radni, dyrektorzy jednostek miejskich, w tym m.in. Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Zabrzańskiej Agencji Rozwoju Inwestycji. Celem konferencji była dyskusja na temat funkcjonowania pracowników na współczesnym rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem wartości takich jak życie rodzinne i czas wolny. Podczas konferencji wręczono honorowe odznaki Primus in Agendo.

Konferencja "Rodzina - czas wolny - praca" w Łażni Łańcuszkowej ul. Wolności 410

KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY
(CEL HORYZONTALNY CH 2)

Rozwiązania smart city

Realizacja założeń dokumentu pn. E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do Roku 2020+.

Dokument „e- Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa Informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+” został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta z dnia 18 stycznia 2016 r. Stanowi kontynuację realizacji zapisów Programu E-Zabrze wprowadzonych w życie w dniu 14 grudnia 2009 r. dokumentem „e-Zabrze Program budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze”.

Do końca roku 2019 zrealizowanych zostało pięć projektów:

- „Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego”,
- „Mapa akustyczna Miasta Zabrze - etap II”,
- „System informacji multimedialnej – system przywoławczy”,
- „Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrze”,
- „Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrze”.

W 2019 r. realizowanych było dziewiętnaście projektów: „Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych”, „e-Dziennik”, „Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ”, „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta”, „HotSpoty”, „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”, „Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi”, „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych”, „Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap”, „Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych”, „Program informatyzacji przedszkoli i szkół”, „Rozbudowa Centrum Komputerowego”, „Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze”, „Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze”, „Wdrożenie platformy HelpDesk”, „Wdrożenie systemu zarządzania infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze”, „Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze”, „Eko-Zabrze”, „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze”.

Projekty realizowane są przez Urząd Miejski w Zabrze oraz miejskie jednostki organizacyjne. Finansowane są ze środków zewnętrznych (RPO WSL, POWER, POPC) i własnych Miasta. W ramach realizacji założeń strategii E-Zabrze w 2019 roku organizowano spotkania i szkolenia upowszechniające idea budowy społeczeństwa

informacyjnego. Promowano e-administrację na konferencjach organizowanych przez Miasto Zabrze oraz inne podmioty. Urząd Miejski bierze również czynny udział w pracach zespołu w ramach przedsięwzięcia Benchmarking - Kontynuacja poświęconemu tematyce smart city.

Realizacja projektów w 2019r.:

- 1) Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych
Pod koniec roku rozpoczęto działania mające na celu stworzenie nowej strony internetowej w związku z nowymi wymaganiami z Ustawy z dnia 4 kwietnia 2020 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Prace będą kontynuowane w roku 2020 r.
- 2) e-Dziennik
Kolejne dwie szkoły w 2019r. otrzymały środki na wdrożenie e-dziennika. Dzięki temu zwiększyła się o 600 liczba rodziców korzystających z e-dziennika. Zorganizowana była dla nauczycieli konferencja – szkolenia z zakresu stosowania TIK w nauczaniu.
- 3) Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze – CUWMZ
Aktualnie projekt pn. "Cyfrowe usługi wspólne –CUWMZ" znajduje się na liście rezerwowej a jego wartość oszacowano na 17 mln zł. W ramach projektu mają być dostarczone ujednolicone systemy informatyczne dla jednostek miejskich oraz zakupiony sprzęt komputerowy oraz serwerowy. Udostępnionych zostanie 19 nowych usług.
- 4) Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta
Projekt eBOK (Elektroniczne Biuro Obsługi Mieszkańców) czeka również na dofinansowanie z listy rezerwowej RPO WSL. Część projektu jest realizowana w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jest to projekt partnerski z czterema gminami (Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno) i zakończy się w 2020 r. uruchomieniem platformy podatkowej, elektronicznymi płatnościami i powiadomieniami SMS dla mieszkańców i przedsiębiorców.
- 5) HotSpoty
Miasto uzyskało dotację w wysokości 15 tys.. EURO na uruchomienie co najmniej 10 HotSpotów na terenie Miasta. W 2019 r. była przygotowywana koncepcja, wyznaczone zostały miejsca umieszczenia urządzeń oraz wykonano niezbędne pomiary. Trwa przygotowanie postępowania na wybór wykonawcy przedsięwzięcia.
- 6) „Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze”
W celu przygotowania się do realizacji projektu „Inteligentne sterowanie

oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze” zinwentaryzowano 100% szafek oświetlenia ulicznego będącego własnością Miasta Zabrze (4 040 punkty świetlne w tym 118 punktów zasilanych energią słoneczną).

7) Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi

W ramach projektu „Kompleksowy System Gospodarowania Odpadami” wdrożono aplikację mobilną „EcoHarmonogram”. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do harmonogramu wywozu śmieci. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego sortowania śmieci. Dodatkowo EcoHarmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia/interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi. Dla mieszkańców nieużywających smartfonów, wszelkie informacje dostępne w aplikacji mobilnej są dostępne na stronie internetowej miasta. Stworzona została baza punktów wywozowych.

8) Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych. W roku 2019 kontynuowano realizację projektu pn. „Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych geodezyjnych baz danych miasta Zabrze”. Projekt jest współfinansowany z RPO WSL. W ramach zadania pn. „Modernizacja i rozwój treści cyfrowych” został ogłoszony przetarg na wybór Wykonawcy. Niestety nie udało się pozytywnie zakończyć postępowania. Procedura zostanie ponowiona. Zostało rozstrzygnięte postępowanie na „Modernizację i rozbudowę TIK”. Pod koniec roku zostały dostarczone serwery i sprzęt komputerowy. Wyłoniony został również Wykonawca na usługi inżyniera projektu – zarządzanie projektem wraz z inspekcją nadzoru. Termin realizacji projektu został przedłużony do 31.08.2022 r. oraz zostało zwiększone dofinansowanie projektu. Realizacja projektu jest podstawą do realizacji projektu „Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze”. W ramach projektu zaplanowana jest digitalizacja (przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na treści cyfrowe) zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie 17 atrakcyjnych e-usług dla klientów (np. udostępnianie mapy ewidencji gruntów i budynków czy zgłoszenie prac geodezyjnych) i 4 dla administracji.

9) Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze - III etap

Została przeprowadzona modernizacja sprzętu na potrzeby systemu monitoringu wizyjnego miasta w siedzibie Policji oraz Straży Miejskiej. Utworzono jeden nowy punkt kamerowy, a trzy inne rozbudowano o kamery stałopozycyjne. Oprócz tego dokonano wymiany pięciu kamer.

10) Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych

Kontynuowana była realizacja projektu szkoleniowego pn. „Jestem w sieci-Zabrze lubi IT” dofinansowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Od września 2018 r. do 30.09.2020 r. zostało przeszkolonych 268 mieszkańców Zabrze powyżej 25 roku życia. Projekt był realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematy szkoleń: „Tworzę własną stronę internetową (blog)”, „Rolnik w sieci”, „Rodzic w Internecie”, „Mój biznes w sieci”, „Moje finanse i transakcje w sieci”, „Kultura w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”. Szkolenia odbywały się na terenie Miasta Zabrze w Urzędzie Miejskim, Domu Harcerza, DPS PAL i były prowadzone przez pracowników z Urzędu Miejskiego i osoby wyznaczone przez stowarzyszenie MOST. Koszty poniesione w 2019 roku wyniosły 34 tys. zł.

11) Program informatyzacji przedszkoli i szkół

11 laptopów zakupionych w ramach projektu, które były wykorzystywane do przeprowadzenia szkoleń, zostały przekazane do Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14 w Zabrze.

12) Miejski Zarząd dróg i Infrastruktury Informatycznej uruchomił pocztę elektroniczną dla Rad Dzielnic. Zakupił macierz dyskową oraz serwery na potrzeby obsługi jednostek miejskich w zakresie poczty elektronicznej. Kontynuował paszportyzację Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej. Zespół ds. Integracji Sygnalizacji drogowej z siecią ZMAN analizował możliwości wykorzystania posiadanej infrastruktury szerokopasmowej do zarządzania sygnalizacją świetlną. Do sieci ZMAN zostały podłączone skrzyżowania: Wolności-Kondratowicza, Makoszowska-3 Maja.

13) Opracowana została koncepcja dot. zarządzania projektami Miasta Zabrze do projektu finansowanego ze środków unii europejskiej.

14) Eko-Zabrze. Przygotowany został do uruchomienia portal Eko – Zabrze poświęcony ochronie środowiska naturalnego.

15) E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze.

Realizowany był projekt „E-muzeum digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze” dofinansowanego ze środków RPO WSL. Przeszkoleni zostali pracownicy z obsługi sprzętu fotograficznego, skanerów 3D oraz dedykowanego oprogramowania. Zdigitalizowane zostały obiekty przez firmę zewnętrzną oraz pracowników Muzeum Górnictwa Węglowego (ponad 16 tys. skanów w różnych technologiach (ponad 3 tys. eksponatów) w celu udostępnienia ich on-line). W ramach projektu powstała pracownia digitalizacji oraz zakupiona infrastruktura

techniczna. Dzięki projektowi osoby prywatne, instytucje publiczne, uczelnie czy placówki badawcze będą mogły uzyskać dostęp do zdigitalizowanej „bazy danych” bezpośrednio za pomocą utworzonej strony internetowej. Znajdą się tam nie tylko galeria obrazów do przeglądania on-line z możliwością wyszukiwania interesujących obiektów, ale także interaktywne formularze pozwalające np. na wysłanie prośby o wypożyczenie eksponatu. Dzięki portalowi ułatwiony będzie kontakt z Muzeum, a wymiana informacji i opinii pozwoli pracownikom Instytucji rozpoznać aktualne potrzeby odwiedzających. Bogata kolekcja eksponatów pozwoli odbiorcy na zapoznanie się z dziedzictwem kulturowym regionu, a badaczom zainteresowanym tematyką górnictwa, na dostęp do materiałów dotąd nieudostępnianych w tak szerokim zakresie.

HotSpoty w Zabrzu

W ramach realizowanych w ubiegłych latach projektów powstało w Zabrzu

11 bezpłatnych punktów dostępu do internetu:

- Projekt pn. „Budowa Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Sieci Światłowodowej – etap II i III - wraz z punktem hot-spot” - uruchomionych zostało 6 HotSpotów
- Projekt pn. „Budowa Zabrzeńskiej Szerokopasmowej Bezprzewodowej” powstało 11 punktów Hot-Spot

Dodatkowo ze środków budżetu Miasta Zabrze udało się zainstalować 4 podobnych punktów, co daje łączną liczbę 15 Hotspotów, a w planach są kolejne projekty, które mają zapewnić wygodny i bezpłatny dostęp do sieci w każdej dzielnicy Zabrze.

Kioski informacyjne

W 35 miejscach na terenie Zabrze stoją infokioski - urządzenia które pozwalają mieszkańcom Zabrze zdobywać potrzebne informacje. Część z nich została zamontowana w ramach realizowanych projektów unijnych takich jak: „Po drodze z kulturą” czy „System Informacji o Mieście Zabrze”, a część sfinansowano ze środków budżetu Miasta Zabrze.

Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Cyfrowe Usługi Miast”.

W 2018 r. wspólnie z miastami: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno złożono wnioski o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Cyfrowe Usługi Miast”. Projekt zakłada wdrożenie portalu podatkowego, magistrali usług, podsystemu SMS, szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami, wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

Cel projektu: Poprawa efektywności zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach podatków i opłat lokalnych (PiOL) oraz zarządzania nieruchomościami (ZN), istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej na terenie 5 Miast.

Partnerstwo: Miasta: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno.

Lider: Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie.

Produkty:

- Wdrożenie portalu podatkowego i magistrali usług
- Zakup i wdrożenie podsystemu sms
- Szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych
- Szkolenia z zakresu zarządzania nieruchomościami
- Opracowanie modelu ciągłego doskonalenia procesów zarządczych
- w Gospodarowaniu Nieruchomościami – proces BPMN
- Wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

Planowane efekty projektu: Efektem realizacji projektu będzie wsparcie 5 jednostek samorządu terytorialnego i podniesienie kompetencji 190 pracowników tych jednostek, poprzez wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarach istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki realizacji Projektu wdrożone zostaną rozwiązania usprawniające pracę urzędu w obszarze obsługi podatkowej przedsiębiorców i zarządzania nieruchomościami. Koszty poniesione w 2019 roku wyniosły 44,6 tys. zł.

Wartość projektu to 1,3 mln zł w tym 1 mln stanowi dofinansowanie z UE.

Termin realizacji: 02.01.2019 – 30.06.2020 r.

REWITALIZACJA MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 3)

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI/618/17 Rady Miasta Zabrze zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie przedmiotowej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. LPROGRAM realizowany jest zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z Zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Opracowanie aktualizacji programu, wynikało z konieczności dostosowania w Zabrzu procesu rewitalizacji, trwającego już od 2005r. do nowych założeń Krajowej Polityki Miejskiej, ram spójności i nowego okresu programowania UE 2014 - 2020. W tym zakresie wykonano nową analizę stanu terenów w mieście oraz zidentyfikowano obszary zdegradowane. W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, wyznaczono obszary w 9 dzielnicach: Mikulczyce, Biskupice, Centrum Północ, Centrum Południe, Zandka, Guido, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Maciejów. Powierzchnia obszarów rewitalizacji, to 1565 ha, co stanowi niecałe 19,5% pow. miasta Zabrze. Liczba osób zameldowanych na wyselekcjonowanym obszarze rewitalizacji wynosi 43 427 tj. 26,87 % liczby mieszkańców Zabrze. W programie do realizacji do 2023 r. zaplanowano: 53 projekty kluczowe o wartości oszacowanej na 562,7 mln zł oraz 44 projekty uzupełniające o wartości oszacowanej na 111,3 mln zł.

W Zabrzu za obszary rewitalizacji uznano te części obszarów zdegradowanych, które ze względu na skalę oraz znaczenie występujących niekorzystnych zjawisk, potencjał, jak również potrzebę kontynuacji już podjętych działań rewitalizacyjnych powinny zostać objęte interwencją w pierwszej kolejności.

W 2019 r. wykonano opracowanie pt. „Ocena aktualności i stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023”. Dokument jest raportem monitoringowym stworzonym w oparciu o zasady i wymogi określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. W roku 2019 zrealizowano 8 projektów budownictwa socjalnego przy pozyskanym wsparciu ze źródeł krajowych w wysokości 226 tys. zł i zaangażowaniu środków własnych (prawie 300 tys. zł). W sferze edukacyjnej zrealizowano projekty typu Erasmus (środki z UE w wysokości 178 tys. zł), projekty infrastrukturalne (środki z UE w wysokości

prawie 3 mln zł i środki własne ponad 500 tys. zł), projekty edukacji ekologicznej (1,8 mln zł ze środków krajowych oraz 667 tys. zł środków własnych). Zrealizowano również dwa projekty promocyjne związane z dziedzictwem kulturowym miasta (155 tys. zł wsparcia ze środków krajowych, 168 tys. zł wkładu własnego).

Rewitalizacja wieży ciśnień.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu prowadziło prace remontowo budowlane, przystosowujące zabytkowy obiekt techniki do nowej funkcji w ramach zadania pn. „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, naukowe i kulturalne”. Przy wsparciu Miasta Zabrze, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu pozyskało dofinansowanie na realizację ww. projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 - 2020. Wieża jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych obiektów architektury przemysłowej miasta. Projekt obejmuje prace budowlano-instalacyjne, zagospodarowanie terenu, zakup wyposażenia, wykonanie edukacyjno-naukowej wystawy pn. CARBONEUM. Po zakończeniu prac w budynku powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego.

Na poszczególnych kondygnacjach wieży zaplanowano:

- piwnice: Centrum Żywego Rzemiosła,
- parter: kasa i sklepik muzealny, Centrum Aktywizacji Społeczno – Zawodowej, przestrzeń wystawiennicza (prezentacja działania wieży ciśnień)
- 1 Piętro: Centrum Działań Rewitalizacyjnych, Ośrodek Dokumentacji Górniczej
- 2 Piętro: Akademia Młodych Talentów, Akademia Seniora
- podziornik: kawiarnia/klub, przestrzeń wielofunkcyjna,
- zbiornik: wielofunkcyjna przestrzeń, w tym miejsce lokalizacji wystawy naukowo – edukacyjnej,
- latarnia: punkt widokowy.

Prace przy obiekcie są w trakcie realizacji. Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł, natomiast wysokość dofinansowania to 26,4 mln zł.

Wieża ciśnień w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2

Rewitalizacja dzielnicy Zandka.

Miasto Zabrze prowadziło również prace związane z przebudową i zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowo – biurowego (obiektu dawnej gazowni), zlokalizowanego przy ul. Stalmacha 7 w Zabrzu na budynek usługowy CUS w ramach programu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPRM – Centrum Usług Społecznych.” Koszt projektu: 7,9 mln zł.

Budynek dawnej gazowni w Zabrzu przy ul. Stalmacha 7

Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska

Projekt realizowany przez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, dofinansowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Przedsięwzięcie realizowane jest w partnerstwie z Miastem Chorzów. Całkowita wartość projektu wynosi 111 mln zł, w tym MGW: 76,2 mln. Planowana wartość dofinansowania wynosi: 59 mln zł w tym MGW: 43,9zł. Zakres prac przewidzianych w projekcie dla Muzeum Górnictwa Węglowego obejmuje:

- kompleksowy remont i konserwację zabytkowej maszyny parowej wraz z budową kotłowni w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall w celu dalszej możliwości uruchamiania oraz prezentowania pracy maszyny podczas pokazów dla turystów. W 2019 roku zakończono realizację umów związanych z budową kotłowni parowej w przybudówce budynku dawnej maszynowni szybu Carnall oraz konserwacją zabytkowej maszyny parowej.
- przebudowę i rozbudowę budynku Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 19 wraz z zagospodarowaniem terenu na funkcje wystawiennicze, miejsce lokalizacji pracowni digitalizacji, biblioteki wraz z czytelnią oraz pracowni naukowych umożliwiających prowadzenie działalności naukowej. W 2019 roku wykonywano prace budowlane, konserwatorskie wraz z zagospodarowaniem terenu. Prowadzono również prace konserwatorskie w Sali Witrażowej i na reprezentacyjnej klatce schodowej.

Budynek Muzeum Górnictwa Węglowego przy ul.3-go Maja 19

- remont i adaptację budynku dawnej maszynowni szybu *Prinz Schonaich* z przeznaczeniem na przestrzeń muzealną, w tym funkcje wystawiennicze, obejmujące wyjątkową wystawę poświęconą katastrofom górniczym.

W 2019 roku, ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy, a następnie rozpoczęto realizację prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej maszynowni szybu Prinz Schonaich na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

- kompleksowy remont budynku dawnej skraplarni powietrza – Warsztatu Elektrycznego i jego adaptacja na pełnienie funkcji ekspozycyjnych, warsztatu i pracowni konserwacji wraz z pokazową kuźnią. W 2019 roku, ogłoszono, rozstrzygnięto postępowania przetargowe i podpisano umowy, a następnie rozpoczęto realizację prac budowlanych, konserwatorskich wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej skraplarni powietrza (Warsztatu Elektrycznego) na terenie kompleksu Sztolnia Królowa Luiza

- zagospodarowanie terenu kompleksu Sztolnia Królowa Luiza obejmujące wykonanie brakującej infrastruktury technicznej i drogowej niezbędnej do prowadzenia prawidłowej obsługi ruchu turystycznego,
- kompleksowy remont budynku dawnej cechowni i jego adaptacja na magazyn studyjny Muzeum wraz z zagospodarowaniem terenu,

Budynek dawnej cechowni w Zabrzu przy ul. Wolności 387

Rewitalizacja budynku dawnej cechowni przy ul. Wolności 387.

W zakresie inwestycji przewiduje się przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewniających warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych, różnorodnych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerza możliwości ich prezentacji. Prace prowadzone będą w ramach projektu pn. „Rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska.” Planowany termin realizacji przypada na lata 2018 – 2019. Wartość inwestycji wynosi 7,1 mln zł.

Działania wspierające rewitalizację

Realizacja działań w ramach Programu Opieki nad Zabytkami

W celu ochrony i promocji krajobrazu miejsko-przemysłowego opracowany został dokument pn. Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2019-2022, który jest narzędziem w strategicznym planowaniu ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz zbiorem wskazówek i zasad postępowania dla właścicieli i administratorów obiektów zabytkowych. Program został przyjęty do realizacji Uchwałą nr V/41/19 Rady Miasta Zabrze w dniu 4 lutego 2019r.

Dziedzictwo kulturowe Miasta Zabrze od wielu kojarzyło się wszystkim z systematycznie rewitalizowanymi terenami dawnych kopalń, które obecni przyciągają turystów jako flagowe punkty na Szlaku Zabytków Techniki. Zabytkowe Zabrze to także cenna zabudowa wielkomiejska, w której skład wchodzi wysokiej klasy dzieła modernizmu, budynki użyteczności publicznej, kamienice czynszowe i osiedla patronackie powstałe w czasach świetności przemysłu ciężkiego.

Wydatki budżetu miasta na ochronę i opiekę nad zabytkami w 2019 roku wyniosły ogółem 26,1 mln zł., w tym wykonano:

- Kontynuowano bieżące naprawy i prace konserwacyjne w obiektach zabytkowych, należących do miasta - przeprowadzono ok. 45 prac zabezpieczających na kwotę 2,3 mln zł.
- Wykonano działania pielęgnacyjne w zabytkowym Parku im. Poległych Bohaterów przy ul. Dubiela. W ramach projektu „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze. Rewitalizacja Parku im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela w Zabrzu”. Realizowano zadanie nr 1: „Odbudowa wodotrysku z niecką i brodzika fontanny wraz z instalacją elektryczną”.

Fontanna w Parku im. Poległych Bohaterów

- Prowadzono kompleksowe prace związane z przystosowaniem nieużytkowanego budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 do nowej funkcji. Zadanie pn.: „Przebudowa wraz z termomodernizacją i zmianą sposobu użytkowania budynku przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrzu”. Po remoncie w obiekcie będzie funkcjonował żłobek.

Budynek przy ul. Niedziałkowskiego 2 w trakcie przebudowy

- Przeprowadzono prace remontowo - konserwatorskie obiektów małej architektury tj. krzyża przydrożnego przy ul. Paderewskiego 53 w Zabrzu.

Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2019 r. wyniosła 158 tys. zł. Dofinansowanie otrzymało sześć obiektów. Prace obejmowały:

- renowację elewacji frontowej i remont klatki schodowej budynku mieszkalnego przy ul. Józefa Chełmońskiego 6;
- remont dachu wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w budynku przy ul. Komuny Paryskiej 15a;
- remont schodów z poziomu parteru do piwnicy, wykonanie balustrad i poręczy drewnianych na poziomie I piętra w budynku zabytkowego dworu w Zabrzu – Mikulczycach, ul. Lipowa 11;
- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34a,
- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. ks. Henryka Pobożnego 34
- wymianę pokrycia dachu w budynku przy ul. Nowowiejskiego 33.

Budynek przy ul. Józefa Chełmońskiego 6

Budynek przy ul. Feliksa Nowowiejskiego 33 – osiedle Ballestrema

SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA (CEL HORYZONTALNY CH 4)

Promocja Miasta

W ramach działań związanych z promocją Miasta, w 2019 roku wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze. Wydatki w omawianym okresie to kwota ok. 600 tys. zł.

Przedstawiciele miasta Zabrze wzięli również udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym z granicami kraju.

W 2019 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w ramach zadania WPTS/01/19 zorganizował wydarzenia promocyjne oraz współorganizował i współuczestniczył w zewnętrznych wydarzeniach promocyjnych między innymi takich jak:

- Promocja albumu miejskiego „Medyczne Zabrze”,
- Laury Umiejętności i Kompetencji,
- koncert w Sali Lustrzanej Zamku w Pszczynie,
- Seminarium Socjologiczno- Fotograficzne,
- Konferencja Literacka – „Przed i po”,
- Fajer u Juliana - Dzień Dziecka w Muzeum Górnictwa Węglowego,
- Festiwal Chopinowski w Gaming.

Zrealizowane zostały dwie umowy w zakresie usług promocyjnych poprzez sport-pilkę ręczną mężczyzn. Podpisano również umowę roczną na promocję Miasta Zabrze na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego.

Działania promocyjne w 2019r.:

- wykonaniem dokumentacji i usługami związanymi z promocją i pozyskaniem inwestorów na ten cel rozdysponowano kwotę 30,8 tys. zł,
- promocją Miasta, w tym w szczególności wykonano szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących Miasto Zabrze – wydatki to kwota 597,1 tys. zł,
- organizacją współpracy z zagranicą, współpracą z klubami europejskimi, organizacją imprez europejskich - wydatki w tym zakresie wyniosły w 178,3 tys. zł,
- delegacjami zagranicznymi - w ramach realizacji tego zadania przedstawiciele Miasta Zabrze wzięli udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym w Austrii, Republice Czeskiej, Izraelu, Francji, Niemczech, Norwegii, Słowacji – wydatki poniesione na ten cel to kwota 157,4 tys. zł,

Działania związane z promocją turystyki w 2019 roku:

- organizację imprez i spotkań turystycznych,
- udział w targach turystycznych krajowych i zagranicznych,
- wydanie publikacji, folderów, map, filmów oraz gadżetów związanych z promocją turystyki.

Na powyższe działania w 2019 roku przeznaczono środki w wysokości blisko 133 tys. zł.

Działalność MGW związana z promocją turystyki przemysłowej

W 2019 roku okresie propagowano ofertę Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu poprzez następujące działania:

- informacje o wystawach i imprezach w Muzeum przesyłano na portale internetowe, do prasy regionalnej, lokalnych rozgłośni radiowych i stacji TV,
- przeprowadzono kampanie informacyjne i promocyjne (dotyczące przedsięwzięć organizowanych przez MGW):
 - kampania promocyjna 220 lat Sztolni Królowa Luiza
 - kampania promocyjna Industriady 2019
- propagowano MGW za pomocą plakatów umieszczonych w instytucjach kultury Zabrze, placówkach oświatowych, w punktach informacji turystycznej oraz na stojakach reklamowych i tablicach ogłoszeniowych,
- informacje o ofercie MGW przesyłano do placówek oświatowych i partnerów, biur podróży, gościom Muzeum i instytucjom współpracującym oraz uczestnikom targów turystycznych przekazano nieodpłatnie materiały reklamowe,

Ofertę MGW zaprezentowano na następujących imprezach i targach:

- Forum Biznesowe „Evential” w Warszawie
- Targi Turystyki Przemysłowej Zabrze
- Targi GLOBalnie Katowice
- Targi "Atrakcje regionów" Chorzów
- Stoisko podczas wydarzenia „Nowe Trendy w Turystyce” w Gdańsku
- Targi Ślubne w Katowicach
- Targi Wiedeńskie
- Targi Berlińskie

Informacje o wszystkich imprezach i propozycjach umieszczono na stronie internetowej MGW i w mediach społecznościowych na FB i Instagramie oraz na stronach www współpracujących instytucji i organizacji.

Działania i projekty podejmowane przez Miasto Zabrze w 2019 roku były realizowane zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Cechował je wysoki poziom realizacji poszczególnych priorytetów jak i zawartych w nich celów. Duża liczba znaczących inwestycji i przedsięwzięć, jak i licznych działań o mniejszej skali, miała wpływ na zrównoważony rozwój miasta. Wszystkie cele strategiczne jak i horyzontalne były realizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami.

Zabrze, jako jednostka samorządu terytorialnego, intensywnie wykorzystuje środki funduszy unijnych i krajowych w celu jak najlepszego rozwoju miasta i podniesienia poziomu oraz jakości życia mieszkańców.

Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2019 wpłynęły na umocnienie Zabrze w dziedzinach takich jak medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka industrialna. Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb mieszkańców.